



2015

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ



NIS
GAZPROM NEFT

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ



Годишњи извештај за 2015. годину представља веродостојан приказ делатности, развоја и резултата пословања НИС Групе остварених у 2015. години. Извештај обухвата и приказује податке НИС Групе, која обухвата *НИС а.д. Нови Сад* и његова зависна друштва. Уколико подаци обухватају само одређена зависна друштва или само *НИС а.д. Нови Сад*, то је у Извештају посебно наглашено. Термини: „*НИС а.д. Нови Сад*“ и „Друштво“ означавају матично друштво *НИС а.д. Нови Сад*, док се термини „НИС“ и „НИС Група“ односе на *НИС а.д. Нови Сад* са зависним друштвима.

Годишњи извештај на сажет начин приказује како стратешки циљеви Групе, корпоративно управљање, остварени резултати и потенцијали, у садејству са екстерним окружењем, доводе до стварања вредности у краткорочној, средњорочној и дугорочној перспективи.

Годишњи извештај је сачињен на српском, енглеском и руском језику. У случају било каквих одступања, меродавна је верзија на српском језику. Годишњи извештај за 2015. годину је доступан и у електронској форми на корпоративном сајту.

Све додатне информације о НИС Групи могу се наћи на корпоративном сајту www.nis.eu.



Годишњи извештај за 2015. ГОДИНУ



NIS
GAZPROM NEFT

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

САДРЖАЈ

Уводна реч Председника Одбора директора	6
Уводна реч Генералног директора	8

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ

11

Извештај независног ревизора о усклађености Извештаја о пословању са финансијским извештајима	12
Важни догађаји у 2015. години	16
Важни догађаји након протекла пословне године	21
Профил Групе	22
Стратегија	31
Управљање ризицима	32
Пословно окружење	36
Положај на тржишту	42
Анализа резултата	44
Повећање оперативне ефикасности	56
Инвестиције	58
Задуженост	62
Порези и други јавни приходи	64
Хартије од вредности	66
Корпоративно управљање	72
Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду	100
Људски ресурси	108
Друштвена одговорност и развој локалне заједнице	112
Екстерна и интерна комуникација	118
Истраживање и развој	120
Даљи развој	121

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

123

Појединачни финансијски извештаји	124
Мишљење независног ревизора о појединачним финансијским извештајима	125
Биланс стања	126
Биланс успеха	130
Извештај о осталом резултату	132
Извештај о новчаним токовима	134
Извештај о променама на капиталу	136
Напомене уз појединачне финансијске извештаје	139
Консолидовани финансијски извештаји	188
Мишљење независног ревизора о консолидоваим финансијским извештајима	189
Консолидовани биланс стања	190
Консолидовани биланс успеха	194
Консолидовани извештај о осталом резултату	196
Консолидовани извештај о новчаним токовима	198
Консолидовани извештај о променама на капиталу	200
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	203

ИЗЈАВА ЛИЦА ОДГОВОРНИХ ЗА САСТАВЉАЊЕ ИЗВЕШТАЈА

255

ПРИЛОЗИ

259

Општи подаци о НИС а.д. Нови Сад	260
Историјски подаци 2009 – 2015	261
Речник	262
Контакти	266



НИС ГРУПА 2015.

8%

Процена раста резерви уљоводоника



1%

Премашен план производње нафте и гаса



Refining volume

thousand tonnes

+6%

2015	1,034	1,902	346	3,281
2014	1,114	1,500	490	3,104
2013	1,180	1,568	319	3,066
2012	1,114	1,028	111	2,253
2011	993	1,366	69	2,428

■ Domestic crude oil ■ Imported crude oil ■ Semi-finished products

Sales volume

thousand tonnes

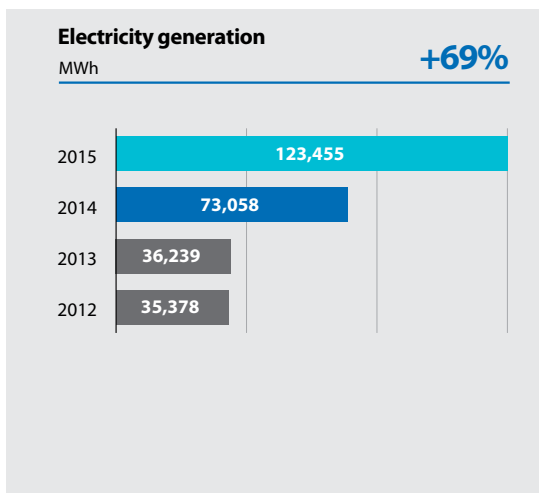
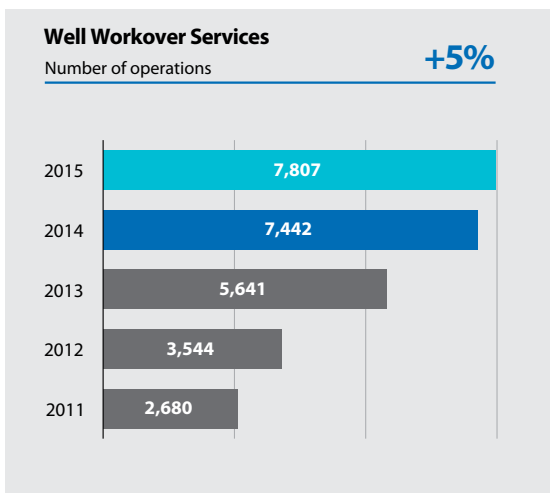
+5%

2015	681	194	1,903	475	3,254
2014	643	157	1,781	509	3,090
2013	674	84	1,822	497	3,079
2012	597	4	1,525	270	2,395
2011	519		1,663	246	2,428

■ Retail ■ Foreign assets sales ■ Wholesale ■ Export

НЕТО ДОБИТ млрд. РСД 14,6

30,3 млрд. РСД CAPEX



И поред смањених улагања у инвестиционе пројекте постигнути су или премашени оперативни показатељи дефинисани пословним планом за 2015. годину.

110 млн. евра
укупан економски ефекат реализованих мера за повећање оперативне ефикасности у 2015. години на EBITDA и на новчани ток

1% Повећање учешћа на малопродајном тржишту у Републици Србији (са 41% у 2014. на 42% у 2015.)



НИС је трећу годину заредом исплатио дивиденде својим акционарима у укупном износу од 7,64 милијарде динара.



Растућа неизвесност на светском тржишту

Растућа неизвесност у светској привреди и пораст волатилности на глобалном тржишту нафте су кључни фактори који су обележили пословање НИС-а у протеклој години. Без обзира на постојеће тржишне услове НИС је оптимизовао свој инвестициони програм уз очување обима производње и прераде. НИС Група је на крају 2015. године остварила нето добит од 14,6 милијарди динара, што на најбољи могући начин илуструје ефикасност рада њеног менаџмента и стабилност европског енергетског сектора.

Доследност у испуњењу бизнис плана

Са поносом можемо рећи да је НИС у години за нама са успехом реализовао бизнис-план у свим сегментима пословања. Прилагодили смо планирани ниво инвестиција и у току 2015. године смо у развој уложили 30 милијарди динара. Осим тога, НИС је трећу годину заредом исплатио дивиденде својим акционарима у укупном износу од 7,64 милијарде динара, што је 25 одсто нето добити НИС а.д. Нови Сад у 2014. години. Нашу добру праксу исплате дивиденди у износу вишем од 15 одсто нето добити, прописаних политиком дивиденди, нећемо

мењати ни убудуће. Прошле године смо по четврти пут добили награду за најбоље односе са инвеститорима, коју додељује Београдска берза.

НИС је и у 2015. години наставио успешну сарадњу са акционарима – јавним акционарским друштвом „Гаспром њефт“ и Владом Републике Србије. Посебно бих истакао подршку Владе Републике Србије коју смо имали приликом проналажења решења за враћање дугова државних предузећа НИС-у. НИС ће наставити да буде један од стубова српске привреде и поуздан партнер, као и да редовно испуњава своје пореске обавезе.



Пројекти за будућност

У 2016. години ћемо радити на одржавању профитабилности НИС-а и трудићемо се да правовремено реагујемо на сваку промену макроекономских фактора. Бизнис-планом за 2016. годину предвидели смо финансирање инвестиција у износу идентичном прошлогодишњем - око 30 милијарди динара. То ће нам омогућити да наставимо започете пројекте у области истраживања и производње угљоводоника, повећања производње електричне енергије, као и програм модернизације наше малопродајне мреже и Рафинерије нафте Панчево.

Сигуран сам да ћемо захваљујући сарадњи са акционарима и напорима менаџмента и свих запослених реализовати свој инвестициони програм који ће омогућити развој НИС-а у годинама пред нама.

Вадим Јаковљев

председник Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад



Ефикасност је постала мото нашег пословања, а програм повећања ефикасности главни савезник у борби против кризе.



Стабилни и ефикасни у кризи

Ефикасност и стабилност биле су кључне речи и концепти на којима смо темељили своје пословање у протеклој години. Неповољни трендови оличени, пре свега, у ниским ценама сирове нафте на светском тржишту и у негативним курсним разликама, били су присутни током целе 2015. године, чинећи је нимало једноставном за пословање. Али, ми нисмо били изненађени, нити смо седели скрштених руку. Ефикасност је постала мото нашег пословања, а програм повећања оперативне ефикасности главни савезник у борби против кризе и рецепт за одржање стабилности и профитабилности НИС-а.

Тај концепт смо у 2015. години применили на све области НИС-овог пословања. Континуирано смо радили на смањењу трошкова у свим сегментима сарадње са партнерима. У преради смо повећали ниво премијалних производа, док смо у производњи примењивали нове технологије. У домену промета смо наставили

са увођењем нових производа и услуга за потрошаче. У области кадровске политике смо направили измене које су резултовале смањењем броја страних менаџера у корист домаћих стручњака, док смо постојећем менаџменту смањили бенефите. Укупан економски ефекат, и на ЕБИТДА и на новчани ток, од реализованих мера за повећање оперативне ефикасности у 2015. години већи је од 110 милиона евра. Морам истаћи и иницијативу запослених НИС-а, који су кроз програм „Ја имам идеју!“ понудили више од 900 предлога за повећање унутрашње ефикасности свих бизнис праваца. Управо захваљујући повећању ефикасности, НИС је и у години пуној изазова остао сигуран извор прихода – не само за запослене, већ и за акционаре. Важно је подсетити да као највећа компанија у Србији, НИС даје највећи допринос буџету Србије – само у току 2015. године наше обавезе по основу индиректних и директних пореза и других јавних прихода износиле су 151,9 милијарди динара, што је за 12% више него 2014. године.

Не одустајемо од кључних инвестиција

Самим тим што смо своје пословање прилагодили актуелној нафтној кризи и што смо урадили све како бисмо избегли ризике које носе ниске цене нафте, могли смо да наставимо са кључним инвестицијама. Са поносом могу да кажем да инвестиције нисмо смањили на рачун краткорочног увећања профита. Остали смо један од највећих инвеститора у Србији и у 2015. години смо уложили око 30 милијарди динара, што је примера ради двоструко већи износ од остварене нето добити НИС-а у тој години.

Улагали смо у даље повећање нафтно-гасних резерви, наставили смо са модернизацијом Рафинерије нафте у Панчеву и са активностима на реализацији пројекта „Дубока прерада“. Модернизовали смо нашу малопродајну мрежу и наставили трансформацију из нафтно-гасне компаније у водећи регионални енергетски холдинг потписујући споразум о изградњи термоелектране-топлане у Панчеву, капа-



цитета 140 MW, која ће струјом снабдевати, како нашу рафинерију у Панчеву, тако и део оближње индустријске зоне.

У наредној години наши приоритети у бизнису ће и даље бити кључни инвестициони пројекти, са једне стране, и повећање ефикасности и штедња, са друге. Потенцијал програма повећања оперативне ефикасности за период 2016–2018. процењен је на око 100 милиона евра, што ће нам омогућити да останемо конкурентни и стабилни.

Будућност на делу

Строго поштовање највиших стандарда у области HSE-а је било у фокусу током целе 2015. године. То је, такође, допринело нашем успеху. Свесни своје одговорности према запосленима, нашој околини и будућим генерацијама, ми смо 2016. годину прогласили годином HSE-а у НИС-у. Бићемо потпуно посвећени пројектима из области екологије и безбедности и здравља на раду и то је

наше стратешко опредељење. Један од наших примарних задатака је и брига о заједници у којој послујемо, јер сматрамо да успех није потпун уколико га не поделите са својим окружењем. У том смислу, НИС наставља да даје подршку локалној заједници, појединцима и установама, у складу са нашим корпоративним слоганом „Будућност на делу“.

Можемо се похвалити да смо издвојили укупно 401,2 милиона динара за финансирање друштвено одговорних пројеката, док смо у екологију инвестирали 627 милиона динара. И поред кризе, НИС у 2015. години није смањео улагања у друштвеноодговорне пројекте. Наставили смо да подржавамо образовање, науку, спорт, културу, као и бројне манифестације и хуманитарне акције широм Србије.

И на крају, НИС је у 2016. годину ушао као успешна компанија. На основу резултата које смо сви заједно постигли – и запослени, и менаџмент, верујем да ће тако и остати.

Кирил Кравченко
генерални директор
НИС а.д. Нови Сад





Извештај о пословању

- Извештај независног ревизора о усклађености Извештаја о пословању са финансијским извештајима
- Важни догађаји у 2015. години
- Важни догађаји након протекла пословне године
- Профил Групе
- Стратегија
- Управљање ризицима
- Пословно окружење
- Положај на тржишту
- Анализа резултата
- Повећање оперативне ефикасности
- Инвестиције
- Задуженост
- Порези и други јавни приходи
- Хартије од вредности
- Корпоративно управљање
- Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду
- Људски ресурси
- Друштвена одговорност и развој локалне заједнице
- Екстерна и интерна комуникација
- Истраживање и развој
- Даљи развој

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА О УСКЛАЂЕНОСТИ ИЗВЕШТАЈА О ПОСЛОВАЊУ СА ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЕШТАЈИМА



ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА О ГОДИШЊЕМ ИЗВЕШТАЈУ ДРУШТВА

Акционарима и Одбору директора Нафтне индустрије Србије а.д., Нови Сад

Извршили смо ревизију појединачних финансијских извештаја друштва Нафтна Индустрија Србије а.д., Нови Сад (у даљем тексту "Друштво") за годину завршену на дан 31. децембра 2015. године, приказаних у Годишњем извештају на странама 126 - 186, и издали смо мишљење ревизора на дан 29. фебруара 2015. године које је приказано на страни 125. Извршили смо и ревизију консолидованих финансијских извештаја Друштва и његових зависних друштава за годину завршену на дан 31. децембра 2015. године, приказаних у Годишњем извештају на странама 190 - 252, и издали смо Мишљење ревизора на дан 29. фебруара 2016. године које је приказано на страни 189 (заједно у даљем тексту "Финансијски извештаји").

Извештај о Годишњем извештају Друштва

Проверили смо, и уверили смо се да су остале информације садржане у Годишњем извештају Друштва за годину завршену на дан 31. децембра 2015. године усклађене са информацијама садржаним у горе наведеним финансијским извештајима. Одбор директора је одговоран за тачност података садржаних у Годишњем извештају Друштва. Наша одговорност је да на основу извршених провера изразимо мишљење о усклађености информација приказаних у Годишњем извештају Друштва са информацијама приказаним у финансијским извештајима.

Одговорност Ревизора

Поступке провере спровели смо у складу са Међународним стандардима ревизије. Поменути стандарди захтевају да планирамо и спроведемо поступке провере како бисмо стекли разумно уверавање о томе да ли су остале информације садржане у Годишњем извештају, у коме се наводе чињенице које су такође приказане у финансијским извештајима, у свим материјално значајним аспектима усклађене са информацијама садржаним у финансијским извештајима. Верујемо да спроведени поступци провере представљају разуман основ за изражавање мишљења.

Мишљење

Према нашем мишљењу, остале информације садржане у Годишњем извештају Нафтне индустрије Србије а.д., Нови Сад за годину завршену на дан 31. децембра 2015. године усклађене су у свим материјално значајним аспектима са информацијама садржаним у финансијским извештајима.

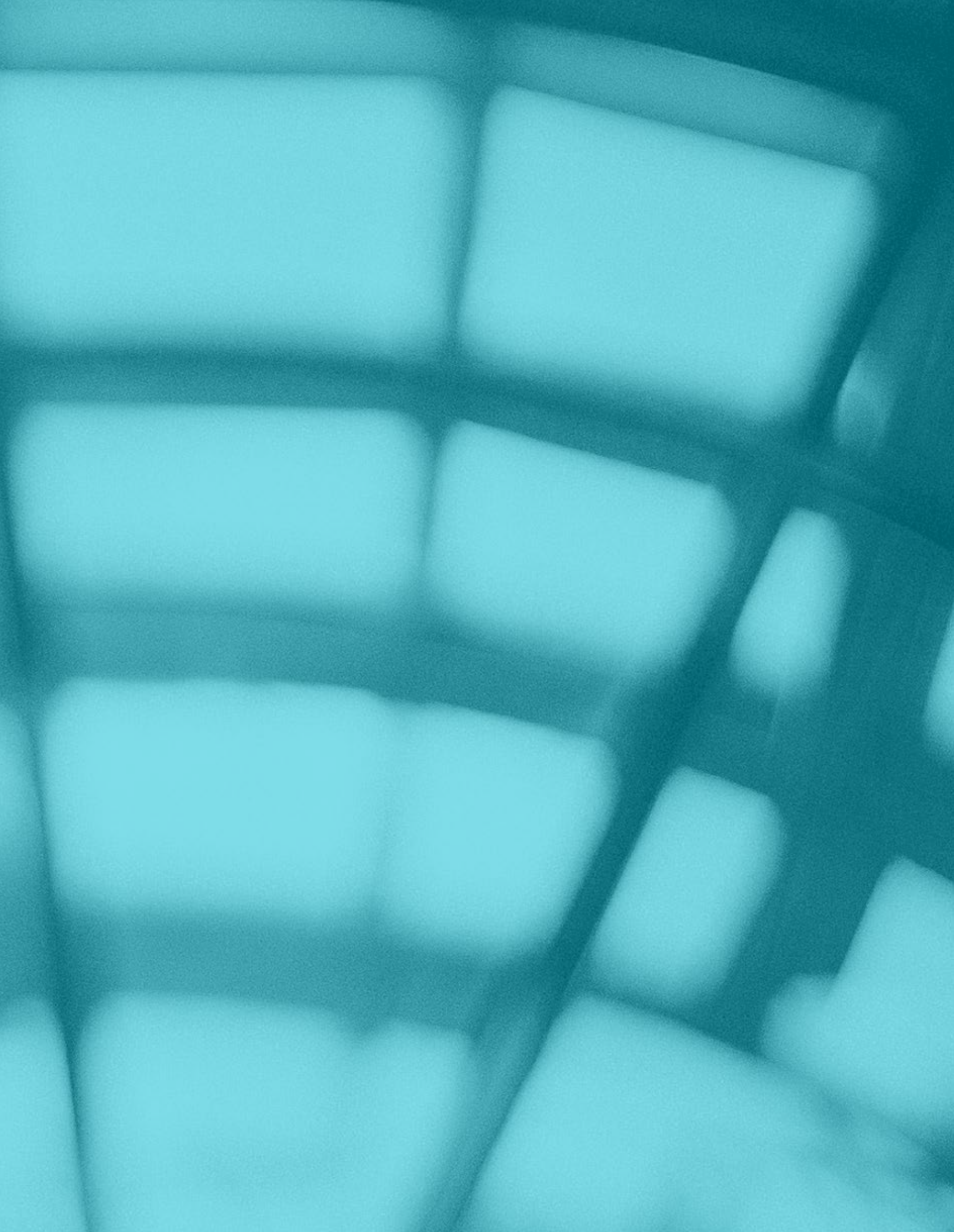

 Миливоје Нешовић
 Лиценцирани ревизор




 PricewaterhouseCoopers d.o.o., Београд

У Београду, 7. априла 2016. године







ВАЖНИ ДОГАЂАЈИ У 2015. ГОДИНИ



NIS
GAZPROM NEFT

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ



NIS.EU



Јануар

- Одбор директора НИС-а усвојио пословни план за 2015. годину
- Пуштене у комерцијални рад мале електране за производњу електричне и топлотне енергије на нафтним пољима Брадарац и Велебит
- Генерални директор НИС-а, Кирил Кравченко је, шесту годину заредом, изабран за најмоћнијег странца у Србији у 2014. према анкети дневног листа „Блиц“
- НИС-у признање за подршку Међународном миниbasket фестивалу
- НИС добитник признања као партнер и спонзор Кошаркашког савеза Србије



Фебруар

- Почели радови на постројењу за производњу компримованог гаса на бензинској станици у Новом Саду
- НИС и представници једнаест градова и општина у Србији потписали споразуме о стратешкој сарадњи, на основу којих ће НИС наставити да улаже у развој локалних заједница кроз програм „Заједници заједно“
- НИС добитник признања за друштвену одговорност коју додељује Америчка привредна комора (AmCham)
- НИС освојио престижну награду „SAP Quality Award 2014“ за најуспешнију имплементацију SAP решења у категорији „Бизнис трансформација“ за регион Централне и Источне Европе.



Март

- НИС објавио ревидиране податке консолидованог финансијског извештаја за 2014. годину
- Потписивањем уговора о стратешкој сарадњи, настављена је сарадња НИС-а и Новосадског универзитета
- НИС подржао 43. Међународни филмски фестивал (ФЕСТ)



Април

- НИС је, заједно са Амбасадом Републике Србије у Белгији и Секретаријатом Енергетске повеље, организовао у Бриселу округли сто „Србија у ЕУ: изазови и прилике“
- НИС је трећу годину заредом подржао „Балкан Трафик“, музички фестивал намењен промоцији културе и уметности Балкана у Бриселу
- Завршен је пројекат „Едукацијом до посла“, који је реализован уз подршку НИС-а, а чији је циљ била обука кадрова дефицитарних занимања за којима постоји потреба у НИС-у



Мај

- НИС је објавио консолидоване резултате пословања за први квартал 2015. године
- НИС је одабрао 152 пројекта у оквиру пројекта „Заједници заједно“, са циљем да се кроз њихову реализацију унапреде услови живота у локалним заједницама у којима послује НИС и да се допринесе њиховом развоју
- Одбор директора НИС-а размотрио је Годишњи извештај о пословању за 2014. годину и Квартални извештај о пословању за први квартал 2015. године



Јун

- Потписан споразум између ОАД „Центроенергохолдинг“ и НИС-а о формирању компаније „Serbskaya Generaciya Novi Sad“, која ће реализовати пројекат изградње термоелектране-топлане у Панчеву
- Одржана VII Скупштина акционара *НИС а.д. Нови Сад* на којој је донета Одлука о расподели добити за 2014. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити Друштва
- НИС од почетка године додатно модернизовао Рафинерију нафте Панчево кроз четири инвестиције – завршетак треће фазе модернизације аутопунилишта, затворен систем дренажа код процесне опреме, реализацију програма повећања продукције дизела и пројекат затвореног система узимања узорак.
- НИС добитник признања „Најбоље из Србије“ за 2014. годину у категорији корпоративног бренда



Јул

- НИС представио Извештај о одрживом развоју за 2014. годину
- НИС је објавио консолидоване резултате за прво полугодје 2015. године
- Под покровитељством компаније ЈАД „Гаспром њефт“ одржан је трећи музички фестивал „Бољшој“ на Мокрој Гори
- НИС подржао младе математичаре који су освојили четири медаље на 56. Међународној математичкој олимпијади на Тајланду



Август

- *НИС а.д. Нови Сад* исплатио акционарима дивиденду из добити за 2014. годину
- Пуштена у рад мала електрана за производњу електричне и топлотне енергије на нафтно-гасном пољу у Сиракову
- Пуштена у комерцијални рад пунионица за компримовани природни гас (КПГ) на БС „Нови Сад 10“
- НИС седму годину заредом подржао Нишвил џез фестивал



Септембар

- НИС је почео са реализацијом програма „НИС Шанса“, који обухвата запошљавање младих без радног искуства
- Отворена модернизована „НИС Петрол“ бензинска станица на Аутокоманди
- НИС је подржао Међународну енергетску конференцију у Софији под називом „Енергетска безбедност и инфраструктура у Југоисточној Европи“
- У организацији НИС-а и Агенције за безбедност саобраћаја одржана је „Недеља безбедности у саобраћају“
- НИС и ЈАД „Газпром њефт“ у сарадњи са Фондацијом „Новак Ђоковић“ започели реализацију пројекта обнове лабораторија за физику и хемију у школама које су оштећене током прошлогодишњих поплава у Србији



Октобар

- Почетак продаје стоктанског бензина G-Drive 100 на GAZPROM бензинским станицама
- Завршетак додатне модернизације два рафинеријска постројења у Панчеву - FCC комплекса и Погона алкилације
- НИС на Сајму енергетике представио предности коришћења компримованог природног гаса
- Потписивање Меморандума о сарадњи између НИС-а и Грађевинског, Машинског и Хемијског факултета Универзитета у Београду
- Отварање изложбе „Откријмо Арктик“, која је уз подршку компаније ЈАД „Газпром њефт“ била одржана на београдском Калемегдану.
- Према листи Агенције за привредне регистре, НИС проглашен за најпрофитабилније предузеће у Србији
- НИС објавио консолидоване резултате пословања за девет месеци 2015. године
- Продужена сарадња између НИС-а и Универзитета у Београду, која траје од 2010. године
- НИС добитник престижне награде „SAP Quality Award



Новембар

- 2015“ за успешну имплементацију SAP решења у категорији „Бизнис трансформација“ за регион Централне и Источне Европе
- Одржан четврти по реду Дан инвеститора НИС-а, на којем је инвестициона јавност упозната са резултатима пословања за девет месеци 2015. године
- НИС организовао прву HR конференцију о регрутацији и селекцији кадрова у Србији
- НИС добитник награде за најбоље односе са инвеститорима коју додељује „Београдска берза“
- НИС и Егзит фондација расписали конкурс „Youth Heroes“, намењен промоцији младих који представљају позитивне узоре у друштву
- НИС трећу годину заредом генерални спонзор Фестивала науке
- Према листи магазина „Бизнис и финансије“, БИЗНИС ТОП, НИС је проглашен за најпрофитабилнију компанију у Србији



Децембар

- НИС проглашен за најбољу нафтно-гасну компанију у источној Европи у области одрживог развоја, према мишљењу угледног магазина „World Finance“
- Отворена нова GAZPROM бензинска станица „Нови Београд“
- Отворена последња од укупно десет школских лабораторија, које су обновљене у сарадњи компанија ЈАД „Газпром њефт“ и НИС и Фондације „Новак Ђоковић“
- НИС добитник признања за допринос развоју нефинансијског извештавања – престижне награде која се додељује компанијама које извештавају о друштвено одговорном пословању у складу са стандардима Global Reporting Initiative (GRI)
- Потписан Меморандум о сарадњи између НИС-а и Педагошког факултета у Сомбору
- НИС добитник награде за најкомплекснији приступ развоју талената, коју додељује интернационална компанија Stanton Chase



ВАЖНИ ДОГАЂАЈИ НАКОН ИСТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

Јануар

- Успешно завршена 3D сеизмичка истраживања на истражном простору „Турија II“
- Нова генерација полазника програма „НИС Шанса“ потписала уговоре о раду

Фебруар

- Лансиран нови програм лојалности „Са нама на путу“
- Завршена додатна модернизација Постројења за производњу битумена у Рафинерији нафте у Панчеву
- Дневни лист „Блиц“ седму годину заредом прогласио генералног директора *НИС а.д. Нови Сад*, Кирила Кравченка, за најмоћнијег странца

Март

- На Техничком факултету „Михајло Пупин“ у Зрењанину отворене су две савремене лабораторије за физику и хемију, уз подршку НИС-а.
- НИС је на Међународним данима енергетике и инвестиција представио предности коришћења компримованог природног гаса
- ЈАД „Гаспром њефт“ ће подржати осликавање главне куполе Храма Светог Саве у Београду

ПРОФИЛ ГРУПЕ

НИС Група је један од највећих вертикално интегрисаних енергетских система у Југоисточној Европи. НИС Група се бави истраживањем, производњом и прерадом нафте и природног гаса, прометом широког асортимана нафтних и гасних деривата, као и реализацијом пројеката у области петрохемије и енергетике.



БЛОК „ИСТРАЖИВАЊЕ И ПРОИЗВОДЊА“

Обухвата истраживање, производњу, инфраструктуру и операциону подршку производњи, управљање резервама нафте и гаса, управљање разрадом лежишта нафте и гаса, велике пројекте у области истраживања и производње. Већина НИС-ових нафтних налазишта налази се на територији Србије, али је НИС искорачио и у регион, изводећи истражне радове у Босни и Херцеговини, Мађарској и Румунији. У Анголи НИС послује још од 1980. године, а 1985. године почела је експлоатација нафте у тој земљи.

У оквиру овог Блока послује и погон за припрему природног гаса, производњу ТНГ и газолена и уклањање CO₂ у Елемиру, чији је пројектовани капацитет 65.000 тона ТНГ-а и газолена годишње.

Преко свог зависног друштва Научно-технолошког центра (НТЦ) НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад, НИС пружа научнотехничку подршку основној делатности матичног друштва и обезбеђује развој и иновације у оквиру његовог пословања.



БЛОК „СЕРВИСИ“

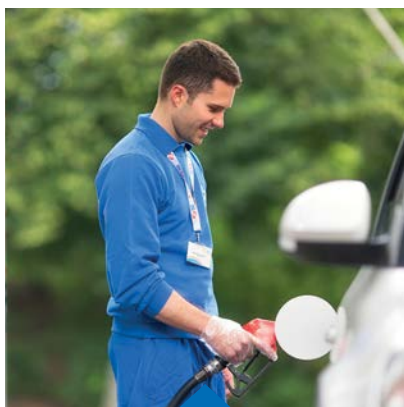
Пружа сервисне услуге у области истраживања и производње нафте и гаса путем геофизичких испитивања, израде, опремања и ремонта бушотина, као и спровођења специјалних операција и мерења на бушотинама. Поред тога, пружа и услуге одржавања средстава за рад и изградњу и одржавања нафтно-гасних система и објеката. Поред превоза терета и ангажовања радних машина, пружа и услугу превоза путника и изнајмљивања возила.

Блок „Сервиси“ је извршио експанзију пословања на инострана тржишта: на територију Босне и Херцеговине, Румуније и Русије.



БЛОК „ПРЕРАДА“

Бави се прерадом сирове нафте и других сировина и производњом нафтних деривата. Производи широк спектар нафтних деривата: од моторних и енергетских горива до сировина за петрохемијску индустрију и осталих нафтних производа. Прерађивачки комплекс Блока „Прерада“ обухвата два производна погона која се налазе у Панчеву и Новом Саду. Максимални пројектовани капацитет рафинеријских постројења обе рафинерије (у Панчеву и Новом Саду) је преко седам милиона тона сирове нафте годишње. Рафинерија нафте у Панчеву, чији је пројектовани капацитет 4,8 милиона тона годишње, ради, док је рафинерија нафте у Новом Саду конзервирана и њен пројектовани капацитет од 2,5 милиона тона годишње тренутно није у употреби.



БЛОК „ПРОМЕТ“

Обухвата спољну и унутрашњу трговину, трговину на велико, трговину на мало нафтним дериватима и допунским асортиманом. НИС има највећу малопродајну мрежу у Србији, а промет развија и у земљама региона – Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији. На тржиштима Србије и региона НИС наступа са два брэнда: *НИС Петрол* и *GAZPROM*.

Као посебне пословне правце НИС развија снабдевање авио-горивом, снабдевање пловних објеката горивом, промет мазива и битумена.



БЛОК „ЕНЕРГЕТИКА“

Бави се производњом електричне и топлотне енергије из конвенционалних и обновљивих извора, продајом гаса, продајом електричне енергије, развојем и увођењем стратешки важних енергетских пројеката, развојем и имплементацијом пројеката за повећање енергетске ефикасности.

Блок „Енергетика“ развија и реализује енергетске пројекте у оквиру НИС Групе, обавља анализу и процену инвестиционих пројеката у енергетском сектору Србије у оквиру пројеката стратешког партнерства.

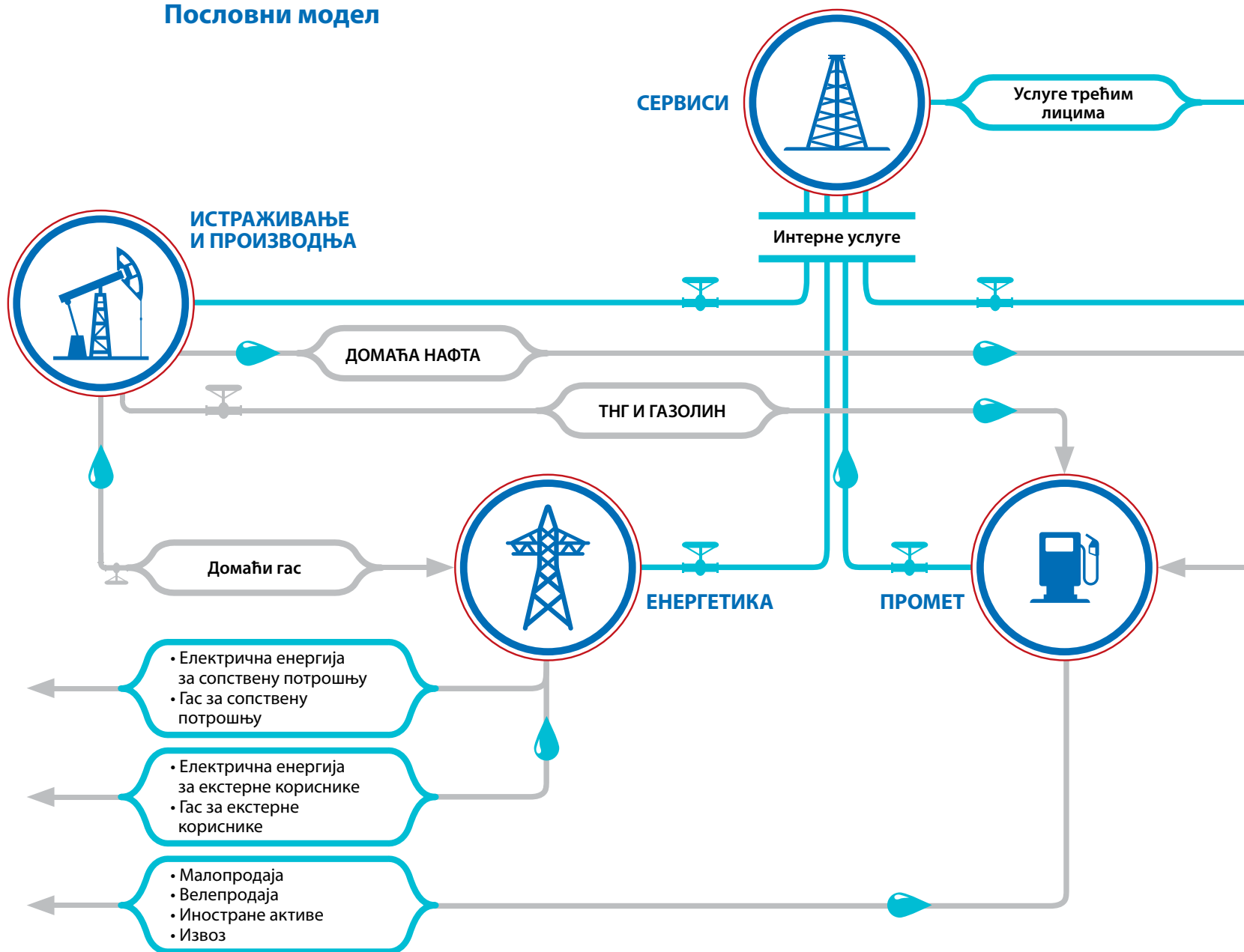
Подршку основним пословним активностима пружају Функције подршке унутар матичног Друштва – *НИС а.д. Нови Сад*. Од десет Функција подршке, пет је делимично децентрализовано и имају функционално подређене делове у оквиру Блокова,¹ док су остале функције централизоване.² Један од заменика генералног директора задужен је за петрохемијске послове.



¹ Функција за финансије, економику, планирање и рачуноводство, Функција за стратегију и инвестиције, Функција за материјално-техничку и сервисну подршку и капиталну изградњу, Функција за организациона питања и Функција за НСЕ.

² Функција за правна и корпоративна питања, Функција за корпоративну заштиту, Функција за спољне везе и односе са државним органима, Функција за односе са јавношћу и комуникације и Функција за интерну ревизију (Функција за интерну ревизију подређена је Генералном директору, док лице одговорно за унутрашњи надзор подноси извештаје Комисији за ревизију Одбора директора).

Пословни модел



Интерсегментне цене

Концепт методологије интерсегментних цена је заснован на тржишном принципу и принципу „један производ, једна интерсегментна цена“.

Принцип „један производ, једна интерсегментна цена“ значи да је „кретање“ једног производа између различитих профитних центара унутар НИС-а вредновано по једној интерсегментној цени, без обзира на то између којих профитних центара је настало „кретање“.

Интерсегментне цене које служе за генерисање интерних прихода између сегмената пословања НИС-а утврђене су тако да одражавају тржишни положај сваког сегмента пословања.

Разликујемо следеће интерсегментне цене:

- Интерсегментну цену за домаћу нафту (између Блока „Истраживање и производња“ и Блока „Прерада“), која је ут-

врђена према тзв. „извозном паритету“,

- Интерсегментну цену природног гаса (између Блока „Истраживање и производња“ и Блока „Прерада“ и између Блока „Истраживање и производња“ и Блока „Енергетика“), која је једнака најнижој продајној цени природног гаса по којој НИС продаје природни гас екстерним купцима,
- Интерсегментне цене деривата нафте и деривата природног гаса (између Блока „Прерада“ и Блока „Промет“, између Блока „Истраживање и производња“ и Блока „Промет“ и између Блока „Прерада“ и Блока „Енергетика“) дефинисане су према следећим принципима:
 - Увозни паритет – принцип који је коришћен код обрачуна интерсегментних цена деривата из увоза,
 - Извозни паритет – принцип који је коришћен за деривате који се искључиво извозе или за деривате код којих се извозе одређене количине.



У остале деривате нафте сврстани су они деривати који због својих специфичних особина не спадају ни у једну од ове две групе (увозни паритет, извозни паритет). За те деривате је карактеристично да се продају малом броју познатих купаца, чије су продајне цене дефинисане годишњим или дугорочним уговорима или представљају алтернативу производњи других деривата (примарни бензин, млазно гориво, рафинати, пропилен).

НИС производи:

- Моторна горива
- Течни нафтни гас
- Компримовани природни гас
- Авио-горива
- Бункер-горива
- Мазива и уља
- Уља за ложење
- Битумени
- Петрохемијски производи
- Остало

Земље у којима Група послује

Седиште НИС-а и главни производни капацитети налазе се у Републици Србији: нафтна и гасна налазишта, Рафинерија нафте са погонима у Панчеву и Новом Саду, мрежа складишта нафте, гаса и нафтних деривата, као и малопродајна мрежа. У складу са стратегијом дугорочног развоја, НИС 2010. и 2011. почиње ширење своје делатности ван Србије. Формирана су зависна друштва и представништва у Босни и Херцеговини, Бугарској, Мађарској и Румунији, а као подршка европским интеграцијама Србије – отворено је представништво у Бриселу. НИС има представништва и у Русији, Хрватској и Анголи, и огранак у Туркменистану.



Пословна структура НИС Групе³



ПРЕДСТАВНИШТВА И ОГРАНЦИ

Огранак Туркменистан

Огранци у Србији

Представништво Ангола

Представништво Бугарска

Представништво Хрватска

Представништво Краљевина Белгија

Представништво Босна и Херцеговина

Представништво Мађарска

Представништво Румунија

Представништво Руска Федерација



ЗАВИСНА ДРУШТВА

О Зоне а.д. Београд

НИС Енерговинд д.о.о. Београд

Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад

Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин

Нафтагас – транспорт д.о.о. Нови Сад

НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад

НИС Оверсиз о.о.о. Санкт Петербург

НИС Петрол е.о.о.д. Софија

НИС Петрол с.р.л. Букурешт

НИС Петрол д.о.о. Бања Лука

Г – Петрол д.о.о. Сарајево

Панон Нафтагас к.ф.т. Будимпешта

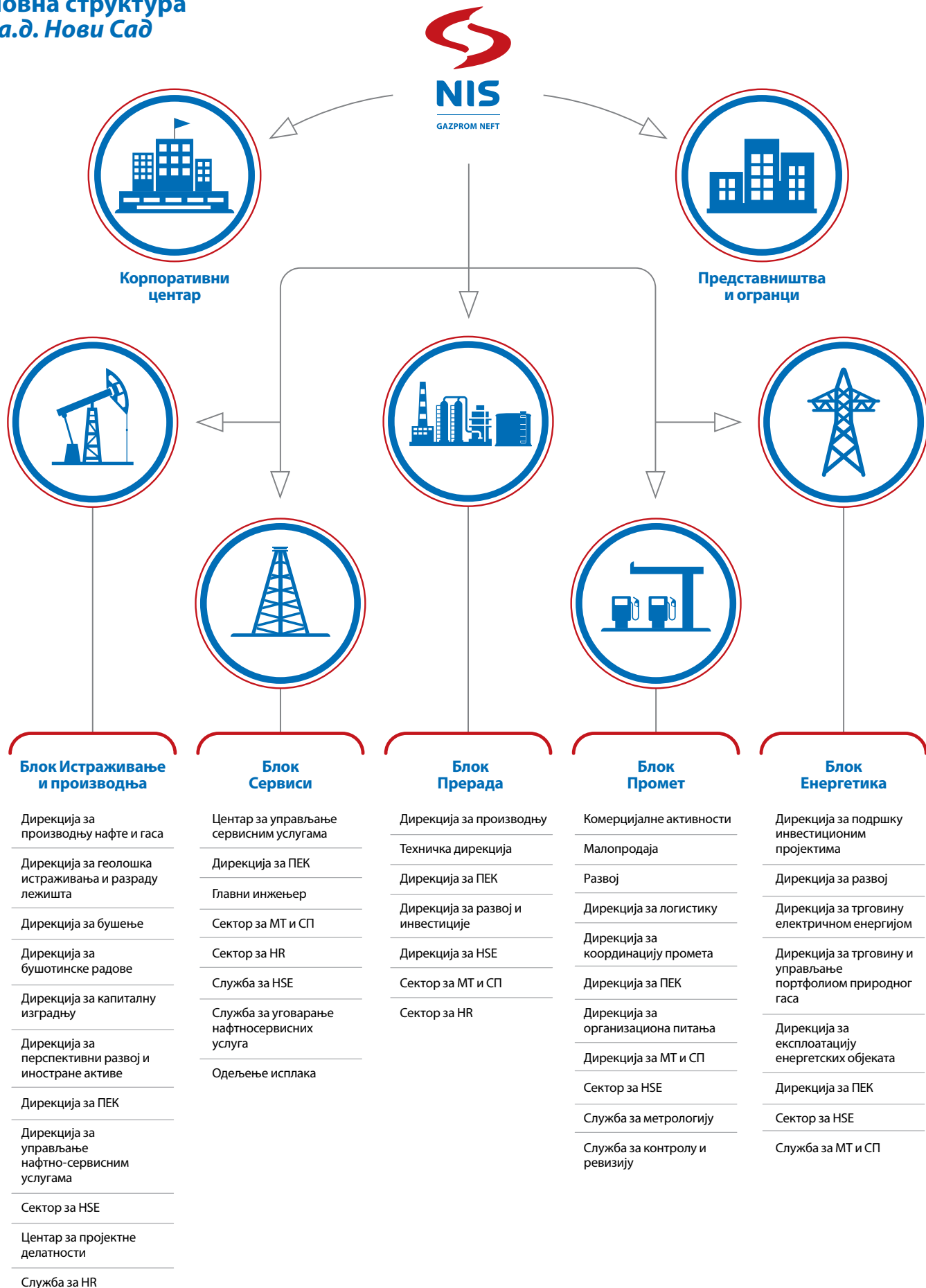
Јадран Нафтагас д.о.о. Бања Лука

НИС-Светлост д.о.о. Бујановац

³ Према одредбама Закона о туризму Републике Србије, уколико привредно друштво не обавља угоститељску делатност као претежну делатност, ради обављања ове делатности дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма. Из овог разлога Друштво је све бензинске станице на којима се обавља угоститељска делатност регистровало као засебне оgranке. Списак бензинских станица које су регистроване као оgranци налази се на веб страници <http://ir.nis.rs/o-nama/grupa/#c88>

Поступак ликвидације друштва Јубос д.о.о. Бор је покренут 21. априла 2015. године, друштво је брисано из Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре 15. октобра 2015. године.

**Пословна структура
НИС а.д. Нови Сад**



МИСИЈА

Одговорно користећи природне ресурсе и савремене технологије, пружити људима балканског региона енергију за кретање ка бољем.

ВИЗИЈА

Вертикално интегрисана енергетска компанија НИС а.д. Нови Сад биће признати лидер балканског региона у свом ресору, по динамици одрживог развоја и повећања ефикасности; испољавајући висок ниво друштвене и еколошке одговорности, као и савремене стандарде услуживања купаца.



NIS
GAZPROM NEFT

**БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ**

ВРЕДНОСТИ

Професионалност:

Стицање савремених знања у циљу сталног унапређивања стручности и способност да се она примени у конкретном процесу рада.

Иницијатива и одговорност:

Проналажење и предлагање нових решења, како у домену радних обавеза, тако и шире – у сфери интереса Компаније.

Позитивност и сарадња:

Спремност да се учествује у мултифункционалним радним групама и пројектима, предусретљивост према захтевима колега из других организационих делова Компаније, спремност да се размене информације, способност за рад у тиму.

Заједнички резултат:

Заједнички подухват у циљу остваривања видљивог и упечатљивог резултата, тежња ка постизању успеха уз неизоставну узајамну помоћ и сарадњу запослених.

ЈА САМ НИС

У сигурном
кругу

Најбољи
Колективни
уговор у региону

Модеран систем
управљања
зарадама

Више од 20
бонус шема

Богат
социјални
пакет

Добровољно
пензионо
осигурање

Субвенционисани
стамбени
кредити

Развој
професионалних
вештина

Солидарна
помоћ

СТРАТЕГИЈА

Стратешки циљеви

Екстерно окружење

Неповољне макроекономске тенденције у окружењу, које ће се према прогнозама задржати и у наредним годинама, доносе нове изазове за нафтну привреду. Блиски Исток агресивно развија како производњу нафте и гаса, тако и своје прерађивачке капацитете. Као резултат, ниске цене сирове нафте и повећана прерада нафтних производа угрожавају глобалну стабилност индустрије.

Правци развоја

У наредном периоду сви напори ће бити усмерени на одржавање профитабилности и максимизацију приноса за акционаре у условима погоршаног макроекономског окружења, уз постављање основа за даљи развој.

У фокусу ће бити:

1. очување показатеља увећања ресурсне базе,
2. наставак рада на пројектима модернизације и повећања ефикасности Рафинерије нафте Панчево,
3. даљи развој малопродајне мреже и
4. диверсификација пословања кроз улагање у енергетске пројекте.

Посебан акценат ће бити на оптимизацији свих оперативних показатеља пословања.

Истраживање и производња

У домену истраживања и производње, посебна пажња ће бити поклоњена даљем повећању ефикасности постојећих лежишта, као и мерама за смањење губитака у производњи. Такође се настављају активности у домену истраживања на терену Србије, као и потенцијална истраживања неконвенционалних ресурса у средњорочном периоду. НИС континуирано истражује могућности концесионих пројеката, анализира потенцијалне нове пословне прилике у региону и шире, у циљу обезбеђења дугорочног одрживог развоја.

Прерада

Развој глобалних рафинеријских капацитета, а нарочито оних на Блиском Истоку, утицао је на то, да ће само најкомплексније рафинерије у Средоземном региону и Европи имати могућност

да равноправно конкуришу и да дугорочно одрже профитабилност. У складу са тим, наставља се модернизација прерађивачких капацитета, праћена повећањем оперативне ефикасности, као и ефикасности свих релевантних показатеља прераде.

Промет

У домену продаје НИС ће наставити да шири пословање уз примарни фокус на повећању реализације путем премијалних малопродајних и veleпродајних канала промета горива, произведеног у Рафинерији нафте у Панчеву, повећање профитабилности малопродаје кроз раст реализације брендираног горива и развој допунског асортимана и услуга, одржавајући високу конкурентност на свим тржиштима пословања. Ефикасно управљање пословањем два малопродајна бренда (*НИС Петрол* и *GAZPROM*) реализоваће се кроз ефикасно управљање форматима станица, повећање броја форматних бензинских станица и оптимизацију неефикасних објеката, као и повећање оперативне ефикасности пословања постојеће мреже бензинских станица.

Енергетика

Главни правци инвестирања у области енергетике у наредном периоду ће бити имплементација пројекта термоелектране-топлане Панчево и пројекти когенерације. Разматрају се бројне опције и планови развоја везани за Србију, који подразумевају потпуну монетизацију сопственог природног гаса. Ови пројекти треба да упоредо са даљим развојем електрана на гас и производње и продаје компримованог природног гаса, помогну да се максимизују ефекти сопственог производа и задовоље интерне потребе за енергијом, уз продају вишкова енергије екстерним купцима. Блок „Енергетика“ развија диверсификоване изворе енергије – од конвенционалних до обновљивих извора, из којих ће се производити електрична и топлотна енергија за потребе тржишта.

Петрохемијски пројекти

Основни стратешки циљеви везани за ХИП Петрохемију усмерени су на излазак ове компаније из вишегодишње пословне кризе, обезбеђење услова за дугорочно стабилно и одрживо пословање, кроз свеобухватну консолидацију и реализацију развојних пројеката, као и стварање услова за другу фазу развоја. Будући развој рафинеријске и петрохемијске прераде треба да иде у правцу искоришћења постојећих петрохемијских сировина и конверзију петрохемијских сировина у полимере.

УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Интегрисани систем управљања ризицима

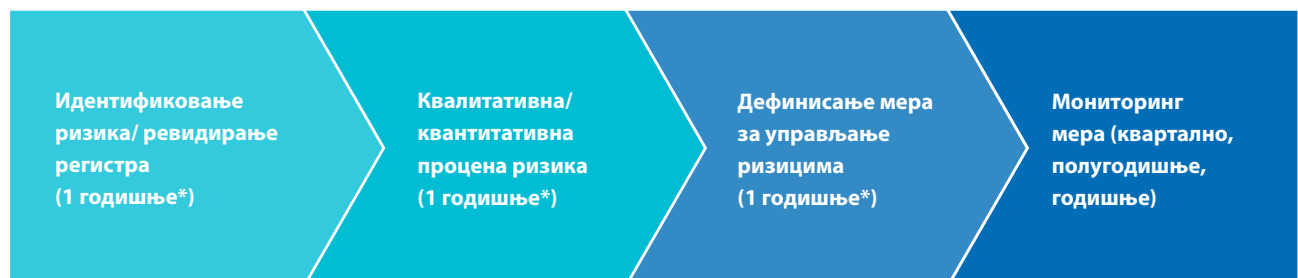
НИС је дефинисао своје циљеве у области управљања ризицима и успоставио интегрисани систем управљања ризицима (ИСУР). Циљ у области управљања ризицима јесте обезбеђење додатних гаранција за достизање стратешких и оперативних циљева путем благовременог идентификовања и спречавања ризика, дефинисања ефективних мера и обезбеђења максималне ефикасности мера за управљање ризицима.

ИСУР је системски, уређен, унификован и непрекидан процес идентификовања и процене ризика, дефинисања мера за управљање ризицима и праћења њихове реализације. Он пружа конзистентан и јасан оквир за управљање и извештавање о ризицима од нивоа пословних активности до руководства НИС а.д. Нови Сад.

Управљање ризицима је постало саставни део интерног окружења НИС-а реализацијом следећих активности:

- усвајањем приступа оријентисаног на ризике у свим аспектима производне и управљачке делатности;
- спровођењем систематске анализе идентификованих ризика;
- успостављањем система за контролу ризика и праћењем ефикасности мера за управљање ризицима;
- упознавањем свих запослених са усвојеним основним принципима и приступима управљању ризицима;
- обезбеђењем неопходне нормативне и методолошке подршке;
- расподелом овлашћења и одговорности за управљање ризицима између организационих делова.

Шема процеса ИСУР у НИС-у



*По потреби и чешће.

Основни принцип овог система јесте да је одговорност за управљање различитим ризицима додељена различитим управљачким нивоима у зависности од процењеног финансијског утицаја ризика. Овакав приступ омогућава да се дефинишу зоне одговорности за управљање и праћење ризика на свим управљачким нивоима, као и да се осигура припрема одговарајућих планова мера за управљање кључним ризицима на нивоу организационих делова, као и НИС-а као целине. У процес су укључена и сва значајнија зависна друштва⁴ кроз

припрему консолидованог регистра ризика. У матичном Друштву формирана је Служба за процену ризика, која координира и континуирано развија овај процес.

Додатно, системи менаџмента, организациона структура, процеси, стандарди и друга интерна регулатива, кодекс корпоративног управљања и кодекс пословне етике заједно формирају систем интерних контрола, који представља водич за реализацију пословних активности НИС-а и ефективно управљање повезаним ризицима.

⁴ НИС Петрол ЕООД, НИС ПЕТРОЛ С.РЛ., НИС Петрол д.о.о., Јадран-Нафтагас д.о.о., Паннон Нафтагас Кфт, Нафтагас - Технички сервиси д.о.о., Нафтагас - Нафтни сервиси д.о.о., Нафтагас-Транспорт д.о.о.

Интегрисање ИСУР у процес пословног планирања

Процена ризика је саставни део процеса пословног планирања, а информације о кључним ризицима су саставни део пословних планова.

Паралелно са процесом пословног планирања ревидирају се и ризици. За кључне ризике опредељују се циљеви у управљању (стратегије управљања), дефинишу се мере за управљање ризицима, потребни финансијски ресурси за реализацију мера и одговорна лица за њихово спровођење. У случају промене интерних и екстерних околности списак кључних ризика, као и планиране мере за управљање ризицима и потребни ресурси могу бити ревидирани током године.

У свом пословању Група је изложена индустријским (оперативним), финансијским и осталим ризицима.



Оперативни ризици

ОПИС РИЗИКА	МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
Ризици у области истраживања и производње нафте и гаса	
<p>Циљ НИС Групе у сегменту који се односи на геолошке истражне радове је повећање ресурсне базе и производње. Остварење циља у великој мери зависи од успеха геолошко-истражних радова, усмерених на развој бушотинског фонда у земљи и у иностранству. Главни ризик у области истраживања и производње нафте и гаса је непотврђивање процењених резерви и, као последица тога, неостваривање планираног раста ресурсне базе.</p>	<p>Мере које се примењују у циљу смањења ризика су одабир кандидата за истражно бушење на основу сеизмогеолошке интерпретације нових 3D сеизмичких података, експертиза програма геолошко-истражних радова од стране највећег акционара и одабир најперспективнијих бушотина, коришћење најсавременијих метода истраживања, искуство у спровођењу геолошко-истражних радова, што све утиче на смањење вероватноће настанка ризика.</p>

Финансијски ризици

ОПИС РИЗИКА	МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
Тржишни ризици	
<p>Валутни ризик – НИС Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промене курса страних валута, који проистиче из пословања различитим валутама, првенствено USD и EUR. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.</p>	<p>Део ризика који се односи на утицај промене курса националне валуте према USD неутралише се кроз природни хеџинг продајних цена нафтних деривата које се прилагођавају променама курса. Осим тога, користе се и инструменти управљања ризицима као што су форвард трансакције на девизном тржишту које доприносе смањењу ефекта негативних курсних разлика у ситуацији депресијације националне валуте према USD или EUR. У остале мере спадају и уравниотежавање девизног подбиланса у смислу уједначавања валута наплате извоза са валутама девизних обавеза, управљање валутном структуром кредитног портфолија и сл.</p>

Финансијски ризици

ОПИС РИЗИКА	МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
Тржишни ризици	
<p>Ризик промене цена – НИС Група је због своје основне активности изложена ризицима промене цена, и то цена сирове нафте и нафтних деривата, које утичу на вредност залиха и марже у преради нафте, што даље утиче на будуће токове новца.</p>	<p>Део ових ризика се елиминира кроз прилагођавања продајних цена нафтних деривата променама цена нафте и деривата. На нивоу Гаспром њефт Групе врши се процена потреба за коришћењем одређених инструмената робног хеџинга за зависна друштва у оквиру Групе, укључујући и <i>НИС а.д. Нови Сад</i> као зависно друштво.</p> <p>Додатно, у циљу смањења потенцијалног негативног утицаја овог ризика, спроводе се следеће мере:</p> <ul style="list-style-type: none"> • годишње планирање засновано на изради више сценарија, праћење планова и благовремено кориговање оперативних планова набавке сирове нафте; • редовна заседања Комисије за набавку сирове нафте ради разматрања свих најзначајнијих питања, како у процесу набавке, тако и у процесу продаје сирове нафте (Ангола - Palanca сирове нафта); • тенденција закључења дугорочних уговора за набавку сирове нафте по што повољнијим комерцијалним условима, са дужим роковима плаћања на бази отвореног рачуна, као и закључења купопродајних уговора по основу којих би <i>НИС а.д. Нови Сад</i>, у складу са закљученим међудржавним споразумима, био ослобођен обавезе плаћања царине при увозу, а по основу остварења преференцијалног статуса; • повремено спровођење бенчмаркинг процедуре ради испитивања тржишта и кретања цена, односно сагледавања комерцијалних капацитета најзначајнијих потенцијалних испоручилаца сирове нафте, реномираних компанија које су доминантне и поуздане у трговини сировом нафтом; • свакодневно праћење публикација за сирову нафту, анализа/испитивање нових типова сирове нафте који нису до сада прерађивани у постројењима НИС-а, анализа и сагледавање потенцијалних комерцијалних услова њихове набавке.
<p>Ризик каматне стопе – НИС Група је изложена ризику промене каматне стопе, и са аспекта задуживања код банака, и са аспекта пласирања средстава.</p>	<p><i>НИС а.д. Нови Сад</i> се задужује код пословних банака по променљивим каматним стопама и врши анализу осетљивости на промене каматних стопа и процену да ли је у одређеној мери потребно задуживање са фиксним каматним стопама. Пласирање новчаних средстава врши се само код кључних пословних банака код којих <i>НИС а.д. Нови Сад</i> има кредите, односно кредитне/документарне линије. Такође, средства која се орочавају, у РСД и у иностраној валути, орочавају се на кратак рок (до 90 дана) и уз фиксне каматне стопе на таква орочења. Дакле, приход и новчани токови у великој мери су независни од промена тржишних каматних стопа на пласирана средства у виду орочених депозита, иако висина каматних стопа које <i>НИС а.д. Нови Сад</i> може да оствари на тржишту умногоме зависи од висине базичних каматних стопа у моменту орочавања (Белибор - Референтна каматна стопа НБС).</p>
Кредитни ризик	
<p>Настаје код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомпанијских кредита датих иностраним или домаћим зависним друштвима, као и због изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.</p>	<p>Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу НИС Групе. У погледу кредитних лимита, банке се рангирају према утврђеним методологијама за кључне и остале банке, у сврху одређивања максималног износа изложености <i>НИС а.д. Нови Сад</i> према банци у било ком моменту (кроз инструменте документарног пословања: банкарске гаранције, акредитиви, итд. – издате у корист <i>НИС а.д. Нови Сад</i>).</p> <p>По питању потраживања од купаца, постоји развијена методологија кредитних лимита на основу које се дефинише ниво изложености према одређеним купцима, у зависности од њихових финансијских показатеља.</p>

Финансијски ризици

ОПИС РИЗИКА	МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
Ризик ликвидности	
<p>Ризик ликвидности је ризик да ће Група имати потешкоћа у испуњавању својих обавеза. Реч је о ризику непостојања одговарајућих извора финансирања пословних активности Групе.</p>	<p>НИС Група континуирано прати ликвидност у циљу обезбеђења довољно готовине за потребе оперативног, инвестиционог и финансијског пословања. У ову сврху се врши континуирано уговарање и обезбеђивање довољно расположивих кредитних и документарних линија уз истовремено одржавање максималног дозвољеног нивоа кредитне задужености, као и испуњење обавеза из уговора са пословним банкама (ковенанте).</p> <p>Пројектовање ликвидности узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно зацртаним циљевима, и базира се на дневним пројекцијама новчаних токова целе НИС Групе, на основу којих се доносе одлуке о потреби евентуалног екстерног задуживања, за шта обезбеђује адекватне банкарске изворе финансирања у оквиру дозвољених лимита постављених од стране ЈАД „Гаспром њефт”.</p> <p>У циљу повећања ликвидности и смањења зависности од екстерних извора финансирања, као и у циљу смањења трошкова финансирања НИС Групе, од 01.01.2014. у НИС Групи је на снази cash pooling систем управљања ликвидношћу, који подразумева централизовано управљање ликвидношћу и финансирањем дела НИС Групе у Републици Србији⁵.</p> <p>Од половине септембра 2014. године, као и током целе 2015. године НИС а.д. Нови Сад је био изложен ризику ограничених могућности екстерног финансирања, због увођења секторских санкција ЕУ и САД према највећим енергетским компанијама у руском власништву, основаним ван ЕУ.</p> <p>НИС је захваљујући континуираном праћењу геополитичке ситуације и ситуације на тржиштима капитала, као и благовременој реакцији и закључењу кредитних линија са банкама пре увођења поменутих санкција, успео да обезбеди довољно лимита за документарно пословање, као и кредитирање НИС Групе у току 2015. године. Поред тога, у циљу прибављања неопходних финансијских средстава за наредни период, током 2015. године НИС је преговарао/уговорио нове кредитне линије са српским и руским банкама за финансирање неограничених намена, као и европским банкама са седиштем у Србији за финансирање увоза из ЕУ (изузето из санкција), обезбедивши на овај начин потребна средства за 2016. годину.</p>

Остали ризици

ОПИС РИЗИКА	МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
Ризик увођења санкција руским компанијама и Гаспром њефт Групи	
<p>Као резултат увођења санкција руским компанијама и групи Гаспром њефт настао је ризик за могућности дугорочног развоја због ограничених могућности задуживања код пословних банака које припадају банкарским групацијама са седиштем у ЕУ и САД.</p>	<p>НИС у континуитету прати догађања на међународној сцени, оцењује последице по пословање и предузима одговарајуће активности како би се минимизирали евентуални негативни утицаји на резултате Групе.</p>

⁵ НИС а.д. Нови Сад и зависна друштва Нафтагас-Нафтни сервиси, Нафтагас-Технички сервиси, Нафтагас-Транспорт и НТЦ Нафтагас-НТЦ

ПОСЛОВНО ОКРУЖЕЊЕ

Свет

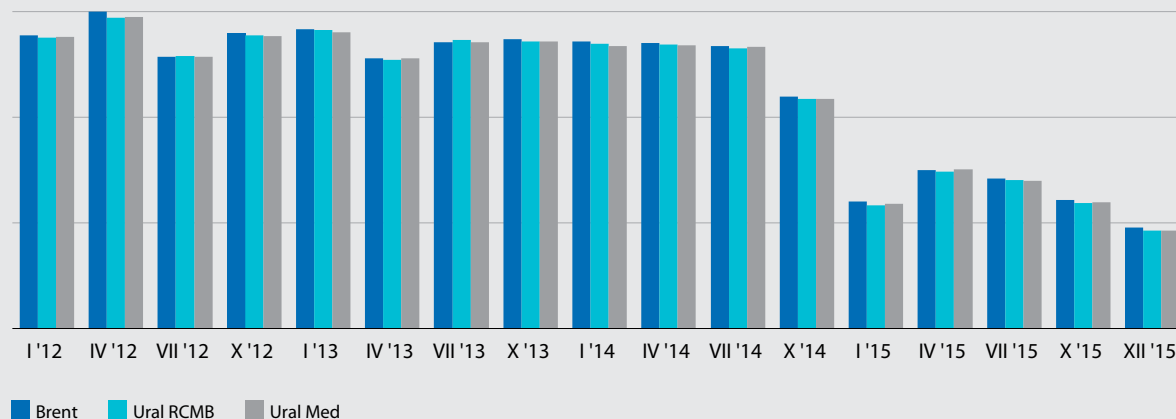
Даљи пад цене нафте обележио је 2015. годину, и у децембру је цена барела на лондонском тржишту први пут од рецесије 2009. године пала испод нивоа од 40 долара, док је на америчком тржишту склизнула на само 36 долара. Према бројним аналитичарима, пад цена нафте је последица слабости потражње због успоравања раста глобалне привреде, понајвише кинеске, највећег светског потрошача сировина. С друге стране, производња је и даље висока, јер највећи светски произвођачи не успевају да се договоре о смањењу производње како би подржали цене. У свету је присутан страх да понестаје складишних капацитета у условима прекомерне понуде.

Председник САД је укинуо забрану на извоз сирове нафте из земље, која је била на снази четири деценије. Међутим, САД

тешко да могу да „уклоне“ Русију са позиције коју заузима на нафтном тржишту Европе, јер је америчка нафта за Европљане много скупља од руске.

Промене каматних стопа и пад инвестиција смањиће америчку производњу нафте, док се Ирак суочава с инфраструктурним ограничењима у производњи, а чини се да је и Саудијска Арабија на крају узлазног циклуса, тако да постоје индиције да ће ОПЕС-ова производња остати на садашњем нивоу. Америчка производња нафте из шкриљаца, која је била темељ значајног раста производње протеклих година, идуће ће године бити мања за 600 хиљада барела дневно, показују подаци Међународне агенције за енергију (IEA). Истовремено, након укидања санкција, Иран интензивира своју производњу, па ММФ процењује да ће се раст иранског извоза нафте додатно одразити на цену нафте и оборити је за 5 до 15 долара по барелу.

Кретање цена сирове нафте типа Brent и Urals у периоду 2012-2015⁶



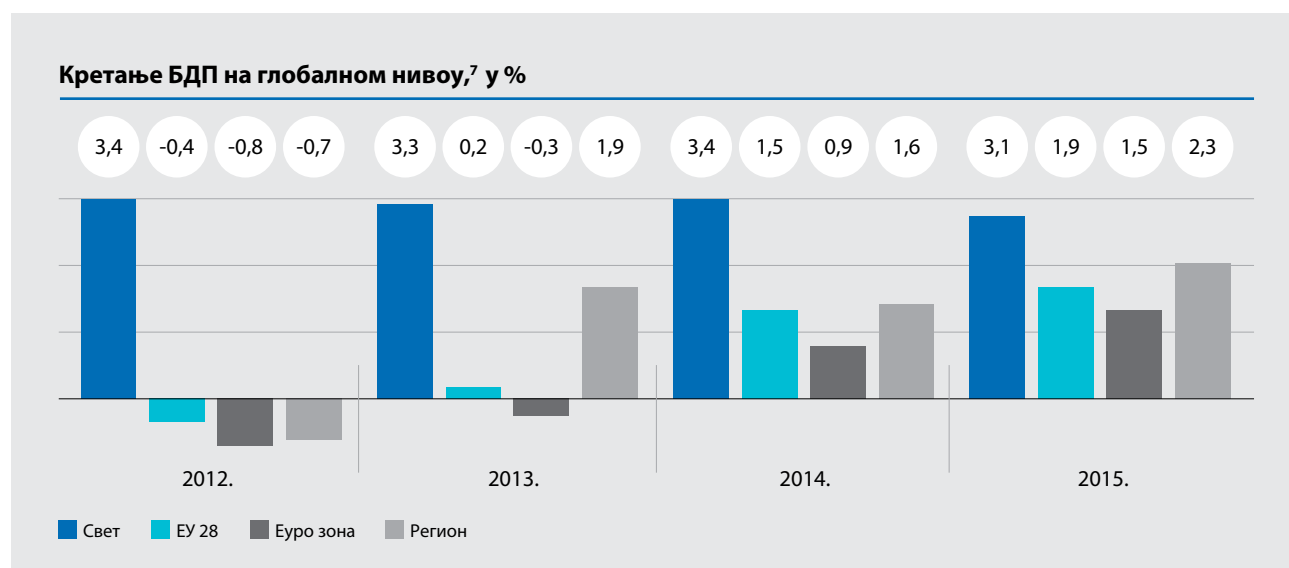
Поред увећане производње, цене нафте су под притиском и због високог курса долара, јер се очекује да ће америчка централна банка FED у наредној години наставити са повећавањем кључне каматне стопе, након што их је у децембру повећала по први пут од 2006. године. На међународним девизним тржиштима су се, због пада цена нафте, под већим притиском продаје нашле валуте значајних светских извозника нафте, док је јапански јен ојачао, а на добитку је био и евро. Руска рубља спустила се близу нивоа од 70 рубаља за долар.

⁶ Извор: IMF World Economic Outlook (WEO), октобар 2015.
Регион: Албанија, БиХ, Бугарска, Црна Гора, Мађарска, Македонија, Србија, Румунија, Хрватска.

У извештају објављеном у октобру 2015. године ММФ је констатовао да светска економија и даље расте скромним темпом, будући да је опоравак развијених економија још увек умерен, док раст у економијама у развоју посустаје. Успоравање раста пету годину заредом одражава комбинацију фактора: слабији раст код извозника нафте, успоравање раста привреде у Кини, уз ублажено ослањање на робно интензивна улагања, прилагођавање након повећаног уласка у кредите и улагања и

слабији изгледи за извознике остале робе, укључујући и оне у Латинској Америци.

Иако је у редовној јесењој прогнози ММФ благо снизио прогнозу светског привредног раста у 2016. години, при чему су продубљивање рецесије у Бразилу, проблеми Блиског Истока и јачање долара утицали да нове пројекције раста глобалне економије, објављене током Светског привредног форума Davos 2016, буду додатно умањене на 3,4% посто.

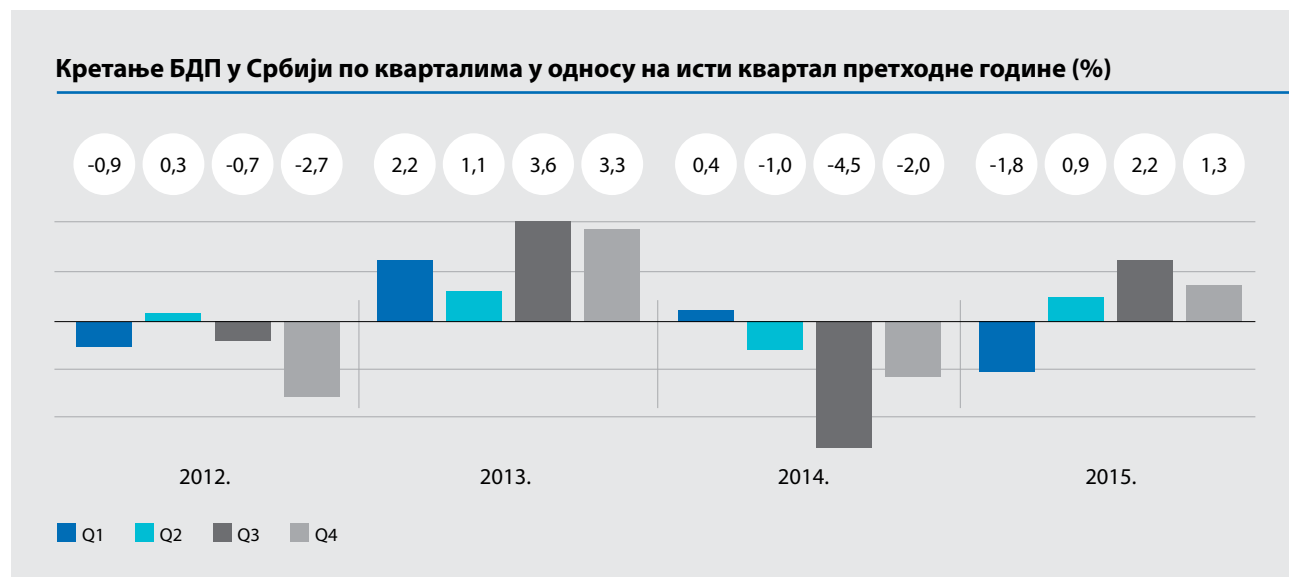


Србија

Статистички подаци о индустријској производњи, извозу, могућој инвестиционој активности и о малопродајном промету у земљи показују тенденцију јачања привредне активности у Србији.

Инфлација се креће испод доње границе дозвољеног одступања од циља због, пре свега, неуобичајено ниског доприноса раста регулисаних цена и снажног пада цена примарних производа.

БДП у 2015. години је забележио раст од 1,5%, вођен ранијим опоравком сектора рударства и енергетике и бржим растом прерађивачке индустрије.

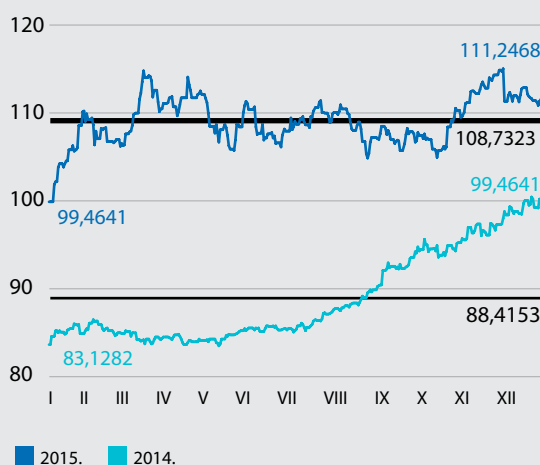


⁷ Извор: IMF World Economic Outlook (WEO), октобар 2015. Регион: Албанија, БиХ, Бугарска, Црна Гора, Мађарска, Македонија, Србија, Румунија, Хрватска.

Очекује се да се растућа динамика индустријске производње одржи и убудуће. Највећи раст забележила је прерађивачка индустрија. Раст извоза је био један од пресудних фактора раста индустријске производње. Највећи проблеми су тренутно у хемијској индустрији.

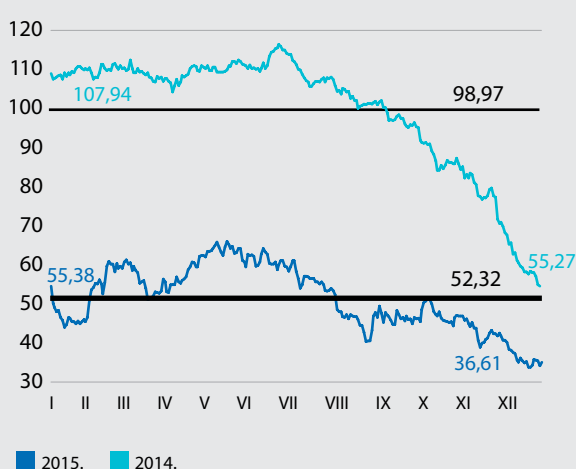
Раст запослености са 42,3% у другом кварталу на 43,2% у трећем кварталу 2015. године, подстакнут вишом стопом партиципације, долази из сектора пољопривреде, индустрије и грађевинарства.

Кретање курса USD/RSD⁸ **+23%**



- Просечна вредност курса USD/RSD у 2015. години виша је за 20,3170 RSD, односно 23% од просечне вредности у 2014.
- У 2015. години курс USD/RSD порастао је за 11,7827 RSD или 12%.
- У 2014. години курс USD/RSD порастао је за 16,3359 RSD или 20%.

Цена нафте типа Brent,⁹ \$/bbl **-47%**



- Просечна цена нафте типа Brent у 2015. години нижа је за 46,65 \$/bbl, односно -47% од просечне цене у 2014. години.
- У 2015. години цена нафте типа Brent нижа је за 18,77 \$/bbl или -34%.
- У 2014. години цена нафте типа Brent нижа је за 52,67 \$/bbl или -49%.

Промене законске регулативе

У 2015. години, законодавна активност органа Републике Србије била је веома интензивна: радило се на усаглашавању домаће регулативе са регулативом Европске уније у области радног права, заштите животне средине, планирања и изградње, рударства и геолошких истраживања и др. У посматраном периоду Народна скупштина је донела неколико важних закона:

- Закон о инспекцијском надзору, којим је на системски начин уређен рад и организација инспекцијског надзора (методологија поступања, овлашћења и обавезе учесника инспекцијског надзора, координација рада инспекција, боље коришћење ресурса инспекција и др.),
- Закон о изменама и допунама Закона о приватизацији,

којим је продужен рок за приватизацију 17 привредних друштава од значаја за Републику Србију,

- Закон о изменама и допунама Закона о хемикалијама, којим је извршено усклађивање Закона са релевантним прописима Европске уније и обезбеђивање услова за ефикасно вршење инспекцијског надзора над управљањем хемикалијама,
- Закон о изменама и допунама Закона о заштити од пожара, којим су детаљније прописани услови које објекти треба да испуне како у фази пројектовања тако и касније – у фази употребе, уз регулисање обавезних обука за особље односно запослене, а све у циљу унапређена заштите од пожара у објектима у којима се обавља делатност са високим ризиком од избијања пожара,

⁸ Извор: НБС.

⁹ Подаци за Europe Brent Spot Price FOB; Извор: U.S. Energy Information Administration (http://www.eia.gov/dnav/pet/pet_pri_spt_s1_d.htm)

- Закон о рударству и геолошким истраживањима, којим је потпуније регулисано обављање делатности геолошких истраживања и рударства и којим је, као посебно значајно, уведена могућност експропријације у корист носилаца права експлоатације, односно примењеног геолошког истраживања у приватној својини, као и могућност пробног рада истражне бушотине (привремене експлоатације),
- Закон о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима, којим су предвиђени услови за постављање, изградњу и реконструкцију објеката за производњу, складиштење и промет предметних материја и постизање потребног степена безбедности,
- Закон о озаконењу објеката, којим је, у односу на раније прописе у овој области, питање легализације објеката уређено као јавни интерес, поједностављена је процедура, смањен број докумената потребних за легализацију и умањени трошкови поступка.

додатно је прописан начин поступања са дериватима који су у поступку инспекцијске контроле повучени из промета. Уредбом о мониторингу квалитета деривата нафте и биогорива утврђени су услови, начин и поступак мониторинга, а све у циљу повећања квалитета деривата нафте, за које је мониторинг спроводив ступањем Уредбе на снагу, док мониторинг биогорива почиње 1. јануара 2018. године.

Све горе наведене прописе НИС је преко свог радног тела – Одбора за прописе, анализирао у фази доношења и дао свој допринос у циљу приближавања прописа потребама и захтевима пословања енергетских субјеката који послују на тржишту Републике Србије.

Поред донетих закона, у 2015. години је припремано и разматрано и више нацрта закона, чије се доношење очекује у току 2016. године. То су, пре свега, Нацрт закона о општем управном поступку, Нацрт закона о изменама и допунама Закона о ванредним ситуацијама, Нацрт закона о превозу опасне робе, Нацрт закона о накнадама за коришћење јавних добара и др.

Крајем 2015. године Народна скупштина Републике Србије је усвојила Закон о преузимању обавеза јавног предузећа „Србијагас“ Нови Сад према привредном друштву „Нафтна индустрија Србије“ а.д. Нови Сад и претварању тих обавеза у јавни дуг Републике Србије. Овим је решено питање потраживања од „Србијагаса“. Законом је предвиђена исплата дуговања у шест рата, са роком измирења укупног дуговања до 31.05.2018. године

Почетком 2015. године донета су подзаконска акта предвиђена Законом о изменама и допунама Закона планирању и изградњи, 25 подзаконских аката којима су створени услови за пуну примену измењених одредаба Закона. Такође, током 2015. године донети су подзаконски акти Закона о енергетици, који се тичу обележавања и контроле квалитета деривата нафте. Новом Уредбом о обележавању (маркирању) деривата нафте

НИС ће и надаље настојати да у највећој могућој мери даје свој допринос позитивном креирању пословног амбијента у Србији, и посебно указивати на неопходност хармонизације прописа и стратегија како би њихова примена била несметана и потпуна.

САПУТНИК ЗА БУДУЋНОСТ

На путу ка будућности важно је имати праве сапутнике. Искуство, традиција и отвореност за константну модернизацију, позиционирали су НИС као лидера на домаћем тржишту нафтних деривата. Улагањем у ширење мреже *НИС Петрол* и *GAZPROM* бензинских станица, унапређењем објеката, услуга и асортимана производа, већ деценијама ослушкујемо потребе наших клијената и обезбеђујемо услове за сигурна и угодна путовања широм Србије и региона. Током 2015. године у Србији смо отворили 12

бензинских станица – четири под *GAZPROM* брендом и осам под брендом *НИС Петрол*. Београд је, поред 10 бензинских станица, добио и бункер-станицу „Београд“ на Дунаву, чиме је обезбеђено снабдевање пловних објеката евродизелом. *НИС Петрол* бензинска станица у Новом Саду постала је прва пунионица компримованог гаса, горива будућности. А на мрежи *GAZPROM* бензинских станица широм Србије почела је продаја G-Drive 100, горива побољшаних перформанси на које смо нарочито поносни.



NIS
GAZPROM NEFT

**БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ**



NIS.EU

ПОЛОЖАЈ НА ТРЖИШТУ

Положај на тржишту Србије

Повећање учешћа на
малопродајном тржишту у
Републици Србији за

1%

Током 2015. године укупна потрошња нафтних деривата у Србији расте, чему је највише допринео раст потрошње дизел-горива, мазута, битумена и нешто мање бензина, што је углавном условљено нижим ценама деривата и значајним инфраструктурним радовима.

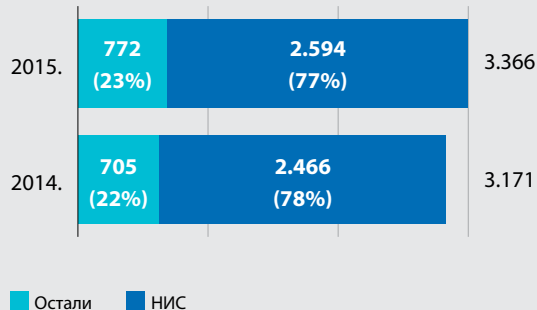
Разлози за одржавање изузетно високог тржишног учешћа НИС-а су флексибилност у пословању и спремност да се понуда прилагоди потрошачима, чак и у условима изразито динамичних промена на тржишту. Малопродајно тржиште у 2015. години је у укупном износу увећано за 3,4% у односу на исти период 2014. године. НИС је увећао своје укупно тржишно учешће у малопродајном тржишту Србије, уз раст продаје бензина и дизела, док је продаја ауто-гаса била у мањем паду, што је у складу са трендом потрошње на домаћем тржишту.

Портфолио деривата који су у понуди на тржишту је ове године унапређен, посебно у делу адитивираних горива. НИС је лансирао високооктански бензин највишег квалитета, под брэндом *G Drive*.

Обим тржишта нафтних деривата РС

хиљ. тона

+6,1%

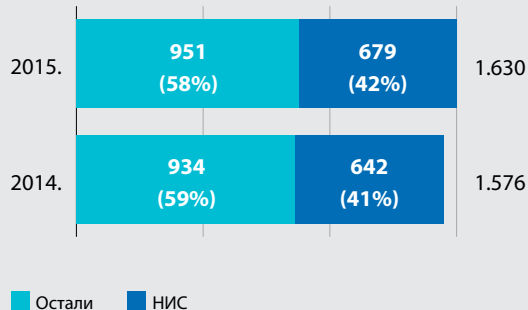


Остали НИС

Обим малопродајног тржишта РС¹⁰

хиљ. тона

+3,4%



Остали НИС

Положај на тржиштима БиХ, Бугарске и Румуније

Босна и Херцеговина

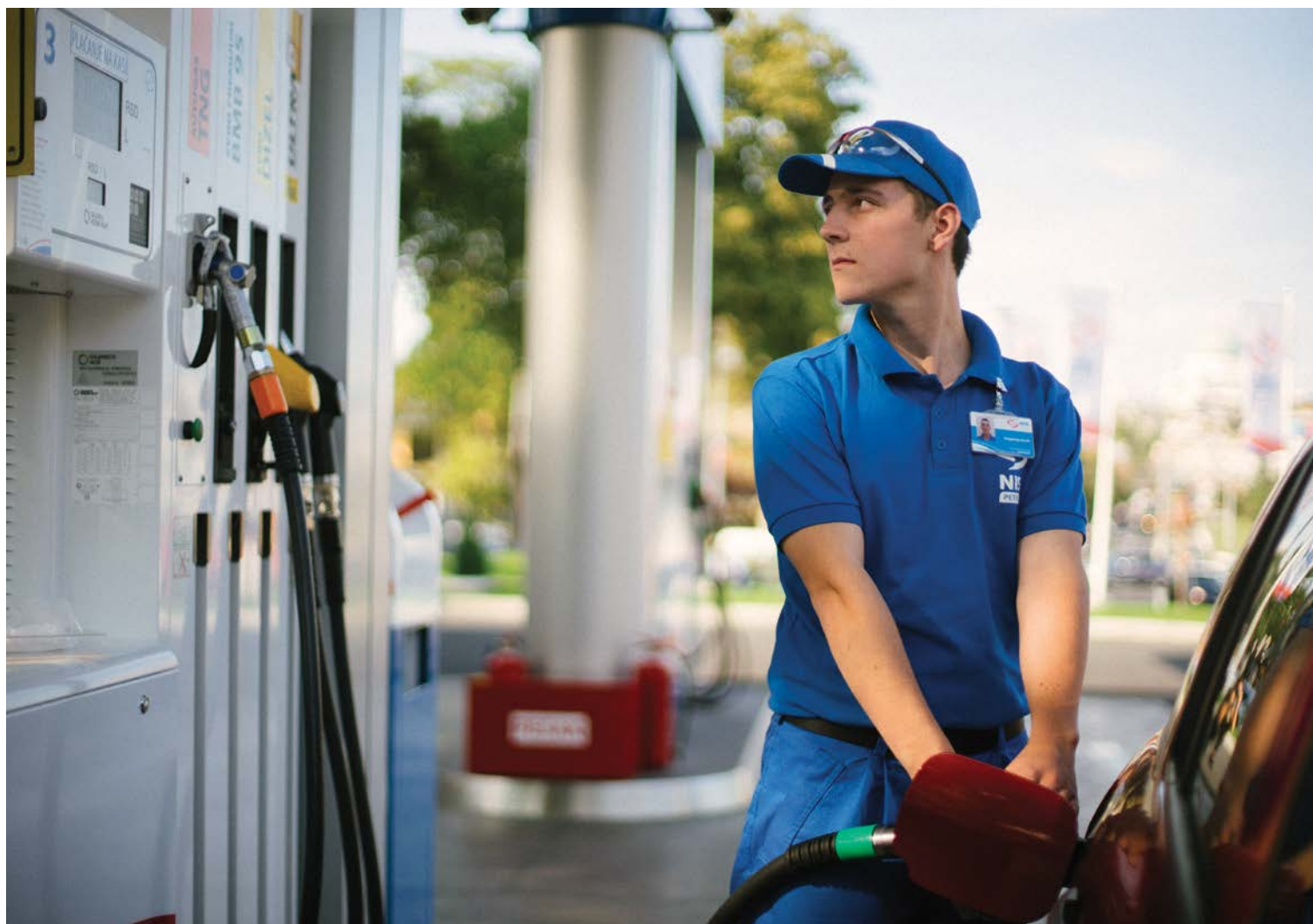
Тржиште моторних горива се опоравља спорије него регион због ниског нивоа привредне активности, мада ниске цене и прекогранична продаја доприносе расту потрошње.

Приметна је консолидација оператера у малопродаји, где се по-

већавају мреже локалних дистрибутера деривата нафте (ХИФА, Нешковић, Петрић), док НЕСТРО група оптимизује своју мрежу. Мањи ланци који су до сада били територијално заступљени или у Републици Српској или у Федерацији, сада шире мрежу и теже националној покривености у целој Босни и Херцеговини. У Босни и Херцеговини је активно 35¹¹ бензинских станица. Учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 9,1%, а на малопродајном тржишту 9,4%.

¹⁰ Промет НИС-а и осталих конкурената укључује моторна горива (гас, моторна горива, дизели и ЕЛ лож-уље које се користи као моторно гориво). ТНГ боце нису укључене.

¹¹ Поред овог броја у Босни и Херцеговини постоје још 2 бензинске станице које послују у DODO (Dealer Owned Dealer Operated) режиму.



Бугарска

Присутан је постепени опоравак тржишта моторних горива, као последица повећања потрошње дизела, што би требало да буде кључни фактор даљег раста и на дужи рок.

У Бургасу је у мају отворен нови блок рафинерије у власништву „Лукоила“. Постројење за хидрокрекинг ће увећати капацитет прераде за око милион тона деривата, намењених како домаћем тржишту тако и извозу – првенствено на тржиште Турске. НИС постаје све значајнији учесник на veleпродајном тржишту, посебно у дистрибуцији бензина.

У Бугарској је активно 35 бензинских станица.

Учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 3,2%, а на малопродајном тржишту 3,8%.

Румунија

МОЛ је, након аквизиције мреже ЕНИ, постао трећи по величини малопродајни оператер у Румунији.

Компанија „ОМВ Петром“ је значајно унапредила логистичку базу завршетком модернизације складишта у Клужу и Бакау, а изграђена су и три нова складишта у местима Јилава, Брази и Исалнита, чиме је савремени расположиви складишни простор достигао капацитет од 87.000 кубних метара.

У Румунији је активно 18 бензинских станица.

Учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 0,5%, а на малопродајном тржишту 0,7%.

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Кључни показатељи пословања

Кључни показатељи	Јединица мере	2015.	2014.	$\Delta \frac{2015}{2014}(\%)$ ¹²
НИС Група				
Urals	\$/bbl	51,5	98,01	-47%
Нето добит	млрд. РСД	14,6	27,8	-47%
ЕБИТДА ¹³	млрд. РСД	46,5	63,4	-27%
Приходи од продаје (без акцизе)	млрд. РСД	210,4	258,3	-19%
ОСФ	млрд. РСД	51,0	49,6	+3%
Обрачунате обавезе по основу пореза и других јавних прихода ¹⁴	млрд. РСД	151,9	136,2	+12%
САРЕХ ¹⁵	млрд. РСД	30,3	39,4	-23%
Укупна задуженост према банкама (total indebtedness) ¹⁶	млн. USD	675	626	+8%
Истраживање и производња				
ЕБИТДА	млрд. РСД	38,3	64,8	-41%
Производња нафте и гаса ¹⁷	хиљ. усл. тона	1.577	1.653	-5%
Производња домаће нафте ¹⁸	хиљ. тона	1.058	1.148	-8%
САРЕХ	млрд. РСД	23,2	25,2	-8%
Сервиси				
ЕБИТДА	млрд. РСД	1,5	1,2	+17%
Бушотински сервиси	Број операција	7.807	7.442	+5%
САРЕХ	млрд. РСД	0,8	1,0	-17%
Прерада				
ЕБИТДА	млрд. РСД	-4,6	-6,1	+25%
Обим прераде нафте и полупроизвода	хиљ. тона	3.281	3.104	+6%
САРЕХ	млрд. РСД	2,8	7,7	-64%
Промет				
ЕБИТДА	млрд. РСД	12,3	8,9	+38%
Укупан промет нафтних деривата	хиљ. тона	3.254	3.090	+5%
Промет - ино активе ¹⁹	хиљ. тона	194	157	+24%
Промет нафтних деривата на домаћем тржишту	хиљ. тона	2.585	2.424	+7%
Моторна горива	хиљ. тона	1.698	1.632	+4%
Малопродаја	хиљ. тона	681	643	+6%
САРЕХ	млрд. РСД	2,4	3,7	-36%

¹² Сва евентуална одступања у процентуалним износима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

¹³ ЕБИТДА = Приходи од продаје (без акцизе) – трошкови залиха (нафте, нафтних деривата и осталих производа) – оперативни трошкови пословања (ОРЕХ) – остали трошкови на које менаџмент може да утиче.

¹⁴ Порези, таксе, накнаде и остали јавни приходи обрачунати за посматрани период. Преглед укључује НИС-ове обавезе за порезе и друге јавне приходе у Србији и у другим земљама у којима послује. Приказани износ не укључује исплаћене дивиденде Републици Србији (у 2014. години – 3,9 милијарде динара и 2,3 милијарде динара у 2015. години).

¹⁵ Износи за САРЕХ су износи без ПДВ-а.

¹⁶ Укупна задуженост према банкама (total indebtedness) = укупан дуг према банкама + акредитиви. На дан 31.12.2015. то износи 663,8 милиона USD укупног дуга + 11,5 милиона USD акредитива.

¹⁷ Услед измењене методологије у производњу домаће нафте укључен је и газолин и лаки кондензат, а у производњи гаса узета је комерцијална производња гаса.

¹⁸ Са газолином и лаким кондензатом.

¹⁹ Промет ино-актива представља промет који остварују НИС-ова зависна друштва у иностранству (малопродаја и велепродаја).

Кључни показатељи	Јединица мере	2015.	2014.	$\Delta_{2015/2014}(\%)^{12}$
Енергетика				
ЕБИТДА	млрд. РСД	5,6 ²⁰	0,4	+1.442%
Производња електричне енергије	MWh	123.455	73.058	+69%
CAPEX	млрд. РСД	0,7	1,0	-36%

Оперативни показатељи

Истраживање и производња

У 2015. години, и поред смањеног обима инвестиција, Блок „Истраживање и производња“ успео је да оствари планирани обим производње угљоводоника, уз истовремено повећање резерви угљоводоника за 8%. Годину је обележила и примена нових технологија и иновативних решења – вишефазно фрактурирање, хоризонтално бушење, итд. Наставили смо са програмом повећања оперативне ефикасности и смањили трошкове посматрано у односу на претходну годину.

Кључни задаци у 2015. години

Кључни задаци Блока „Истраживање и производња“ у 2015. години односили су се пре свега на очување и проширење ресурсне базе, наставак програма геолошких истраживања и почетак фазе пробне експлоатације у Румунији, Мађарској и Босни и Херцеговини, увођење нових технологија на активним бушотинама и др.

Остварења

У 2015. години у Блоку „Истраживање и производња“ избушено је пет истражних бушотина (три су у производњи, а две у фази испитивања). Резерве угљоводоника повећане су за 8%.

На истражном блоку Кишкунхалаш у Мађарској завршена је пробна експлоатација бушотине RAG Киха-003, а пробна експлоатација бушотине Обудовац-2 на истражном блоку у Босни и Херцеговини је у току. Завршена је прва фаза сеизмичких радова на блоковима Ех-7 и Ех-8 (заједнички пројекат са *East West Petroleum*). Завршена је обрада и у току је интерпретација података у НТЦ НИС.

Вршена су 3D сеизмичка испитивања

на истражном простору Турија. Први пут у Панонском басену, на пољу Турија, успешно је примењена метода „multi-stage“ фрактурирања. Фрактурирањем су добијени добри резултати у производњи нафте и гаса на неконвенционалном лежишту,

а након спроведених хидродинамичких мерења утврдиће се производне могућности на бушотини ВПО.

Испитане су четири нове технологије фрактурирања. Примењене су нове методе ГФК. Набављена су длета „Stinger blade bit – Schorpion bit SMIT Schlumberger“ за тврде подлоге. Извршено је утискивање гаса CO₂ у лежиште ради одржавања лежишног притиска (пројекат Русанда), а у „КАНАРОС“ д.о.о. и „Борец“ д.о.о. уведене су алтернативне вијчане пумпе.

Завршено је функционално испитивање аминског постројења у погону Производња и транспорт нафте и гаса Елемир у циљу пречишћавања гаса од CO₂. Дана 15.12.2015. године потписан је Записник о примопредаји аминског постројења између „Ludan“-а и НИС-а.

У циљу ефикасније производње угљоводоника завршени су инфраструктурни пројекти, као што су повезивање СС Мајдан, изградња цевовода, уградња мобилних компресора.

Одобрења за истраживање и производњу минералних сировина и ресурса

Добијена су два одобрења за експлоатацију (Русанда плитко и Мартонош запад), три одобрења за извођење рударских радова (Честерег, Торда плитко и Русанда плитко) и једно одобрење за употребу изграђених рударских објеката (Честерег). Поред тога поднета су два захтева надлежном државном органу за добијање одобрења за експлоатацију (Касидол и Острово) који су поступку решавања, као и два захтева надлежном државном органу за добијање одобрења за употребу изграђених рударских објеката (Торда плитко и Русанда плитко), који су у поступку решавања.

За процес геолошких истраживања подземних вода у Републици Србији у 2015. години прибављено је шест одобрења за извођење геолошких истраживања подземних вода и поднет је један захтев за добијање одобрења на простору Касидол.

Што се тиче иностраних актива у 2015. години Анексом уговора о концесији је продужен рок за извођење геолошких истраживања на истражном простору Републике Српске до 31.12.2018. године и поднети су захтеви за продужење рока за блокове: 3, 7 и 8 у Румунији и блок „Келебија“ у Мађарској, који су поступку решавања.

8%

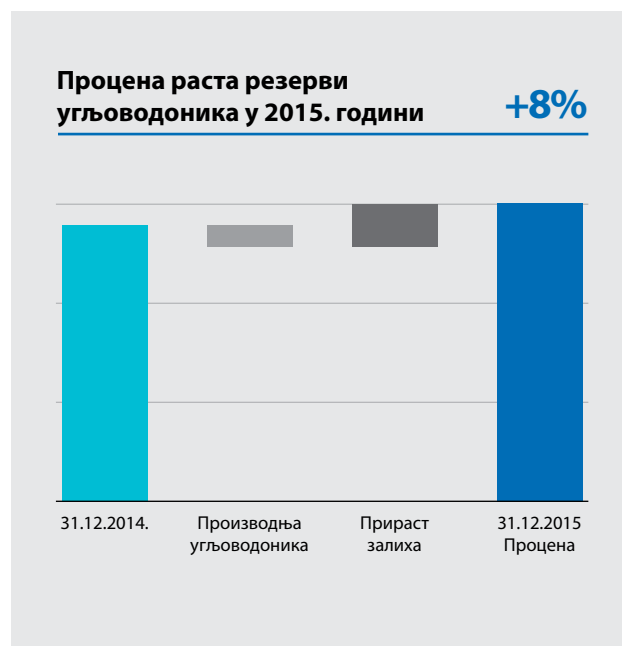
Процена раста резерви угљоводоника

²⁰ ЕБИТДА блока „Енергетика“ из редовног пословања у 2015. години износила је 1,4 милијарде динара. У децембру 2015. године извршена је наплата старих потраживања од ЈП „Србијасас“, па је ефекат од ове наплате на ЕБИТДА блока „Енергетика“ износио 4,2 милијарде динара.

Оперативни показатељи

Остварени обим производње нафте у 2015. години је већи од планираног за 6,7 хиљада тона. Посматрано по планираним активностима производња из новог бушења и базна производња су испод плана, што је компензовано премашивањем плана код осталих ГТА (за 35 хиљада тона).

Производња домаћег гаса је мало виша од планиране за 2015. годину (+0,15%), док је производња нафте у Анголи виша од планиране за 2015. годину за +1,03%.



Основни приоритети и иницијативе за 2016. годину

- Испуњење планиране производње угљоводоника, побољшање ефикасности геолошко-истражних радова, реализација пројеката ГИР везано за тешко придобиве резерве и неконвенционалне ресурсе.
- Повећање производне и технолошке ефикасности спровођењем мера за повећање оперативне ефикасности.

Сервиси

Блок „Сервиси“ је у години за нама успео да оствари свој план прихода, а уз оптимизацију трошкова и да постигне бољи резултат од планираног (иако је дошло до смањења вредности услуга пружених првенствено Блоку „Истраживање и производња“, као највећем кориснику услуга). Оперативна ефикасност је већа од планиране. Радили смо и на развоју пружања услуга изван НИС-а, у мери која је прихватљива, односно која не омета активности које обављамо према НИС-у.

Сматрамо да смо протеклу годину успешно завршили и усмерени смо ка циљевима које смо поставили за наредну годину. Спремни смо да одговоримо свим тешкоћама и изазовима које она носи за нафтне компаније.

Кључни задаци у 2015. години

У Блоку „Сервиси“ кључни задаци у 2015. години односили су се на унапређења у оквиру пружања услуга, развој квалитета услуга и повећање ефикасности.

Остварења

Током 2015. године реализован је гантограм бушења (48 бушотина), израда бушотина сложених конструкција. Употреба Интегрисаних сервиса и КСИ полимерног раствора довела је до скраћења рокова израде бушотина. У рад су пуштена два нова постројења погона ТКРБ. Завршени су радови 3D сеизмике у Румунији – блок 7, 8 и Турија и започети су радови на пројекту Турија 2

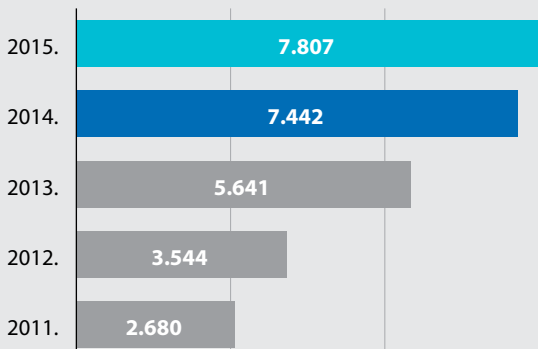
у Србији. Извршено је пробно пуштање у рад постројења „Мега Мас“ . Развијен је и пуштен у примену систем за комплексно планско-превентивно одржавање. У овој години почео је са радом и Центар за обуку и образовање радника Блока „Сервиси“.

Оперативни показатељи

Бушотински сервис

број операција

+5%



Основни приоритети и иницијативе за 2016. годину

- Ангажовање постројења „Мега Мас“ у пуном капацитету и пуштање у рад машине за подбушивање у оквиру проширења спектра услуга и операција Блока „Сервиси“;
- Присуство на иностраним тржиштима у зависности од глобалних макроекономских кретања,
- Даље повећање оперативне ефикасности, оптимизација броја бригада и достизање максималне ефикасности, повећање коефицијента продуктивног времена у ТКРБ.

Прерада

Годину иза нас обележиле су интензивне активности на реализацији пројекта „Дубока прерада“. Потписан је Уговор са компанијом CB&I за израду базног и проширеног базног пројекта (BDP/FEED) за пројекат „Дубока прерада“. Током 2015. године CB&I је израдила концептуалну студију пројекта и доставила базни пројекат (BDP).

Спроведен је и планирани капитални ремонт постројења за битумен, а у септембру је реализован ремонт на FCC комплексу и SARU постројењу. Почетком године пуштено је у рад постројење за депарафинизацију дизела са циљем побољшања нискотемпературних карактеристика дизела. Поносни смо и на чињеницу да смо забележили 515 дана без повреде на раду у Блоку „Прерада“.

Током 2015. године у Блоку „Прерада“ интензивирани су напори усмерени на повећање оперативне ефикасности у свим областима развоја (енергетска ефикасност, поузданост, технолошка побољшања итд.).

Кључни задаци у 2015. години

Кључни задаци Блока „Прерада“ у 2015. години пре свега се односе на несметано обављање и унапређење производне делатности, развој производње и повећање ефикасности.

Остварења

Током 2015. године спроведени су ремонти постројења за битумен, FCC комплекса и SARU постројења, извршена је реконструкција 16 пумпи на C-2200 Вакуум-дестилацији. Сви послови у оквиру планског ремонтног застоја обављени су квалитетно и на време, што ће у наредном периоду обезбедити континуалан, поуздан и безбедан рад постројења.

Почетком године пуштено је у рад постројење за депарафинизацију дизела са циљем побољшања нискотемпературних карактеристика дизела, а набавка новог деемулгатора за сирову нафту и побољшање рада секције за одсољавање и одводњавање допринели су смањењу технолошких губитака.

Извршена је оптимизација режима рада атмосферске и вакуум-дестилације у циљу повећања исцрпка белих деривата. Један од резултата оптимизације је смањење потрошње водене паре на вакуумском систему за 30%. Промена технологије припреме битумена омогућила је повећање капацитета постројења са 1.150 тона дневно на 1.500 тона дневно.

Вредности основних показатеља ефикасности пословања (Solomon) налазе се у зони испуњења или пребачаја плана. Успешно је реализована прва редовна провера надзорног система управљања према захтевима стандарда SRPS OHSAS 18001: 2008 и сертификација у Блоку „Прерада“, као и прва надзорна провера система EnMS ISO 50001 након увођења 2014. године.

Током 2015. године у Блоку „Прерада“ интензивирани су напори усмерени на повећање оперативне ефикасности по свим правцима развоја. Највећи део напора усмерен је на смањење оперативних трошкова пословања и повећање ефикасности прераде, са акцентом на енергетској ефикасности и ефикасности процесних постројења, при чему је припремљен комплекс додатних организационих мера које не захтевају или захтевају минимална улагања.

Оперативни показатељи

Током 2015. године дошло је до раста обима прераде нафте и дораде полупроизвода за +6% у односу на исти период претходне године. Обим прераде прилагођен је тржишним потребама.

Остварена је супституција природног гаса за сопствену потрошњу мазутом из производње, што је смањило трошкове прераде.



Solomon показатељи	2015.
EII (Energie efficiency index Solomon)	122
PI (Personal index Solomon)	240
Експлоатациона готовост	95,5

Основни приоритети и иницијативе за 2016. годину

- На пољу повећања оперативне ефикасности кључни задаци за наредну годину су: реализација пројеката и мера у циљу повећања оперативне ефикасности (Соломон индекс); израда и имплементација програма мера за смањење неповратних губитка угљоводоника; продужетак активности на изналагању технолошких решења у формату „Quick Wins“; унапређење технолошких могућности за прераду широког асортимана нафте (укључујући тешке нафте) и имплементација система управљања ризицима у бизнис процеси-ма Блок „Прерада“.
- На пољу инвестиција наставиће се радови на пројекту „Дубока прерада“ (завршетак активности на изради проширеног базног пројекта за потребе изградње главног, као и помоћних постројења за одложено коксовање), а планиран је и низ реконструкција (постројења каталитичког реформинга – уградња измењивача топлоте „Раскинох“; замена 0,4 МСС контролних панела на процесним постројењима Блока 5, чишћења ејектора за гас на постројењу вакуум дестилација С-2200), као и капитални ремонт.

Промет

За Блок „Промет“ можемо рећи да је успешно пословао у условима нафтне кризе током 2015. године. Без обзира на радове на изградњи и реконструкцији бензинских станица, успели смо да повећамо тржишно учешће на малопродажном тржишту нафтних деривата у Србији за 1%. У Србији смо изградили укупно 12 нових бензинских станица, од чега чак 10 у Београду. Такође смо повећали учешће и на регионалним тржиштима. На тржиште смо увели и бензин са 100 октана – *G-Drive*, чиме је унапређен производни асортиман продајних објеката. Укупан раст обима промета износио је 5% у односу на 2014. годину.

Кључни задаци

Кључни задаци Блока „Промет“ у 2015. години су били побољшање ефикасности малопродажне мреже и развој канала vele-продаје, логистике и посебних бизнис-јединица.

Остварења

На крају 2015. године НИС Група поседује у Републици Србији 332 активна малопродажна објекта²¹ (330 бензинских станица – 320 јавних, од којих 15 у GAZPROM бренду; 10 интерних бензинских станица и 2 продавнице ТНГ боца). НИС користи 5 складишта деривата нафте у функцији²² и 5 активних складишта за течни нафтни гас²³. У земљама региона НИС има 88 бензинских станица. У Бугарској је тренутно активно 35 бензинских станица, у Румунији 18, док је у БиХ активно 35²⁴ бензинских станица.

²¹ Поред овог броја у Србији постоји још 5 бензинских станица које послују у DODO (Dealer Owned Dealer Operated) режиму.

²² НИС располаже са 6 складишта нафтних деривата, од којих је 4 у функцији, а 2 ван функције. Поред тога НИС користи и складиште Пожега, које је закупљено од Републичке дирекције за робне резерве.

²³ НИС располаже са 6 складишта за ТНГ, од којих је 5 у функцији и 1 ван функције. Део складишта је у сувласништву са Републиком Србијом.

²⁴ Поред овог броја у Босни и Херцеговини постоје још 2 бензинске станице које послују у DODO (Dealer Owned Dealer Operated) режиму.

На малопродајним објектима НИС-а уведена *НИС Петрол* роб-на марка. Главне предности увођења приватне робне марке јесу контрола квалитета и цене производа, независност у тржишном наступу, производ у складу са идентитетом брэнда, појачање лојалности купаца и већи профит.

Развијен је програм лојалности за пољопривреднике (Агро и Златне картице) чиме је повећан број клијената.

Учешће НИС-а на тржишту авио-горива у Србији повећано на 98%, а почела је и продаја авио-горива НИС-а на тржишту Босне и Херцеговине.

НИС-а је прва велика мрежа бензинских станица у земљи која је у своју понуду уврстила и компримовани природни гас.

Отворена је нова Бункер станица Београд, која снабдева како транзитне, тако и бродове у домаћем речном саобраћају.

Закључени су повољнији уговори, са мањим премијама, за увоз сирове нафте и компоненти.

Преговорима са Владом Републике Србије постигнут је договор о снижењу накнаде за обавезне резерве за авио-гориво са 2,6 динара по килограму на 0,1 динара по килограму почевши од 30.6.2015, чиме је одржана конкурентност на овом тржишту.

Оперативни показатељи

У 2015. години забележен је раст промета од +5% у односу на 2014. годину, тако да је укупан промет Србије са иноактивама износио 3.254 хиљада тона.

- Малопродаја у Србији – раст обима малопродаје за 6%.
 - Раст промета у малопродаји резултат је првенствено раста продаје дизел-горива за 8%, као и моторних бензина за 6%.
- Велепродаја у Србији – раст за 7%.
 - Повећана је продаја моторних горива за 9%, од чега раст бензина износи 11%, а раст дизела 9%.
 - Раст промета мазута износи 7%.
 - Раст промета битумена износи 30%.
 - Забележен је пад продаје ТНГ-а (9%).
- Извоз – пад за 7%.
 - Пад извоза у односу на 2014. године последица је пада извоза мазута (68%) и примарног бензина (71%),
 - Извоз дизел горива већи за 56%, а извоз пропилена 2 пута је већи него у 2014. години.
- Ино-активе - У 2015. години промет иноактива у Босни и Херцеговини, Румунији и Бугарској забележио је повећање за 24% и износи 194,5 тона.
 - Раст продаје моторних горива за 25%, од чега раст продаје дизела за 53% и пад продаје бензина (12%).



Основни приоритети и иницијативе за 2016. годину

- И наредне године активности ће бити усмерене на побољшање ефикасности малопродајне мреже кроз реализацију плана реконструкције и оптимизације броја бензинских станица, повећање просечног дневног промета по једној бензинској станици, увођење брендираног горива *G-Drive 100*, *G-Diesel*, *Ultra D*, *Ultra 98* на тржишта Србије, Бугарске и БиХ, оптимизацију набавних цена, допунског асортимана и ценовно позиционирање по различитим робама.
- Даљи развој канала велепродаје, логистике и посебних бизнис-јединица оствариће се повећањем обима премијалне продаје, модернизацијом складишног пословања и смањењем логистичких трошкова, као и регионалним извозом нафтних деривата (Румунија, Бугарска, Македонија, Црна Гора) – који има већу маржу него извоз у удаљене регионе.

Енергетика

За Блок „Енергетика“ 2015. година је била успешна. ЕБИТДА из редовног пословања износила је 12 милиона USD²⁵. У циљу изградње термоелектране – топлане снаге 140 MW основана је компанија „ТЕ-ТО Панчево“. Добијен је статус привилегованог произвођача електричне енергије за ветропарк „Пландиште“. Завршени су пројекти изградње малих електрана – Велебит 3 и Сираково 2 и станице за снабдевање компримованим природним гасом на бензинској станици „Нови Сад 10“. У 2015. години реализована су два пројекта повезивања на постојећи геотермални систем (Кањижа и Бечеј) у циљу грејања нових потрошача.

Кључни задаци

Кључни задаци Блока „Енергетика“ 2015. године били су развој бизниса и побољшање оперативног резултата (ЕБИТДА) Блока.

Остварење

Основни разлог повећања показатеља ЕБИТДА Блока „Енергетика“ у 2015. години јесу мере предузете од стране менаџмента, од којих су најзначајније биле: постизање знатно ниже набавне

цене електричне енергије за потребе НИС-а у односу на планирану, мере у области трговине гасом (нови купци и повећање основне цене у формули за одређивање цене за „Србијагас“), као и значајне уштеде у трошковима.

У 2015. години почела је комерцијална експлоатација малих електрана Брадарац (0,3 MW), Велебит 3 (2 MW), Турија (1 MW) и Сираково 2 (2 MW). Одобрен је пројекат изградње мале електране Мајдан (2,4 MW), за који је завршена израда основне опреме и изабран извођач

радова. Одобрен је пројекат изградње мале електране Ново Милошево (9,8 MW), у току је додатно истраживање налазишта у циљу потврђивања резерви и квалитета природног гаса.

Пуштена је у комерцијалну употребу станица за снабдевање компримованим природним гасом на бензинској станици „Нови Сад 10“. У току је реализација пројекта изградње станице за снабдевање компримованим природним гасом на бензинској станици „Чачак 1“. У оквиру реализације пројекта производње компримованог природног гаса на налазишту Острово урађена је студија изводљивости и изабран извођача радова, у завршној фази је припрема пројектне документације. У циљу

реализације пројекта ТЕ-ТО Панчево, основане су компаније „Serbskaaya Generaciya“ и „ТЕ-ТО Панчево“. Ажурирани су студија изводљивости и идејни пројекат у складу са законима Републике Србије. Завршена је и јавна расправа о плану генералне регулације насеља у Панчеву, који је затим усвојила Скупштина града Панчева. Покренут је тендер за избор извођача радова за изградњу ТЕ-ТО по систему „кључ у руке“. За пројекат ветропарк „Пландиште“ добијен је статус привилегованог произвођача електричне енергије. Очекује се доношење законских аката Републике Србије, који су потребни за добијање пројектног финансирања.

На пољу трговине електричном енергијом НИС а.д. Нови Сад је присутан на тржишту Србије, али сарађује и са партнерима у прекограничној трговини на границама Србије са БиХ, Републиком Македонијом, Мађарском и Румунијом. „НИС Петрол срл“, Букурешт је реализовао прве трансакције у трговини електричном енергијом на румунској берзи ОРСОМ. „НИС Петрол срл“ је крајем године регистрован за учешће на велепродајном тржишту Словеније.

Оперативни показатељи

Остварена је производња 123.455 MWh електричне енергије, искоришћено је 25 милиона m³ некомерцијалног гаса.

Произведено

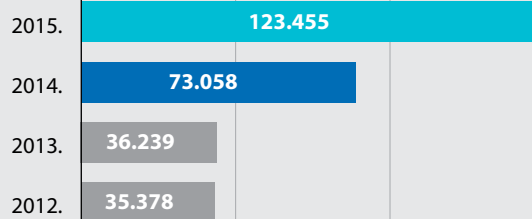
123.455

MWh електричне енергије

Производња електричне енергије

MWh

+69%



²⁵ ЕБИТДА блока „Енергетика“ из редовног пословања у 2015. години износила је 1,4 милијарде динара. У децембру 2015. године извршена је наплата старих потраживања од ЈП „Србијагас“, па је ефекат од ове наплате на ЕБИТДА блока „Енергетика“ износио 4,2 милијарде динара.



Основни приоритети и иницијативе за 2016. годину

Основни циљеви Блока „Енергетика“ за 2016. годину подразумевају даљи развој бизниса и монетизацију гаса.

- Везано за ТЕ-ТО Панчево у 2016. години очекује се почетак изградње и израде опреме (капацитета 140 MW), пуштање у рад је планирано за 2018. годину. До краја 2016. године, у оквиру пројекта ветропарка „Пландиште“ очекује се потписивање уговора о продаји електричне енергије (Power Purchase Agreement) по преференцијалној тарифи (feed in), обезбеђење финансирања пројекта, наручивање опреме, почетак изградње, док је почетак експлоатације планиран за 2017. годину. У области развоја бизниса за наредну годину планирана је и израда модела и платформе за доношење одлуке о реализацији пројекта Ковин (ТЕ-ТО, експлоатација угља) и Алексинац (експлоатација и прерада уљних шкриљаца).
- У домену искоришћења гаса у 2016. години биће изграђене и пуштене у рад две електране на пољу Мајдан (9,6 милиона m^3 гаса годишње, 2,4 MW). Планира се изградња и пуштање у рад постројења за производњу компримованог природног гаса (7,1 милиона Sm^3 гаса годишње) Острово, као и изградња и пуштање у рад КПГ модула на бензинској станици „Чачак 1“ (0,3 мил/год Sm^3 гаса).

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ

Током 2015. наставили смо енергичним корацима ка будућности. Побољшање енергетске ефикасности и употреба савремених технологија у производњи енергије из сопствених извора били су приоритети наше компаније, а иновације и реализовани пројекти контраатежа негативним тенденцијама на глобалном тржишту нафте и гаса.

Упркос чињеници да је иза нас година штедње, током 2015. године потписан је споразум о изградњи „ТЕ-ТО Панчево“, чија се изградња планира до 2018. године, пуштено је у рад неколико малих електрана које су постале један од најзначајнијих извора енергије наше компаније, а компанија је на бензинским станицама започела продају компримованог природног гаса.



NIS
GAZPROM NEFT

**БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ**



NIS.EU

Финансијски показатељи

Протекла година остаће упамћена као година изазова за привреду читавог региона. Поред економске кризе у земљама окружења, суочили смо се и с глобалном кризом у енергетици, која је директно утицала на остварени финансијски резултат. Драстичан пад цене нафте задао је тежак ударац целом енергетском сектору. Зарад очувања позитивног финансијског резултата НИС-а, било је неопходно ревидирати бизнис план за 2015. годину. Иако је смањење цена нафте и нафтних деривата директно утицало на смањене приходе од продаје, смањење трошкова и повећање оперативне ефикасности, које је обележило све пословне процесе, било је адекватан одговор на неповољне макроекономске услове. Резултати које смо постигли сведоче да су предузете мере имале ефекта.

Приходи од продаје

Ниже цене нафте и нафтних деривата у 2015. години утицале су на остварење нижих прихода од продаје у односу на 2014. годину. Просечна цена нафте типа Urals у 2015. години износи 51,53 \$/bbl, што је за 47% ниже од просечне цене нафте овог типа у 2014. години.

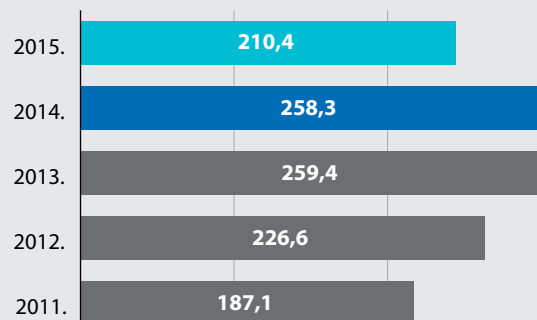
Пад малопродајних цена нафтних деривата за 2015. годину је за око 8% у односу на 2014. годину.

Промене малопродајних цена	2015 2014 (%)
Евро премијум БМБ 95	-8,60%
Евро дизел	-7,47%

Приходи од продаје

у млрд. РСД

-19%



ОСФ

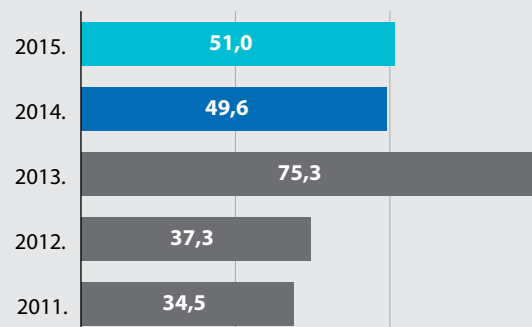
И поред тога што су у 2015. години остварени мањи приливи у односу на 2014. годину, смањење одлива довело је до тога да је оперативни новчани ток био за 3% већи од прошлогодишњег

и износи 51 милијарду динара. Мања плаћања за увоз нафте и нафтних деривата (нижа цена), а везано са тим и мања плаћања за царину, са једне стране, и спровођење мера за повећање оперативне ефикасности (мањи оперативни трошкови, пролонгирање валуте плаћања на 60 дана...), са друге стране, у највећој мери су утицале на овакво остварење.

ОСФ

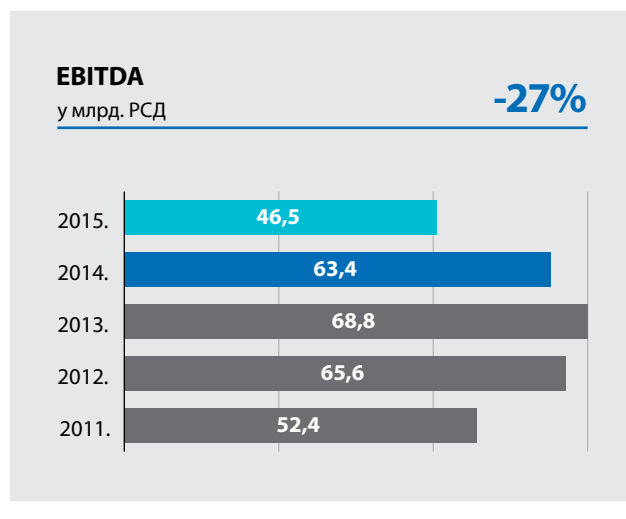
у млрд. РСД

+3%

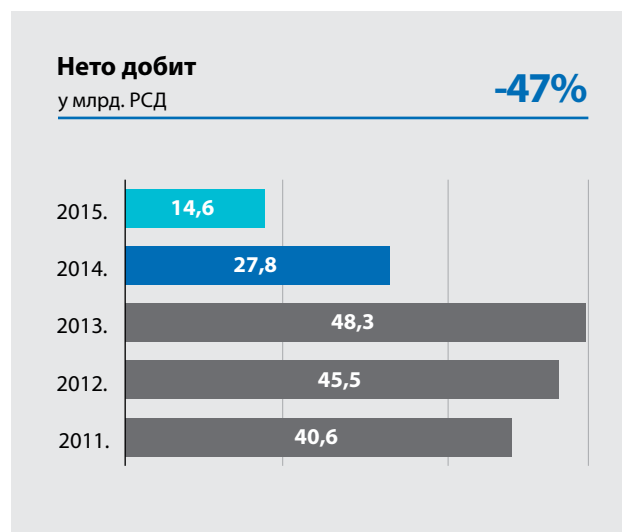


ЕБИТДА

ЕБИТДА у 2015. години износи 46,5 милијарде динара и за 27% је мања од остварене у 2014. години. На смањење овог показатеља у највећој мери утицало је кретање цена нафте.

**Нето добит**

Нето добит у 2015. години износи 14,6 милијарди динара и за 47% је мања од нето добити остварене претходне године. На овакав тренд у највећој мери утицала је цена нафте, која је за идентичан проценат мања него прошле године. Поред тога нето ефекат кретања курса USD/RSD на нето добит износио је -8,1 милијарди динара.

**Рацио показатељи**

	2015.	2014.
Принос на укупни капитал (брuto добит/укупни капитал)	10%	18%
Нето принос на сопствени капитал (нето добит/сопствени капитал ²⁶)	18%	34%
Пословни нето добитак (пословни добитак/нето приход од продаје)	12%	20%
Степен задужености (краткорочне и дугорочне обавезе/укупан капитал)	92%	97%
Степен задужености (краткорочне и дугорочне обавезе/сопствени капитал ²⁷)	215%	218%
Ликвидност I степена (готовина и готовински еквив./краткорочне обавезе)	29%	11%
Ликвидност II степена (обртна имовина – залихе/краткорочне обавезе)	96%	94%
Рацио нето обртног фонда (обртна имовина – краткорочне обавезе/укупна актива)	6%	10%

²⁶ Сопствени капитал = основни капитал

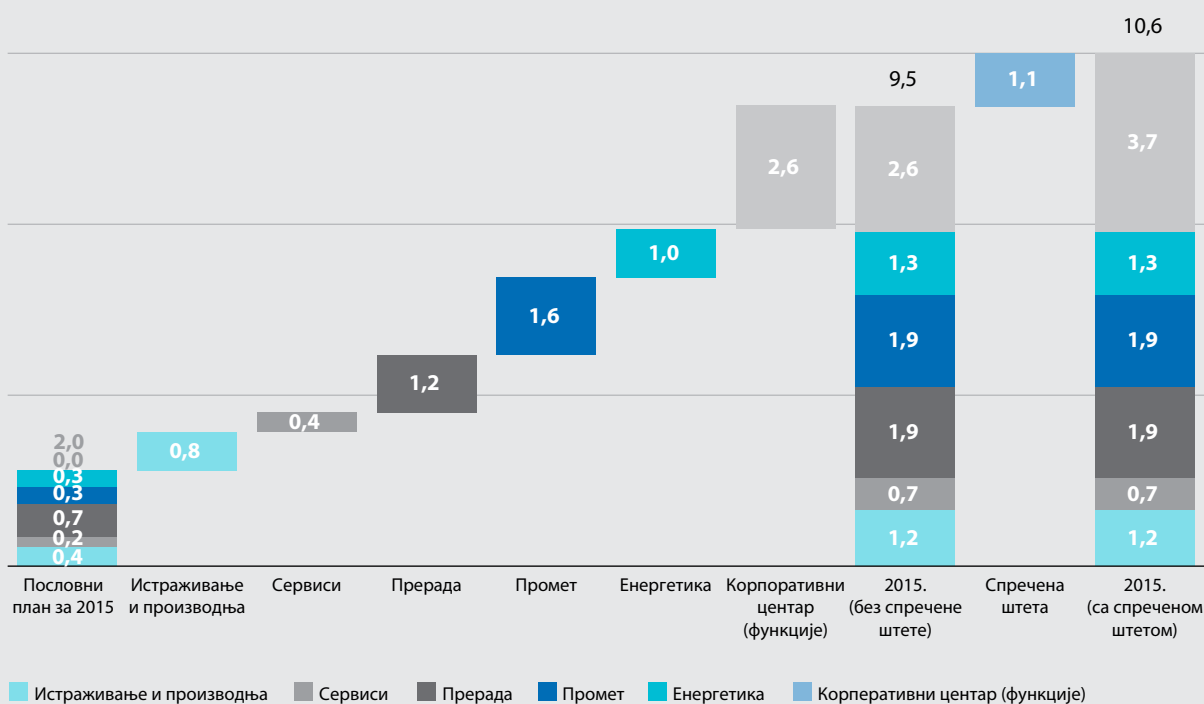
²⁷ Сопствени капитал = основни капитал

ПОВЕЋАЊЕ ОПЕРАТИВНЕ ЕФИКАСНОСТИ

Повећање оперативне ефикасности је модел који је НИС изабрао у време кризе. На овом пољу у 2015. години остварени су бољи резултати него што је планирано. Повећање оперативне ефикасности је утицало не само на смањење трошкова, већ и на побољшање могућности за инвестиције у развој. Оперативна ефикасност је тема која је обележила 2015. годину, а највероватније је да ће тако остати и убудуће, јер се очекује да ће се неповољни глобални трендови на нафтном тржишту наставити.

Резултати спровођења мера повећања оперативне ефикасности су изнад очекивања, а велики допринос дали су запослени кроз програм „Ја имам идеју!“. Остварени ефекат на показатељ ЕБИТДА од спроведених мера за повећање оперативне ефикасности у 2015. години износио је 10,6 милијарди динара²⁸, што је 5,3 пута више од планираног. Поред тога, ефекат мера за повећање оперативне ефикасности на новчани ток износио је 4,1 милијарди динара²⁹.

Ефекти мера за повећање оперативне ефикасности на показатељ ЕБИТДА, у млрд. РСД



²⁸ Ефекат мера је 9,5 милијарди динара, и ефекат спречене штете је 1,1 милијарда динара

²⁹ Ефекат мера је 3,8 милијарди динара, и ефекат спречене штете је 0,3 милијарде динара



Програм „Ја имам идеју!“, као део програма за унапређење оперативне ефикасности, пружа могућност запосленима да учествују у побољшању пословних процеса и на тај начин допринесу стабилном пословању НИС-а. Година 2015. протекла је у знаку бројних предлога, а неки од њих су:

- поштравање режима рада на S-2100,
- повећање температуре на излазу из пећи,
- промена квалитета мазута за сопствену потрошњу,
- примена интелигентних станица управљања,
- рециклажа резерве катализатора са племенитим металима

ЈА ИМАМ ИДЕЈУ!

Према досадашњим резултатима програма предложено је преко 900 идеја, а одобрене су 82 са укупним ефектом од око 29 милиона евра.

Предложено
је око
900 идеја

Укупан ефекат
одобрених идеја
29 мил. евра

ИНВЕСТИЦИЈЕ

Инвестициони пројекти

На 49. седници Одбора директора, одржаној 05.01.2015. године, усвојен је пословни план за 2015. годину и средњорочни инвестициони програм (у даљем тексту СИП), у којем је предочен план улагања за CAPEX у периоду 2015 – 2017. год. Према СИП-у, у 2015. години главни правци улагања усмерени су на ре-

ва, као и пројекти чије би одлагања имало негативне ефекте по генерисани профит. Овим приступом је креиран избалансиран портфолио који је омогућио стабилан раст, развој и добру базу за будућа улагања.

У току 2015. године је издвојено 30,32 милијарди динара³⁰ за финансирање инвестиција, што је за 23% мање од износа који је издвојен 2014. године.

И поред смањених улагања у инвестиционе пројекте, остварени оперативни показатељи су на нивоу дефинисаног пословног плана за 2015. годину или виши од пословног плана

ализацију следећих група пројеката: пројекти заштите животне средине, пројекти у преради, промету, производњи нафте и гаса, као и одређен број пројеката у стручним службама.

Услед динамичних промена макроекономских показатеља у 2015. години, а пре свега пада цене нафте на светском тржишту, реализација кључних инвестиционих пројеката била је доведена у питање. У циљу постизања максималног ефекта од инвестиција, НИС је током 2015. године извршио приоритетизацију свог инвестиционог портфолија. Иако су усвојеним пословним планом за 2015. годину већ били изабрани најбољи инвестициони пројекти, сви пројекти су поново размотрени. Поред профитабилности узети су у обзир и критеријуми брзине повраћаја инвестиција, стратешка важност пројекта и губитак профитабилности који би могао настати услед одлагања пројекта. На тај начин у фокусу су високо профитабилни пројекти, пројекти који имају брз повраћај уложених средста-

Најзначајнија улагања у производњи нафте и гаса у 2015. године била су:

- Бушење разрадних бушотина
- Улагања у геолошко-техничке мере
- Програм 3D сеизмичких испитивања и бушења истражних бушотина у Републици Србији
- Пројекти гасног бизниса
- Улагања у концесиона права.

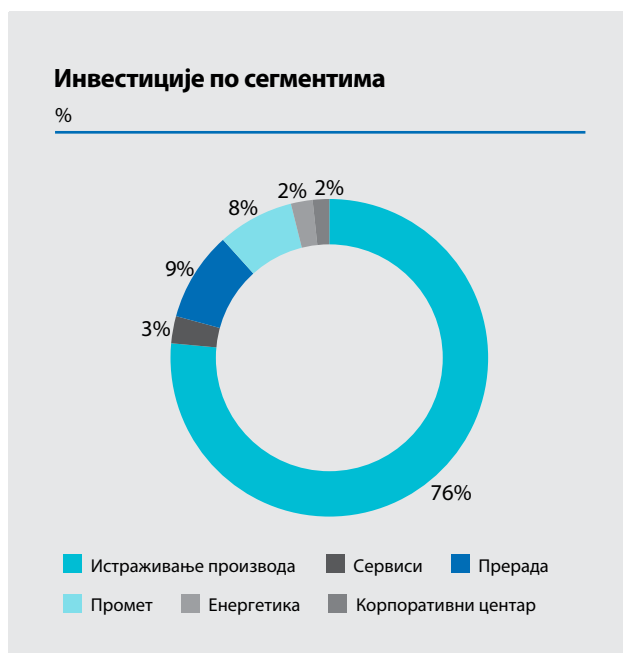
Најзначајнија капитална улагања у вези са заштитом животне средине у Рафинерији нафте Панчево била су:

- Намешавање биокомпоненте са дизел-горивом у РНП
- Изградња затвореног система дренарања у РНП
- Смањење емисије NO_x у димним гасовима из Енергане

Финансирање инвестиција према врсти пројеката ³¹	2015.	2014.
Екологија	0,63	0,99
Ангола	0,77	0,30
Пројекти с директним економским ефектом	22,70	26,35
Пројекти без директних економских ефеката	5,18	10,35
Пројектно-истраживачки радови	1,05	1,43
УКУПНО:	30,32	39,42

³⁰ НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима, искључујући „НИС Оверсиз“ о.о.о. Санкт Петербург и „НИС Светлост“ д.о.о. Бујановац.

³¹ Износи су дати у милијардама РСД и без ПДВ-а.



Инвестиције у друге битне пројекте

Осим инвестиција у капацитете за обављање делатности, НИС је током 2015. године реализовао значајна улагања у Блоку „Сервиси“. Највише је уложено у набавку нових ремонтних постројења (опрема за 4 додатне бригаде), у вредности од 128 милиона динара. Осим тога, значајна су улагања у систем за пречишћавање на исплачном систему бушаћих постројења IDECO V и IDECO VI – 115 милиона динара. У замену застареле опреме, рударског алата и бушећег алата уложено је 207 милиона динара. У набавку опреме за каротажна мерења уложено је 68 милиона, уређај за дијагностику тубинга 40 милиона, док је за модернизацију депоније исплаке у Новом Милошеву издвојено 24 милиона динара. У Блоку „Енергетика“ започета је реализација пројекта изградње енергане са гасном и парном турбином ТЕ-ТО Панчево, у који је током 2015. године уложено 181 милион динара. За наставак улагања у пројекте когенерација издвојено је 241 милиона динара. У односу на предходне године у Блоку „Енергетика“, по први пут је инвестирано у пројекте развоја КПП (природног компримованог гаса). Инвестиције у ове пројекте износе 109 милиона динара. У стручним службама, односно корпоративном центру, највећа улагања у 2015. години издвоје-

на су за пројекте са ИТ компонентом – 311 милиона динара, од чега су најзначајнија улагања у модернизацију CORE мрежних уређаја, имплементацију нових заштитних ИТ система у пословним центрима, као и имплементацију Backup решења. У Функцији за стратегију и инвестиције издвојено је 65 милиона динара за имплементацију пројекта Enterprise Historian система за материјални биланс. Функција за материјално-техничку и сервисну подршку и капиталну изградњу највише средстава уложила је у пројекте централизоване МРР (Material requirement planning) функционалности и имплементацију МДМ (Material Data Management) решења за управљање матичним подацима материјала и услуга. Функција за финансије, планирање, економику и рачуноводство током 2015. године је реализовала пројекте имплементације информационог система Hyperion planning, који служи за аутоматизацију процеса бизнис-планирања и управљачког извештавања, и пројекат конверзије контног оквира. Укупно за ове пројекте је издвојено 29 милиона динара. У овој години значајан допринос је остварен и у одржавању бизнис-процеса и подршци реализацији пројеката Научно техничког центра, у који је за ИТ компоненту уложено 106 милиона динара.

„ЈА ИМАМ ИДЕЈУ“

Ефикасност посматрамо као наш главни пут у будућност и због тога је у 2015. години она постала мото пословања Компаније. Крајем 2014. године, када смо покренули програм за запослене „Ја имам идеју“ како бисмо унапредили оперативну ефикасност унутар НИС-а, наше колеге су нас још једном увериле да представљају највреднији

ресурс компаније. Скоро 900 предложених идеја, од чега су за реализацију одобрене 82 са укупним ефектом од преко 29 милиона евра, помогло је да побољшање пословних процеса сагледамо из свежег, новог и још ефикаснијег угла. Због тога су и ауторима најбољих идеја уручене вредне новчане награде које су достигле и до милион динара.



NIS
GAZPROM NEFT

**БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ**



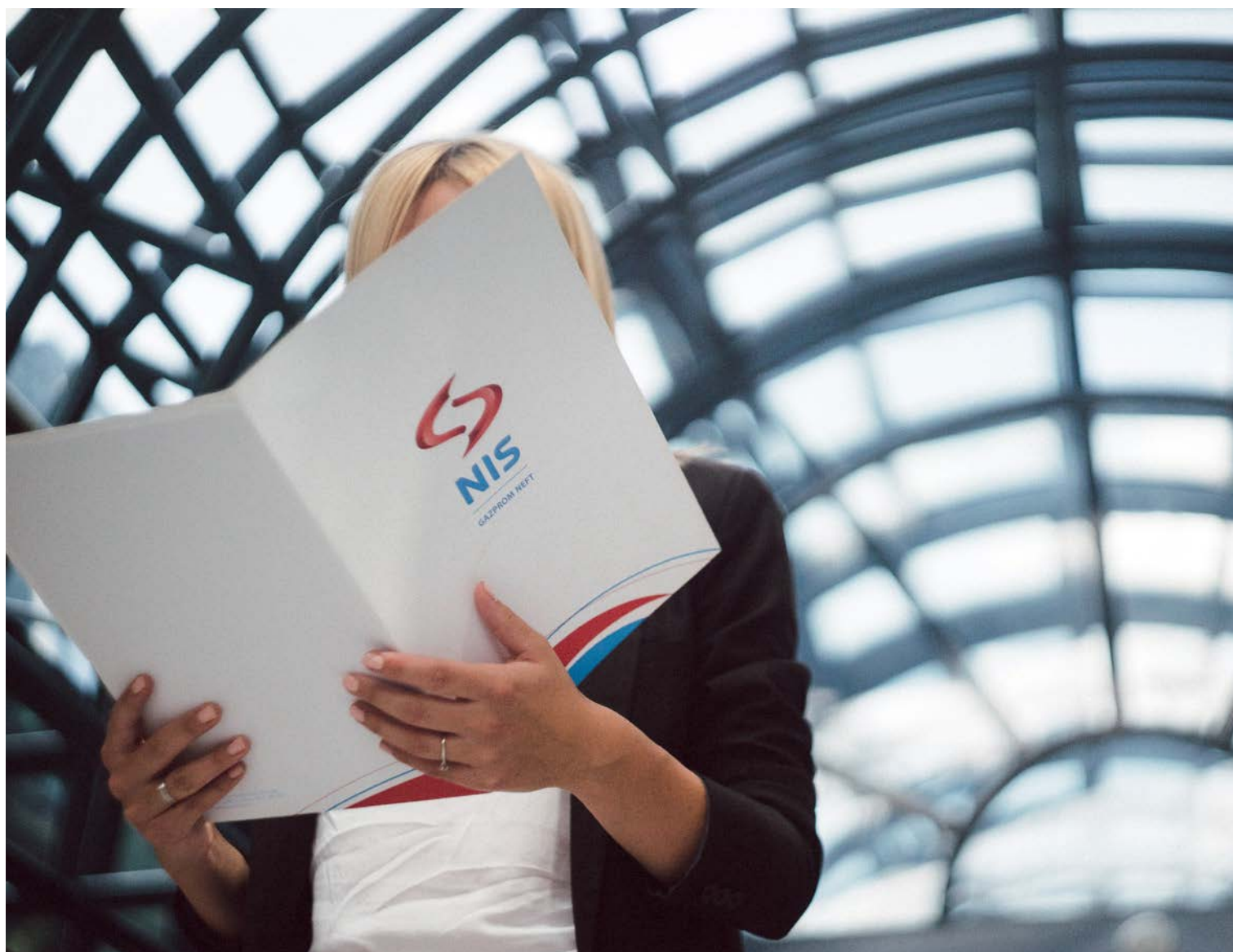
NIS.EU

ЗАДУЖЕНОСТ

Повећање задужености према банкама резултат је превременог повлачења расположивих банкарских линија, које су уговорене пре санкција, а чији је период расположивости истекао у трећем кварталу 2015. године, ради формирања резерви средстава неопходних за финансирање инвестиција у четвртм кварталу 2015. године и у 2016. години. И поред тога што је укупна задуженост према банкама повећана, у значајној мери је смањен удео документарних инструмената обезбеђења (акредитиви, гаранције, писма о намерама...) у укупној задужености. Преговорима са партнерима банкарски документарни инструменти замењени су корпоративним гаранцијама, што је довело до уштеда у банкарским трошковима

и очувања ограничених банкарских лимита за друге намене, а што је од изузетног значаја у условима санкција.

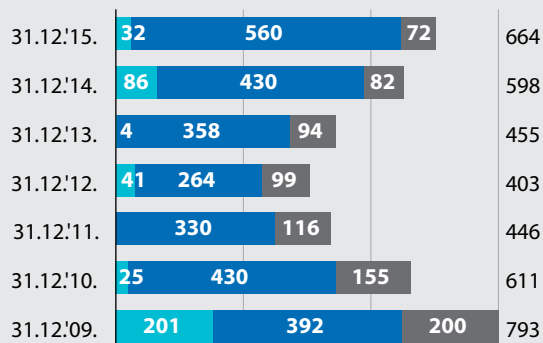
У току 2015. године повећано је учешће средњерочних кредита у кредитном портфолију и тиме добијена повољнија рочна структура портфолија. Поред тога, измењена је валутна структура кредитног портфолија – смањено је учешће кредита у USD у укупном дугу према банкама у односу на 31.12.2014. (са 85% на 72%), а повећано учешће кредита у EUR (са 14% на 27%) и на тај начин ублажени су негативни ефекти промене курса USD/RSD, који је у 2015. години доста волатилнији од курса EUR/RSD.



Кретање укупног дуга према банкама³²

мил. USD

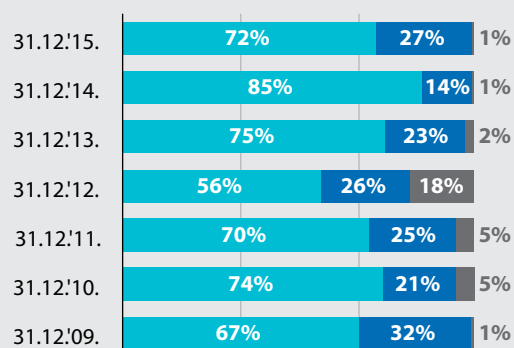
+11%



■ Краткорочни ■ Средњерочни ■ Дугорочни

Структура укупног дуга према банкама

по валутама, у процентима

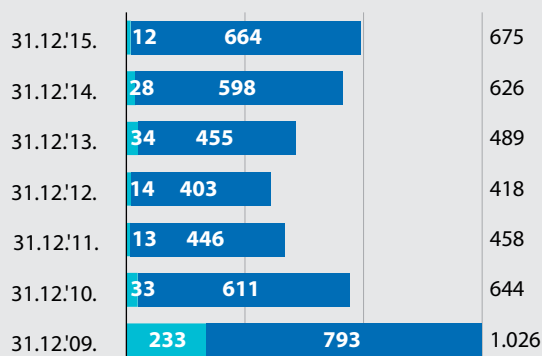


■ USD ■ EUR ■ Остало

Кретање укупне задужености према банкама³³

мил. USD

+8%

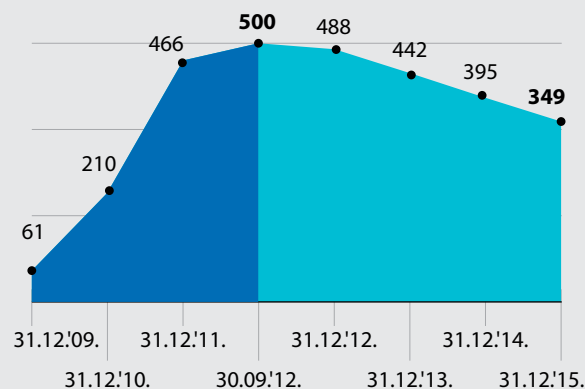


■ Акредитиви ■ Укупан дуг

ГПН зајам

мил. EUR

-12%



³² Структура дуга по рочности је приказана на основу уговора потписаних са банкама, а не према њиховом доспећу посматрано на дан 31.12.2015.

³³ Поред дуга према банкама и акредитива, НИС а.д. Нови Сад на дан 31.12.2015. године има и издате банкарске гаранције у износу од 57,7 милиона USD, корпоративне гаранције у износу од 43,5 милиона USD и потписана писма о намерама у износу од 0,8 милиона USD.

ПОРЕЗИ И ДРУГИ ЈАВНИ ПРИХОДИ

Аналитички приказ обрачунатих обавеза по основу пореза и других јавних прихода³⁴

НИС а.д. Нови Сад	2015.	2014.	$\Delta \frac{2015}{2014}(\%)$
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	1,4	1,5	-7%
Порез на добит правних лица	2,7	2,9	-6%
Порез на додату вредност	21,4	16,6	29%
Акцизе	104,2	100,0	4%
Накнада за робне резерве	6,4	1,5	326%
Царине	0,4	0,6	-39%
Рудна рента	1,4	2,2	-36%
Остали порези	1,3	1,2	9%
Укупно	139,3	126,5	10%
НИС-ова зависна друштва у Србији³⁵			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,5	0,5	-3%
Порез на добит правних лица	0,1	0,0	271%
Порез на додату вредност	1,1	0,7	50%
Акцизе	0,0	0,0	-
Царине	0,1	0,1	-20%
Рудна рента	0,0	0,0	-
Остали порези	0,1	0,1	-26%
Укупно	1,9	1,5	24%
Укупно НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима у Србији	141,2	128,1	10%
НИС-ова зависна друштва у региону и Ангола и Туркменистан			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,1	0,2	-26%
Порез на добит правних лица	1,0	0,6	87%
Порез на додату вредност	0,9	0,1	1.080%
Акцизе	7,4	4,7	57%
Царине	0,6	0,0	-
Рудна рента	0,0	0,0	-
Остали порези	0,1	0,1	16%
Укупно	10,2	5,6	81%
Одложена пореска средства (укупно за Групу)	0,6	2,5	-77%
Укупно НИС Група³⁶	151,9	136,2	12%

³⁴ у милијардама динара

³⁵ Зависна друштва укључују: НТЦ НИС – Нафтагас д.о.о., Нафтагас – Транспорт д.о.о., Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. и Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о., а не укључују О Зоне а.д. и НИС-Светлост д.о.о.

³⁶ Укључујући порезе и друге обавезе по основу јавних прихода за зависна друштва у региону, порез на добит у Анголи и одложена пореска средства.



Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима насталим из НИС-ове организационе структуре³⁷ плаћа у Србији за 2015. годину износи 141,2 милијарде динара, што је за 13,1 милијарду, тј. 10 одсто више него у истом периоду претходне године.

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС Група плаћа за 2015. годину износи 151,9 милијарди динара, што је за 15,7 милијарди, тј. 12 одсто више него за исти период 2014. године.

³⁷ Зависна друштва укључују: НТЦ НИС – Нафтагас д.о.о., Нафтагас – Транспорт д.о.о., Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. и Нафтагас - нафтни сервиси д.о.о., а не укључују О Зоне а.д. и НИС-Светлост д.о.о.

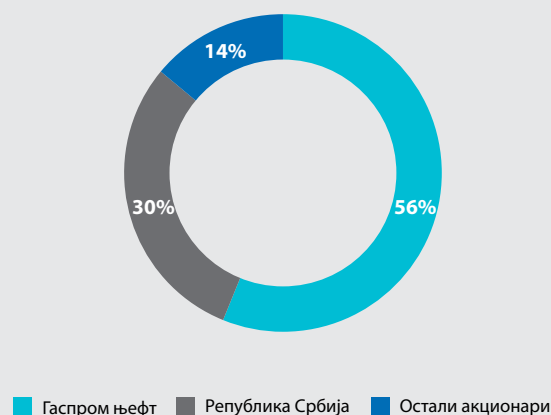
ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ

Структура акцијског капитала

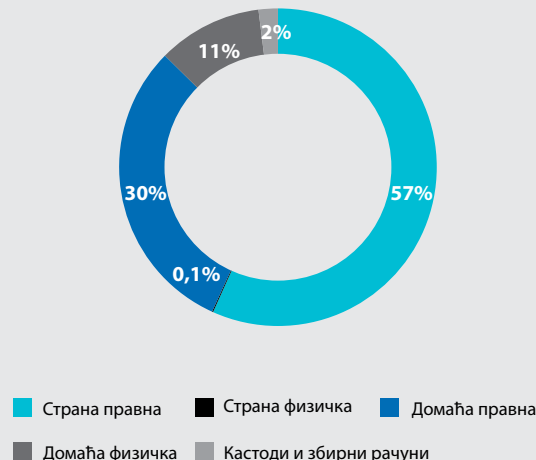
Акцијски капитал *НИС а.д. Нови Сад* износи 81,53 милијарде динара и подељен је на укупно 163.060.400 акција номиналне вредности 500,00 динара. Акције су дематеријализоване и уписане у Централни регистар хартија од вредности Републике Србије са CFI кодом ESVUFR и ISIN бројем RSNISHE79420. Све емитоване акције су обичне акције и дају својим власницима следећа права:

- право учешћа и гласања на скупштини, тако да једна акција увек даје право на један глас;
- право на исплату дивиденде у складу са важећом регулативом;
- право учешћа у расподели ликвидационог остатка или стечајне масе у складу са законом којим се уређује стечај;
- право пречег стицања обичних акција и других финансијских инструмената заменљивих за обичне акције, из нових емисија;
- друга права у складу са Законом о привредним друштвима и актима друштва.

Структура акцијског капитала према учешћу у акционарском капиталу



Структура акцијског капитала према типу лица

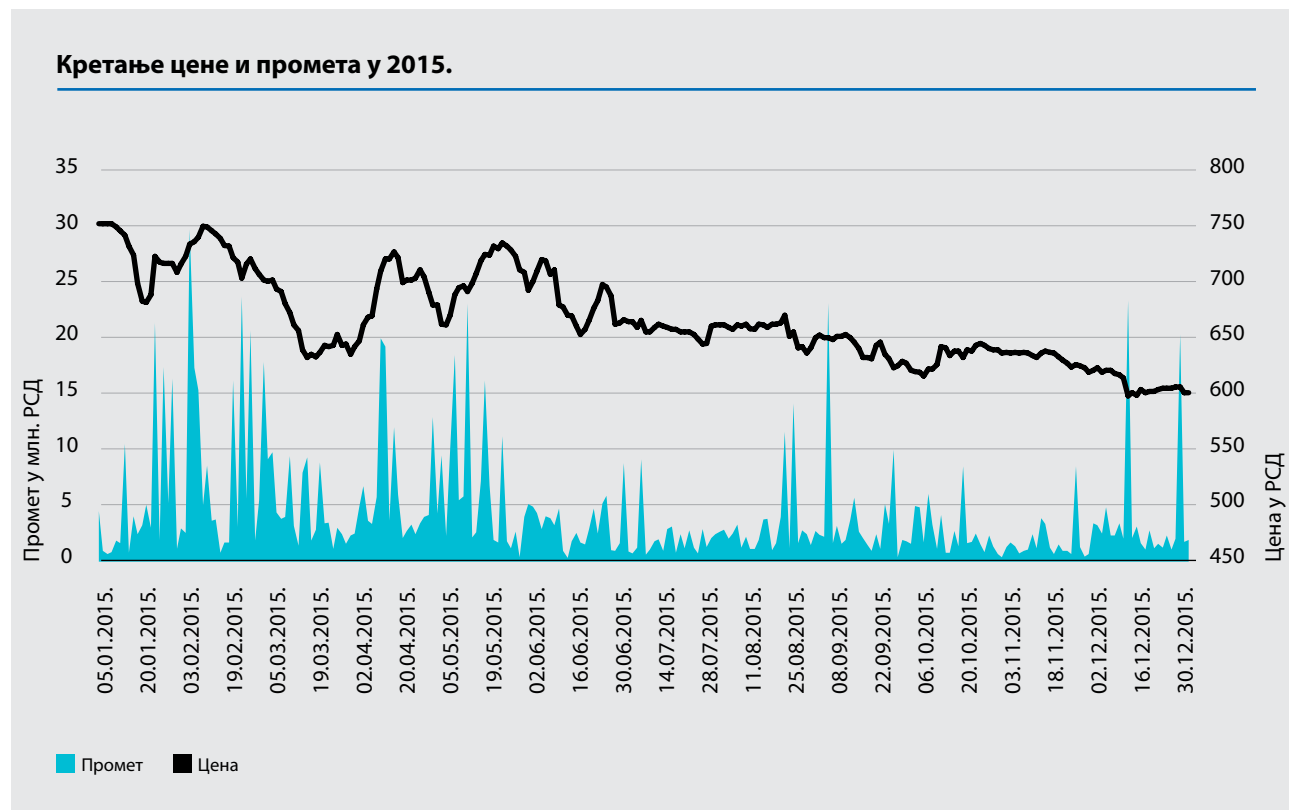


У структури првих 10 акционара са највећим учешћем у акцијском капиталу доминирају кастоди рачуни:

Акционар	Број акција	% учешћа у акцијском капиталу
ЈАД „Гаспром њефт“	91.565.887	56,15%
Република Србија	48.712.074	29,87%
Unicredit Bank Србија а.д. – кастоди рачун	585.412	0,36%
Societe Generale банка Србија – кастоди рачун	480.923	0,29%
Raiffeisen банка а.д. Београд – кастоди рачун	331.237	0,20%
East Capital (Lux) - Balkan fund	281.268	0,17%
Unicredit Bank Србија а.д. – збирни рачун	225.301	0,14%
Global Macro Capital Opportunities	216.465	0,13%
AWLL communications д.о.о	213.000	0,13%
Керамика Јовановић д.о.о. Зрењанин	203.824	0,12%
Остали акционари	20.245.009	12,42%
Укупан број акционара на 31.12.2015. године		2.171.935

Трговање акцијама и показатељи по акцији

Акцијама НИС а.д. Нови Сад тргује се на Прајм-листингу „Београдске берзе а.д.“



Преглед трговања акцијама НИС а.д. Нови Сад на Београдској берзи у 2015. години	
Последња цена (31.12.2015.)	600,00 РСД
Највиша цена (05.01.2015.)	770,00 РСД
Најнижа цена (15.12.2015.)	595,00 РСД
Укупан промет	1.091.783.192,00 РСД
Укупан обим (број акција)	1.615.470 акција
Укупан број трансакција	53.025 трансакција
Тржишна капитализација на дан 31.12.2015.	97.836.240.000,00 РСД
EPS	98,76 РСД
Консолидована EPS	89,78 РСД
P/E рацио	6,08
Консолидовани P/E рацио	6,68
Књиговодствена вредност на дан 31.12.2015.	1.245,03 РСД
Консолидована књиговодствена вредност на дан 31.12.2015.	1.168,35 РСД
P/BV рацио	0,48
Консолидовани P/BV рацио	0,51

У току 2015. године Друштво није стицало сопствене акције.

Дивиденде

Политика дивиденди *НИС а.д. Нови Сад* заснована је на избалансираном приступу, који узима у обзир неопходност задржавања добити за потребе финансирања будућих инвестиција, као и стопу повраћаја на уложени капитал и износ за исплату дивиденди. Дугорочна политика дивиденди предвиђа да се најмање 15% остварене нето добити исплати акционарима у облику дивиденде. При утврђивању предлога одлуке о расподели добити и исплати дивиденде, менаџмент Друштва узима у обзир низ фактора, укључујући финансијску ситуацију, планове за инвестиције, обавезе за отплату кредита, макроекономско окружење и законске прописе. Сваки од ових фактора, појединачно или у комбинацији, уколико је довољно значајан, може да утиче на предложену исплату дивиденде.

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Нето добит (губитак), у млрд. РСД ³⁸	(4,4)	16,5 ³⁹	40,6 ⁴⁰	49,5	52,3	30,6
Укупан износ дивиденде, у млрд. РСД	0,00	0,00	0,00	12,4	13,1	7,6
Рацио исплате	-	-	-	25%	25%	25%
Зарада по акцији, у РСД	-	101,1	249,0	303,3	320,9	187,4
Дивиденда по акцији, бруто, у РСД	0,00	0,00	0,00	75,83	80,22	46,85
Цена акције на 31.12., у РСД	-	475	605	736	927	775
Дивидендни принос акционара, у % ⁴¹	-	-	-	10,3	8,7	6,0

Односи са инвеститорима

НИС а.д. Нови Сад остварује активну комуникацију са инвеститорима кроз редовне кварталне презентације својих резултата, путем којих се заинтересованим странама омогућава директан контакт с менаџментом Друштва. Такође, Друштво комуницира са заинтересованим странама и кроз одржавање састанака са инвеститорима 1:1, и учествује на инвеститорским конференцијама. Све информације намењене инвеститорима објављују се на посебном делу корпоративног сајта намењеном инвеститорима и акционарима – <https://ir.nis.eu>. Поштујући принцип транспарентног пословања и успостављања нових стандарда корпоративног управљања у Србији, *НИС а.д. Нови Сад* је и ове године наставио своју праксу да „отвара своја врата“ представницима банака, брокерским кућама, инвестиционим фондовима, као и финансијским аналитичарима, упознајући на тај начин инвестициону јавност са свим битним аспектима свог пословања. Ове године инвестиционој јавности представљена су два пројекта: изградња термоелектране-топлане у Панчеву,

као и пројекат „Дубока прерада“. Гости су имали прилику да посете бензинску станицу у *GAZPROM* бренду и упознају се са перформансама *НИС*-овог новог горива *G-Drive*.

НИС а.д. Нови Сад је ове године по четврти пут добио „Златну плакету“ Београдске берзе за најбоље односе са инвеститорима, која ове године има и регионални карактер.

Опис финансијских инструмената које Група користи

Услед изложености валутном ризику *НИС* Група користи форвард трансакције на девизном тржишту као инструмент управљања овом врстом ризика.

Као матично друштво за целу *Гаспром њефт* Групу, у оквиру које послује и *НИС а.д. Нови Сад* са својим зависним друштвима, ЈАД „*Гаспром њефт*“ управља инструментима робног хеџинга на нивоу *Гаспром њефт* Групе и процењује да ли је потребно коришћење одговарајућих инструмената робног (commodity) хеџинга.

Рејтинг

Рејтинг доделио	Члан групе	Претходна оцена		Оцена рејтинга	
		Оцена	Датум	Оцена	Датум
Агенција за привредне регистре Републике Србије	-	ББ Веома добар бонитет	29.01.2015.	ББ Веома добар бонитет	8.12.2015.
<i>Rating</i> д.о.о. Београд Србија	<i>Dun&Breadstreet Short Hills</i> Њу Џерзи, САД	5А2 Good Up	10.11.2014.	5А2 Good Even	4.11.2015.
<i>Bisnode</i> д.о.о. Београд, Србија	<i>Bisnode AB</i> , Штокхолм, Шведска	А1	26.01.2015.	Б1	15.12.2015.

³⁸ Нето добит *НИС а.д. Нови Сад*.

³⁹ Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака.

⁴⁰ Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака.

⁴¹ Израчунава се као однос бруто дивиденде према цени акције на крају године.



ИНВЕСТИТОРИ И АКЦИОНАРИ

Будућност у сигурним рукама подразумева да свим корисницима информација обезбедимо равномеран, безбедан и ефикасан проток релевантних података. Само уз највише стандарде могуће је постићи и врхунске резултате, а разграната информациона мрежа, прилагођена нивоима и приоритетима комуникације показала се као ефикасан пут до сигурног циља. Канцеларије за послове са

мањинским акционарима у Новом Саду и Београду, Кол центар, имејл и интернет страница су брз начин да успоставимо комуникацију са мањинским акционарима, док односе са инвеститорима одржавамо путем редовних кварталних презентација резултата и планова, учешћа на инвеститорским конференцијама, састанака 1:1, Дана инвеститора и интернет странице.



NIS
GAZPROM NEFT

**БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ**



NIS.EU

КОРПОРАТИВНО УПРАВЉАЊЕ

Изјава о примени Кодекса корпоративног управљања

У складу са чланом 368. Закона о привредним друштвима (у даљем тексту „Закон“) НИС а.д. Нови Сад изјављује да примењује Кодекс корпоративног управљања НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Кодекс“) који је доступан на интернет страници Друштва.⁴² Ова Изјава садржи детаљан и свеобухватан преглед пракси корпоративног управљања које Друштво спроводи.

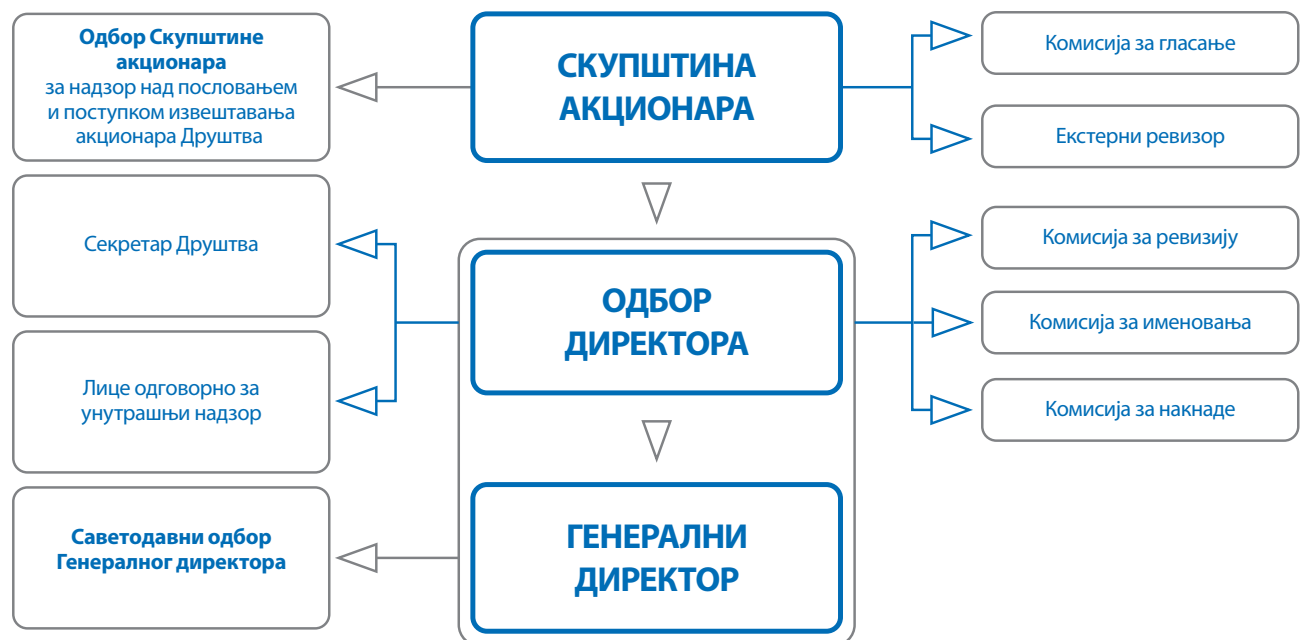
Кодекс представља допуну правила садржаних у Закону и Статуту НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Статут“), у складу са којима треба да се понашају носиоци корпоративног управљања Друштва. Одбор директора Друштва стара се о примени кодексом успостављених принципа, прати његово спровођење и усклађеност организације и деловања Друштва са Кодексом и Законом.

НИС је посвећен примени високих стандарда у области корпоративног управљања, утемељених на међународно прихваћеним начелима и искуствима светске праксе

Систем управљања Друштвом

Друштво је успоставило једнодомни систем управљања, у коме централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је одговоран за реализацију постављених циљева и остваривање резултата, док акционари своја права и контролу врше првенствено преко Скупштине акционара.

Одредбама Статута извршено је потпуно и јасно разграничење делокруга послова Одбора директора у односу на делокруг послова Скупштине акционара, Генералног директора Друштва и тела која образују органи управљања Друштва.



⁴² <http://ir.nis.rs/korporativno-upravae/kodeks-korporativnog-upravaa/>



Скупштина акционара и права акционара

Скупштину акционара као највиши орган Друштва чине сви акционари. Све акције *НИС а.д. Нови Сад* су обичне акције које власницима дају иста права, при чему свака акција даје право на један глас. Акција Друштва нису предвиђена ограничења која би се односила на број акција или број гласова на седници Скупштине акционара које може имати једно лице.

Седнице Скупштине акционара могу бити редовне и ванредне. Редовну седницу Скупштине акционара сазива Одбор директора и она се одржава најкасније 6 месеци након завршетка пословне године. Ванредне седнице сазива Одбор директора на основу своје одлуке или по захтеву акционара који поседују најмање 5% акција Друштва.

Правила која се односе на начин сазивања седница, начин рада и одлучивања Скупштине акционара, а посебно питања везана за начин остваривања права акционара у вези са Скупштином акционара су унапред прописана и обједињена у Пословнику Скупштине акционара Друштва,⁴³ који је јавно објављен и доступан свим акционарима.

Позив за седницу Скупштине акционара упућује се објавом на интернет-страници Друштва (www.nis.eu), интернет-страници регистра привредних субјеката (www.apr.gov.rs) и интернет страници регулисаног тржишта (www.belex.rs) најкасније 30

дана пре дана одржавања редовне, тј. 21 дан пре одржавања ванредне седнице. Истовремено са објавом позива за седницу Скупштине акционара на интернет страници Друштва објављују се и материјали за седницу Скупштине акционара, који су такође доступни на увид у седишту Друштва сваком акционару који то захтева или његовом пуномоћнику до дана одржавања седнице.

Позив за седницу Скупштине поред информација о месту и времену одржавања седнице и дневном реду, садржи и обавештење о начину на који су акционарима доступни материјали за седницу, објашњења о правима акционара, начину и роковима за њихово вршење и о дану акционара. Уз позив се, такође, објављују и формулари за давање пуномоћја и формулари за гласање у одсуству, који су доступни и у седишту Друштва, као и формулари за гласање електронским путем.

Све усвојене одлуке Скупштине акционара се објављују на интернет-страници Друштва заједно са извештајем Комисије за гласање о резултатима гласања, записником са седнице Скупштине акционара, као и списком учесника и позваних лица и списком присутних и заступаних акционара Друштва.

Позив и материјали за седницу Скупштине акционара, као и усвојене одлуке и остали документи објављени након одржавања седнице Скупштине акционара доступни су на српском, руском и енглеском језику.

⁴³ доступан на страници <http://ir.nis.rs/korporativno-upravae/skupstina-akcionara/#c130>

Посебна права акционара

Уговором о куповини и продаји акција *НИС а.д. Нови Сад*, који је закључен 24.12.2008. године између АД „Гаспром њефт“ и Републике Србије, предвиђено је да све док су стране уговорнице акционари *НИС а.д. Нови Сад*, ни једна од страна неће продати, пренети или на други сличан начин располагати власништвом над пакетом акција, делимично или у целости у корист било ког трећег лица, осим ако претходно не понуди другој страни да купи пакет акција у складу са истим условима који буду понуђени од стране трећег лица.

У складу са чланом 4.4.1. истог уговора, све док је Република Србија акционар Друштва са најмање 10% учешћа у Основном капиталу, иста ће имати право на онај број чланова Одбора директора који је пропорционалан њеном учешћу у Основном капиталу.

Право на учешће у раду Скупштине акционара

Право на учешће у раду и право гласа на седници Скупштине акционара имају сви акционари који су власници акција *НИС а.д. Нови Сад* на дан акционара, који је десети дан пре дана одржавања седнице Скупштине акционара, на основу евиденције Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности. Право учешћа у раду Скупштине акционара подразумева право акционара да гласају, право да учествују у расправи о пи-

тањима на дневном реду Скупштине акционара, укључујући и право на подношење предлога, постављање питања која се односе на дневни ред Скупштине акционара и добијање одговора, у складу са Законом, Статутом и Пословником Скупштине акционара, којим су прецизније утврђене процедуре за вршење ових права.

Према Статуту, право да лично учествује у раду Скупштине акционара има акционар Друштва са најмање 0,1% акција од укупног броја акција Друштва, односно пуномоћник који представља најмање 0,1% од укупног броја акција Друштва. Акционари Друштва који појединачно поседују мање од 0,1% од укупног броја акција Друштва, имају право да учествују у раду Скупштине акционара преко заједничког пуномоћника, да гласају у одсуству или да гласају електронским путем без обзира на број акција које поседују, при чему сви наведени облици гласања имају једнако дејство. Постојање цензуса за лично учешће условљено је чињеницом да Друштво има изузетно велики број акционара (око 2,2 милиона) и да постојање цензуса у оваквим околностима представља нужност како се не би довели у питање ефикасност и рационалност у погледу планирања и одржавања седница Скупштине акционара.

Друштво је омогућило свим акционарима давање пуномоћја електронским путем и електронско гласање пре седнице, при чему пуномоћје тј. формулар за гласање мора бити потписан квалификованим електронским потписом у складу са законом којим се уређује електронски потпис.



Предлагање допуне дневног реда

У складу са Статутом и Законом један или више акционара Друштва који поседују најмање 5% акција са правом гласа могу Одбору директора упутити предлог који садржи додатне тачке за дневни ред седнице Скупштине акционара о којима предлажу да се расправља, као и додатне тачке о којима се предлаже да Скупштина акционара донесе одлуку.

Право на постављање питања, добијање одговора и подношење предлога

Акционар Друштва који има право учешћа у раду Скупштине акционара може да постави питања која се односе на тачке дневног реда седнице Скупштине акционара, као и друга питања у вези са Друштвом у мери у којој су одговори на та питања неопходни за правилну процену питања која се односе на тачке дневног реда седнице Скупштине акционара. На постављена питања одговарају чланови Одбора директора.

Већина за одлучивање

Одлуке Скупштине акционара усвајају се, по правилу, обичном већином гласова присутних акционара Друштва који имају право гласа по предметном питању, осим уколико Законом, Статутом или другим прописима за поједина питања није одређен већи број гласова.

Изузетно од овога, све док Република Србија буде имала најмање 10% учешћа у основном капиталу Друштва, неопходан је потврђан глас Републике Србије за доношење одлука Скупштине акционара о следећим питањима: усвајање финансијских извештаја и извештаја ревизора, промене Статута, повећање и смањење основног капитала, статусне промене, стицање и

На 7. редовној седници Скупштина акционара је усвојила финансијске и консолидоване финансијске извештаје Друштва за 2014. годину са мишљењем ревизора и изабрала ревизора за 2015. годину (*PricewaterhouseCoopers д.о.о. Београд*). Усвојен је и Годишњи извештај Друштва за 2014. годину и Извештај о извршеној ревизији Годишњег извештаја, Извештај о анализи рада Одбора директора и Комисија Одбора директора и Извештај о раду Одбора Скупштине акционара. Скупштина акционара је усвојила и Извештај о примерености састава Одбора директора и броја чланова Одбора директора потребама Друштва, који је израђен уз помоћ екстерних експерата. Поред овога, Скупштина акционара је усвојила и Одлуку о расподели добити за 2014. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити Друштва, којом је утврђено да се за исплату дивиденде издваја 25% добити остварене у 2014. години, тј. одлучено је да акционарима Друштва буде исплаћено укупно 7,64 милијарди динара. Више информација о исплаћеној дивиденди за 2014. годину је дато у делу Годишњег извештаја: Извештај о пословању > Хартије од вредности > Дивиденда.

Скупштина акционара је такође именовала чланове Одбора директора и председника и чланове Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара за актуелни мандатни период, усвојила информацију о одобравању закључења послова у којима постоји лични интерес и измене Пословника Скупштине акционара.

Однос према акционарима и информисање акционара

Друштво има развијену двосмерну комуникацију са акционарима и инвеститорима, који имају могућност да добију све потребне информације о пословању Друштва и својим правима преко Канцеларија за послове са мањинским акционарима у Новом Саду и Београду, посебног Call центра, имејл сервиса преко којег

Највиши стандарди у погледу информисања акционара и инвеститора – информације доступне на једнак и лак начин свим заинтересованим лицима у најкраћем могућем року

располагање имовином велике вредности Друштва, промене претежне делатности и седишта Друштва и престанак Друштва.

Активности Скупштине акционара у 2015. години

У 2015. години одржана је 42. ванредна седница Скупштине акционара (28.01.2015. године) и 7. редовна седница Скупштине акционара (23.06.2015. године). Обе седнице одржане су у Београду, у згради Пословног центра НИС, ул. Милентија Поповића бр. 1.

На 42. ванредној седници Скупштине акционара усвојена је одлука о поновном избору ревизора финансијских и консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2014. годину услед немогућности обављања ревизије финансијских извештаја Друштва за 2014. годину од стране претходно изабраног ревизора Ernst&Young д.о.о. Београд. У складу са тим, на седници је за новог ревизора изабрано друштво за ревизију КПМГ д.о.о. Београд.

сваки акционар може постављати питања и добијати одговоре електронским путем, као и преко Службе за односе са инвеститорима. Такође, Друштво одржава посебне презентације за акционаре и инвеститоре у вези са најбитнијим догађајима и учествује на састанцима са представницима инвестиционе заједнице. На кварталним презентацијама резултата пословања, редовно су присутни и представници највишег руководства Друштва, а на овим презентацијама се разматрају како резултати у протеклом периоду, тако и планови и стратегија Друштва. Више информација о односу Друштва са инвеститорима доступно је у делу Годишњег извештаја: Извештај о пословању > Хартије од вредности > Односи са инвеститорима.

НИС а.д. Нови Сад настоји да примењује највише стандарде у погледу информисања, поштујући принципе равноправног третмана свих корисника информација и обезбеђивања да објављене информације буду на једнак и лак начин доступне

свим заинтересованим лицима у најкраћем могућем периоду и у том циљу у великој мери користи своју интернет-страницу. Посебан сегмент интернет-странице, који је намењен акционарима и инвеститорима, садржи најважније вести, одлуке органа, одговоре на најчешћа питања акционара у претходном периоду, као и све потребне информације о акцијама, правима акционара и дивиденди. Све информације и документи на интернет-страници су доступни на српском, руском и енглеском језику. Процес обавезног извештавања регулисан је посебним актима Друштва, који регулишу начин и поступак објаве информација и њихову доставу надлежним институцијама.

У Друштву постоји механизам за спречавање и решавање потенцијалних конфликта између мањинских акционара и Друштва. Друштво има петочлану Комисију за решавање по жалбама мањинских акционара, која ради на основу Пословника о раду ове Комисије. Овим пословником уређене су процедуре обраћања мањинских акционара Комисији, рад на њеним седницама, обавезе и одговорности њених чланова и друга релевантна питања, а Пословник је доступан на интернет-страници Друштва⁴⁴.

Одбор директора

Централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је колективно одговоран за дугорочни успех Друштва, а у чијој надлежности је постављање основних пословних циљева и праваца даљег развоја Друштва, као и утврђивање и контрола успешности примене пословне стратегије Друштва.

Састав Одбора директора

Одбор директора има 11 чланова које бира Скупштина акционара. Чланови бирају председника Одбора директора, а функције председника Одбора директора и Генералног директора су раздвојене. Чланови Одбора директора поседују адекватну комбинацију потребних знања и искустава релевантних за врсту и обим делатности које обавља *НИС а.д. Нови Сад*.

Кандидате за чланове Одбора директора може предложити Комисија за именовања или акционари Друштва који појединачно или заједно поседују најмање 5% акција Друштва.

Одбор директора чине извршни и неизвршни директори. Одбор директора у свом саставу има једног извршног и 10 неизвршних чланова, а од тога два неизвршна директора су истовремено и независни чланови Одбора директора.

Одбор директора има значајан број иностраних чланова који доносе међународно искуство уз разумевање изазова с којима се Друштво суочава. Од 11 чланова Одбора директора, 6 су руски држављани, 3 су држављани Републике Србије, један је држављанин Француске, а један је држављанин Аустрије.

Чланови Одбора директора морају испуњавати услове који су прописани Законом, као и посебне услове прописане Статутом, о чему дају Изјаву на почетку мандата и имају обавезу да обавештавају Друштво о свим променама у свом статусу, а нарочито онима због којих потенцијално више не испуњавају услове за чланство у Одбору директора или које би могле значити

постојање сукоба интереса или кршење забране конкуренције. Мандат чланова Одбора директора престаје на првој наредној редовној седници Скупштине акционара, осим у случају кооптације када мандат кооптираних чланова Одбора директора траје до прве наредне седнице Скупштине акционара. По истеку мандата сваки члан Одбора директора може бити поново именован без ограничења броја мандата.

Пословник и седнице Одбора директора

Пословником о раду Одбора директора и Комисија Одбора директора Друштва (у даљем тексту „Пословник о раду Одбора директора“) уређен је начин рада и доношења одлука Одбора директора и Комисија Одбора директора Друштва, укључујући и поступак сазивања и одржавања седница.

На почетку пословне године Одбор директора усваја годишњи план рада, који обухвата питања која се разматрају у складу са законским прописима, потребама пословања Друштва и којим су утврђени рокови за разматрање ових питања на седницама Одбора директора. Поред планираних питања, Одбор директора по потреби разматра и друга питања из своје надлежности. Одбор директора доноси одлуке простом већином гласова од укупног броја чланова Одбора директора, осим одлуке о кооптацији – која се доноси простом већином присутних чланова и одлука за које је Законом и/или Статутом предвиђена друга већина. Сваки члан Одбора директора има по један глас.

Накнаде чланова Одбора директора и Комисија

Политика накнада – Важећа политика накнада члановима Одбора директора и члановима Комисија Одбора директора, која је усвојена од стране Скупштине акционара 2013. године, припремљена је на основу извештаја екстерног консултаната о анализи тржишне накнаде неизвршних чланова одбора директора у изабраној референтној групи. Политиком је предвиђено да накнаде треба да буду атрактивне и конкурентне да привуку и задрже лица у својству члана Одбора директора и комисија Одбора директора која испуњавају стручне и друге критеријуме неопходне Друштву, а да истовремено не одступају значајно од накнада које се исплаћују члановима одбора директора и члановима комисија одбора директора у другим Друштвима исте или сличне делатности, величине и обима пословања.

Политиком накнада предвиђено је да се накнаде извршним директорима утврђују уговором о раду, тј. уговором о ангажовању сваког од извршних директора у Друштву, при чему исти не добијају накнаде за чланство у Одбору директора и Комисијама Одбора директора, осим у делу који се односи на компензацију трошкова и осигурање од одговорности у вези са чланством и радом у Одбору директора и његовим Комисијама.

Структура накнада – Политиком накнада предвиђено је да се накнада састоји од:

- фиксног дела;
- компензације трошкова и
- осигурања од одговорности чланова Одбора директора и Комисија Одбора директора.

⁴⁴ доступан на страници <http://ir.nis.rs/pitaa-i-odgovori/#c887>

Фиксни (стални) део накнаде члановима састоји се од годишњег фиксног дела накнаде за чланство у Одбору директора и годишњег фиксног дела накнаде за учешће у раду Комисија Одбора директора.

Накнада трошкова – Чланови Одбора директора и Комисија Одбора директора имају право на накнаду за све трошкове који настају у вези са њиховим чланством у Одбору директора, односно Комисијама Одбора директора, у границама норми, које се утврђују унутрашњим актима Друштва.

Осигурање од одговорности чланова Одбора директора - Чланови Одбора директора имају право на осигурање од одговорности (Directors & Officers Liability Insurance) у складу са унутрашњим актима Друштва.

Увођење у пословање, тренинзи и обуке чланова Одбора директора

Чланови Одбора директора по именовану се детаљније упознају са пословањем Друштва, чиме се омогућује бољи увид у начин пословања, стратегију и планове Друштва, кључне ризике са којима се Друштво суочава, као и њихово брже активно укључивање у рад Одбора директора.

Такође Друштво, у случају постојања потребе исказане од стране чланова Одбора директора, организује посебне програме додатног усавршавања, односно обезбеђује посебна средства за те намене.

Одбор директора једном годишње спроводи анализу свог рада и рада Комисија Одбора директора, а извештај о анализи доставља се Скупштини акционара

Измене политике накнада – У циљу одржавања накнаде на примереном нивоу, предвиђено је да Политика накнада буде предмет периодичне оцене и анализе и усклађивања са потребама, могућностима и интересима Друштва, те променама других опредељујућих критеријума. Препоруке Комисије за накнаде везане за Политику накнада упућују се Скупштини акционара Друштва.

Анализа рада Одбора директора

Одбор директора једном годишње спроводи анализу свог рада и рада Комисија ради идентификовања евентуалних проблема и предлагања мера за побољшање рада Одбора директора.

Анализа рада спроводи се на основу анкете коју попуњавају чланови Одбора директора и која садржи две групе кључних питања за процену рада Одбора директора. Прва група садржи критеријуме за оцену рада Одбора директора у погледу циљева, задатака и одговорности Одбора директора, док друга група садржи критеријуме за оцену процедура које се примењују у раду Одбора директора.

Резултати процене, засновани на одговорима чланова Одбора директора који су добијени као резултат попуњавања Анкете, презентирају се Скупштини акционара путем посебног извештаја.

Стратешке седнице

Чланови Одбора директора учествују на стратешким седницама /састанцима, који члановима Одбора омогућују бољи преглед пословања Друштва, а организовани су са циљем да размотре и преиспитају приоритетне правце развоја Друштва, као и прогнозе кључних показатеља пословања и претпоставке за развој Друштва у дугорочној перспективи. Током 2015. године настављен је рад на изради и усаглашавању ажуриране Стратегије развоја Друштва до 2030. године. Чланови Одбора директора су на састанку одржаном дана 05.10.2015. године поново разматрали претпоставке за дефинисање дугорочних циљева пословања Друштва у условима погоршања макроекономских параметара и пословног окружења, узимајући при том у обзир и очекивања акционара, финансијско стање Друштва, кључне изазове у погледу даљег развоја Друштва и друге факторе који утичу на финансијско-економско пословање Друштва. Чланови Одбора директора су разматрали и неколико могућих сценарија даљег развоја НИС-а, који су припремљени са циљем утврђивања коначне верзије Стратегије развоја Друштва до 2030. године.

Промене у саставу Одбора директора у 2015. години

На 7. редовној седници Скупштине акционара НИС-а, одржаној 23.06.2015. године, сви чланови Одбора директора су поново изабрани, тако да у 2015. години није било промена у саставу Одбора директора.

Чланови Одбора директора на дан 31.12.2015. године



Вадим Јаковљев

председник Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт“, први заменик генералног директора задужен за питања истраживања и производње, стратешко планирање, спајања и аквизиције.

Рођен је 30. септембра 1970. године у Шаркану, Удмуртска АССР.

Дипломирао је 1993. године на Московском инжењерско-физичком институту, смер Примењена нуклеарна физика. Године 1995. завршио је Високу школу за финансије Међународног универзитета у Москви. Од 1999. године поседује сертификат Chartered Association of Certified Accountants. Године 2009. стекао је диплому Британског института директора (ИД). Од 1995. до 2000. године радио је у „PricewaterhouseCoopers“ на разним дужностима, од консултанта до менаџера за ревизију. Од 2001. до 2002. године био је на дужности заменика руководиоца финансијско-економске управе ЈУКОС ЕП а.д. Од 2003. до 2004. године финансијски је директор „Југанскџефтгаса“ НК ЈУКОС. Од 2005. до 2006. године био је заменик генералног директора за економију и финансије „СИБУР-Русские шини“.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године, а на функцију председника Одбора директора НИС а.д. Нови Сад 31.07.2009. године.



Кирил Кравченко

генерални директор НИС а.д. Нови Сад

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

члан Комисије за именовања

заменик генералног директора за управљање иностраним активама ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 13. маја 1976. године у Москви, СССР.

Године 1998. је са највећим успехом дипломирао социологију на Московском државном универзитету „М.В.Ломоносов“, где је магистрирао. Даље образовање наставио је на Отвореном британском универзитету (менаџмент финансија), а од 2003. до 2004. године у школи бизниса IMD Business School. Доктор је економских наука и професор. До 2000. године радио је у области консалтинга, а од 2000. до 2004. године у компанији ЈУКОС, у Москви и Западном Сибиру и у компанији Schlumberger (партнерски програм са НК ЈУКОС). Од 2004. до 2007. године био је административни директор „МХК ЕвроХим“ а.д. Више пута је биран за члана управних одбора у већим руским и интернационалним компанијама. У априлу 2007. године именован је за потпредседника ЈАД „Гаспром њефт“. Од јануара 2008. године је заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт“, заменик генералног директора за организациона питања. Од фебруара 2009. године је генерални директор НИС а.д. Нови Сад и члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад, а од марта 2009. године је заменик генералног директора за управљање иностраним активама ЈАД „Гаспром њефт“.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године.



Александар Бобков

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

саветник генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“

извршни директор АД „МФК Лахта центар“

Рођен је 18. октобра 1966. године у Виници, СССР.

Године 1988. је завршио Лењинградски државни универзитет „Жданов“, смер политичка економија, 16.06.2006. године је стекао стручно звање магистра економских наука, а 17.06.2011. године и академско звање доктора економских наука. Од 1991. до 2010. године радио је на руководећим позицијама у области грађевине, производње, некретнина и трговине у Лењинградском Центру за пословну сарадњу „Перекрјосток“, АД „Прокси-ма“, грађевинској компанији „Генералнајна строитељнаја корпорација“ д.о.о. Од 2010. године до данас ради као извршни директор Друштвено-пословног центра ЗАД „Охта“ (сада АД «Мултифункционални комплекс «Лахта центар») и од 2012. године до данас је саветник генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 22.07.2013. године.



Даница Драшковић

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођена је 14. новембра 1945. године у Колашину, Црна Гора. На Правном факултету Универзитета у Београду је дипломирала 1968. године. Од 1968. до 1990. године радила је на пословима финансија у банци, на правно-економским пословима у привреди и као градски судија за прекршаје у Београду. Године 1990. је основала издавачку кућу „Српска реч“, чији је и данас власник. Аутор је две књиге публицистике. Од 01.04.2009. до 18.06.2013. године члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад. На ову функцију поново је именована 30.06.2014. године.



Алексеј Јанкевић

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 19. децембра 1973. године у Лењинграду, СССР. Године 1997. завршио је Државни електротехнички Универзитет у Санкт Петербургу (ЛЕТИ), смер „оптички инструменти и системи“. Године 1998. је завршио Међународну школу менаџмента ЛЕТИ-Лованиум у Санкт-Петербургу. Од 1998. до 2001. године радио је у консултантској кући „КАРАНА“. Од 2001. до 2005. је радио на пословима заменика начелника Управе за планирање, буџет и контролинг ЗАД „ЈУКОС РМ“ (део који је одговоран за логистику, прераду и промет). Године 2004. је стекао звање „Certified Management Accountant“ (СМА). Од 2005. до 2007. године је заменик финансијског директора „ЛЛК-Интернешнл“ (бави се производњом и продајом уља и специјалних нафтних деривата и послује у оквиру ЛУКОИЛ групе). Од 2007. до 2011. године је начелник Департамента за планирање и буџет, руководилац Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“. Од августа 2011. године је в.д. заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије. Од марта 2012. године је члан Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт“, заменик генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије. На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 18.06.2013. године.



Горан Кнежевић

*члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад,
председник Комисије за именовања*

Рођен је 12. маја 1957. године у Банатском Карловцу, Србија. Завршио је Економски факултет Универзитета у Београду. Од 1983. до 1990. године радио је у Комбинату „Серво Михаљ Зрењанин“. Од 1990. до 2000. радио је на радном месту генералног директора компаније „Серво Михаљ Турист“. Од 2000. године је био председник Извршног комитета града Зрењанина и градоначелник Зрењанина у три мандата. Од 2012. године се налазио на месту министра пољопривреде Републике Србије. Од 01.10.2013 – 30.06.2014. године се налазио на радном месту саветника генералног директора НИС а.д. Нови Сад. На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 30.06.2014. године.



Александар Крилов

*члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт“*

Рођен је 17. марта 1971. године у Лењинграду, СССР.

Године 1992. завршио је ЛМУ (град Лењинград), 2004. године Правни факултет СпбГУ, а 2007. године Московску интернационалну вишу школу за бизнис МИРБИС МБА, смер стратешки менаџмент и предузетништво. Од 1994. до 2005. године радио је на руководећим радним местима у области промета некретнина (генерални директор, председник) у следећим компанијама: Руско-канадско ЗП „Петробилд“ и ЗАД „Алпол“. У периоду од 2005. до 2007. године био је заменик руководиоца у Дирекцији продаје у ДОО „Сибур“. Од априла 2007. године до данас, руководиоца је Департмана за снабдевање нафтним дериватима, руководиоца Департмана за регионалну продају и директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт“. На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 29.11.2010. године.



Никола Мартиновић

*члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад,
члан Комисије за ревизију*

Рођен је 3. децембра 1947. године у Фекетићу, Србија.

Основну школу завршио је у Фекетићу, а гимназију у Србобрану. Дипломирао је на Економском факултету у Суботици, где је и магистрирао на тему „Трансформација пореског система у Србији са увођењем ПДВ-а“. Од 1985. до 1990. године налазио се на челу компаније „Солид“ у Суботици, а наредне две године, до 1992. године, био је на функцији помоћника министра унутрашњих послова у Министарству унутрашњих послова Републике Србије. Од 1992. до 2000. године радио је као помоћник генералног директора „Нафтне индустрије Србије“ за финансије, односно као генерални директор „Нафтагас промета“ од 1996. до 2000. године. Од 2005. године до 31.08.2013. године у НИС а.д. Нови Сад обавља послове специјалног саветника. Од 01.09.2013. године до 15.12.2013. године обављао је функцију специјалног саветника Генералног директора „О Зоне а.д. Београд“, а од 15.12.2013. до 17.11.2014. године послове саветника директора „НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад“. Тренутно је ангажован и као члан Савета гувернера Народне банке Србије.

Био је члан Управног одбора НИС а.д. Нови Сад од 2004. до 2008. године, а на исту функцију именован је и 10.02.2009. године.



Волфганг Рутеншторфер

*независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад,
председник Комисије за ревизију*

Рођен је 15. октобра 1950. године у Бечу, у Аустрији.

Године 1976. дипломирао је економику и бизнис администрацију на Бечком универзитету економике и бизниса. Стекао је звање доктора наука.

Године 1976. почео је да ради у компанији ОМВ, 1985. године је прешао у Дирекцију за планирање и контролу, а 1989. године преузео одговорност за стратешки развој групе ОМВ. Пошто је 1990. године био постављен за директора маркетинга, постао је члан Извршног одбора 1992. године и био задужен за финансије и хемијске производе. Остао је у Извршном одбору компаније ОМВ до почетка 1997. године, када је постао заменик министра финансија. Првог јануара 2000. године вратио се у Извршни одбор ОМВ-а и био задужен за финансије до априла 2002. године, а за гас до децембра 2006. године. У периоду од 01.01.2002. до 31.03.2011. године био је председник Извршног одбора ОМВ групе.

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 20.04.2012. године.

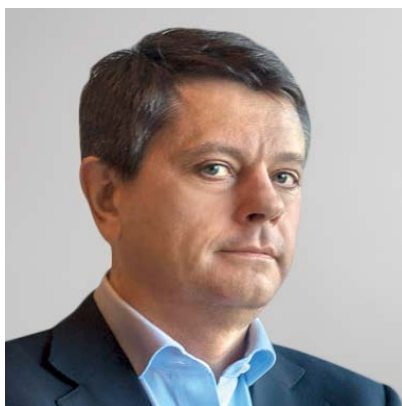


Анатолиј Чернер

**члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад,
члан Комисије за накнаде**

заменик председника Извршног одбора, заменик генералног директора за логистику, прераду и промет ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 27. августа 1954. године у Грозном, СССР.
Године 1976. завршио је Нафтни институт у Грозном, смер хемијске технологије прераде нафте и гаса. Од 1976. до 1993. године радио је у Рафинерији „Шерипов“ у Грозном, где је прошао пут од оператера до директора Рафинерије. Године 1996. почео је да ради у компанији „Славњевфт“, на месту управника Одељења промета нафте и нафтних деривата, а касније је именован за потпредседника НГК „Славњевфт“. На дужност потпредседника за прераду и промет компаније „Сибњевфт“ (од јуна 2006. године – ЈАД „Гаспром њефт“) именован је у априлу 2006. године.
На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године.



Станислав Шекшња

**независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад,
председник Комисије за накнаде,
члан Комисије за именовања
професор међународне школе бизниса INSEAD**

Рођен је 29. маја 1964. године у Москви, СССР.
Шеф праксе у одељењу „Talent Performance and Leadership Development Consulting“. Директор је „Talent Equity Institute“, старији партнер компаније „Ward Howell“ и професор предузетничког лидерства међународне школе бизниса INSEAD. Има преко 15 година искуства рада у сфери практичног управљања. Обављао је дужности генералног директора „Алфа телеком“, председника и генералног директора „Millicom International Cellular“, Русија и ЗНД, главног оперативног директора „Вимпелком“, директора за управљање особљем „ОТИС Еливејтор“, Централна и Источна Европа. Био је председник Управног одбора ОАД СУЕК и ЗАД „Вимпелком-Р“.
На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 21.06.2010. године.

Састав Од и Комисија Од

Функција	Име и презиме	Датум првог именованја у састав Од	Извршни директор	Неизвршни директор	Независни директор	Комисија за ревизију	Комисија за именованја	Комисија за накнаде	Држављанство
Председник Од	Вадим Јаковљев	10.02.2009.		X					руско
Генерални директор	Кирил Кравченко	10.02.2009.	X				члан		руско
Члан Од	Александар Бобков	22.07.2013.		X					руско
Члан Од	Алексеј Јанкевич	18.06.2013.		X					руско
Члан Од	Александар Крилов	21.06.2011.		X					руско
Члан Од	Никола Мартиновић	24.09.2005. ⁴⁵		X		члан			српско
Члан Од	Горан Кнежевић	30.06.2014.		X			председник		српско
Члан Од	Даница Драшковић	01.04.2009. ⁴⁶		X					српско
Члан Од	Волфганг Рутеншторфер	20.04.2012.		X	X	председник			аустријско
Члан Од	Анатолиј Чернер	10.02.2009.		X				члан	руско
Члан Од	Станислав Шекшња	21.06.2010.		X	X		члан	председник	француско
Чланови комисија Од који нису чланови Од									
Члан Комисије за ревизију	Алексеј Урусов					члан			руско
Члан Комисије за накнаде	Зоран Грујичић							члан	српско

⁴⁵ Никола Мартиновић је био члан Управног одбора НИС а.д. Нови Сад (данас Одбор директора) у периоду од 24.09.2005. године до 29.02.2008. године, а за члана је поново именован 30.09.2008. године. Пре именованја у Управни одбор НИС а.д. Нови Сад био је члан Управног одбора Јавног предузећа „НИС - Нафтна индустрија Србије“ од 01.04.2004. године до 23.09.2005. године.

⁴⁶ Даница Драшковић је била члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад (раније Управни одбор) у периоду од 01.04.2009. године до 18.06.2013. године, а поново је именована за члана Одбора директора 30.06.2014. године.

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава	
Вадим Јаковљев	<ul style="list-style-type: none"> • ОАД НГК „Славњевфт“ • ОАД „СН-МНГ“ • ДОО „ГПН Развој“ (председник ОД) • ОАД „Гаспром њевфт-ННГ“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њевфт-Исток“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њевфт-Хантос“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њевфт-НТЦ“ (председник ОД) • ЗАД „Газпромњевфт-Оренбург“ (председник ОД) • ДОО „Гаспром њевфт-Сахалин“ • Салим Петролеум Девелопмент Н.В. (члан Надзорног одбора) • ОАД „Томскњевфт“ ВНК (председник ОД) • ДОО „Гаспром њевфт шевфт“ (председник ОД)
Кирил Кравченко	<ul style="list-style-type: none"> • Потпредседник Националног нафтног комитета Србије • Члан ОД Тениске федерације Србије • Члан УО САМ – Српска асоцијација менаџера
Александар Бобков	<ul style="list-style-type: none"> • АД „Мултифункционални комплекс „Лахта центар“
Алексеј Јанкевич	<ul style="list-style-type: none"> • ОАД „НГК“ „Славњевфт“ • ЗАД „Гаспром њевфт – Аеро“ • ДОО „Гаспром њевфт – СМ“ • ДОО „Гаспром њевфт Бизнес-Сервис“ • „Гаспром њевфт Лубрикантс Италија“ • ДОО „Гаспром њевфт Марин Бункер“ • ЗАД „Гаспромњевфт – Оренбург“ • ДОО „Гаспром њевфт шевфт“.
Александар Крилов	<ul style="list-style-type: none"> • АД „Гаспром њевфт Кузбас“ • АД „Гаспром њевфт Новосибирск“ • ОАД „Гаспром њевфт Омск“ • ОАД „Гаспром њевфт Тјумен“ • АД „Гаспром њевфт Урал“ • ОАД „Гаспром њевфт Јарослављ“ • АД „Гаспром њевфт Северозапад“ • ДОО „Гаспром њевфт Азија“ • ДОО „Гаспром њевфт - Таџикистан“ • ДОО „Гаспром њевфт - Казахстан“ • ДОО „Гаспром њевфт - Центар“ • АД „Гаспром њевфт - Терминал“ • ДОО „Гаспром њевфт - Чевљабинск“ • ДОО „Гаспром њевфт – Регионалније продажи“ • АД „Гаспром њевфт – Транспорт“ • ДОО „Гаспром њевфт – Југ“ • ДОО „Гаспром њевфт – Краснојарск“ • ДОО „Гаспром њевфт – Корпоративније продажи“ • ИДОО „Гаспром њевфт – Белнефтепродукт“ • АД „Гаспром њевфт – Аљтернативноје топливо“ • ДОО „ИТСК“
Никола Мартиновић	
Горан Кнежевић	
Даница Драшковић	
Волфганг Рутеншторфер	<ul style="list-style-type: none"> • SA Immobilien“ AG, Беч, председник Надзорног одбора • „Flughafen Wien“ AG, Беч, члан Надзорног одбора • „RHI“ AG, Беч, члан Надзорног одбора. • Telekom Austria, председник Надзорног одбора
Анатолиј Чернер	<ul style="list-style-type: none"> • ОАД НГК „Славњевфт“ • АД „Гаспром њевфт-ОНПЗ“ • ОАД „Славњевфт-ЈАНОС“ • АД „Гаспром њевфт –МНПЗ“ • ЗАД „Гаспром њевфт-Аеро“ • ЗАД „Санкт-петербургскаја Международнаја товарно-сирјеваја биржа“ • ДОО „Гаспром њевфт – СМ“ • ДОО „Гаспром њевфт Марин Бункер“ • ДОО „Гаспром њевфт – Логистика“ (председник ОД) • ОАД „Мозирски НПЗ“
Станислав Шекшња	<ul style="list-style-type: none"> • Dentsu Aegis Network Russia (члан ОД) • НЛМК (члан ОД) • ДОО „Компанија Руско рибарство“ (члан ОД)

Укупан износ накнада исплаћен члановима Од у 2015. години, нето у РСД	
Генерални директор	24.506.404
Остали чланови Одбора директора	65.491.058

Активности Одбора директора у 2015. години

Одбор директора одржао је 3 седнице уз лично присуство чланова и 16 писаних седница. Свим седницама Одбора директора присуствовали су сви чланови, те је просек присуства максималан и износи 100%.

На дневном реду Одбора директора, поред редовних активности које се односе на разматрање Годишњег извештаја *НИС а.д. Нови Сад*, Финансијских извештаја и Консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2014. годину, усвајање периодичних (кварталних) извештаја Друштва у 2015. години, сазивање редовне седнице Скупштине акционара, усвајање Бизнис плана Друштва, донете су и одлуке о одобрењу повећања основног капитала зависних друштава *НИС а.д. Нови Сад*: Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ *НИС* – Нафтагас д.о.о. Нови Сад, односно повећању капиталних резерви Pannon Naftagas Kft. Мађарска и додатних уплата у капитал RAG Kiha Kft Мађарска. Такође, Одбор директора је одобрио више предлога за разрешење и именовање представника Друштва у органима зависних друштава *НИС а.д. Нови Сад* и именовао чланове Комисија Одбора директора Друштва за актуелни мандатни период. За

потребе остваривања пројектованих циљева Друштва, сагледавања перформанси Друштва и квалитета корпоративног управљања, Одбор директора је кроз кварталне извештаје разматрао анализе пословања у извештајном периоду са проценама пословања *НИС а.д. Нови Сад* до краја 2015. године, као и кроз годишњи Извештај о постинвестиционом мониторингу пројеката *НИС а.д. Нови Сад* у Србији и иностранству. За потребе сагледавања сопствених перформанси, Одбор директора је анализирао и сопствени рад и с тим у вези поднео одговарајући Извештај за 7. редовну седницу Скупштине акционара. Одбор је такође разматрао резултате испуњења кључних показатеља пословања за 2014. годину, као и систем оцењивања кључних показатеља пословања за 2015. годину. Одбор директора је установио иновирани Рачуноводствене политике Друштва, а донео је и одлуку о образовању нових огранака *НИС*-а (образована су 3 огранка ради регистрације угоститељске делатности у малопродајним објектима – бензинским станицама *НИС а.д. Нови Сад*) и одлуку о одобравању продаје акција Комерцијалне банке а.д. Београд.

Током 2015. године, Одбор директора донео је 78 одлука, а контрола извршења донетих одлука прати се кроз периодичне извештаје о извршењу одлука и налога Одбора директора.

Присуство седницама Одбора директора и Комисија Одбора директора

Члан Од	Одбор директора		Комисија за ревизију		Комисија за накнаде		Комисија за именовања	
	% присуства	број седница	% присуства	број седница	% присуства	број седница	% присуства	број седница
Вадим Јаковљев Председник Од	100%	19/19	-	-	-	-	-	-
Кирил Кравченко Генерални директор	100%	19/19	-	-	-	-	100%	5/5
Александар Бобков	100%	19/19	-	-	-	-	-	-
Алексеј Јанкевич	100%	19/19	-	-	-	-	-	-
Александар Крилов	100%	19/19	-	-	-	-	-	-
Никола Мартиновић	100%	19/19	100%	9/9	-	-	-	-
Горан Кнежевић	100%	19/19	-	-	-	-	100%	5/5
Даница Драшковић	100%	19/19	-	-	-	-	-	-
Волфганг Рутеншторфер	100%	19/19	100%	9/9	-	-	-	-
Анатолиј Чернер	100%	19/19	-	-	100%	6/6	-	-
Станислав Шекшња	100%	19/19	-	-	100%	6/6	100%	5/5
Чланови комисија Од који нису чланови Од								
Алексеј Урусов	-	-	100%	9/9	-	-	-	-
Ненад Мијаиловић ⁴⁷	-	-	-	-	100%	5/5	-	-
Зоран Грујичић ⁴⁸	-	-	-	-	100%	1/1	-	-

⁴⁷ Члан Комисије за накнаде до 23.06.2015. године.

⁴⁸ Члан Комисије за накнаде од 27.08.2015. године.



Комисије Одбора директора

У циљу ефикаснијег обављања својих дужности, Одбор директора је образовао 3 сталне комисије које представљају саветодавна и стручна тела које му помажу у раду, а нарочито у погледу разматрања питања из његове надлежности, припреме и надзора над спровођењем одлука и аката које доноси, као и ради обављања одређених стручних послова за потребе Одбора директора.

Одбор директора образовао је:

- Комисију за ревизију,
- Комисију за накнаде и
- Комисију за именовања.

Одбор директора може по потреби образовати и друге сталне или *ad hoc* комисије које ће се бавити питањима релевантним за рад Одбора директора.

Свака од садашње три Комисије има по 3 члана које бира и разрешава Одбор директора, а Одбор једног од чланова именује за председника који руководи радом Комисије, припрема, сазива и председава њеним седницама и обавља друге послове потребне за извршавање делатности из њеног делокруга.

Већину чланова у свакој од комисија чине неизвршни директори, а најмање један члан мора бити независни директор Друштва. У састав Комисија Одбор директора може именовати и лица која нису директори Друштва, а имају одговарајућа знања и радна искуства од значаја за рад Комисије.

Улога, надлежности и одговорности Комисија одређене су законом, као и Пословником о раду Одбора директора који такође уређује и састав, услове за избор и број чланова, мандат,

разређење, начин рада, као и остала релевантна питања везана за рад Комисија Одбора директора.

Најмање једном годишње, Комисије Одбора директора састављају и Одбору директора достављају извештаје о питањима из свог делокруга, а Одбор директора може затражити достављање извештаја о свим или појединим питањима из њиховог делокруга и у краћим временским интервалима.

Одбор директора и Комисије Одбора директора имају могућност да користе професионалне савете независних стручњака када је то потребно за успешно извршавање обавеза.

Комисија за ревизију

Поред општих услова у вези састава Комисија Одбора директора, председник Комисије за ревизију мора бити независни директор Друштва, док најмање један члан мора бити лице које је овлашћени ревизор или које има одговарајућа знања и радно искуство у области финансија и рачуноводства, а које је независно од Друштва.

Чланови Комисије за ревизију су:

- Волфганг Рутеншторфер, председник Комисије за ревизију,
- Алексеј Урусов, члан Комисије за ревизију и
- Никола Мартиновић, члан Комисије за ревизију.

Председник и чланови Комисије за ревизију су именовани одлуком Одбора директора од 27.08.2015. године, а сва три члана су обављала наведене функције у Комисији за ревизију и у претходном мандату.

У току 2015. године Комисија за ревизију је одржала 4 седнице уз лично присуство чланова и 5 писаних седница. Комисија је између осталог разматрала садржину Кварталних извештаја, Финансијских извештаја и Консолидованих финансијских извештаја за I, II и III квартал 2015. године и поводом истих дала одговарајуће препоруке Одбору директора. Такође, Комисија за ревизију је разматрала и Годишњи извештај, Финансијске извештаје и Консолидоване финансијске извештаје за 2014. годину као и Извештаје независног ревизора *KPMG d.o.o. Београд* о извршеној ревизији ових извештаја. Комисија је дала мишљење о квалификованости и независности ревизора *PricewaterhouseCoopers d.o.o. Београд* у односу на Друштво, као и мишљење о предлогу уговора који је закључен са ревизором Друштва. Исто тако, Комисија за ревизију је утврдила План за спровођење поступка ревизије и одређивање кључних питања која треба да буду предмет ревизије *НИС а.д. Нови Сад* за 2015. годину и пратила статус имплементације препорука ревизора које су дате у Писму руководству ("Management Letter Points") *НИС а.д. Нови Сад* за 2014. годину. Комисија за ревизију је утврдила и предлог иновираних Рачуноводствених политика *НИС а.д. Нови Сад*, те је о свом раду поднела одговарајући Извештај Одбору директора.

Комисија за накнаде

Чланови Комисије за накнаде су:

- Станислав Шекшња, председник Комисије за накнаде,
- Анатолиј Чернер, члан Комисије за накнаде и
- Зоран Грујичић, члан Комисије за накнаде.

Председник и чланови Комисије за накнаде су именовани одлуком Одбора директора од 27.08.2015. године, а Станислав Шекшња и Анатолиј Чернер су обављали наведене функције у Комисији за накнаде и у претходном мандату, док је Зоран Грујичић наведеном одлуком именован за члана уместо Ненада Мијаиловића, који је наведену функцију обављао у претходном мандату.

• Станислав Шекшња, члан Комисије за именовања. Председник и чланови Комисије за именовања су именовани одлуком Одбора директора од 27.08.2015. године, а сва три члана су обављала наведене функције у Комисији за именовања и у претходном мандату.

У току 2015. године Комисија за именовања је одржала 5 писаних седница на којима је разматрала предлоге за разрешења и именовање представника Друштва у органима зависних друштава у земљи и иностранству. Комисија за именовања је припремила Извештај о примерености састава Одбора директора и броја чланова Одбора директора *НИС а.д. Нови Сад* потребама *НИС а.д. Нови Сад* који је достављен на разматрање Скупштини акционара на седници одржаној 23.06.2015. године, а исто тако Комисија је о свом раду поднела одговарајући Извештај Одбору директора.

Одбор Скупштине акционара

Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва (у даљем тексту „Одбор Скупштине акционара“) је саветодавно и стручно тело Скупштине акционара Друштва, које јој помаже у раду и разматрању питања из њеног делокруга. Чланови Одбора Скупштине акционара одговарају за свој рад Скупштини акционара која их именује и разрешава.

У складу са надлежностима предвиђеним Статутом, Одбор Скупштине акционара даје мишљења, између осталог, о извештавању Скупштине акционара о примени рачуноводствених пракси, пракси финансијског извештавања Друштва и његових повезаних друштава; о извештавању Скупштине акционара о веродостојности и потпуности извештавања акционара Друштва о битним чињеницама; о предложеним начинима за расподелу добити и других плаћања акционари-

Ефикасан рад органа управљања обезбеђује стабилан развој Друштва и представља залог поверења акционара, инвеститора и партнера

У току 2015. године Комисија за накнаде је одржала 2 седнице уз лично присуство чланова и 4 писане седнице. Комисија је разматрала резултате испуњења кључних показатеља за 2014. годину, Систем оцењивања и показатеља за 2015. годину као и резултате Програма дугорочног стимулисања запослених *НИС а.д. Нови Сад* за 2014. годину. Комисија за накнаде је утврдила и предлог накнаде за ревизора Финансијских и Консолидованих финансијских извештаја *НИС а.д. Нови Сад* за 2015. годину, затим је припремила и Извештај о процени износа и структуре накнада за чланове Одбора директора *НИС а.д. Нови Сад* који је достављен на разматрање Скупштини акционара на седници одржаној 23.06.2015. године, а исто тако Комисија је о свом раду поднела одговарајући Извештај Одбору директора.

Комисија за именовања

Чланови Комисије за именовања су:

- Горан Кнежевић, председник Комисије за именовања,
- Кирил Кравченко, члан Комисије за именовања и

ма Друштва; о процедурама вршења независне ревизије финансијских извештаја Друштва; о раду унутрашњег надзора у Друштву и оцењивању рада унутрашњег надзора у Друштву; о предлозима за оснивање или ликвидирање друштава у којима Друштво има учешће у капиталу, као и огранака Друштва; о предлозима за куповину и продају акција, удела и/или других учешћа која Друштво има у другим привредним Друштвима, и о оцењивању начина поступања Друштва по приговорима акционара Друштва.

Чланови Одбора Скупштине акционара на дан 31.12.2015. године

На 7. редовној седници Скупштине акционара, одржаној 23.06.2015. године, сви чланови Одбора Скупштине акционара којима је престао мандат су поново изабрани, тако да у 2015. години није било промене у саставу Одбора Скупштине акционара, те је састав следећи:

- Ненад Мијаиловић (председник),
- Зоран Грујичић (члан),

Чланови Одбора Скупштине акционара
на дан 31.12.2015. године



Ненад Мијаиловић

председник Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 14. октобра 1980. године у Чачку, Србија. Године 2003. завршио је Економски факултет Универзитета у Београду. Године 2007. завршио је магистарске студије на Универзитету у Лозани, Швајцарска. Године 2010. је уписао докторске студије на Економском факултету Универзитета у Београду. Стекао је међународну лиценцу из области финансија „CFA“, 2011. године. Од 2003. до 2009. радио је као консултант и руководилац у области финансија и банкарства у следећим компанијама: Deloitte Београд, AVS Fund de Compensation Женева, JP Morgan Лондон, KBC Securities Corporate Finance Београд. У периоду од децембра 2009. до августа 2012. био је саветник министра у Министарству економије и регионалног развоја Републике Србије, у ресору привреде и приватизације. Од августа 2012. године је био помоћник министра у Министарству финансија Републике Србије, а од августа 2014. године обавља функцију државног секретара у Министарству финансија Републике Србије. Био је члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад од 18.06.2013. до 30.06.2014. године. На функцију председника Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 30.06.2014. године.



Зоран Грујичић

*члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад,
члан Комисије за накнаде*

Рођен је 28. јула 1955. године у Чачку, Србија. Завршио је Машински факултет Универзитета у Београду. Од 1980. до 1994. године био је генерални директор, технички директор, директор производње и пројектант Фабрике термотехничких уређаја Цер Чачак. Од маја 1994. године до фебруара 1998. године радио је као саветник генералног директора предузећа Интеркомерц, Београд. Од фебруара 1998. до јуна 2004. године радио је као директор предузећа MNG Group d.o.o. из Чачка. Од јуна 2004. до фебруара 2007. године био је директор Трговинског предузећа Агрострој а.д. Чачак, директор Командитног друштва Леонардо, Чачак и директор Центра за путеве Војводине. Од фебруара 2007. године до данас запослен је у НИС а.д. Нови Сад, и то на пословима помоћника директора Дирекције логистике „Југопетрола“, управника РЦ Чачак у Дирекцији малопродаје, Регион Чачак, менаџера за развој малопродајне мреже у Дирекцији за развој Блока „Промет“. Од 01.10.2012. године до данас запослен је на радном месту саветника директора Блока „Промет“. На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 30.06.2014. године.



Алексеј Уросов

*члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад,
члан Комисије за ревизију
директор Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“*

Рођен је 17. новембра 1974. године у Тјумену, СССР. Завршио је Тјуменски државни универзитет (специјалност финансије) и Вулверхемптонски универзитет у Великој Британији (специјалност пословна администрација). Магистар социолошких наука. Од 2006. до 2008. године био је извршни потпредседник за планирање и управљање ефикасношћу пословања и контролом у групи Интегра. Од 2002. до 2006. године радио је у компанији ТНК-ВР. Од 2002. до 2003. године је у Групи за мониторинг и контролу при ОД ТНК, а у периоду од 2004. до 2006. године као финансијски директор у пословној јединици ТНК-ВР Украјина. Од 2009. до 2012. године радио је у НИС а.д. Нови Сад (Србија) на функцији финансијског директора. На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 25.06.2012. године.

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава	
Ненад Мијаиловић	
Зоран Грујичић	
Алексеј Урусов	• Члан Надзорног одбора у Друштву Gazpromneft Marine Bunker Balkan S.A.

Укупан износ накнада исплаћен члановима ОСА у 2015. години, нето у РСД	
Чланови ОСА	18.663.313

Активности Одбора Скупштине акционара у 2015. години

У 2015. години, Одбор Скупштине акционара одржао је 3 седнице уз лично присуство чланова и 7 писаних седница. Одбор Скупштине акционара разматрао је периодичне извештаје Друштва: Кварталне извештаје, кварталне Финансијске и Консолидоване финансијске извештаје за I, II и III квартал 2015. године, Кварталне извештаје генералног директора Друштва о свим закљученим уговорима чија вредност прелази пет милиона евра за I и II квартал 2015. године као и Бизнис-план за 2016. годину. Поред овога, Одбор Скупштине акционара разматрао је и предлоге за повећање основног капитала зависних друштва *НИС а.д. Нови Сад*: Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС – Нафтагас д.о.о. Нови Сад, односно повећање капиталних резерви Pannon Naftagas Kft. Мађарска и додатних уплата у капитал RAG Kiha Kft. Мађарска, затим предлог за одобравање продаје акција Комерцијалне банке а.д. Београд и предлог за образовање 3 нова огранака *НИС а.д. Нови Сад* (ради регистрације угоститељске делатности у малопродајним објектима – бензинским станицама *НИС а.д. Нови Сад*). У 2015. години Одбор Скупштине акционара донео је 44 закључка.

Систем корпоративног управљања обезбеђује професионално и одговорно руковођење, ефикасност рада органа управљања који делују у најбољем интересу Друштва и његових акционара, и висок ниво транспарентности у пословању

Генерални директор

Генералног директора именује Одбор директора из редова извршних чланова Одбора директора. Генерални директор координира рад извршних чланова Одбора директора и организује послове Друштва. Поред тога, генерални директор Друштва обавља послове дневног управљања и овлашћен је да одлучује о питањима која не спадају у надлежност Скупштине акционара и Одбора директора. Генерални директор је законски заступник НИС-а. Генерални директор НИС-а је господин Кирил Кравченко.

тори Блокова и Функција Друштва, заменик генералног директора за петрохемијске послове и регионални директори *НИС а.д. Нови Сад* за Румунију и Адријатик. Саветодавни одбор има Веће, који чине директори Блокова и заменик генералног директора за петрохемијске послове. Саветодавни одбор ради под руководством Генералног директора и пружа му помоћ у вези с питањима која се односе на управљање пословањем Друштва. Поред питања која се тичу текућег пословања Друштва (месечни и квартални резултати пословања, годишњи пословни планови, месечни инвестициони планови), Саветодавни одбор се бави питањима стратегије и политике развоја, чије основе постављају Скупштина акционара и Одбор директора Друштва.

Саветодавни одбор генералног директора

Саветодавни одбор генералног директора је стручно тело које помаже Генералном директору у раду и разматрању питања из његовог делокруга. Састав Саветодавног одбора је утврђен Одлуком генералног директора и чине га дирек-

Веће Саветодавног одбора генералног директора
на дан 31.12.2015. године



Владимир Паљцев

Први заменик генералног директора

Рођен 19. јануара 1956. године у Приморском крају, Руска Федерација. Завршио је Нафтни институт у Уфи 1978. године, на смеру Бушење нафтних и гасних бушотина. Додатно образовање је стекао на Академији при Влади Руске Федерације (1992 – 1994 – Управљање предузећем у условима кризе) и Руској академији за државну управу при Председнику Руске Федерације (2008 – Магистар пословне администрације). Након студија је служио војску (1978 – 1980). Своју тридесетогодишњу каријеру у нафтној индустрији започео је 1980. године у управи „Правдинскнефт“, производне организације „Југанскнефтегас“. Радио је на пословима шефа бригаде, вишег инжењера, руководиоца погона, директора дирекције и главног инжењера управе. У периоду од 2002. до 2006. године руководио је Блоком „Производња и Сервиси“ у нафтној компанији „ЈУКОС“, на пословима Извршног потпредседника и био је одговоран за производњу нафте и гаса, нове технологије и надзор компаније. 2006. године постаје генерални директор компаније „Томскнефт“ а.д., заједничког предузећа нафтних компанија „Гаспром њефт“ и „Росњефт“. У августу 2014. године почиње са радом у компанији *НИС а.д. Нови Сад* на позицији Првог заменика генералног директора *НИС а.д. Нови Сад*, и у његову надлежност спадају производња, сервиси, МТСО и енергетика.



Ирек Хабипов

директор Блока „Истраживање и производња“

Рођен је 13. јуна 1971. године у Азнакајеву, Руска Федерација. Дипломирао је на Државном универзитету нафте и гаса „И.М.Губкин“ 1993. године, на смеру Разрада и експлоатација нафтних и гасних лежишта, а 2007. године је стекао диплому Тјумењског државног универзитета на смеру Финансије и кредити. Каријеру у нафтној индустрији је започео 1993. године као оператер у компанији „Нижњевартовскнефт“, коју је напустио 1999. као заменик руководиоца Погона за производњу нафте и гаса. Од 2000. године ради као заменик руководиоца производно-технолошког сектора, а 2003. године постаје Директор дирекције за производњу нафте, заменик директора за производно планирање и технологије у компанији Самотлорское НГДУ №2 „Самотлорњефтегаз“ а.д. У компанији „Самотлорњефтегаз“ а.д. постаје заменик генералног директора за управљање инфраструктуром и операционом подршком – главни инжењер. Године 2010. почиње да ради у компанији „ТНК-Уват“ д.о.о. као заменик генералног директора за инфраструктуру и операциону подршку – главни инжењер. Рад у компанији *НИС а.д. Нови Сад* започиње у мају 2014. године на позицији заменика генералног директора – директора Блока „Истраживање и производња“.



Владимир Гагић

директор Блока „Прерада“

Рођен је 23. септембра 1969. године у Задру, Хрватска. Технолошко-металуршки факултет завршио је на Универзитету у Београду 1993. године. Прва искуства на пословима процесног инжењера почео је да стиче у Погону „Атмосферска дестилација“ 1996. године у Рафинерији нафте Панчево. Логичан наставак у каријери су и послови управника постројења „Атмосферска дестилација“, које је обављао врло успешно, у изузетно тешким условима економских санкција. Богато теоријско знање непрестано је проширивао и употпуњавао кроз проверу у пракси, али и разменом искуства са колегама различитих професија на свим осталим рафинеријским постројењима. После одличног практичног познавања свих сегмената рафинеријског производног процеса, обављао је значајне послове на Пројекту модернизације рафинеријске прераде у сектору Развој и инвестиције. Након тога, уследило је именовање на послове директора Рафинерије нафте Панчево, затим заменика директора РНП. На позицију директора Блока „Прерада“ долази 2015. године, после успешно обављених радних задатака на месту директора Дирекције за техничке послове у Блоку.



Алексеј Черников

директор Блока „Промет“

Рођен је 1. септембра 1975. године у Јекатеринбургу, Руска Федерација. Године 1997. дипломирао је на Уралској државној саобраћајној академији. Годину дана касније, почиње да ради у трговинско-индустријском предузећу „Инструмент Уралснабкомплект“ као менаџер комерцијалног сектора. Затим упоредо гради професионалну каријеру и наставља са стручним усавршавањем. Године 2002. стекао је диплому Међународне московске финансијско-банкарске школе, затим 2012. диплому бизнис школе INSEAD The Business School for the world, а 2013. Стокхолмске школе економије. Године 2000. почиње са радом у компанији „Свердловскнефтепродукт“ као заменик управника Сектора за продају нафтних деривата, а непуних годину дана касније постаје и први човек овог Сектора. У компанији „Јекатеринбургскаја компанија по њефтепродуктам“ почиње да ради 2002. године као комерцијални директор. На истој позицији, али у „Свердловскнефтепродукту“, почиње да ради 2005. године. У „Гаспром њефт“ прелази 2008, на место генералног директора кћерке-фирме „Гаспромнефт - Чељабинск“. Од 2013. до марта 2015. године био је генерални директор компаније „Гаспромнефт-Урал“.

На позицију директора Блока „Промет“ у НИС а.д. Нови Сад долази у марту 2015. године.



Валериј Проскурин

директор Блока „Сервиси“

Рођен је у 19. августа 1968. године у Нефтекумску, у Русији. Дипломирао је на Уфимском нафтном институту 1992. године и стекао звање рударског инжењера. Након завршених основних студија наставља са усавршавањем и стиче звање доктора техничких наука. Поред формалног образовања прошао је велики број обука и тренинга из области бушења, заштите животне средине и др. Своју каријеру започео је 1992. године у компанији „Мегионнефтегас“. У компанији „Славнефт - Мегионнефтегас“ је радио на месту директора Нафтних сервиса. Поред тога што поседује обимно техничко знање, иза њега је и дуги низ година рада на менаџерским позицијама.

На позицију директора Блока „Сервиси“ у НИС а.д. Нови Сад долази у мају 2015. године.



Алексеј Белов

директор Блока „Енергетика“

Рођен је 18. марта 1972. године у граду Кстово у Горковској области. Завршио је два факултета: 1995. године Нижегородски државни технички универзитет, специјалност „Нуклеарне електране и инсталације“ и 2001. године Управљачку академију у Тољатију, смер „Државно управљање“. У децембру 2007. додељена му је академска титула магистра техничких наука на постдипломским студијама у НПО-ЦКТИ у Санкт Петербургу. Од 1994. до 1997. године радио је као оператер на котловима у АООТ „Њижегороднефтеоргсинтез“, ЗАД „Њефтехим НХЗ“ и ОАД „НОРСИ“. Од 1997. до 2007. године радио је као заменик главног енергетичара за термоенергетику, односно, инжењера енергетике за снабдевање топлотном енергијом и као заменик главног енергетичара за управљање снабдевањем топлотном енергијом у ОАД „ЛУКОИЛ- Њижегороднефтеоргсинтез“. Током 2007. године радио је као руководилац сектора за легализацију гаса ДОО „ЛУКОИЛ-ЕНЕРГОГАС“. Од јануара 2008. године до октобра 2010. године вршио је дужност генералног директора „ЛУКОИЛ Енергија и Гас Бугарска“. Од октобра 2010. године до преузимања нове функције у НИС а.д. Нови Сад обављао је дужност генералног директора компаније ДОО „ЛУКОИЛ-ЕКОЕНЕРГО“, која је до 06.12.2010. године носила назив ДОО „ЈГК ТКК-8“.

У септембру 2011. године долази на позицију директора Блока „Енергетика“ у НИС а.д. Нови Сад.



Горан Стојилковић

заменик генералног директора за петрохемијске послове

Рођен је 13. септембра 1968. године у Лесковцу, Република Србија. Завршио је Технолошко – металуршки факултет Универзитета у Београду. На почетку своје каријере радио је на радним местима хемијског инжењера специјалисте за органске синтезе у полуиндустријском погону, техничког директора пословне јединице и директора пословне јединице „Хемија“ у склопу ФХИ „Здравље“ из Лесковца. Од фебруара 2003. обавља послове заменика генералног директора у ФХИ „Здравље“ Лесковац, и на том радном месту остаје до децембра 2004. године, када је постао генерални директор у „Здравље Actavis Лесковац“. У априлу 2009. године одлази у Велику Британију. У периоду од априла 2009. до октобра 2012. био је генерални директор операција у „Actavis UK LTD“. Живот и рад у Лондону имали су велики утицај на развој његових менаџерских, али и личних способности и вештина. Добитник је награде за најбољег менаџера у Србији 2007. године, коју додељују Привредна комора Србије и Асоцијација привредних новинара Србије. Од 2004. до 2007. године био је председник УО Кошаркашког клуба Здравље. Члан је Скупштине кошаркашког савеза Србије. Активан је у подршци развоју локалне економије као члан скупштине Центра за развој Јабланичког и Пчињског региона. Активан је у раду Привредне коморе Србије, представник приватног бизниса у Бриселу 2008. године. Од октобра 2012. до данас је на позицији заменика генералног директора за петрохемијске послове, *НИС а.д. Нови Сад*.

Остали чланови Саветодавног одбора генералног директора на дан 31.12.2015. су:



Срђан Бошњаковић

заменик генералног директора, директор Функције за инвестиције и развој

Рођен је 7. јула 1969. у Новом Саду. Дипломирао је и магистрирао на машинском инжењерству, Факултета техничких наука у Новом Саду. Каријеру је започео 1995. у компанији НИС-Гас, као инжењер транспорта и дистрибуције природног гаса. Након што је више година провео као менаџер одељења за Транспорт и дистрибуцију природног гаса, 2002. је постао генерални директор ове компаније. Три године касније постао је извршни директор НИС-LPG, а 2006. је изабран за извршног директора НИС-Петрола и генералног директора *НИС а.д. Нови Сад*. Након две године на овим позицијама, изабран је за председника Управног одбора. 2008. је постављен за регионалног директора за развој Блока „Промет“ у компанији „Гаспром Њефт“. Од 2010. био је директор пројектне канцеларије у Софији, у Бугарској, где је постао и генерални директор компаније NIS Petrol EOOD. Од јануара 2013. један је од заменика генералног директора *НИС а.д. Нови Сад*, као и директор Функције за стратегију и инвестиције.



Игор Тарасов

заменик генералног директора, директор Функције за корпоративну заштиту

Рођен је 2. јула 1952. године у Москви, Русија. Поседује 38 година дуго радно искуство у систему органа државне безбедности. У Амбасади Руске Федерације у Београду провео је два мандата: од 1994. до 1999. године и од 2001. до 2006. године. Од 2009. ради у *НИС а.д. Нови Сад* на позицији заменика генералног директора, директора Функције за корпоративну заштиту.



Антон Фјодоров

заменик генералног директора, директор Функције за финансије, економику, планирање и рачуноводство

Рођен је 9. децембра 1973. године у Саратовској области, Руска Федерација. Дипломирао је на Државној економској академији у Самари на смеру „Национална економија“. 2001. године завршио је и други факултет и стекао диплому правника, а 2011. и Академију националне економије при Влади Руске Федерације и стекао диплому МВА „Финансије“. Од 1997. до 2005. године радио је у ОАД Југанскнефтегас на различитим позицијама, укључујући и позицију финансијског директора НГДУ Југанскнефт. Од 2005. до 2007. године радио је у компанији Сибур на позицији финансијског директора у фабрици гума ОАД „Јарославскиј шинниј завод“ у граду Јарослављу. Године 2007. прелази у ОАД „Гаспром њефт“, на позицију менаџера пројекта развоја налазишта у Западном Сибиру; руководио је реализацијом пројекта Новопортовског налазишта нафте и гаса. Од 2009. до 2012. године био је финансијски директор Московске рафинерије. Од априла 2012. године је на позицији заменика генералног директора, директора Функције за финансије, економику, планирање и рачуноводство.



Сергеј Фоминих

заменик генералног директора, директор Функције за правна и корпоративна питања

Рођен је 4. јануара 1979. године у Руској Федерацији. Завршио је правни факултет Маријског државног универзитета и Централно-европског Универзитета у Будимпешти из области јуриспруденције, а у Московској школи управљања Сколково и Пословој школи Кембриџ завршио је програме менаџмента. Више од седам година радио је као сарадник у међународним правним консалтинг компанијама. Године 2009. придружио се тиму менаџера НИС а.д. Нови Сад као директор Дирекције за правни мониторинг. У новембру 2010. именован је за директора Функције за правна и корпоративна питања НИС а.д. Нови Сад. У НИС-у је задужен за управљање тимом који је одговоран за правну подршку Друштва, корпоративно управљање и управљање непокретном имовином.



Андреј Шибанов

заменик генералног директора, директор Функције за организациона питања

Рођен је 5. априла 1965. године у Уљановску, Русија. Дипломирао је на Горковском институту страних језика у Нижњем Новгороду 1989. године и стекао звање преводиоца/тумача. 1993. године је завршио Коперник менаџмент програм у Паризу, Француска. 2001. године је стекао звање стручњака у области људских ресурса на Институту за сертификацију у области управљања људским ресурсима у САД, а од 2014. године је носилац мастер-сертификата Стокхолмске економске школе. У току професионалне каријере, дуге преко 20 година, стекао је богато искуство у области управљања људским ресурсима на позицијама директора људских ресурса у многобројним компанијама - Уни кредит банци, Алфа банци, Ренесанс капитал и PricewaterhouseCoopers, Русија. Од почетка 2014. године ангажован је у НИС а.д. Нови Сад на позицији заменика генералног директора, директора Функције за организациона питања.



Јевгениј Кудинов

заменик генералног директора, директор Функције за спољне везе и односе са државним органима

Рођен је 7. октобра 1958. године у Кујбишеву, СССР.

Дипломирао је на Московском државном универзитету „М.В. Ломоносов“, на Економском факултету и стекао звање дипломираног економисте. Завршио је додатне курсеве на Академији за спољну трговину Русије. Каријеру је започео 1981. године у Државном комитету СССР за спољноекономске везе, након чега је до 2000. године обављао низ послова у трговинским представништвима СССР и РФ у СФРЈ и Републици Србији. У периоду од 1993-1994. био је комерцијални директор у фирми „Интерславија“. Током 2000 - 2001. године радио је као водећи специјалиста за европске земље у Министарству економског развоја и трговине Руске Федерације. Од 2001. до 2006. био је комерцијални директор у фирми ЗАД „Сервер“. Од априла 2006. до маја 2009. обављао је дужност заменика трговинског представника РФ у Србији, а 2009. године, одлуком Владе Руске Федерације, именован је за трговинског представника Руске Федерације у Србији.

Од 2011. године обавља послове заменика генералног директора НИС а.д. Нови Сад, директора Функције за спољне везе и односе са државним органима.



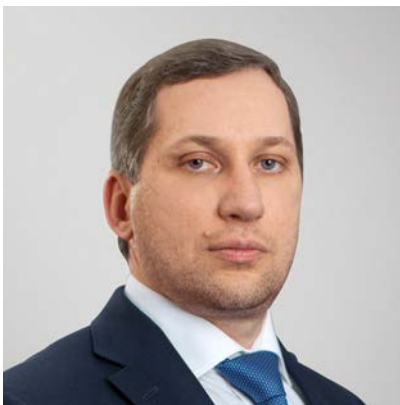
Сања Лубардић

директор Функције за односе са јавношћу и комуникације

Рођена је 17. септембра 1970. године у Вуковару, Хрватска.

Дипломирала је на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, на одсеку за журналистику. Као професионални новинар, има десетогодишње искуство у штампаним и електронским медијима. Године 2001. започиње рад у области ПР-а, најпре као саветник за медије генералног директора Пореске управе у Министарству финансија Републике Српске, где је била задужена за медијску промоцију пореских реформи. Две године касније постаје начелник Одељења за информисање Пореске управе у Министарству финансија Републике Србије. Била је члан пројектног тима Владе Србије за увођење ПДВ-а, задужена за промоцију овог пројекта. Протеклих шест година, колико ради у НИС-у, обављала је послове на позицији директора Дирекције за екстерне комуникације.

У априлу 2015. године именована је за директора Функције за односе са јавношћу и комуникације.



Максим Козловски

заменик генералног директора, директор Функције за материјално-техничку и сервисну подршку и капиталну изградњу

Рођен је 3. априла 1976. године у Њижњевартовску, Русија.

1998. године завршио је економију на Тјуменском државном универзитету (смер: финансије и кредитирање), а 2007. године завршава и Тјуменски нафтни државни универзитет, специјалност: истраживање и експлоатација нафтних и гасних налазишта. Пре ангажмана у НИС а.д. Нови Сад каријеру је градио у компанији „Росатом“, на позицији заменика директора за општа питања, као и у компанији ТНК-БП (Тјуменска нафтна компанија Бритиш Петрол) на позицији директора Одељења за МТ и СП.

Од новембра 2013. године обавља послове заменика генералног директора НИС а.д. Нови Сад, директора Функције за МТСП и КИ.



Огњен Трбук

директор Функције интерне ревизије

Рођен је 26. јула 1977. године, у Београду, Србија.

Дипломирао је на Економском факултету Универзитета у Београду. Годину дана након дипломирања, започиње своју дванаестогодишњу каријеру у НИС а.д. Нови Сад. Током своје професионалне каријере у НИС-у, радио је на више различитих позиција у области ревизије, да би у мају 2013. постао директор Дирекције за ревизију промета. Поседује сертификат Овлашћеног интерног ревизора (КОР) и сертификат CFE (Certified Fraud Examiner).

У новембру 2015. именован је за вршиоца дужности директора Функције за интерну ревизију.



Улрих Пebaл

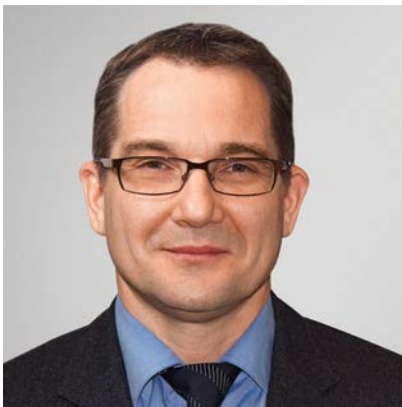
директор Функције за HSE

Рођен је 30. јуна 1961. у Бечу, Аустрија.

Године 1988. стекао је диплому грађевинског инжењера, и на почетку каријере радио је у грађевинским компанијама у Бечу и Немачкој.

Радио је 22 године у ОМВ-у и био задужен за еколошке пројекте у рафинерији, маркетингу и истраживању и производњи. Године 1999. је прешао у међународно истраживање и производњу и радио у ОМВ-у као директор за HSE у неколико земаља, као што су Аустралија, Нови Зеланд и Румунија.

Од августа 2014. године обавља послове директора Функције за HSE у *НИС а.д. Нови Сад*.



Вадим Смирнов

регионални директор НИС а.д. Нови Сад за Румунију

Рођен је 10. октобра 1963. године у Казахстану.

1985. године је стекао високо образовање у струци „Финансије и ревизија“. Осим тога, завршио је Дипломатску академију (1994. г. у Москви) и Високу комерцијалну школу (1999. г. у Москви). Од 1985. до 1991. године је радио на радним местима у струци у предузећима Далеког Истока (Русија). Од 1991. године до 1998. године је радио у Министарству иностраних послова Руске Федерације, укључујући дуготрајна службена путовања у земље балканског региона. Од 1998. године до 2009. године је радио на различитим позицијама у „Аерофлот а.д.“ укључујући и послове представника компаније на Балкану (6 година) и радно место руководиоца одељења за контролу девизно-финансијског пословања иностраних представништава (2 године). Од 2010. године је радио на линији обезбеђења економске безбедности у компанијама Групе Газпром, а од фебруара 2012. године на позицији директора Функције за интерну ревизију у компанији *НИС а.д. Нови Сад*.

Тренутно ради као регионални директор *НИС а.д. Нови Сад* за Румунију.



Срђан Пешевих

директор G Petrol д.о.о. Сарајево

Рођен је 17. маја 1985. године у Бањалуци, Босна и Херцеговина.

Звање дипломираног економисте стекао је на Карл Франц универзитету у Грацу, Аустрија. Након дипломирања радио у канцеларији Delloitte-а у Бањалуци. У „НИС Петрол д.о.о Бања Лука“ долази на позицију директора ПЕК-а (финансијски директор) у марту 2013. године, а у новембру исте године преузима функцију финансијског директора односно директора ФЕПА у кћерки фирми G Petrol д.о.о. Сарајево.

Од новембра 2015. године ради на позицији директора свих зависних друштава *НИС а.д. Нови Сад* у Босни и Херцеговини.

Активности Саветодавног одбора у 2015. години

Током 2015. године одржано је 38 седница Саветодавног одбора генералног директора. Према плану рада СО ГД, као обавезан део сваке седнице разматрани су извештаји о HSE догађајима и иницијативама на том пољу, као и оперативни извештаји директора организационих Блокова и Функција.

Једном месечно разматрани су оперативни планови по кључним пословним показатељима за наредни месец, као и преглед остварених резултата за протекли период од почетка године, остварења у инвестицијама, извештаји о напретку у операционој ефикасности, резултати и планови рада зависних друштава у иностранству.

Осим редовних извештаја, разматране су и различите стратегије пословања, извештаји о пројектима различитих организационих јединица, као и извештаји одбора Друштва. Током године Одбору су презентовани резултати пописа имовине и обавеза Друштва, системи управљања набавком, извештај о раду Комисије за набавку, извештај о реализацији препорука из извршених ревизија, систем управљања енергијом, извештај о реализацији активности за управљање кључним ризицима итд. У 2015. години за шири круг руководиоца одржане су три проширене седнице Саветодавног одбора, на којима су разматрани и сумирани резултати претходног периода.

План сукцесије руководиоца Друштва

У циљу смањења потенцијалних ризика за Друштво и повећања ефикасности рада, у оквиру Друштва постоје посебни системи и процеси који имају за циљ обезбеђивање попуњавања евентуалних упражњених радних места када се ради о највишем оперативном руководству Друштва. Ово подразумева реализацију специфичних програма обуке, тако да се кроз стално улагање у развој знања, способности и вештина дугорочно омогућује смањење потенцијалног ризика у вези са кључним руководећим позицијама у Друштву.

Такође, врши се процена потенцијалних наследника и утврђују посебне листе наследника које укључују имена и презимена ових лица, њихове садашње позиције и планове за њихов развој.

- Интерне провере бизнис процеса и успостављених система менаџмента
- Провере примене мера безбедности и здравља на раду.

Комисију за ревизију је формирао Одбор директора Друштва, сагласно Закону о привредним друштвима. Комисија за ревизију се бави питањима унутрашњег надзора, преваходно оценом система интерних контрола, процеса управљања ризицима и усклађености пословања, оценом адекватности финансијског извештавања и питањима везаним за екстерну ревизију.

Друштво је успоставило посебну функцију интерне ревизије, са циљем пружања независног и објективног уверавања у примереност процеса корпоративног управљања, управљања ризицима и интерних контрола, додајући вредност и доприноси повећању укупне ефикасности и унапређењу Друштва. Интерна ревизија делује у складу с Међународним оквиром професионалне праксе интерне ревизије и нормативно-методолошким документима интерне ревизије, усвојеним на нивоу Друштва.

Друштво је успоставило интегрисани систем управљања ризицима (ИСУР) који представља системски, уређен, унификован, континуиран и непрекидан процес откривања, процене, разраде и мониторинга реализације мера за управљање ризицима. Функцију управљања ризицима обавља руководство по пословним процесима, док Служба за процену ризика, у оквиру Функције интерне ревизије, координира овај процес. Процес управљања ризицима је регулисан посебним интерним актом Друштва. Кључни ризици су повезани са циљевима Друштва, идентификовање врши руководство, а Одбор директора их усваја путем усвајања бизнис-планова Друштва, чији је саставни део процена кључних ризика, стратегије управљања и потребни ресурси за реализацију планираних мера за управљање ризицима. У оквиру Друштва постоји формиран регистар ризика који се на корпоративном нивоу дефинише за сваку годину.

У оквиру Друштва успостављен је интегрисани систем менаџмента (ИМС) у складу са захтевима међународних стандарда за системе менаџмента (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 50001, ISO 17025...), и то на нивоу целог Друштва, или његових организационих делова.

У оквиру интегрисаног система менаџмента, који је регулисан нормативно-методолошким документима Друштва, идентификовани су бизнис процеси у Друштву, извршена је њихова класификација, описан начин реализације процеса путем одговарајућих докумената, и дефинисани су KPI (кључни индикатори перформанси), који се редовно мере и прате, анализирају и користе као основа за дефинисање програма и мера за побољшавање процеса.

Проверу усаглашености са наведеним стандардима обављају акредитована сертификациона тела, која на основу извршене провере издају одговарајуће сертификате.

Поред екстерних провера Друштво се обавезало и на реализацију интерних провера успостављених система менаџмента, које се обављају по бизнис-процесима, у складу са годишњим програмом интерне провере. Интерна провера се ради плански, једном годишње за сваки бизнис процес, док се ванредне интерне провере обављају уколико се утврди постојање значајних неусаглашености у процесу.

СТИЦАЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ АКЦИЈАМА ДРУШТВА ОД СТРАНЕ РУКОВОДИЛАЦА И СА ЊИМА ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА

У складу са чланом 84. Закона о тржишту капитала и Правилником о поступању са инсајдерским информацијама НИС а.д. Нови Сад сва лица која обављају дужности руководиоца у Друштву, као и са њима повезана лица (која су дефинисана наведеним законом), дужна су да пријаве у року од 5 дана свако стицање или отуђење за сопствени рачун акција Друштва Комисији за хартије од вредности и Друштву, уколико појединачна стицања, односно отуђења прелазе износ од 100.000 динара, а такође и уколико збир вредности појединачних стицања, односно отуђења у току једне календарске године пређе вредност од 500.000 динара.

У току 2015. године Друштво није било информисано о стицању или отуђењу акција Друштва од стране чланова органа или тела Друштва или са њима повезаних лица.

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОД		
Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Никола Мартиновић	224	0,0001%
Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОСА		
Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Ненад Мијаиловић	5	0,00003066%

Послови надзора и контроле

Друштво, као основни облик интерног надзора, успоставља интерне контроле над обављањем кључних процеса, активности и поступака, које су интегрисане у систем, са циљем да се обезбеди већа ефикасност пословних процеса и контрола ризика. Осим система интерних контрола, Друштво је успоставило и следеће облике надзора и контроле:

- Комисија за ревизију
- Интерна ревизија
- Интегрисани систем управљања ризицима



Резултати ових контрола формализују се кроз извештаје, на основу којих власници бизнис-процеса у Друштву дефинишу корективне мере којима се отклањају узроци утврђених неусаглашености, са циљем спречавања њиховог појављивања.

Екстерни ревизор

Ревизија финансијских извештаја

У складу са Законом и Статутом, ревизора Друштва именује Скупштина акционара на предлог Одбора директора. Ревизор Друштва бира се на свакој редовној седници Скупштине акционара, а према Закону о тржишту капитала, имајући у виду да је *НИС а.д. Нови Сад* јавно акционарско Друштво, правно лице које обавља ревизију може обавити највише пет узастопних ревизија годишњих финансијских извештаја.

Извештаји о извршеној ревизији финансијских извештаја и консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2014. годину друштва за ревизију усвојени су 23.06.2015. године на 7.

редовној седници Скупштине акционара на којој је присуствовао и ревизор Друштва *КПМГ д.о.о. Београд*, који се у складу са Законом обавезно позива на редовну седницу Скупштине. На истој седници Скупштина акционара је за вршење ревизије финансијских извештаја за 2015. годину изабрала друштво *PricewaterhouseCoopers д.о.о. Београд*.

Друге услуге ревизора

Поред услуге ревизије финансијских извештаја и консолидованих финансијских извештаја за 2015. годину, друштво *PricewaterhouseCoopers д.о.о. Београд* је пружало НИС-у и једну додатну услугу током 2015. године. Код пружања ове услуге, имајући у виду потребно знање и искуство, сматрано је да је ефикасније ангажовање друштва *PricewaterhouseCoopers д.о.о.* уместо неког трећег лица. Додатна услуга (поред услуге ревизије) односила су се на анализу накнаде за неизвршене директоре Друштва. Пружање наведене услуге није утицало на независност ревизора, а износ накнаде за ову услугу представља 7,7% укупног збира накнаде које су плаћене.

Послови са личним интересом и трансакције са повезаним лицима

Лице које има посебне дужности према Друштву дужно је да без одлагања обавести Одбор директора о постојању личног интереса (или интереса са њим повезаног лица) у правном послу који Друштво закључује, односно правној радњи коју Друштво предузима.

Чланови Одбора директора су закључењем Уговора о регулисању међусобних права и обавеза са Друштвом додатно упознати са обавезом обавештавања Друштва услед евентуалног закључења правног посла са Друштвом, као и са обавезом нечињења конкуренције Друштву и другим посебним дужностима чланова Одбора директора.

Кодекс пословне етике

Кодекс етике уређује етичке норме НИС а.д. Нови Сад у свим областима пословања и формулише темељна правила и норме понашања које одређују односе са колегама, клијентима, пословним партнерима, органима државне власти и локалне самоуправе, јавношћу и конкурентима.

Принципи који су садржани у кодексу дају јасне препоруке за доношење етички избалансираних одлука у различитим ситуацијама, а кодекс дефинише норме и правила понашања, који су засновани на корпоративним вредностима и чије поштовање Друштво очекује од сваког запосленог.

Кодекс пословне етике НИС а.д. Нови Сад дужни су да примењују сви запослени и чланови органа управљања НИС а.д.

Јединствени стандард понашања, вредности, принципа законитог понашања и основних правила борбе против корупција и превара обавезујући је за сва лица

Друштво идентификује правне послове и правне радње са повезаним лицима, како би се обезбедило да до њиховог закључивања дође само уколико исти нису штетни за пословање Друштва. Правни послови и правне радње са повезаним лицима одобравају се од стране Одбора директора у складу са Законом. Одбор директора једном годишње на редовној седници подноси Скупштини акционара информацију о одобравању закључења послова у којима постоји лични интерес.

Поред тога, у циљу праћења евентуалне конкуренције, Друштво има праксу кварталног анкетирања чланова Одбора директора на околности тренутног ангажовања, као и о чланствима у Одборима директора и Надзорним одборима у другим друштвима.

НИС је у току 2015. године ступао у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије. Преглед трансакција с повезаним друштвима дат је у напоменама уз финансијске извештаје.

Инсајдерске информације

Трговање акцијама уз коришћење инсајдерских информација је строго забрањено под претњом казни које су предвиђене Законом о тржишту капитала. Зато Друштво захтева од свих лица која стално или повремено имају приступ овим информацијама да у потпуности поштују одредбе закона, подзаконских аката, као и аката Друштва које се односе на инсајдерске информације и поверљиве податке.

Критеријуми на основу којих одређена лица имају својство инсајдера, њихова права и обавезе, обавезе Друштва у циљу осигурања поверљивости инсајдерских информација, поступак објаве инсајдерских информација, као и правила која се односе на састављање, вођење и ажурирање списка инсајдера садржана су у Правилнику о поступању са инсајдерским информацијама НИС а.д. Нови Сад.

Нови Сад, као и лица која су по основу уговора ангажована у НИС а.д. Нови Сад, а ова лица су обавезна да извести о сваком противзаконитом или неетичком поступку који се тиче Друштва и представља кршење кодекса. Кодекс пословне етике доступан је на интернет-страници Друштва.⁴⁹

Политика у области борбе против корупције и превара

Друштво је усвојило Политику у области борбе против корупције и превара, са циљем спречавања и спровођења забране укључивања у било који облик коруптивног понашања или преварних радњи.

Политиком су обезбеђени услови за благовремено откривање, спречавање и минимализацију ризика противправног, неетичног и коруптивног понашања, а на основу успостављеног јединственог стандарда понашања, вредности, принципа законитог пословања и основних правила борбе против корупције и превара.

Политика предвиђа обавезу свих лица да при појави аргументованих сумњи везаних за чињење или припрему коруптивних или преварних радњи или при њиховом откривању доставе одговарајуће информације путем унапред дефинисаних и заштићених канала комуникације, уз гарантовање поверљивости, а политиком су дефинисане мере заштите лица које је доставило ове информације и начин њихове примене, којима се обезбеђује да положај лица које на овај начин укаже на коруптивне или преварне радњи не буде на било који начин због тога угрожен.

Однос са заинтересованим странама и друштвено одговорно пословање

Информације о идентификовању и развоју односа са кључним заинтересованим странама, као и примени принципа који се односе на друштвено одговорно пословање, доступне су у делу Годишњег извештаја: Извештај о пословању > Друштвена одговорност и развој локалне заједнице.

⁴⁹ <http://www.nis.eu/o-nama/informacije-o-kompaniji/kodeks-poslovne-etike>

ЗА СИГУРНУ БУДУЋНОСТ

Безбедна радна средина обезбеђује сигурну будућност, а један од стратешких циљева НИС-а су услови рада који ће свим запосленима и пословним партнерима омогућити да се у сваком тренутку осећају заштићено. Поштовање највиших стандарда у области HSE је било у фокусу током целе 2015. године, о чему сведоче одлични резултати

које смо постигли на овом пољу. Поред тога што је број повреда са изгубљеним данима смањен је за 46%, број саобраћајних незгода за 43%, а коефицијент саобраћајних незгода RAR (Road Accident Rate) за 50%, од нарочитог је значаја податак да је у Блоку „Прерада“ остварен рекорд од 365 дана без повреде на раду.



NIS
GAZPROM NEFT

**БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ**



NIS.EU

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ИНДУСТРИЈСКА БЕЗБЕДНОСТ И БЕЗБЕДНОСТ НА РАДУ

Безбедни услови рада за све запослене и пословне партнере су један од стратешких циљева НИС-а, тежи се сталном смањењу броја повреда на раду и професионалних обољења. У НИС-у се континуирано примењују принципи

превенције у циљу унапређења услова рада и смањења броја негативних HSE догађаја. У области безбедности и здравља на раду стандарди које НИС примењује и постојећа пракса превазилазе постојеће законске обавезе. Пословне одлуке се доносе у складу са захтевима националног законодавства и изнад законски прописаног минимума, како би се обезбедило ефикасно управљање ризицима. Управља се безбедношћу извођача и од њих се захтева

да поштују НИС-ове стандарде.

Одрживо управљање животном средином у НИС-у подразумева бригу о заштити животне средине кроз реализацију пројек-

ката за смањење емисије загађујућих материја у ваздух, воду и земљиште, минимизацију отпада, повећање енергетске ефикасности и употребе обновљивих извора, санацију историјског и акцидентног загађења, као и примену техничко-технолошких мера у складу са најбољим доступним техникама.

У еколошке
пројекте уложено је

627

милиона динара

Заштита животне средине

И поред сложених макроекономских услова, током 2015. године настављено је издвајање финансијских средстава за реализацију пројеката из области заштите животне средине усмерених ка модернизацији опреме и смањењу емисије загађујућих материја у ваздух и воду, смањењу генерисања отпада, ремедијацији и рекултивацији загађених локалитета, праћењу (мониторингу) стања животне средине и др. У 2015. години у еколошке пројекте је уложено 627 милиона динара.



Ваздух

- **Изградња система за прикупљање и спаљивање флуида (ТНГ)** - Издвојена гасна фаза ће се спаљивати на бакљи, чиме се спречава испаравање лакоиспарљивих угљоводоника у ваздух.
- **Изградња затвореног система дренарања (С-100/ 300/ 400/ 500/ 2100/ 2300/ 2400/ 2500/ 2600)** - омогућено је директно слање угљоводоника у резервоар слопа, чиме се постиже смањење емисије штетних гасова у атмосферу.



Вода

- **Санација и раздвајање уљне и атмосферске канализације (I и II фаза)** - смањење количине прикупљене зауљене отпадне воде у АПИ сепаратору и смањење трошкова секундарне прераде зауљених отпадних вода.



Земљиште

- **Санација и раздвајање уљне и атмосферске канализације (I и II фаза)** - спречавање и контрола загађивања животне средине (вода и земљиште) зауљеним материјама, довођењем система уљне и атмосферске канализације у функционално стање.
- **Санација историјског загађења** - санирано је 13 примарних исплачних јама. Површина враћена у првобитну намену у овој години је око 5.500 m².

Завршетком пројекта „Намешавање биокомпоненте са дизел горивом у Рафинерији Панчево“ омогућено је да моментом ступања на снагу будуће регулативе за биогорива НИС у пуном обиму испуни очекиване захтеве.

У светлу придруживања Европској унији, и отварања преговарачког процеса за поглавље 27 – област животне средине, на нивоу НИС-а је формирана Стална радна група, у циљу анализе релевантних ЕУ директива и сагледавања будућих обавеза, ризика и могућности које произилазе из њихове примене.

НИС а.д. Нови Сад је учествовао у IPA пројекту (2012) успостављања система мониторинга и извештавања о емисијама GHG у Републици Србији и у изради нацрта

закона о смањењу емисије GHG. На нивоу Друштва урађени су нацрти Плана мониторинга CO₂ за организационе делове који су идентификовани као учесници у шеми трговања емисионим јединицама CO₂ (EU ETS).

НИС издваја значајна финансијска средства за плаћање законом прописаних накнада за утицај на медијуме животне средине - воду, ваздух и земљиште.

Постројења која су обвезници исходовања интегрисане дозволе (РНП, РНС и Погон за припрему и транспорт нафте и гаса, Елемир) плаћају накнаду за емитовање SO₂, NO_x и прашкастих

материја, као и за одлагање опасног и неопасног отпада.

У 2015. години трошкови заштите животне средине су износили 295 милиона динара.

Показатељ LTIF за

47%

мањи

Индустријска безбедност

Систем управљања индустријском безбедношћу обухвата кључне процесе идентификовања опасности, процене ризика и управљања ризицима. Уз модернизацију производње, примену напредних технолошких решења и обуку запослених, овакав систем омогућава адекватну превентиву, мониторинг, као и правовремено и ефикасно реаговање у ванредним околностима.

У 2015. години наставили смо са развојем успостављеног система индустријске безбедности на нивоу Друштва.

Заштита од пожара

- У току 2015. године извршена је категоризација угрожености од пожара објеката у НИС а.д. Нови Сад од стране МУП РС - Сектора за ванредне ситуације. На основу додељене категорије НИС а.д. Нови Сад као правни субјекат је у обавези да усклади своје пословање са обавезама које проистичу из законске регулативе из области заштите од пожара.

- Током 2015. године започета је реализација CAPEX пројекта „Реконструкције ватрогасних возила и набавка припадајуће опреме“, очекивани рок завршетка пројекта је први квартал 2016. године.
- Реализовано је укупно 168 HSE вежби од планираних 132, чиме је премашен Годишњи план HSE вежби 2015. године за 28%.
- У току 2015. године успешно су реализована два такмичења индустријских ватрогасних јединица. Прво такмичење је реализовано у мају 2015. године, и то је било интерно такмичење индустријских ватрогасних јединица у НИС а.д. Нови Сад. Друго такмичење у августу 2015. године је реализовано као екстерно такмичење индустријских ватрогасних јединица уз учешће индустријске ватрогасне јединице „Петрохемије“.

Безбедност процеса

- Током 2015. године добијене су сагласности на 6 SEVESO докумената од надлежних државних органа, док су 4 документа израђена и налазе се у фази добијања сагласности.
- Током 2015. године је започет процес имплементације добре индустријске праксе на постројењима НИС а.д. Нови Сад – изоловање и закључавање опреме (LOTO – lock out, tag out).
- Успешно су реализована два ремонта у Рафинерији Панчево и Постројењу за транспорт и припрему нафте и гаса у Елемиру.

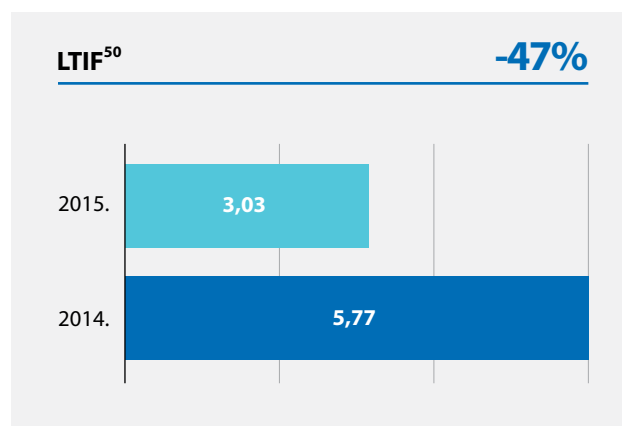
Ванредне ситуације

- Донета су нова и извршена је ревизија постојећих докумената из области ванредних ситуација у складу са искуствима рада у отежаним условима,
- Спроведен је Акциони план за унапређење стања реаговања у случају ванредних ситуација за период 2014 – 2016. година (за 2015. годину), којим је планирана набавка средстава и услуга, неопходних за рад НИС-а у случају ванредних ситуација,
- У складу са матрицама одговорности и планским решењима у области ванредних ситуација извршено је образовање и обука тимова и екипа за реаговање у случају ванредних ситуација.
- Током 2015. године унапређен је систем електронског обавештавања о HSE догађајима увођењем система HSEnet. Увођењем система HSEnet (уз већ постојећи систем HSE SMS обавештавања о HSE догађајима) омогућено је да се обавештавање о HSE догађајима реализује поузданије, свеобухватније и на начин који је погоднији за кориснике.

Безбедност на раду

Природа пословања у нафтної индустрији захтева висок степен бриге о безбедности, као и заштити здравља запослених, извођача, трећих лица и локалног становништва. Због тога ова област представља приоритет за НИС, а водећи носиоци безбедности и здравља на раду су топ-менаџмент, као и остали руководиоци свих нивоа у структури управљања. Циљ је да се запосленима НИС-а, извођачима, трећим лицима и свима који су укључени у радне активности, пружи безбедност на радном месту, као и да се подигну стандарди из ове области у окружењу и предузећима са којима НИС сарађује.

У 2015. години показатељ LTIF (Индикатор повреда са изгубљеним данима) је смањен за 47%, што је директно допринело и смањењу трошкова компаније услед повреда запослених.



Управљање ризицима у области безбедности на раду

У 2015. години настављено је са редовним ревидирањем и допунама Акта о процени ризика на радном месту и радној околини. Радило се на унапређењу процеса управљања ризицима на радном месту у смислу развоја концепта генеричке процене ризика за административна радна места. У појединим деловима НИС-а је тај процес имплементиран, док се у осталим деловима и даље развија, а све у циљу ефикасније примене мера и олакшаног праћења усаглашености са законском регулативом. Фокус активности са креирања система пребачен је на праћење примене на терену и унапређење алата за управљање ризицима. Унапређен је систем непосредне процене ризика и дозвола за рад при извођењу високоризичних активности.

⁵⁰ Однос броја повреда запослених са боловањем према укупаном броју радних сати, помножен са 1 милион (укупно НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – Технички сервиси д.о.о., Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о., Нафтагас – Транспорт д.о.о.)



Управљање извођачима и трећим лицима

У складу са опредељењем НИС-а да буде друштвено одговоран, само добављачи⁵¹ (и њихови подизвођачи) које испуњавају минимум законске регулативе Републике Србије из ове области имају могућност да учествују на тендерима и поступцима набавке.

1.805 претквалификованих предузећа

НИС врши процедуру претквалификације добављача у циљу побољшања праксе из области БЗР, ЗЖС и ЗОП-а и многи добављачи су због тога подигли ниво безбедности у својим компанијама на виши ниво.

14 надзорних посета извођачима на терену

Посете су подразумевале процену увођења и примене инструмената за управљање ризицима у компанијама извођача, затим сугестије и непосредну помоћ, као и подршку од стране експертских тимова који су вршили ревизију.

3 форума извођача

Форуми су одржани у циљу развијања свести извођача и трећих лица о НСЕ, у НИС-овим просторијама. Учествовали су извођачи из разних грана индустрије – преко одржавања, тј. машинско-монтажних радова, до грађевинске индустрије и саобраћаја.

Оцењивање извођача

Ревизијом нормативних докумената повећан је број оцена које су обавила лица за НСЕ и лица за надзор извођача. На тај начин се створила додатна вредност која служи набавке обезбеђује додатне улазне информације приликом одабира извођача у будућем периоду.

Здравствена заштита запослених

У циљу сталне бригае о здравственом стању запослених, у току 2015. године су организовани и спроведени систематски и специјалистички прегледи за запослене, офталмолошки прегледи, као и обавезни прегледи за радна места са повећаним ризиком. Са истим циљем, спроведен је и низ кампања у вези са здрављем (кампања о кардиоваскуларним проблемима, штитној жлезди и о метаболизму, информисање о принципима здраве исхране, могућности за спортске и рекреативне активности). Крајем 2015. започет је програм „Лидер здравља“, где је приоритет на ватрогасцима. Циљ је да се побољша здравље учесника током 90 дана константне подршке од стране стручних лица 24alife, уз индивидуалан план тренинга, план исхране итд. Све ово се реализује путем најсавременијих уређаја за праћење активности. Набављени су дефибрилатори, постављени на одређене локације и извршена обука за његово коришћење. Постављени су апарати за мерење крвног притиска на више локација.



⁵¹ Изузев за добављаче административних услуга (превођење, консултантске, правне, софтверске, пројектантско-дизајнерске, шпедитерско-логистичке (без услуге транспорта), штампарске, банкарске услуге, услуге процене имовине и др.) и здравствене установе које су у јавном сектору.

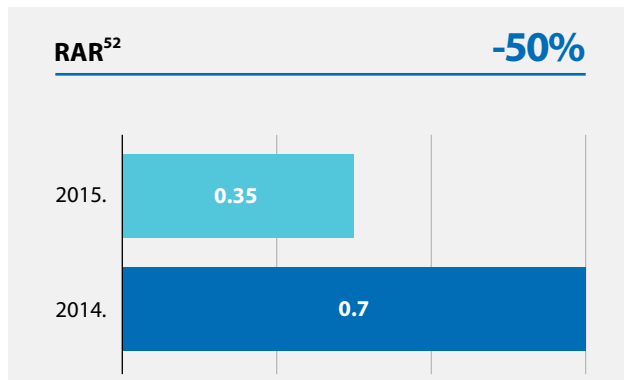


Безбедност саобраћаја

Свакога дана запослени НИС-а су изложени ризику учествовања у саобраћају и због тога се велика пажња поклања безбедности саобраћаја и свођења ових ризика на минимум. У складу са тим, у току 2015. предузете су многобројне превентивне активности, а неке од њих су:

- Потписан Уговор о пословно-техничкој сарадњи између НИС а.д. Нови Сад и Министарства одбране - Војске Србије, о пружању услуге обуке запослених у области безбедности саобраћаја.
- Потписан Протокол о сарадњи између НИС а.д. Нови Сад и Агенције за безбедност саобраћаја Републике Србије, који предвиђа учешће НИС-а у будућим активностима и кампањама Агенције, као и едукацију и обуку запослених у НИС-у, пре свега возача, али и свих других, као и размену искустава, заједничке пројекте, студије и истраживања и публикавање стручне литературе из области безбедности саобраћаја.
- Организовано и спроведено више разних облика обука за професионалне возаче, као и обука за Еко и Безбедну вожњу за путничка возила за кориснике возила.
- Средином септембра одржана је, у организацији НИС-а и Агенције за безбедност саобраћаја, „Недеља безбедности саобраћаја у НИС-у“ (различите теме по данима, предавања, симулатори, едукативни материјали и такмичење возача). Циљ организовања је подизање нивоа опште безбедности у саобраћају, едукација младих и будућих возача, промовисање друштвено одговорног пословања НИС-а и информисање и подизање свести запослених.
- Израда и имплементација софтверске апликације „База возача“.
- Израда Стандарда „Друмски транспорт“.
- Имплементирање система континуираног мониторинга возила (IVMS).
- Израђени су едукативни филмови „Безбедност саобраћаја у НИС-у“ и „Дефанзивна вожња“.
- Организован форум извођача, на тему „Транспорт опасног терета“, итд.

Резултат посвећености већој безбедности запослених у саобраћају је мањи број саобраћајних незгода и повреда током 2015. у односу на 2014. годину, као и смањење регистрованих прекршаја, просечне брзине на путевима и коефицијента RAR - броја саобраћајних незгода у односу на укупан број пређених километара (HSE показатељи).



Лична заштитна опрема (ЛЗО)

Крајем 2015. године ревидиран је Каталог ЛЗО, у који су додати нови артикли, а техничке карактеристике појединих артикала су модернизоване и ажуриране на основу истраживања тржишта и праксе. Листа произвођача и материјала периодично се ревидира, како би била проширена уколико одређени материјали, након тестирања, покажу задовољавајући квалитет. Процес унапређења квалитета ЛЗО је спор и ради се на његовом убрзавању, те је стога направљен План активности за побољшање квалитета и набавке ЛЗО за 2016. годину.

У 2015. години унети су подаци у IPR (individual personal record) модул HSEnet-а у вези ЛЗО – шифарници, како би се формирала ЛЗО матрица. Импортовани су подаци за НИС Матицу на тесно окружење (унети су нормативи).

HSE мотивација

У циљу проширења знања и развијања свести о значају HSE код запослених, успостављен је систем HSE мотивације, којим се награђују најбоља достигнућа на пољу унапређивања HSE. Активном промоцијом система HSE мотивације, али и ангажовањем линијских руководиоца и HSE лица на оперативном нивоу, значајно је повећан број предлога за унапређење, као и број запослених који су награђени у оквиру овог система. У току 2015. године у програму HSE мотивације учествовало је 883 лица.

У 2015. години започет је пројекат „Аутоматизација HSE мотивације“. Прва фаза која обухвата имплементацију SAP порталског решења и тестни период је завршена. Следећи корак је пуштање програма у продукцију. Пријаве за HSE мотивацију од првог квартала 2016. радиће се преко togetHER портала.

HSE ознаке

У оквиру имплементације процеса HSE визуелизације у 2015. години извршено је постављање, односно обнављање хоризонталне сигнализације у РНП, као и на другим локацијама у НИС а.д. Нови Сад.

HSE индикатори	2015.	2014.	% промена
Повреде	153	214	29%
Повреде са изгубљеним данима	55	110	50%
Пожари	23	41	44%
Број саобраћајних незгоде	14	27	48%
Загађење ЗЖС	55	67	18%
Коефицијент инспекцијских органа	0,39	0,42	6%
Посете инспекцијских органа	902	1.090	17%
Мере наложене у инспекцијским посетама	354	453	22%

⁵² Однос броја саобраћајних незгода према пређеним километрима пута, помножено са 1 милион.

ЕНЕРГИЈА ЗНАЊА

Будућност је у рукама младих. Због тога НИС посебну пажњу посвећује генерацијама које долазе, а кроз програм „Енергија знања“, осмишљен како би повећао базу младих квалитетних стручњака, доказујемо да је знање у правим рукама заиста злата вредно. Не само као доказ изузетних успеха наших ученика на свим научним пољима, већ и као потврда да, улагањем у праве вредности, улажемо у бољу будућност за све нас. Подстакнути енергијом младости, током претходне године уложили смо свој максимум и отворили

рачунарске учионице у основним и средњим школама широм Србије, подржали националне и међународне олимпијаде из области природних наука (математика, физика, хемија) и НИС олимпијаду из руског језика, акредитовали и отворили билингвална руско-српска одељења, потписали уговоре о стратешкој сарадњи са универзитетима у Новом Саду и Београду, акредитовали нови интердисциплинарни студијски програм на Техничком факултету у Зрењанину и закључили уговоре о стипендирању.



NIS
GAZPROM NEFT

**БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ**



NIS.EU

ЉУДСКИ РЕСУРСИ

Професионални развој запослених

Континуираним улагањем у развој људских ресурса НИС се труди да обезбеди запослене који су спремни да одговоре свим изазовима у свакодневном пословању. Током 2015. уложено је преко 200 милиона динара у развој вештина запослених и сарадњу са универзитетима. Фокус је био на обезбеђивању свих законом обавезних обука и обука којима се стичу лиценце/сертификати неопходни за рад.

Поред наведених обука, током године организовано је преко 1.800 интерних обука и преко 700 обука које су спроведене од стране спољних сарадника и консултаната, а на којима је учествовало више од 3.700 запослених. Помоћ у проширивању професионалних знања наши запослени су добијали од водећих светских компанија из области: економије (*Euromoney Training*), планирања процеса рафинеријске производње (*Aspen Tech*), менаџмента (*Ward Howell*), рада са новим технологијама (*MegaMax*), новина у областима истраживања и производње (*Slumberger*), али и најбољих домаћих саветодавних компанија из области људских ресурса: *PricewaterhouseCoopers*, *GI Group*, *Proconsulting*, Мокрогорска школа менаџмента, Центар за управљање пројектима, *ACEE*, Министарство привреде и многих других. Ове обуке су по-

пешиле развој како професионалних и личних, тако и вештина које су неопходне при успешном руковођењу тимовима.

Своја знања и искуства запослени су унапредили и путем програма ротације са ЈАД „Гаспром њефт“. Шеснаест запослених из Блока „Истраживање и производња“ је упућено на програм ротације у ЈАД „Гаспром њефт“, док је један колега из ЈАД „Гаспром њефт“ током октобра развијао своје компетенције у НИС-у. На усавршавање у Центар за обуку и преквалификацију Универзитета Хериот Ват у Томску, на једногодишњу обуку упућено је двоје запослених из НТЦ-а, док је троје запослених успешно завршило исту обуку током 2015. године.

У оквиру сарадње са Техничком школом из Зрењанина програмом стручног оспособљавања 493 запослених из Блокова „Истраживање и производња“ и „Сервиси“ је прошло усавршавање неопходно за стицање профила: Руковалац постројења за добијање нафте и гаса. Циљ је да се овакав начин усавршавања запослених настави и у 2016. години.

У Блоку „Прерада“ покренут је програм интерних тренера. Крајем године 9 колега из Блока „Прерада“ је именовано у инструкторе техничких обука, који ће бити задужени за обучавање и усавршавање спољних оператера.

У Блоку „Промет“ успешно је реализована Академија за менаџере у малопродаји, путем које је 43 управника бензинских станица унапредило ниво својих менаџерских компетенција. Програм се базира на састављању и реализацији акционих планова повећања ефикасности бензинских станица у периоду од три месеца. У оквиру овог програма подршка полазницима су регионални и локални менаџери, као и тренери из Службе за обуку и развој. Такође, путем програма намењеног унапређењу лидерских и продајних компетенција запослених у продајним дирекцијама, радило се на имплементацији и развоју менаџерске и продајне методологије. Након модулних тренинга и радионица унапређен је ниво компетенција руководиоца за 32% а продаваца за 28%. У програму је учествовао 51 менаџер и 110 продаваца.

Ни колеге у региону нису били занемарене, тако да је током године више од 420 запослених у малопродајним објектима у Босни и Херцеговини прошло неопходне обуке.

У циљу креирања и унапређења корпоративне културе, а у сарадњи са британском Академијом за коучинг „*Academy of executive coaching UK*“, ове године се активно радило на увођењу коучинга као стила руковођења. У склопу програма „*Coaching Skills Certificate*“ запослени НИС-а су похађали тренинге након којих су добијали међународно признат сертификат. Поред овог програма активно се радило на подизању свести запослених о њиховим правима и обавезама путем радионица на тему „Мобинга“, које је водила Олга Кићановић из Републичке Агенције за мирно решавање спорова.

Низом интерних радионица на тему „Лидерство и комуникација“, вођених од стране Наташе Ристић, саветника за односе са јавношћу у Кабинету генералног директора, интензивно се радило на унапређењу комуникације линијских руководиоца са запосленима и грађењу културе слања повратне информације. Улагање и рад са талентима у НИС-у адекватно је оценила стручна јавност: 23.12.2015. уручена нам је престижна награда „*Talent Management Award*“ у организацији *Stanton Chase* компаније. Ова награда издваја НИС у односу на друге компаније у приступу талентима и развоју њихових потенцијала.

Поред наведених активности унапређени су постојећи корпоративни програми од којих су се посебно истакли:

„**Лидер 2016**“ који је намењен унапређењу лидерског потенцијала запослених. Ове године, у програму учествује 24 запос-

1.800
интерних обука

700

обука у сарадњи са спољним консултантима за више од

3.700
запослених

лена. Учесници програма су укључени у реализацију пројеката: Менторинг програм за младе специјалисте; Унапређење постојећег система нематеријалне награде; Израда онбординг апликације; Digitalisation – култура иновације у НИС-у. Циљ ових пројеката је да се унапреди корпоративна култура и развију програми који могу да помогну унапређењу мотивације, подстицању иновативности запослених, али и развију једноставна, а уједно и врло корисна техничка решења која могу помоћи лакшој адаптацији новозапослених.

„НИС програм развоја лидерских вештина“, у организацији Мокрогорске школе менаџмента, намењен је учесницима програма „Кадровска резерва“. Програм је намењен запосленима са потенцијалом за преузимање виших менаџерских позиција у оквиру Друштва у року од годину дана. Реализован је серијом групних обука током 2015. Програм је похађало 100 запослених. У програм „Кадровска резерва“ укупно је укључено 394 учесника.

„Енергија знања“

НИС посебну пажњу посвећује младима који долазе у НИС, као и онима који би у будућности могли да примене своје знање у НИС-у. Са тим циљем и ове године је кроз програм „Енергија знања“ покренуто више пројеката подршке развоју потенцијала средњошколаца и студената.

У домену средњошколског образовања, у циљу промоције природних наука, НИС је у 2015. години подржао и у сарадњи са надлежним друштвима организовао три националне олимпијаде знања из области природних наука: математике, физике и хемије. Били смо и партнери талентованим средњошколцима који су нашу земљу представљали на престижним међународним олимпијадама из области математике, физике и хемије и постигли сјајне резултате: 2 златне, 3 сребрне и 6 бронзаних медаља. Посебна пажња посвећивала се активностима и пројектима који доприносе реafirмацији и популаризацији руског језика

Кроз бенефиције за запослене, улагања у њихов професионални развој и различите програме подршке намењене младима, НИС је увек окренут људима

Програм **„Учење страних језика“** намењен је запосленима који због потреба посла морају да унапреде своје знања из енглеског, руског или српског језика. Програм се реализује путем групне и индивидуалне наставе. Током 2015. године 284 запослена је било укључено у овај програм.

Онбординг програм, који за циљ има преношење основних информација о пословању НИС-а и његовим интерним процесима, омогућио је новозапосленима лакше прилагођавање систему. Поред улагања у запослене, НИС улаже у програме раног одабира кандидата (регрутмент). У оквиру ове идеје реализована је „Летња пракса“ за најбоље студенте београдског и новосадског универзитета. Циљ овог програма је да се најбољи студенти упознају са функционисањем сложеног система какав је НИС и стекну прва професионална искуства неопходна за даљи рад. Током 2015. у програм „Летња пракса“ било је укључено 102 студента.

Поред програма пракси 564 студента и средњошколаца било је у једнодневной стручној посети НИС-у.

Трошкови обуке ⁵³ (у милионима РСД)	2014.	2015.
Трошкови стручног образовања	240	211
Трошкови саветовања	11	2
Трошкови чланарине пословних удружења	3	5
Укупно:	254	218
Трошкови организације обуке	11	5
УКУПНО:	265	223

у нашој земљи. У сарадњи са Славистичким друштвом Србије, Руским центром Фонда Руски мир и Руским домом, организована је трећа НИС олимпијада из руског језика, која је забележила знатно већи одзив ученика и школа-учесника у односу на претходне године. Подржали смо отварање билингвалних српско-руских одељења у 3 школе: Основној школи „Јован Поповић“, Алексиначкој гимназији и Гимназији „Јован Јовановић Змај“ у Новом Саду.

И ове године, један од циљева програма „Енергија знања“ било је унапређивање услова за рад у школама у земљи, кроз адаптацију и опремање рачунарских учioniца и лабораторија. Током године отворено је 9 рачунарских учioniца у основним и средњим школама широм Србије: Гимназији у Ваљеву, Зрењанинској гимназији, Гимназији у Младеновцу, Првој обреновачкој гимназији, Средњој школи Крупањ, Средњој школи Свилајнац, Ужичкој гимназији, ОШ „Дуле Караклајић“ Лазаревац, ОШ „Вук Караџић“ Житковац. У сарадњи са компанијом „Гаспром њефт“ и Фондацијом „Новак Ђоковић“ опремљено је низ лабораторија за физику и хемију у основним и средњим школама у поплављеним подручјима, чиме је направљен искорак у стварању инфраструктуре за изучавање природних наука у школама широм Србије.

Поред активности усмерених на ученике, НИС-ова „Енергија знања“ је усмерена и на сарадњу са универзитетима. У 2015. години потписани су нови уговори о стратешкој сарадњи са Универзитетима у Новом Саду и Београду, настављена је сарадња са партнерским факултетима и успостављена 3 нова партнерства – са Машинским, Грађевинским и Хемијским факултетом Универзитета у Београду. У мају су организована представљања 8 факултета Универзитета у Београду и Новом Саду, а у циљу унапређења партнерских односа у домену реализације обука и курсева за запослене и реализације заједничких пројеката. Појачана је сарадња у размени актуелних знања са факултетима, тако да је од септембра до децембра Машински факултет одржао се-

⁵³ НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима формираним 2012. године из организационе структуре НИС а.д. Нови Сад (НТЦ НИС – Нафтагас д.о.о., Нафтагас – Транспорт д.о.о., Нафтагас – Технички сервис д.о.о. и Нафтагас - Нафтни сервис д.о.о.). Трошкови обуке су приказани без трошкова пројекта „Енергија знања“.

минар за запослене у свим Блокима, а Рударско-геолошки факултет, Машински факултет и Факултет техничких наука одржали су 5 стручних обука за запослене у Блоку „Енергетика“.

У школској 2014/2015. години на Техничком факултету „Михајло Пупин“ у Зрењанину, на иницијативу НИС-а, акредитован је нови интердисциплинарни студијски програм „Индустријско инжењерство у експлоатацији нафте и гаса“, који се реализује у сарадњи са Ухтинским државним техничким универзитетом из Руске Федерације, уз подршку НИС-а.

У циљу допуне наставног програма, НИС организује низ гостујућих предавања запослених на факултетима, као и бројне студентске посете НИС-у, које су обухватале презентацију НИС Групе и пословних процеса, као и обилазак постројења. Тако је у марту 30 МВА студената Станфорд универзитета, након предавања генералног директора, посетило Рафинерију нафте у Панчеву, док је преко 150 студената Београдског и Новосадског универзитета, али и наши стипендисти из Руске Федерације током лета посетило наша производна постројења и комплексе. Пример како наши запослени подржавају развој студената су и радионице за активно тражење посла, писање биографија и развој личних и професионалних компетенција.

НИС у школској 2014/2015. години има закључених 47 уговора о стипендирању са најуспешнијим студентима који се школују на циљаним факултетима Универзитета у Београду и Новом Саду, али и универзитетима у иностранству (25 студената на универзитетима за нафту и гас у Руској Федерацији и 1 стипендиста на Универзитету Кембриџ). Током трајања програма, НИС улаже у стипендисте кроз годишње програме стручних пракси, учешће у летњим школама, теренске посете, учење страних језика, а по завршетку периода стипендирања, стипендисте очекује запослење у НИС-у.

Још један пример промоције успешних младих људи који представљају позитивне узорне у друштву јесте спровођење конкурса „Youth Heroes“ у сарадњи са ЕХИТ Фондацијом, где су одабрани млади хероји у 5 категорија: образовање и наука, предузетништво, друштвени активизам, култура и уметност и креативна индустрија.

Као једна од највећих енергетских група у региону, која се ослања на научно-техничке активности, примену нових технологија и иновација у свим областима пословања, трећу годину заредом НИС је генерални спонзор „Фестивала науке“. НИС се ове године представио са едукативно-интерактивном поставком „Земни или природни гас“, уз експерименте, интерактивне радионице, експонате на тему природног гаса – састав, намена и значај, као и начин експлоатације овог важног енергента и његов пут до корисника. И ове године поставка је урађена у сарадњи са хидрогеолошком и хидрометеоролошком школом „Милутин Миланковић“, као и са Рударско-геолошким факултетом. Велико интересовање изазвао је фото конкурс на друштвеним мрежама под називом „Научни селфи“.

Социјална заштита

НИС својим запосленима обезбеђује степен социјалне заштите који је виши од нивоа прописаног законом, а који је регулисан Колективним уговором и интерним актима.

Погодности које су пружене колективним уговором и интерним актима су:

- Посебна заштита за особе са инвалидитетом и у случају професионалних обољења, као и превентивни опоравак запослених који раде на пословима са посебним условима рада и на пословима на којима се радни стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, у циљу спречавања професионалних обољења и инвалидности,
- Право на солидарну помоћ,
- Накнада штета коју су запослени претрпели због уништења или оштећења објеката за становање, услед елементарних непогода и других ванредних догађаја,
- Стипендије током редовног школовања деци погинулих и умрлих радника,
- Колективно здравствено осигурање запослених за случај тежих болести и хируршких интервенција,
- Колективно осигурање запослених у случају незгода,
- Решавање стамбених потреба запослених доделом субвенција за стамбене кредите,
- Добровољно пензијско осигурање.

Материјална и нематеријална мотивација

У НИС-у постаји више од 20 шема мотивације за запослене, у зависности од организационог дела и специфичности посла који обавља запослени.

Шеме мотивације су повезане са остварењем стратешких циљева НИС-а и кључних показатеља ефикасности организационих јединица, а запослени могу да директно утичу на своја примања кроз боље радни учинак.

За проактивност и признање посебних достигнућа запослених развијени су програми нематеријалне мотивације (најбољи у струци, инстант-награде...).

Регрутација и селекција кандидата

Наша политика људских ресурса заснована је на принципима по којима НИС гарантује једнаке могућности за све запослене и потенцијалне запослене без обзира на пол, веру, политичко мишљење, национално или социјално порекло, и у свим процесима – од регрутације до прекида ангажовања – отклања могућност било ког вида дискриминације. Свака одлука о кандидату мора бити заснована на објективним и релевантним критеријумима, тј. способности кандидата да задовољи захтеве и стандарде радног места.

Процес регрутације кандидата у 2015. години био је примарно оријентисан на интерне изворе, док смо се за специфичне позиције, за које постоји дефицитарност унутар НИС-а, окретали екстерним кандидатима. У 2015. години тим Сектора за регрутацију и селекцију ангажовао је близу 1.500 кандидата.

Учвршћивање позиције НИС-а као пожељног послодавца реализовано је успешним учешћем на неколико сајмова запошљавања, конференција, радионица и округлих столова, а са нарочитим успехом је организована *Recruitment Conference 2015*, прва конференција у Србији која се бавила искључиво питањима регрутације и селекције и која је окупила више од 280 учесника. Програм ране регрутације „НИС шанса“ усмерен је ка профилима који одговарају основној делатности и фокус је стављен на

кандидате са завршеним студијама на техничким факултетима. Регрутација и селекција кандидата за овај програм реализована је у току 2015. године, док је запошљавање инжењера планирано за јануар 2016.

Постављајући високе стандарде у управљању људским ресурсима, циљ нам је да регрутујемо најбоље кандидате. По уласку

у систем, настојимо да осигурамо амбијент у ком запослени у пуној мери могу да искажу свој потенцијал и резултат, а кроз програме тренинга и развоја, као и систем материјалног и нематеријалног награђивања пронађемо начин да то унапредимо и валоризујемо.

Број и структура запослених

Организациони део	31.12.2015.			31.12.2014.		
	Запослени ⁵⁴	Лизинг	Укупно	Запослени ⁵⁵	Лизинг	Укупно
НИС а.д. Нови Сад	3.874	3.428	7.302	4.275	3.382	7.657
Блок „Истраживање и производња“	764	217	981	727	185	912
Блок „Прерада“	799	40	839	870	45	915
Блок „Промет“	941	2.677	3.618	959	2.618	3.577
Блок „Сервиси“	100	22	122	134	13	147
Блок „Енергетика“	234	19	253	235	14	249
Корпоративни центар	1.036	453	1.489	1.350	507	1.857
Представништва и огранци	64	4	68	58	5	63
Зависна друштва у земљи	1.384	1.538	2.922	1.459	1.374	2.833
„Нафтагас - Нафтни сервиси“ ⁵⁶	591	783	1.374	608	589	1.197
„Нафтагас - Технички сервиси“	396	469	865	423	495	918
„Нафтагас - Транспорт“	104	257	361	112	257	369
„НТЦ НИС Нафтагас“	293	29	322	316	33	349
Зависна друштва у иностранству	110	1	111	229	2	231
„НИС Петрол“, Бугарска	57	0	57	161	0	161
„НИС Петрол“, Румунија	29	0	29	40	0	40
„НИС Петрол“, БиХ	16	0	16	15	1	16
„Јадран Нафтагас“, БиХ	6	0	6	8	0	8
„Панон Нафтагас“, Мађарска	2	1	3	5	1	6
Остала зависна друштва	343	101	444	260	158	418
„О Зоне“ а.д. Београд	6	98	104	4	91	95
„НИС Оверсиз“ о.о.о. Санкт Петербург	122	0	122	119	0	119
„НИС Светлост“ д.о.о. Бујановац	15	0	15	15	7	22
„Г Петрол“ д.о.о. Сарајево	200	3	203	122	60	182
УКУПНО:	5.775	5.072	10.847	6.281	4.921	11.202

Основ престанка радног односа

У току 2015. године, *НИС а.д. Нови Сад* и зависна друштва у земљи напустило је укупно 617 запослених: 9 запослених је пензионисано, 85 запослених је споразумно напустило *НИС а.д. Нови Сад*, а за 523 радника основ престанка радног односа био је друге природе (отказ уговора о раду, престанак радног односа на захтев запосленог, технолошки вишак, смрт запосленог и слично).

	НИС а.д. Нови Сад ⁵⁷	НИС-ова зависна друштва у земљи
Пензионисање	4	5
Споразумни прекид радног односа	72	13
Остало	456	67
УКУПНО:	532	85

⁵⁴ У бројно стање су укључени и запослени преко програма „НИС шанса“.

⁵⁵ У бројно стање су укључени и запослени преко програма „НИС шанса“.

⁵⁶ Укључујући и запослене у огранцима.

⁵⁷ Не укључујући запослене у представништвима.

ДРУШТВЕНА ОДГОВОРНОСТ И РАЗВОЈ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ



Спонзорства и донације

У НИС-у је формирана Комисија за спонзорства и донације, која заседа четири пута годишње. Функције Комисије су планирање и контрола реализације програма социјално-економске сарадње са градовима и општинама Србије, разматрање и одобравање спонзорских и донаторских пројеката, контрола трошења средстава и анализа остварених резултата. Посебна пажња посвећује се контроли, која се спроводи од дефинисања буџета до појединачне реализације свих пројеката.

У одабиру пројеката руководимо се следећим принципима:

Регионални принцип – Спровођење донаторских пројеката у оним регионима у којима НИС има производне, комерцијалне или друге интересе везане за развој бизниса.

Перспективност – НИС сматра спонзорства и донације инвестицијама у будућност у оним регионима које с тачке гледишта развоја пословања сматра перспективним.

Ефикасност – Пројекти спонзорства и донација треба да дају максималан ефекат, како с тачке гледишта трошења средстава од стране прималаца, тако и са позиције позитивног ефекта на имиџ међу становништвом региона и у односу са органима власти. Један од важних резултата јесте стварање позитивне климе за реализацију инвестиционих пројеката и пројеката везаних за развој бизниса

Доступност и транспарентност – Добротворне делатности су неопходан услов за обезбеђење ефикасности трошења средстава. Пројекти који се реализују треба да одговарају актуелним потребама становништва региона. Осим тога, мора бити обезбеђен транспарентан и ефикасан систем контроле наменског трошења средстава.

Јединственост – Да би се избегао сукоб интереса, НИС се труди да не учествује у пројектима у којима учествују конкурентске компаније.

Друштвена одговорност и развој локалне заједнице

Под слоганом „Будућност на делу“ дефинисана је и истоимена платформа активности у домену друштвене одговорности са главним стратешким усмерењем на младе – кроз пружање подршке и подстицање талентованих младих људи да остваре свој потенцијал, унапреде своја знања и вештине, као и пружање подршке развоју целе друштвене заједнице у којој НИС послује. Корпоративна друштвена одговорност део је стратешког пословања НИС-а и спроводи се кроз пет програма: *Култура без граница*, *Енергија спорта*, *Енергија знања*, *Заједници заједно* и *Хуманитарни пројекти*.

„Култура без граница“

Програм „Култура без граница“ усмерен је на подршку културним институцијама и фестивалима од националног и међународног значаја, као и на афирмацију културних вредности и подршку талентованим младим људима.

ва најбоље тенисере и тенисерке Србије који се такмиче у Дејвис и ФЕД купу. У оквиру ове сарадње, НИС и Тениски савез Србије су већ четврти пут организовали „Отворену школу тениса“ за децу широм Србије. Преко 15.000 деце је имало прилику да у 2015. години бесплатно научи прве тениске кораке уз помоћ стручних тренера.

НИС и Тениски савез Србије, у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја покренули су акцију „Спорт против насиља“, која има за циљ популаризацију спортских вредности, културе ненасиља и фер-плеја у спорту као изузетно важном елементу у здравом развоју деце. Акција „Спорт против насиља“ биће одржана широм Србије у преко 20 основних школа током школске 2015/16. године. До сада је прилику да се учи правим спортским вредностима кроз тенис стекло преко 20.000 малишана.

Подршка аутомобилском спорту и врхунским спортским резултатима реализована је кроз сарадњу са европским шампионом Душаном Борковићем, чланом NIS Petrol Racing тима, који је у потпуности оправдао поверење постигнутим резултатима, поштеном игром и тимским духом.

Пет програма корпоративне друштвене одговорности: Култура без граница, Енергија спорта, Енергија знања, Хуманитарни пројекти и Заједници заједно

Циљ подршке је да се афирмишу уметност и врхунске уметничке вредности, као и културни пројекти од националног и међународног значаја.

НИС је и ове године, шести пут заредом, генерални спонзор 43. међународног филмског фестивала ФЕСТ, који се одржава под слоганом „Ту смо! У сазвежђу победника“.

Кроз овај програм пружена је подршка највећем џез-фестивалу на југу Србије у циљу промоције културних вредности и развоја уметности. НИС је ове године пружио прилику најбољим, младим неафирмисаним музичарима да наступе на престижном фестивалу кроз музички конкурс „Дај глас за Нишвил“.

Већ трећу годину заредом НИС као генерални спонзор подржава међународни културни и музички фестивал у Бриселу „Балкан Трафик“.

„Енергија спорта“

Програм „Енергија спорта“ усмерен је ка подршци професионалном и дечјем спорту, као и промоцији здравог начина живота. Посебна пажња посвећена је развоју деце и омладине, њиховом правилном развоју и промоцији нових талената. НИС је дугогодишњи партнер кошаркашког клуба „Партизан“, а у последње три године је и генерални спонзор клуба. „Партизан НИС“ је најуспешнији кошаркашки клуб у земљи, са великим бројем поштовалаца и пратилаца клуба, самим тим један од најпознатијих спортских брендова Србије. НИС у сарадњи са КК „Партизан“ организује традиционалну акцију „Тројком до сезонске“.

У оквиру подршке Кошаркашком савезу Србије, НИС је – у сусрет Европском првенству у кошарци – организовао турнир у кошарци за најмлађе категорије, „Кобајаги европско првенство 2015“.

НИС је и генерални спонзор Тениског савеза Србије и подржа-


„Енергија знања“

НИС посебну пажњу посвећује младима који долазе у НИС, те је у циљу изградње базе младих квалитетних стручњака покренуо пројекат „Енергија знања“.

Концепција пројекта подразумева партнерство са образовним институцијама у земљи ради образовања високостручних кадрова за рад у НИС-у. Сарадња обухвата стипендирање најуспешнијих студената, програм стажирања, додатно усавшавање запослених, стицање нових знања и реализацију заједничких научно-истраживачких пројеката. На овај начин НИС инвестира у образовни систем, ученике и студенте који током школовања остварују најбоље резултате, креирајући висококвалификоване стручњаке.

„Заједници заједно“

Програм „Заједници заједно“ осмишљен је са циљем да учврсти партнерске односе са локалним заједницама у којима НИС послује. У оквиру програма се већ четврту годину спроводи јавни конкурс „Заједници заједно“, који се ове године реализује у сарадњи са 11 локалних самоуправа: Београд, Нови Сад, Ниш, Панчево, Зрењанин, Кикинда, Нови Бечеј, Житиште, Кањижа, Србобран и Чачак. Јавним конкурсом изабрано је 152 пројекта чијом реализацијом се доприноси развоју локалних заједница, олакшава функционисање бројних установа и унапређује рад културних, образовних и спортских институција.



ЗАЈЕДНИЦИ ЗАЈЕДНО

Уверили смо се да када будућност пишемо срцем – успешно савладамо препреке и бришемо ограничења. Програм „Заједници заједно“, осмишљен са циљем да учврсти партнерске односе са 11 локалних заједница, још једном је пружио могућност становницима Београда, Новог Сада, Ниша, Панчева, Зрењанина, Кикинде, Новог Бечеја, Житишта, Кањиже, Србобрана и Чачка да опште

добро ставе на примарно место и унапреде квалитет живота својих суграђана. Од 2009. године до данас подржано је 600 пројеката, у које је уложено укупно 800 милиона динара. Реализацијом 152 иницијативе из области спорта, културе, заштите животне средине, науке и подршке социјално угроженим групама доказали смо да када заједнички радимо за заједницу, промене које смо сањали могу постати реалност.



NIS
GAZPROM NEFT

**БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ**



NIS.EU

Најзначајнији пројекти по областима

Спорт	<ul style="list-style-type: none"> • Изградња спортског терена за одбојку - ОШ „Танаско Рајић“ у Чачку • Здравље, радост, игра - Постављање безбедних справа, вишенаменских пењалица и љуљашки за децу у двориштима три предшколске установе у Србобрану • Синергија спорта и животне средине - уређење Нишавског кеја, постављање мобилијара за децу, уређење трим-стазе у Нишу • Изградња дечијег игралишта и игралишта за децу са сметњама у развоју у МЗ Кисач, Нови Сад
Култура	<ul style="list-style-type: none"> • Ревитализација Свечане сале Народног музеја Панчево • Адаптација и опремање галерије Село у Новом Бечеју • Позорница - срце позоришта - санација позорнице Позоришта лутака у Нишу • Интернационални карневал Панчево 2015 • Опремање позоришта „Бошко Буха“ у Београду новом аудио и видео-опремом
Екологија	<ul style="list-style-type: none"> • „Заједно за зелено острво“ - формирање „зеленог острва“ са постављањем креативне конструкције за сакупљање папира и картонског отпада и промовисање рециклаже у Хоргошу, Кањижа • Адаптација и реконструкција постојећих просторија за складиштење опасног, неопасног и другог отпада Дома здравља у Панчеву • „Зелени џепови Обреновца“ - волонтерска акција санирања и преуређења четири дивље депоније у ширем центру града и прављење мини паркова тзв. џепних паркове у Обреновцу • „Новосадски парк обновљивих извора енергије“ - опремање новосадског парка у дворишту ЕТШ „Михајло Пупин“ фотонапонским панелима/омогућавање производње струје коришћењем обновљивих извора енергије у Новом Саду
Наука и едукација	<ul style="list-style-type: none"> • Реконструкција и опремање модерне лабораторије за физику атома и плазме за извођење модерних експеримената и истраживања у Београду • „Путујућа лабораторија Наук није баук“ - презентовање различитих научно-популарних експеримената и интерактивних поставки у основним и специјалним школама/уознавање са научним феноменима и теоријама у Нишу • Опремање кабинета информатике за потребе ученика седмог разреда, надарених за математику за основне школе у Чачку • „Парк науке“ - изградња учионице на отвореном и опремање: Метеоролошка станица, Соларни панел, Жироскоп, Њутново клатно, Генератор електричне енергије у Кикинди
Хуманитарне делатности	<ul style="list-style-type: none"> • Адаптација дела простора установе за образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју у Школи за основно образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју „б. октобар“ у Кикинди • Опремање едукативно-радног центра за радно оспособљавање младих са аутизмом у Новом Саду • „Кристално чисто – можемо сви исто“ - афирмација здравог начина живота кроз рад са младима из редовне популације и младима са сметњама у развоју у Зрењанину • „Здраво дете-срећно дете“ - набавка 3 ЕКГ апарата за децу у циљу побољшавања квалитета пружених услуга у педијатрији и хитној служби Дома Здравља Кањижа • „Учионица без зидова“ - опремање кабинета за ученике са сметњама у развоју у ОШ „Др Ђорђе Јовановић“ у Новом Бечеју



Хуманитарни пројекти

У оквиру програма који подразумева помоћ и подршку угроженим категоријама становништва, у 2015. години реализовано је више значајних пројеката.

НИС и ЈАД „Гаспром њефт“ су у оквиру заједничког пројекта са Фондацијом Новака Ђоковића обновиле и реновирале десет школских кабинета за физику и хемију у основним и средњим школама широм Србије, у подручјима која су страдала у прошлгодишњим поплавама. Као знак солидарности и подршке становништву из подручја погођених поплавама ЈАД „Гаспром њефт“ и НИС, као и запослени НИС-а и ЈАД „Гаспром њефт“, сакупили су новчана средства у износу од 30 милиона динара, која су усмерена на реконструкцију школских лабораторија.

Нове и савремено опремљене кабинете за физику и хемију добиле су школе у општинама Обреновац, Свилајнац, Лазаревац, Крупањ, Уб, Петровац на Млави, Ваљево, Шабац, Параћин и Смедеревска Паланка. Пројекат обнове кабинета представља значајан допринос образовању младих, што је један од главних приоритета друштвено-одговорног пословања НИС-а и ЈАД „Гаспром њефт“.

У оквиру корпоративне хуманитарне акције НИС-ови запослени донаирали су школски прибор, играчке и одевне предмете за потребе Свратишта за децу и младе у Новом Саду. НИС овом донацијом настоји да помогне њиховом укључивању у образовни систем и самим тим да допринесе њиховој бољој социјалној интеграцији.

ЕКСТЕРНА И ИНТЕРНА КОМУНИКАЦИЈА

Односи са јавношћу

Односи са јавношћу и нарочито комуникација НИС-а са медијима обављају се на транспарентан начин, будући да се све важне информације за пословање објављују правовремено кроз саопштења за јавност, која се истовремено публикују на корпоративном сајту на српском, руском и енглеском језику. Корпоративни сајт www.nis.eu прилагођен је коришћењу на свим уређајима и представља извор информација о НИС-у, његовом раду, производима и услугама.

У НИС-у се поштује правило да се на медијске упите одговара благовремено, пружањем квалитетних, корисних и потпуних информација у најкраћем могућем року. Прес-служба НИС-а континуирано пружа подршку бизнису и пројектима из области друштвено одговорног пословања. НИС је отворен за сваки вид сарадње, тако да новинари имају прилику да дају своје предлоге за даље унапређење односа.

НИС је присутан и на друштвеним мрежама *Facebook*, *LinkedIn*, *Twitter*, *Instagram* и *Youtube* и има активну комуникацију са потрошачима.



Односи са државним органима

Усвајање и измене регулативе

НИС је и у 2015. години детаљно пратио процесе усвајања нове и измене постојеће регулативе, и давањем коментара у наведеним процесима пружио допринос даљем унапређењу пословног амбијента у Републици Србији.

Поред коментара на прописе из сектора нафте и гаса, који су донети или измењени током 2015. године, НИС је обрадио и предлоге измена регулативе од ширег значаја за пословну заједницу у Републици Србији. Дати су коментари на прописе из области планирања и изградње, озакоњења објеката, приватизације, радног и социјалног права, индустријске безбедности, заштите животне средине и др.

Сарадња са пословним удружењима

НИС је током 2015. године наставио заједнички рад са бројним пословним удружењима у земљи у циљу континуираног унапређења пословног амбијента у Републици Србији. Најинтензивнија сарадња се одвијала са следећим организацијама:

- Савет страних инвеститора (FIC);
- Америчка привредна комора (AMCHAM);
- Национална алијанса за локални економски развој (NALED);
- Привредна комора Србије (ПКС);
- Национални нафтни комитет Србије - Светског нафтног савета (NNKS-WPC).

Представници НИС-а су активно учествовали у раду комитета и радних група у склопу FIC-а и AMCHAM-а, са посебним освртом на активности у циљу сузбијање нелегалне трговине.

У оквиру сарадње са NALED-ом, представници НИС-а су учествовали у раду Стручне групе Координационог тела за усмеравање активности на сузбијању сиве економије, које је образовала Влада Републике Србије. Стручна група је за потребе Координационог тела припремила нацрт Националног програма за сузбијање сиве економије. Национални програм за сузбијање сиве економије је усвојен од стране Владе Републике Србије у децембру 2015. године.

НИС је члан „Привредне коморе Србије“ и активно учествује у њеном раду кроз чланство својих представника у бројним телима и групацијама ПКС, са циљем унапређење пословања енергетских субјеката у Републици Србији.

Интензивна сарадња се одвијала и између НИС-а и ННКС, кроз учешће представника НИС у органима управљања ННКС и у Радној групи за анализу тржишта. Додатно, НИС је био активан учесник у радионицама, семинарима и конференцијама које је организовао ННКС у 2015. години, међу којима посебно издвајамо Симпозијум Светског нафтног савета у Будимпешти са темом „European downstream: refined future of the industry“ и регионалне конференције националних нафтних комитета у Словенији, Мађарској и Хрватској.

НИС намерава да и у 2016. години настави са активном сарадњом са пословним удружењима, пружајући своју стручну подршку даљем развоју ширег пословног амбијента земље.

Сузбијање сивог тржишта

Током 2015. године Влада Републике Србије је предузела низ активности у борби против нелегалне трговине. Донет је Закон о инспекцијском надзору, као кровни пропис који ће уредити поступање и сарадњу различитих инспекцијских органа, а чије је доношење НИС активно подржавао.

Такође уз подршку НИС-а и других компанија из нафтног сектора, измењена је Уредба о обележавању (маркирању) деривата нафте. Донета је и Уредба о мониторингу квалитета деривата нафте и биогорива, чијом применом се очекује позитиван ефекат на одржање квалитета деривата и последично смањење сиве економије у овој области.

НИС је у 2015. години активно сарађивао са државним органима, пре свега са Управом полиције, Управом царина и инспекцијским органима, и размењивао информације о идентификованим случајевима нелегалне трговине.

Интерна комуникација

Активан развој корпоративне културе и информисаност запослених од кључне су важности за напредовање бизниса и достизање постављених циљева. У ту сврху интерне комуникације НИС-а користе велики број алата и разноврсне канале информисања. Неки од алата су промовисање корпоративних вредности кроз интерне кампање и корпоративне догађаје, као и каскадирање актуелних информација до сваког запосленог кроз отворен дијалог са руководством. Такође, ту је и рад на развоју повратне везе, као што су „СОС линија за спречавање кршења кодекса пословне етике“ и рубрика „Питања руководству“ у корпоративним медијима.

Основни приоритет представља благовремено, отворено и тачно информисање запослених о свим актуелним темама – резултати пословања, планови развоја, развој и обука кадрова, заштита на раду, социјални пакет и други бенефити. У НИС-у се за информисање запослених користе штампани корпоративни медији, као што су месечни и квартални часописи на српском и енглеском језику за запослене у Србији и региону. Поред штампаних канала информисања, у употреби су разглас и инфо-табле на преко 400 локација по Србији, као и електронски медији, у које спадају интранет портал, инфомејл и различите врсте имејл обавештења. Резултати годишњег социолошког истраживања показују да из године у годину информисаност запослених расте и да се корпоративна култура развија у складу са стадијумом развоја Друштва и постављеном стратегијом.

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

Систем управљања истраживачко-развојном делатношћу

Увођење и ефикасно коришћење нових технологија један је од приоритета развоја НИС-а у свим областима пословања, од производње и прераде до људских ресурса. Модернизација опреме, иновативни приступ и примена савремених технологија нужни су услови напретка, конкурентности и достизања регионалног лидерства. НИС непрестано модернизује своје пословање у области нафтно-гасног бизниса, уводи и усавршава нове методе експлоатације нафте и гаса, гради нова прерађивачка постројења, аутоматизује пословање, развија и модернизује мрежу малопродајних објеката.

На пољу истраживања и развоја у НИС-у је усвојен Правилник о планирању, извршењу и контроли иновационих, научно-истраживачких, развојних и технолошких студија (НИРР) НИС а.д. Нови Сад. При Кабинету генералног директора НИС а.д. Нови Сад формиран је Научно-технички савет који заседа на кварталном нивоу, док је у оквиру Научно-технолошког центра формирана Служба истраживања и развоја, која се бави координацијом и реализацијом научно-истраживачких пројеката.

У оквиру НИС Групе истраживачко-развојна делатност организована је у оквиру зависног друштва „НТЦ НИС Нафтагас“ д.о.о. Нови Сад, које у синергији са ЈАД „Гаспром њефт“ користи ресурсе и технологије матичног Друштва и има двојну улогу:

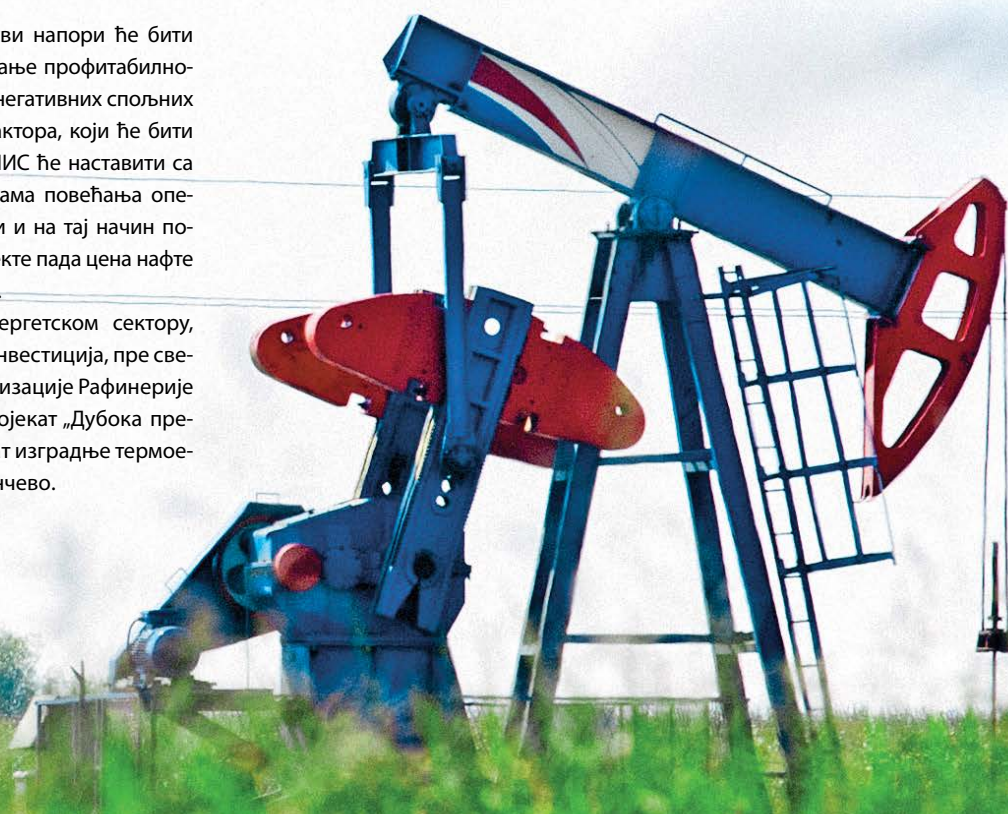
- координатора научно-истраживачких радова и
- извршиоца научно-истраживачких радова.



ДАЉИ РАЗВОЈ

У наредној години сви напори ће бити усмерени на одржавање профитабилности и на избегавање негативних спољних макроекономских фактора, који ће бити присутни и у 2016. НИС ће наставити са спровођењем Програма повећања оперативне ефикасности и на тај начин покушати да умањи ефекте пада цена нафте на светском тржишту.

Упркос кризи у енергетском сектору, НИС не одустаје од инвестиција, пре свега у наставак модернизације Рафинерије нафте Панчево и пројекат „Дубока прерада“, као и у пројекат изградње термоелектране-топлане Панчево.








Финансијски Извештаји

Појединачни финансијски извештаји

- Мишљење независног ревизора о појединачним финансијским извештајима
- Биланс стања
- Биланс успеха
- Извештај о осталом резултату
- Извештај о новчаним токовима
- Извештај о променама на капиталу

Консолидовани финансијски извештаји

- Мишљење независног ревизора о консолидованим финансијским извештајима
- Консолидовани биланс стања
- Консолидовани биланс успеха
- Консолидовани извештај о осталом резултату
- Консолидовани извештај о новчаним токовима
- Консолидовани извештај о променама на капиталу

A large photograph of an oil pumpjack in a field, with a bright sun creating a lens flare effect. The entire image is overlaid with a semi-transparent cyan color. In the background, two workers in hard hats are visible near some equipment.

ПОЈЕДИНАЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

Мишљење независног ревизора о појединачним финансијским извештајима



ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Одбору директора Нафтне индустрије Србије а.д., Нови Сад

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Нафтне индустрије Србије а.д., Нови Сад (у даљем тексту „Друштво“) који укључују биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2015. године и биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и реално и објективно приказивање ових финансијских извештаја у складу рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за интерне контроле за које руководство сматра да су неопходне за састављање финансијских извештаја који не садрже материјално значајно погрешно приказивање настало услед проневере или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије изразимо мишљење о овим финансијским извештајима. Ревизију финансијских извештаја извршили смо у складу са Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди захтевају да поступамо у складу са начелима професионалне етике и да планирамо и извршимо ревизију на начин који нам омогућава да стекнемо разумно уверење да финансијски извештаји не садрже материјално значајно погрешно приказивање.

Ревизија подразумева примену поступака ради прибављања ревизорских доказа о износима и обелодањивањима садржаним у финансијским извештајима. Избор поступака зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процену ризика од настанка материјално значајног погрешног приказивања у финансијским извештајима, насталог услед проневере или грешке. При процени ових ризика, ревизор цени интерне контроле релевантне за састављање и реално и објективно приказивање финансијских извештаја Друштва у циљу избора адекватних ревизорских поступака у датим околностима, а не за потребе изражавања мишљења о делотворности интерних контрола Друштва. Ревизија такође обухвата оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и прихватљивости рачуноводствених процена које је извршило руководство, као и оцену општег приказа финансијских извештаја.


Верујемо да су ревизијски докази које смо прибавили довољан и адекватан основ за изражавање мишљења.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извештаји у свим материјално значајним аспектима приказују реално и објективно финансијску позицију Друштва са стањем на дан 31. децембра 2015. године, резултате њеног пословања и токове готовине за годину завршену на тај дан у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Остало

Финансијски извештаји Друштва за годину која се завршила на дан 31. децембра 2014. године су били предмет ревизије од стране другог ревизора који је, дана 4. марта 2015. године, исказао немодификовано ревизорско мишљење на финансијске извештаје.


Миљивоје Нешовић
Лиценцирани ревизор




PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Београд, 29. фебруара 2016. године

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Omladinskih brigada 88a, 11070 Belgrade, Republic of Serbia
T: +381 11 3302 100, F: +381 11 3302 101, www.pwc.rs

Биланс стања			
	Напомена	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ		-	-
Б. СТАЛНА ИМОВИНА		287.880.166	250.847.819
I. Нематеријална имовина	6	16.303.592	15.401.347
1. Улагања у развој		6.153.717	3.833.140
2. Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права		3.108.561	3.066.380
3. Гудвил		-	-
4. Остала нематеријална имовина		879.583	875.234
5. Нематеријална имовина у припреми		6.161.731	7.626.593
6. Аванси за нематеријалну имовину		-	-
II. Некретнине, постројења и опрема	7	208.385.605	193.919.656
1. Земљиште		10.446.971	10.635.294
2. Грађевински објекти		107.307.311	91.686.297
3. Постројења и опрема		60.680.381	57.094.932
4. Инвестиционе некретнине		1.336.060	1.381.832
5. Остале некретнине, постројења и опрема		74.877	74.918
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми		26.877.361	31.077.657
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми		330.035	368.703
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему		1.332.609	1.600.023
III. Биолошка средства		-	-
1. Шуме и вишегодишњи засади		-	-
2. Основно стадо		-	-
3. Биолошка средства у припреми		-	-
4. Аванси за биолошка средства		-	-
IV. Дугорочни финансијски пласмани		48.601.981	41.514.772
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	8	13.442.631	7.556.021
2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима		180.438	-
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		167.358	222.686
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	9	33.502.197	32.574.154
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима		-	-
6. Дугорочни пласмани у земљи		138.633	-
7. Дугорочни пласмани у иностранству		-	-
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа		-	-
9. Остали дугорочни финансијски пласмани	10	1.170.724	1.161.911
V. Дугорочна потраживања	11	14.588.988	12.044
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица		-	-
2. Потраживања од осталих повезаних лица		4.010.546	-
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит		-	-
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу		8.339	12.044
5. Потраживања по основу јемства		-	-

Биланс стања			
	Напомена	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
6.	Спорна и сумњива потраживања	10.570.103	-
7.	Остала дугорочна потраживања	-	-
V.	Одложена пореска средства	4.521.729	7.834.155
Г.	Обртна имовина	84.266.054	113.529.097
I.	Залихе	20.967.604	36.162.167
1.	Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	9.220.049	20.137.930
2.	Недовршена производња и недовршене услуге	4.050.154	5.755.021
3.	Готови производи	5.540.706	7.121.091
4.	Роба	1.949.490	2.760.262
5.	Стална средства намењена продаји	21.703	-
6.	Плаћени аванси за робу и услуге	185.502	387.863
II.	Потраживања по основу продаје	35.328.663	54.093.160
1.	Купци у земљи - матична и зависна правна лица	1.526.533	4.196.125
2.	Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	1.350.735	1.394.526
3.	Купци у земљи - остала повезана правна лица	10.799.575	13.004.338
4.	Купци у иностранству - остала повезана правна лица	148.105	36.398
5.	Купци у земљи	20.850.547	34.232.201
6.	Купци у иностранству	653.168	1.229.572
7.	Остала потраживања по основу продаје	-	-
III.	Потраживања из специфичних послова	661.724	445.596
IV.	Друга потраживања	2.633.057	3.784.621
V.	Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	-	-
VI.	Краткорочни финансијски пласмани	1.255.935	6.545.472
1.	Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	847.638	4.337.886
2.	Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	-	-
3.	Краткорочни кредити и зајмови у земљи	-	2.019
4.	Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	-	-
5.	Остали краткорочни финансијски пласмани	408.297	2.205.567
VII.	Готовински еквиваленти и готовина	16.729.893	5.338.023
VIII.	Порез на додату вредност	-	-
IX.	Активна временска разграничења	6.689.178	7.160.058
Д.	УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА	376.667.949	372.211.071

Биланс стања			
	Напомена	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Ђ. Ванбилансна актива	19	129.976.675	118.774.144
А. Капитал		203.015.095	194.586.302
I. Основни капитал		81.530.200	81.530.200
1. Акцијски капитал	20	81.530.200	81.530.200
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу		-	-
3. Улози		-	-
4. Државни капитал		-	-
5. Друштвени капитал		-	-
6. Задржани удели		-	-
7. Емисиона премија		-	-
8. Остали основни капитал		-	-
II. Уписани а неуплаћени капитал		-	-
III. Откупљене сопствене акције		-	-
IV. Резерве		-	-
V. Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		-	-
VI. Нереализовани добици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата		112.925	112.132
VII. Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата		79.564	42.277
VIII. Нераспоређени добитак		121.451.534	112.986.247
1. Нераспоређени добитак ранијих година		105.346.867	82.427.010
2. Нераспоређени добитак текуће године		16.104.667	30.559.237
IX. Учешће без права контроле		-	-
X. Губитак		-	-
1. Губитак ранијих година		-	-
2. Губитак текуће године		-	-
Б. Дугорочна резервисања и обавезе		108.463.513	101.303.211
I. Дугорочна резервисања	21	9.154.267	8.690.515
1. Резервисања за трошкове у гарантном року		-	-
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава		7.918.238	7.454.505
3. Резервисања за трошкове реструктурирања		-	-
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		850.813	639.717
5. Резервисања за трошкове судских спорова		385.216	596.293
6. Остала дугорочна резервисања		-	-
II. Дугорочне обавезе	22	99.309.246	92.612.696
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал		-	-
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима		36.770.682	42.194.756
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима		-	-
4. Обавезе према емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана		-	-

Биланс стања			
	Напомена	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
5.	Дугорочни кредити и зајмови у земљи	18.240.935	6.761.523
6.	Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	44.297.629	43.655.208
7.	Обавезе по основу финансијског лизинга	-	-
8.	Остале дугорочне обавезе	-	1.209
В.	ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	12	-
Г.	Краткорочне обавезе	65.189.341	73.597.494
И.	Краткорочне финансијске обавезе	23	17.700.395
1.	Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	729.883	-
2.	Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	-	-
3.	Краткорочни кредити и зајмови у земљи	3.553.091	8.600.082
4.	Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	-	-
5.	Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	-	-
6.	Остале краткорочне финансијске обавезе	13.417.421	6.100.504
II.	Примљени аванси, депозити и кауције	3.131.988	1.551.337
III.	Обавезе из пословања	24	25.172.093
1.	Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	2.418.644	2.845.130
2.	Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	11.015.359	20.144.858
3.	Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	800.455	830.355
4.	Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	166.005	50.923
5.	Добављачи у земљи	5.492.502	5.654.892
6.	Добављачи у иностранству	5.201.953	8.837.079
7.	Остале обавезе из пословања	77.175	69.946
IV.	Остале краткорочне обавезе	25	8.425.924
V.	Обавезе по основу пореза на додату вредност	1.227.765	51.974
VI.	Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	26	7.241.150
VII.	Пасивна временска разграничења	27	2.290.026
Д.	ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	-	-
Ђ.	УКУПНА ПАСИВА	376.667.949	372.211.071
Е.	Ванбилансна пасива	19	129.976.675

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

Биланс успеха

Напомена	Година која се завршила 31. децембра		
	2015.	2014.	
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	5	199.861.276	247.620.582
I. Приходи од продаје робе		11.371.895	7.951.525
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		220.251	115.822
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту		5.649	11.969
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		-	-
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту		554.085	66.250
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		10.572.062	7.645.677
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту		19.848	111.807
II. Приходи од продаје производа и услуга		188.275.933	239.523.009
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		1.123.270	1.312.669
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту		8.217.634	8.902.506
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		17.570.375	23.382.492
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту		256.269	2.142.288
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		137.270.539	171.361.848
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту		23.837.846	32.421.206
III. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.		3.169	7.646
IV. Други пословни приходи		210.279	138.402
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		175.937.047	196.879.506
I. Набавна вредност продате робе		10.086.127	7.050.529
II. Приходи од активирања учинака и робе		972.678	695.171
III. Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		-	-
IV. Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		3.285.252	37.064
V. Трошкови материјала	28	107.736.687	137.510.676
VI. Трошкови горива и енергије		3.474.079	2.894.032
VII. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	29	13.864.222	14.083.619
VIII. Трошкови производних услуга	30	13.986.539	13.867.297
IX. Трошкови амортизације		12.101.263	10.717.178
X. Трошкови дугорочних резервисања	31	771.994	277.786
XI. Нематеријални трошкови	32	11.603.562	11.136.496
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		23.924.229	50.741.076
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		-	-
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	33	4.437.415	8.728.147
I. Финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи		2.336.657	3.278.191
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		2.259.332	3.140.393
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица		8.805	121.643
3. Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких аранжмана		-	-

Биланс успеха			
		Година која се завршила 31. децембра	
	Напомена	2015.	2014.
4.	Остали финансијски приходи	68.520	16.155
II. Приходи од камата (од трећих лица)		650.898	4.196.347
III. Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)		1.449.860	1.253.609
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ		34	14.671.061
I. Финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима и остали финансијски расходи		3.633.441	7.295.912
1.	Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	3.618.789	4.458.188
2.	Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	10.227	2.837.377
3.	Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	-	-
4.	Остали финансијски расходи	4.425	347
II. Расходи камата (према трећим лицима)		3.357.792	2.327.011
III. Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)		7.679.828	10.128.617
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		-	-
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		10.233.646	11.023.393
3.	ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	35	7.102.453
И.	РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	36	416.034
Ј.	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	37	2.341.163
К.	ОСТАЛИ РАСХОДИ	38	2.262.281
Л.	ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	20.455.884	36.456.884
Љ.	ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-	-
М.	НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	-	-
Н.	НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	-	-
Њ.	ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	20.455.884	36.456.884
О.	ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-	-
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
И.	Порески расход периода	39	3.762.995
II.	Одложени порески расходи периода	39	588.222
III.	Одложени порески приходи периода	-	-
Р.	ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	-	-
С. НЕТО ДОБИТАК		16.104.667	30.559.237
Т. НЕТО ГУБИТАК		-	-
I.	Нето добитак који припада мањинским улагачима	-	-
II.	Нето добитак који припада већинском власнику	16.104.667	30.559.237
III.	Нето губитак који припада мањинским улагачима	-	-
IV.	Нето губитак који припада већинском власнику	-	-
V. Зарада по акцији			
1.	Основна зарада по акцији	40	0,099
2.	Умањена (разводњена) зарада по акцији	-	0,187

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

Извештај о осталом резултату	Година која се завршила 31. децембра		
	Напомена	2015.	2014.
А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
I. Нето добитак		16.104.667	30.559.237
II. Нето губитак		-	-
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
<i>а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>			
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви		-	-
б) смањење ревалоризационих резерви		-	-
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) добици		793	207.471
б) губици		-	-
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
<i>б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>			
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици		-	20.904
б) губици		37.287	3.296
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		-	225.079
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		36.494	-
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА		-	-
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		-	225.079
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		36.494	-

Извештај о осталом резултату			
	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2015.	2014.
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I. Укупан нето свеобухватни добитак		16.068.173	30.784.316
II. Укупан нето свеобухватни губитак		-	-
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		16.068.173	30.784.316
1. Приписан већинским власницима капитала		16.068.173	30.784.316
2. Приписан власницима који немају контролу		-	-

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

Извештај о новчаним токовима

Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	376.963.023	410.573.246
1. Продаја и примљени аванси	375.199.602	409.472.731
2. Примљене камате из пословних активности	1.553.142	962.113
3. Остали приливи из редовног пословања	210.279	138.402
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	327.312.640	361.276.646
1. Исплате добављачима и дати аванси	156.576.208	192.056.661
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	14.179.455	13.368.470
3. Плаћене камате	2.998.698	3.093.168
4. Порез на добитак	2.792.016	8.677.046
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода	150.766.263	144.081.301
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	49.650.383	49.296.600
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	-	-
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	14.879.363	12.390.584
1. Продаја акција и удела (нето прилив)	77.056	-
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	174.446	259.590
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	14.561.694	12.130.994
4. Примљене камате из активности инвестирања	-	-
5. Примљене дивиденде	66.167	-
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	48.741.505	56.261.417
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	-	-
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	32.717.010	39.690.306
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	16.024.495	16.571.111
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	33.862.142	43.870.833
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	29.956.428	40.702.390
1. Увећање основног капитала	-	-
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	13.134.218	23.824.820
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	16.822.210	16.877.570
4. Остале дугорочне обавезе	-	-
5. Остале краткорочне обавезе	-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	34.359.895	46.445.739
1. Откуп сопствених акција и удела	-	-
2. Дугорочни кредити (нето одливи)	7.231.990	24.397.660
3. Краткорочни кредити (нето одливи)	19.488.525	8.967.374
4. Остале обавезе (нето одливи)	-	-

Извештај о новчаним токовима			
	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2015.	2014.
5. Финансијски лизинг		-	-
6. Исплаћене дивиденде		7.639.380	13.080.705
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)		4.403.467	5.743.349
В. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		421.798.814	463.666.220
Г. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ		410.414.040	463.983.802
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		11.384.774	-
Е. НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ		-	317.582
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА		5.338.023	5.180.154
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		794.189	879.335
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		787.093	403.884
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА		16.729.893	5.338.023

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

Извештај о променама на капиталу				
	Компоненте капитала			
	Основни капитал	Резерве	Губитак	Нераспоређени добитак
Почетно стање на дан 01.01.2014. године				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	95.507.715
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике				
а) исправке на дуговој страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2014.				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	95.507.715
Промене у претходној 2014. години				
а) промет на дуговој страни рачуна	-	-	-	13.080.705
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	-	30.559.237
Стање на крају претходне године 31.12.2014.				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	112.986.247
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике				
а) исправке на дуговој страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2015. године				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	112.986.247
Промене у текућој 2015. години				
а) промет на дуговој страни рачуна	-	-	-	7.639.380
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	-	16.104.667
Стање на крају текуће године 31.12.2015.				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	121.451.534

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

Извештај о променама на капиталу				
	Компоненте осталог резултата			УКУПАН КАПИТАЛ
	Ревалоризационе резерве	Актуарски добити или губици	Губици или добити по основу ХоВ распоживих за продају	
Почетно стање на дан 01.01.2014. године				
а) дуговни салдо рачуна	-	95.339	59.885	-
б) потражни салдо рачуна	-	-	-	176.882.691
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2014.				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	95.339	59.885	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	-	-	-	176.882.691
Промене у претходној 2014. години				
а) промет на дуговној страни рачуна	-	-	3.296	-
б) промет на потражној страни рачуна	-	207.471	20.904	17.703.611
Стање на крају претходне године 31.12.2014.				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	42.277	-
б) потражни салдо рачуна	-	112.132	-	194.586.302
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2015. године				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	42.277	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	-	112.132	-	194.586.302
Промене у текућој 2015. години				
а) промет на дуговној страни рачуна	-	-	37.287	-
б) промет на потражној страни рачуна	-	793	-	8.428.793
Стање на крају текуће године 31.12.2015.				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	79.564	-
б) потражни салдо рачуна	-	112.925	-	203.015.095

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ⁵⁸

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

НИС а.д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производња сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата и
- Трговину нафтним дериватима и гасом.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године, као правни наследник пет друштава у државној својини, „Јавног предузећа Нафтна индустрија Србије“. Дана 2. фебруара 2009. године Газпром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ОАО Газпром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ОАО Газпром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу А – Prime Market Београдске берзе. Седиште Друштва је у Новом Саду, улица Народног фронта 12.

Ови појединачни финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Основне рачуноводствене политике и значајне рачуноводствене процене су доследне оним које су примењене у финансијским извештајима за годину која се завршила 31. децембра 2014. године.

2.1. Основе за састављање консолидованих финансијских извештаја

Приложени финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2015. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Друштво је ове финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

⁵⁸ Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако другачије није назначено

Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Друштва. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

2.2. Нови рачуноводствени стандарди

Одређени број нових стандарда, измена и допуна и тумачења стандарда важећи су за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2016. године и нису раније усвојени од стране Друштва:

МСФИ 9, Финансијски инструменти - део 1: класификација и мерење. МСФИ 9, који је објављен у новембру 2009. године, замењује оне делове МРС 39, који се односе на класификацију и мерење финансијских средстава. МСФИ 9 је додатно мењан и допуњаван октобра 2010. године, новембра 2013. и јула 2014. да би се решило питање класификације и мерења финансијских обавеза. Главне карактеристике стандарда су:

- Финансијска средства треба да се сврстају у две категорије: она која се накнадно вреднују по фер вредности (било кроз добит или губитак, или кроз остали резултат), и она која се накнадно вреднују по амортизованој вредности. Одлука о класификацији се доноси приликом почетног признавања. Класификација зависи од пословног модела за управљање финансијским инструментима правног лица и од карактеристика новчаног тока инструмента које проистичу из уговора.
- Инструмент се накнадно вреднује по амортизованој вредности само уколико се ради о инструменту дуга и ако су испуњена оба од следећих услова (а) циљ пословног модела правног лица је да држи средства у циљу наплате уговорених токова готовине, и (б) уговорени новчани токови од средстава представљају само исплату главнице и камате (то јест, постоје само „основне карактеристике кредита“). Сви остали дужнички инструменти треба да се мере по фер вредности кроз добит или губитак.
- Сви инструменти капитала се накнадно вреднују по фер вредности. Власнички инструменти који се држе ради трговине мере се по фер вредности кроз добит или губитак. За све остале инструменте капитала, приликом почетног признавања може се направити неопозиви избор да се нереализовани и реализовани добици и губици признају кроз остали резултат, а не кроз добит или губитак. Добици или губици по основу фер вредновања не могу се накнадно признати у добитку или губитку. Ова врста избора може се вршити за сваки инструмент појединачно. Дивиденде се приказују у добитку или губитку, све док представљају принос од инвестиције.
- Већина захтева МРС 39 за класификацију и мерење финансијских обавеза преузети су непромењени у МСФИ 9. Кључна промена је да ће правно лице морати да прикаже ефекте промена у сопственом кредитном ризику финансијских обавеза одређених по фер вредности кроз добит или губитак у овире осталог резултата. Измена МСФИ 9 из новембра 2013. године, омогућава правном лицу да настави да мери своје финансијске инструменте у складу са МРС 39, али да у исто време користи унапређења рачуноводства у МСФИ 9.
- МСФИ 9 уводи нови модел за признавање губитака по основу обезвређења - модел очекиваних кредитних губитака (ОКГ модел). Ради се о приступу у «три етапе», који се базира на промени кредитне способности финансијских средстава од момента почетног признавања. У пракси то значи да ће компаније морати да одмах евидентирају губитак једнак 12-то месечном ОКГ приликом почетног признавања финансијских средстава која нису обезвређена (или ОКГ за укупни животни век када су у питању потраживања од продаје). У случају значајног раста кредитног ризика, обезвређење се мери помоћу укупно очекиваног ОКГ-а, пре него једногодишњег ОКГ-а. Модел укључује поједностављивање за закуп и потраживања од продаје.
- Уведена је значајна измена у хец рачуноводству која ће омогућити правним лицима да своје активности на управљању ризика боље прикажу у финансијским извештајима. Посебно, измене у МСФИ 9, проширују обухват хецираних ставки на које је применљиво хец рачуноводство (компоненте ризика нефинансијских ставки могу се одредити под условом да су појединачно идентификоване и поуздано мерљиве; деривати могу бити укључени као део хецоване ставке; Друштва и нето позиције могу да буду одређене као хец ставке, итд). Измене у МСФИ 9 такође проширују подобност хец инструмената омогућавајући да финансијски инструменти који се вреднују по фер вредности кроз добит или губитак буду одређени као хец инструменти. Суштинска разлика у односу на модел хец рачуноводства у МРС 39, је одсуство 80-125 процентног прага за ефективну заштиту и захтев да се изврши ретроактивно тестирање ефикасности заштите. Према МСФИ 9 моделу, неопходно је да постоји економски однос између хецоване ставке и хец инструмента, без квантитативног прага.
- Унапређена обелодањивања о стратегији управљања ризицима правног лица, новчаним токовима из хецинг активности и утицају хец рачуноводства на финансијске извештаје.

Обавезни датум ступања на снагу МСФИ 9 је 1. јануар 2018. године. МСФИ 9 (2014) замењују МСФИ 9 (2009), МСФИ 9 (2010) и МСФИ 9 (2013), али ови стандарди остају на располагању и за примену уколико релевантни датум почетне примене пада пре 1. фебруара 2015. године. Друштво не планира да усвоји стандард пре обавезног ступања на снагу и тренутно процењује утицај новог стандарда на финансијске извештаје.

Измене МСФИ 11 - Заједнички аранжмани (објављене у мају 2014. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2016. године) односе се на рачуноводствену евиденцију стицања учешћа у заједничком пословању. Изменом је додата нова смерница за евидентирање стицања учешћа у заједничком пословању који чини основу аранжмана.

Измене и допуне МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и МРС 38 - Нематеријална имовина (објављене у мају 2014. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2016. године) појашњење прихватљивих метода амортизације. У овој измени ИАСБ појашњава да метод амортизације на бази прихода није адекватан, јер приход од вршења делатности укључује и коришћење средстава, и генерално је одраз и других фактора, а не само коришћења економских бенефита садржаних у средствима. Друштво Друштво тренутно процењује утицај измена на своје финансијске извештаје.

МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима (објављен у мају 2014. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2018. године). Нови стандард уводи основно начело да приход мора да буде признат када је контрола над робом и услугама пренета на купца, по купопродајној цени. Сва роба и услуге са грешком морају бити одвојено признате, а евентуални попусти или рабати на уговорену цену морају се алоцирати појединачно по елементима из уговора. Када се пренос права располагања не обавља истовремено за сву робу из било ког разлога, минимални износ прихода треба да буде признат, уколико не постоји значајан ризик укидања. Трошкови настали ради осигурања уговора са купцима треба да буду капитализовани и амортизовани током периода стицања бенефита произашлих из уговора.

Друштво тренутно процењује утицај новог стандарда на своје финансијске извештаје.

Измене и допуне МСФИ 10 финансијски извештаји и МРС 28 - Улагања у придружена друштва и заједничке подухвате (објављене септембра 2014. године и децембра 2014. године, ступају на снагу за периоде који почињу на дан или после датума одређеног од стране ИАСБ-а) односе се на рачуноводствено обухватање стицања удела у заједничком подухвату. Уколико основу подухвата чине немонетарна средства цео добитак или губитак биће признат од стране инвеститора. Ако средства не задовољавају дефиницију заједничког пословања, инвеститор признаје добитак или губитак у обиму других инвеститорских интереса. Измене ће важити само када инвеститор продаје или уложи средства код свог придруженог друштва или у заједнички подухват, не у заједничко пословање. Измене из децембра 2014. године треба да појасне да субјекат који инвестира треба да вреднује по фер вредности кроз добит или губитак, сва своја зависна друштва која су и сами инвестициони субјекти.

Осим ако није другачије наведено горе, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења значајно утицати на финансијске извештаје Друштва.

Иницијатива за измену обелодањивања у МРС 1 (издато у децембру 2014. године, ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2016. године). Стандард је измењен како би се разјаснио концепт материјалности и објашњава потребе Друштва у припреми обелодањивања. Стандард такође пружа нове смернице за подзбирове у финансијским извештајима и даје додатне примере могућих начина обелодањивања. Измене такође уводе објашњење да позиције обелодањене у извештају о финансијском позицији, билансу добитка и губитка и другог укупног резултата, могу да буду агрегиране и дисагрегиране уколико је релевантно и додатно упутство које се односи на подзбирове у овим извештајима и појашњавају да удео правног лица у Осталом укупном резултату повезаног правног лица које се консолидује методом капитала и заједника улагања треба да буде приказана агрегирано као једна линија у зависности од тога да ли ће накнадно бити или неће бити рекласификовано у биланс успеха. Друштво тренутно процењује утицај иницијативе на своје финансијске извештаје.

МСФИ 16 - лизинг (објављен у јануару 2016. године, ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2019.). Компанија може да изабере да примењује МСФИ 16 пре тог датума, али само ако примењује МСФИ 15, приходи од уговора са клијентима. МСФИ 16 замењује претходни Стандард о лизингу, МРС 17 - лизинг, и тумачења.

Главне карактеристике стандарда:

- МСФИ 16 дефинише лизинг као уговор који преноси на купца («закупопримца») право да користи средство за неки период у замену за накнаду. Компанија оцењује да ли уговор садржи лизинг на основу тога да ли корисник има право да контролише коришћење идентификованог средства за одређени временски период.
- Помоћу МСФИ 16 мењају се рачуноводствени захтеви за лизинг који су дати у МРС 17 и елиминише се класификација лизинга као оперативног лизинга или финансијског лизинга захтевано МРС 17 а, уместо тога, уводи се рачуноводство једног лизинг модела. Применом тог модела, закупопримац је дужан да призна:
 - а) средства и обавезе за све врсте лизинга са роком дужим од 12 месеци, осим ако је основно средство од мале вредности; и
 - б) умањење вредности средства лизинга одвојено од камата на лизинг у билансу успеха.
- МСФИ 16 суштински унапређује рачуноводствене захтеве за закуподавца у МРС 17.

МСФИ 16 не мења обрачун за услуге. Иако се лизинг и услуге често комбинују у једном уговору, износе који се односе на услуге није потребно известити у билансу стања. МСФИ 16 треба да се примени само на компоненту закупа уговора о лизингу.

Друштво тренутно процењује утицај МСФИ 16 на своје финансијске извештаје.

Осим поменутих, нема других МСФИ и тумачења IFRIC који још увек нису ступили на снагу, а за које се очекује да ће имати материјално значајан утицај на финансијске извештаје Друштва.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је EBITDA која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

2.4. Сезонске операције

Друштво као целина није субјект са израженим сезонским флукуацијама.

2.5. Прерачунавање страних валута

а) Функционална и валута приказивања

Ставке укључене у финансијске извештаје Друштва се одмеравају и приказују у валути примарног економског окружења у ком послује ентитет (функционална валута)). Финансијски извештају су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну и презентациону валуту Друштва.

б) Трансакције и стања

Трансакције у иностраној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски расходи“.

2.6. Нематеријална средства

а) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе.

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

б) Рачунарски софтвер

Рачунарски софтвери обухватају трошкове имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.7. Истраживање и процењивање минералних ресурса

а) Средства за истраживање и процењивање

Током периода истраживања, трошкови истраживања и процене нафте и природног гаса се капитализују све док се не утврди да резерве нафте и гаса неће бити довољне да оправдају трошкове истраживања. Геолошки и геофизички трошкови, као и трошкови директно повезани са истраживањем се капитализују у периоду у којем су настали. Трошкови стицања права на истраживање се капитализују у оквиру некретнина, постројења и опреме или нематеријалних улагања зависно од природе трошка. Када се комерцијалне резерве потврде, након спроведеног теста обезвређења улагања у истраживање и развој, врши се пренос на средства исказана у оквиру некретнина, постројења и опреме односно нематеријална улагања. У току фазе истраживања не врши се обрачун амортизације улагања.

б) Развој основних и нематеријалних средстава

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

з) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

е) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средстава. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средстава умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

2.8. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средстава.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средстава или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средстава и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средстава се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	7 - 25
- Намештај	5 - 10
- Возила	7 - 20
- Рачунари	5 - 10
Остало	3 - 10

Резидуална вредност и корисни век употребе средстава се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средстава своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средстава утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у билансу успеха у оквиру 'Осталих прихода/(расхода)' (напомене 37 и 38).

2.9. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.10. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог. Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана. Инвестиционе некретнине се вреднују применом поштене (фер) вредности. Поштена фер вредност одражава тржишне услове на дан биланса стања коригована, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене поштене (фер) вредности инвестиционих некретнина се књиже у корист или на терет биланса успеха у оквиру осталих прихода (расхода) (напомена 37 и 38). Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.11. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Улагања у зависна правна лица вреднују се методом набавне вредности, исказујући улагања по трошку набавке без укључивања промена вредности улагања која потичу из резултата. Ако на дан састављања биланса стања има индиција да је вредност улагања умањена, врши се процена надокнадиве вредности улагања. Ако је надокнадива вредност мања од књиговодствене вредности, књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност а губитак од умањења вредности улагања признаје се као расход периода.

2.12. Заједнички аранжмани

Друштво примењује МСФИ 11 на све заједничке аранжмане почевши од 1. јануара 2013. године. Према МСФИ 11, улагања у заједничке аранжмане класификују се као заједнички послови или заједнички подухвати зависно од уговорних права и обавеза сваког инвеститора. Друштво је извршило процену природе својих заједничких аранжмана и утврдило да је реч о заједничким пословима која се рачуноводствено обухватају у средствима, обавезама, приходима и расходима.

2.13. Пословне комбинације

Друштво рачуноводствено обухвата пословне комбинације у складу са МСФИ 3 Пословне комбинације. Друштво примењује метод стицања за рачуноводствено обухватање пословне комбинације. Пренесена накнада у пословној комбинацији јесте сума фер вредности пренете имовине на датум стицања, обавеза које је направио стицалац бившим власницима стеченог ентитета и учешћа у капиталу која је емитовао стицалац и признатог гудвила или негативног гудвила. Пренесена накнада укључује фер вредност средства и обавеза који резултирају од споразума о потенцијалној накнади. Препознатљива стечена имовина и обавезе у пословној комбинацији се иницијално одмеравају по фер вредности на датум стицања. Трошкови стицања се признају као расходи периода у којима су и настали.

2.14. Дугорочна финансијска средства

Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије: дугорочни зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

2.14.1. Класификација финансијских средстава

а) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недеривативна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Укључују се у текућа средства, осим уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци након датума биланса стања. У том случају се класификују као дугорочна средства.

б) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају представљају недеривативна средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована ни у једну другу категорију финансијских инструмената. Иста чине дугорочна средства Друштва, осим уколико руководство има намеру да улагања отуђи у року од 12 месеци од датума биланса стања када чине краткорочну имовину Друштва.

2.14.2. Признавање и мерење финансијских средстава

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања – датум када се Друштво обавезала да ће купити или продати финансијско средство. Зајмови и потраживања и улагања која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Фер вредност хартија од вредности која се котирају на берзи заснива се на текућим ценама понуде. Уколико тржиште неког финансијског средства није активно (и за хартије од вредности које се не котирају), Друштво утврђује фер вредност техникама процене. То укључује примену недавних трансакција између независних странака, позивање на друге инструменте који су суштински исти, анализу дисконтованих новчаних токова и опцију модела формирања цена максималним коришћењем информација са тржишта, а уз што је мање могуће ослањање на информације карактеристичне за само Друштво.

Финансијска средства расположива за продају се исказују по фер вредности. Приходи од камата на финансијска средства расположива за продају се обрачунавају коришћењем методе ефективне каматне стопе и признају се у билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали. Дивиденде примљене по основу финансијских средстава расположивих за продају признају се у билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали, односно у периоду у коме се утврди право Друштва на наплату и када је вероватно да ће дивиденде бити наплаћене. Све остале промене у фер вредности се признају у капиталу, до момента продаје или када су обезвређене, када се кумулиране корекције фер вредности признају у капиталу укључују у биланс успеха као Приходи/(Расходи) од усклађивања вредности остале имовине која се вреднује по фер вредности (напомена 35 и 36).

2.14.3. Умањење вредности финансијских средстава

а) Средства која се исказују по амортизованој вредности

На сваки датум биланса стања Друштво процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или Друштва финансијских средстава.

Финансијско средство или Друштво финансијских средстава је обезвређено и губици по основу обезвређења настају само ако постоји објективан доказ о обезвређењу као резултат једног или више догађаја који су настали након почетног признавања средстава ("настанак губитка") и када тај настанак губитка (односно настанци губитака) утиче на процењене будуће новчане токове финансијског средства или Друштва финансијских средстава који могу бити поуздано процењени.

Критеријуми које Друштво користи да одреди да ли постоји објективан доказ о губитку услед умањења вредности укључују:

- Значајне финансијске тешкоће емитента или дужника;
- Кршење уговора, као што је кашњење у плаћању или неплаћање камате или главнице;
- Друштво, из економских или правних разлога који се односе на финансијске тешкоће зајмопримца, одобри зајмопримцу гаранције/повластице које иначе не би одобрила;
- Вероватноћа стечаја или друге финансијске реорганизације дужника;
- Нестанак активног финансијског тржишта за то финансијско средство због финансијских потешкоћа; или доступни подаци који указују да постоји мерљиво смањење у предвиђеним будућим токовима готовине из портфеља финансијских средстава након њиховог иницијалног признавања, иако се поменуто смањење још увек не може повезати са појединачним финансијским средствима из портфеља, укључујући:
 - Неповољну промену кредитне способности дужника; и
 - Националне или локалне економске прилике које су узајамно повезане са кашњењем у наплати потраживања из портфеља.

Друштво прво процењује да ли постоји објективан доказ о обезвређењу.

За категорију кредита и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине (искључујући будуће кредитне губитке који нису настали) дисконтованих по првобитној ефективnoj каматној стопи за то финансијско средство. Износ књиговодствене вредности средства се умањује и износ губитка се признаје у билансу успеха. Ако кредит или улагање које се држи до доспећа има варијабилну каматну стопу, дисконтна стопа за одмеравање сваког губитка због умањења вредности је тренутна каматна стопа утврђена уговором. Друштво може да одмерава умањење вредности на основу фер вредности финансијског инструмента коришћењем тржишних цена које су доступне јавности. Ако се у наредном периоду износ губитка због умањења вредности смањи и то смањење се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања обезвређења (нпр. побољшању кредитне способности дужника), укидање претходно признатог губитка по основу умањења вредности признаје се у билансу успеха.

б) Средства класификована као расположива за продају

На крају сваког извештајног периода Друштво процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или Друштва финансијских средстава. За процену умањења вредности дужничких хартија од вредности Друштво користи критеријуме наведене у тачки (а) горе. У случају власничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају, значајан или пролонгиран пад фер вредности испод њихове набавне вредности сматра се индикатором да је дошло до умањења њихове вредности. Уколико постоји било који од тих доказа за финансијска средства расположива за продају, кумулирани губитак – утврђен као разлика између трошкова стицања и текуће фер вредности, умањене за било какав губитак због умањења вредности финансијског средства који је претходно признат у билансу успеха – преноси се са капитала и признаје у билансу успеха. Губици због умањења вредности власничких инструмената признати у билансу успеха не могу се укинути кроз биланс успеха. Ако се у наредном периоду фер вредност дужничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају повећа и то повећање се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања губитка по основу умањења вредности у билансу успеха, губитак по основу умањења вредности се укида билансу успеха.

2.15. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Друштва нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје.

Тестирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 38).

2.16. Потраживања од купаца

Потраживања од купаца су износи које дугују купци за продате производе, робу или извршене услуге у оквиру редовног циклуса пословања. Уколико се очекује да потраживања буду наплаћена у року од годину дана или краћем (или у оквиру редовног циклуса пословања ако је дужи), потраживања од купаца се класификују као краткорочна. У супротном, потраживања од купаца се исказују као дугорочна.

Потраживања од купаца иницијално се признају по фер вредности и накнадно се мере по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањени за исправку вредности. Резервисање за умањење вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Друштво неће бити у могућности да наплати све износе које потражује у складу са првобитним условима. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидан или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања (више од 90 дана од датума доспећа за друштва у државној својини и више од 60 дана за остала друштва) се сматрају индикаторима да је вредност потраживања умањена. Износ резервисања представља разлику између књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова дисконтованих првобитном ефективном каматном стопом. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру позиције „расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха“ (напомена 36). Када је потраживање ненаплативо, отписује се на терет исправке вредности потраживања. Накнадна наплата износа који је претходно био отписан, исказује се у билансу успеха у оквиру „прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха“ (напомена 35).

2.17. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни и банкама, који се могу ефективно подићи у било које време без претходне најаве. Готовинске еквиваленте чине сва краткорочна високо ликвидна улагања која могу бити конвертована у готовину и са роком доспећа до три месеца или краће од датума улагања. Признају се на основу вредности стицања која је приближна њиховој фер вредности.

2.18. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Друштва, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.19. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.20. Зарада по акцији

Друштво израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода (напомена 40).

2.21. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Друштво има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке. Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет биланса успеха Друштва.

2.22. Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности прилива, без насталих трансакционих трошкова. У наредним периодима обавезе по кредитима се исказују по амортизованој вредности; све разлике између оствареног прилива (умањеног за трансакционе трошкове) и износа отплата, признају се у билансу успеха у периоду коришћења кредита применом методе ефективне каматне стопе.

Накнаде плаћене при прибављању кредита признају се као трансакциони трошкови до износа за који је вероватно да ће део или цео кредит бити повучен. У том случају, накнада се разграничава до коначног повлачења кредита. У случају да не постоји доказ да је делимично или укупно повлачење кредита вероватно, накнада се капитализује као аванс за ликвидност и амортизује се у току периода на који се кредит односи.

Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико Друштво нема безусловно право да одложи измирење обавеза за најмање 12 месеци након датума биланса стања.

2.23. Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима су обавезе плаћања добављачу за преузету робу или примљене услуге у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће уколико доспевају за плаћање у року од 1 године или краћем (односно у оквиру редовног циклуса пословања уколико је дужи). У супротном, ове обавезе се исказују као дугорочне. Обавезе према добављачима се исказују по фер вредности, а накнадно се одмеравају према амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе.

2.24. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу. У том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Друштво послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.25. Примања запослених

а) Обавезе за пензије

Друштво има план дефинисаних доприноса за пензије. Друштво издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Друштво нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Друштво обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода за поселења. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обезвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

в) Бонуси запослених

Друштво признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Друштво признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

У 2014. години Друштво је започела нови трогодишњи процес (2015 – 2017) програма подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности («КПИ») (напомена 21).

2.26. Признавање прихода

Приход укључује фер вредност примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Друштва. Приход се исказује без пореза на додатну вредност, акцизе, повраћаја робе, рабата и попушта након елиминисања прихода од продаје оствареног унутар Друштва.

Друштво признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити, када је вероватно да ће у будућности Друштво имати економске користи и када су испуњени посебни критеријуми за сваку од активности Друштва. Износ прихода се не сматра поуздано мерљивим све док се не реше све потенцијалне обавезе које могу настати у вези са продајом. Своје процене Друштво заснива на резултатима из претходног пословања, узимајући у обзир тип купца, врсту трансакције и специфичности сваког посла.

а) Приход од продаје – велепродаја

Друштво производи и продаје нафту, петрохемијске производе и течни нафтни гас на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Друштво испоручи производе купцу. Испоруча се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаривања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Друштво не буде имала објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Продаја се исказује на основу цене назначене у купопродајним уговорима, умањене за процењене количинске рабате и враћену робу у време продаје. У процени рабата и враћене робе користи се искуство стечено у претходним периодима. Количински рабати се процењују на основу очекиване годишње продаје. Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате који је у складу са тржишном праксом.

б) Приход од продаје – малопродаја

Друштво управља пословањем бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Друштво прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином, боновима или кредитном картицом.

в) Приход од продаје услуга

Друштво продаје инжењерске услуге у вези са експлоатацијом и складиштењем нафте и гаса. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са уобичајено дефинисаним уговореним условима.

Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, уобичајено за пружање инжењерских услуга, признаје се коришћењем „метода степена довршености.“ Приход се углавном признаје по уговореним накнадама. За уговоре на бази утрошеног времена, степен довршености мери се на основу утрошених радних сати утврђених као проценат у односу на укупне радне сате који треба да буду пружени. За уговоре на бази утрошеног материјала, степен довршености мери се на основу насталих директних трошкова као проценат у односу на укупне трошкове који треба да настану.

Приход од уговора са фиксном ценом се такође признаје по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да буду пружене. Уколико настану околности које могу да промене почетне процене прихода, трошкова или време потребно за комплетирање, процене се ревидирају. Ова ревидирања могу довести до повећања или смањења процењених прихода или трошкова и одражавају се на приход у периоду у коме је руководство признало околности које су довеле до ревидирања.

г) Приход од камата

Приход од камата се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе. У случају умањења вредности потраживања, Друштво умањује књиговодствену вредност потраживања до надокнадивог износа, који представља процењени будући новчани ток дисконтван по првобитној ефективној каматној стопи финансијског инструмента, и наставља да приказује промене дисконта као приход од камате. Приход од камате на зајмове чија је вредност умањена утврђује се применом методе првобитне ефективне каматне стопе.

2.27. Закупи

Закуп под условима под којима Друштво суштински преузима све ризике и користи од власништва класификује се као финансијски закуп. Приликом почетног признавања средство под закупом се одмерава по вредности нижој од његове фер вредности и садашње вредности минималних плаћања закупнина. Након почетног признавања средство се рачуноводствено обухвата у складу са одговарајућом рачуноводственом политиком.

Остали закупи спадају у категорију оперативних закупа тако да се средства под закупом не признају у билансу стања Друштва. Укупна плаћања по основу закупа исказују се на терет биланса успеха за годину и то на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

2.28. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Друштва се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Друштва одобрили дивиденде.

2.29. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменути процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршена ревизија и каснијим периодима ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Друштва. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности. О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза биће речи у даљем тексту.

3.1. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Друштво процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (SEC) који се односе на утврђене резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залихе и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама. Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у консолидованим финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

3.2. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2015. године биће већа/мања за РСД 1.079.717 (2014: РСД 984.249).

3.3. Обезвређење гудвила

Гудвил се тестира на обезвређење годишње.

Надокнадива вредност средстава или ЈГГ је већа од његове вредности у употреби и фер вредности умањене за трошкове продаје. При процени вредности у употреби, процењени будући новчани токови су дисконттовани на садашњу вредност користећи дисконтну стопу пре пореза, која рефлектује тренутне тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за средство или ЈГГ. Процењени будући новчани токови укључују процену будућих трошкова резервисања, будуће цене сировина, валутни курс, дисконтну стопу итд.

3.4. Обезвређење недеривативних финансијских средстава

Финансијска средства се процењују на сваки датум извештавања како би се утврдило да ли постоји објективан доказ да је обезвређено неко финансијско средство. Финансијско средство је обезвређено уколико објективан доказ указује на то да је након почетног признавања средства настао губитак и да се тај губитак негативно одразио на процењене будуће токове готовине по основу средства који се могу поуздано проценити.

Друштво узима у обзир доказ о обезвређењу кредита и потраживања како на појединачном тако и на колективном нивоу. Појединачни материјално значајни кредити и пласмани се проверавају на специфично обезвређење. Кредити и пласмани који појединачно нису материјално значајни колективно се проверавају на обезвређење груписањем кредита и потраживања сличних карактеристика у погледу ризика.

Губитак услед обезвређења финансијског средства које се одмерава по амортизованој вредности обрачунава се као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности очекиваних токова готовине дисконттованих по изворној ефективној каматној стопи за то финансијско средство. Губици се признају у консолидованом извештају о укупном резултату у оквиру исправке вредности потраживања и пласмана.

3.5. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Друштво одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Друштво узима у разматрање каматне стопе висококвалитетних обвезница друштва које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуна садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 7,6% (уместо коришћене 6,6%), садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 10,3%, односно 6,1% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 0,5%, садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 12% односно 6,6% за јубиларне награде.

3.6. Обавезе за обнављање природних ресурса (и заштита животне средине)

Руководство Друштва врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у пробитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Друштва, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 7,6% (уместо коришћене 6,6%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 339.439 (2014: РСД 481.611).

3.7. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових финансијских извештаја постоје одређене околности које Друштву могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључена Друштво, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Друштво након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутиим околностима. Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у финансијским извештајима Друштва. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да дâ разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Друштво може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе која по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 43).

3.8. Утицај недавних кретања цена сирове нафте

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Друштва је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност средстава и на свеукупно пословање Друштва. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност средстава достиже своју садашњу вредност.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, ако цена нафте падне за 10 УСД/ барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности средстава и њихове садашње вредности (14,7 млрд. РСД).

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Друштва, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање утицаја уколико се наставе негативни трендови на тржишту.

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

4.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Друштва сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Друштва.

У току свог редовног пословања Друштво је изложена следећим финансијским ризицима:

- а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута и каматни ризик);
- б) кредитни ризик; и
- в) ризик ликвидности.

Валутни ризик

Друштво послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза. Руководство Друштва је установило политику за управљање ризицима од промена курса страних валута у односу на њену функционалну валуту. Да би управљала ризицима од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Ризик од промене курса страних валута настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Друштва.

Друштво има кредите деноминване у страним валутама, најзначајније у ЕУР и УСД које превасходно излажу Друштво ризику промене девизног курса. Валутном изложеношћу по основу кредита се управља по основу учешћа кредита деноминаним у функционалној валути Друштва у укупном кредитном портфолију.

На дан 31. децембра 2015. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 5% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит након опорезивања била би већа/мања за РСД 79.208 (2014: РСД 899.822), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминаним у ЕУР.

На дан 31. децембра 2015. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 10% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит након опорезивања била би већа/мања за РСД 5.759.710 (2014: РСД 7.314.109), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима и обавеза према добављачима деноминаним у УСД.

Готовински ток и ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику новчаног тока, док кредити дати по фиксним каматним стопама излажу Друштво ризику промене фер вредности кредитних стопа. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Друштва. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит у 2015. години био би РСД 1.097.184 (2014: РСД 1.048.789) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Кредитни ризик

Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу Друштва. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

Банке се рангирају само у случају прихвата инструмената обезбеђења потраживања по разним основама и од укупне изложености банака према Групи. Код домаћих банака, уколико је у питању банка са којом Друштво обавља пасивне послове примењује се други критеријум, док уколико је у питању банка са којом Друштво не послује, кредитни лимити се утврђују на основу дефинисане методологије.

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Друштва. Дирекција финансија прати континуирано ликвидност Друштва како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Друштво не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Друштва у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве - нпр. валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обавезе на датум биланса стања Друштва које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

На дан 31. децембра 2015.	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Кредити (краткорочни, текућа доспећа и дугорочни)	20.565.882	86.807.690	20.042.437	127.416.009
Обавезе из пословања (напомена 24)	25.172.093	-	-	25.172.093
	45.737.975	86.807.690	20.042.437	152.588.102

На дан 31. децембра 2014.	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Кредити (краткорочни, текућа доспећа и дугорочни)	17.143.534	74.506.758	26.112.192	117.762.484
Обавезе из пословања (напомена 24)	38.433.183	-	-	38.433.183
	55.576.717	74.506.758	26.112.192	156.195.667

4.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Друштво може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Друштво, као и остала друштва која послују унутар исте делатности, прати капитал на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

На крају извештајних периода коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Обавезе по кредитима – укупно (напомене 22 и 23)	117.009.641	107.313.282
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 17)	(16.729.893)	(5.338.023)
Нето дуговања	100.279.748	101.975.259
ЕБИТДА	44.109.439	64.391.138
Коефицијент задужености	2,27	1,58

Друштво се обавезало (на нивоу Газпром Њефт Друштва) да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 3,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Друштво константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

4.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Друштва представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту (на пример деривати којима се тргује на незваничној берзи) утврђује се различитим техникама процене. Друштво примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената. Фер вредност терминских девизних уговора утврђује се применом котираних тржишних курсева на дан биланса стања.

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Друштва за године које се завршавају 31. децембра 2015. и 2014. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Друштва су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Друштва: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Друштва. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Друштва јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (трошкова). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2015. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	51.355.327	197.408.632	(48.902.683)	199.861.276
Интерсегментни	47.547.891	1.354.792	(48.902.683)	-
Екстерни	3.807.436	186.420.537	-	190.227.973
ЕБИТДА (сегментни резултат)	38.284.468	5.824.971	-	44.109.439
Амортизација	(3.649.779)	(8.451.484)	-	(12.101.263)
Губици/добити због умањења вредности (напомене 37 и 38)	(10.965)	(154.940)	-	(165.905)
Финансијски расходи, нето	(154.959)	(10.078.687)	-	(10.233.646)
Порез на добит	(1.023.893)	(3.327.324)	-	(4.351.217)
Сегментни добитак/(губитак)	32.744.433	(16.639.766)	-	16.104.667

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2014. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	80.403.331	244.940.926	(77.723.675)	247.620.582
Интерсегментни	76.539.271	1.184.404	(77.723.675)	-
Екстерни	3.864.060	243.756.522	-	247.620.582
ЕБИТДА (сегментни резултат)	66.929.689	(2.538.551)	-	64.391.138
Амортизација	(3.028.837)	(7.688.341)	-	(10.717.178)
Губици/добити због умањења вредности (напомене 37 и 38)	(25.798)	127.017	-	101.219
Финансијски расходи, нето	(103.288)	(10.920.105)	-	(11.023.393)
Порез на добит	(501.736)	(5.395.911)	-	(5.897.647)
Сегментни добитак/(губитак)	62.621.462	(32.062.225)	-	30.559.237

ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2015. и 2014. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Нето добит	16.104.667	30.559.237
Порез на добит	4.351.217	5.897.647
Остали расходи	2.262.281	2.623.125
Остали приходи	(2.341.163)	(4.243.334)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	416.034	5.850.648
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(7.102.453)	(969.640)
Финансијски расходи	14.671.061	19.751.540
Финансијски приходи	(4.437.415)	(8.728.147)
Трошкови амортизације	12.101.263	10.717.178
Остали неоперативни трошкови, нето*	8.083.947	2.932.884
ЕБИТДА	44.109.439	64.391.138

* Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на укидање резервисања, казне, пенале и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2015.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	638.494	3.022.528	3.661.022
Продаја природног гаса	6.190.132	-	6.190.132
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	6.190.132	-	6.190.132
Продаја нафтних деривата	153.999.399	28.848.600	182.847.999
Малопродаја	49.664.208	-	49.664.208
Велепродаја	104.335.191	28.848.600	133.183.791
Остала продаја	6.141.920	1.020.203	7.162.123
Продаја укупно	166.969.945	32.891.331	199.861.276

	Година која се завршила 31. децембра 2014.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	3.605.885	3.605.885
Продаја природног гаса	3.757.787	-	3.757.787
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	3.757.787	-	3.757.787
Продаја нафтних деривата	195.001.420	39.842.087	234.843.507
Малопродаја	61.771.841	-	61.771.841
Велепродаја	133.229.579	39.842.087	173.071.666
Остала продаја	5.197.704	215.699	5.413.403
Продаја укупно	203.956.911	43.663.671	247.620.582

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 133.183.791 (2014: РСД 173.071.666) приходи у износу од РСД 23.222.832 (2014: РСД 23.382.492) односе се на домаћег купца Кнез Петрол (2014: ХИП Петрохемија). Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама.

Седиште Друштва је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 166.969.945 (2014: РСД 203.956.911) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 32.891.331 (2014: РСД 43.663.671). Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Продаја сирове нафте	3.022.528	3.605.885
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	7.430.785	6.820.153
Босна и Херцеговина	5.583.102	5.142.090
Румунија	3.122.727	4.562.293
Остала тржишта	12.711.986	23.317.551
	28.848.600	39.842.087
Остали приходи	1.020.203	215.699
	32.891.331	43.663.671

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

6. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2014.					
Набавна вредност	-	6.000.613	333.465	7.799.147	14.133.225
Исправка вредности и обезвређење	-	(2.626.151)	(112.025)	(88.098)	(2.826.274)
Неотписана вредност	-	3.374.462	221.440	7.711.049	11.306.951
Година завршена дана 31. децембра 2014.					
Повећања	3.873.220	542.491	637.828	(1.238.552)	3.814.987
Амортизација	(40.079)	(798.078)	(36.530)	-	(874.687)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	-	-	-	1.213.430	1.213.430
Отуђења и отписи	-	-	-	(59.334)	(59.334)
Остали преноси	(1)	(52.495)	52.496	-	-
Неотписана вредност	3.833.140	3.066.380	875.234	7.626.593	15.401.347
На дан 31. децембра 2014.					
Набавна вредност	3.873.219	6.494.640	971.770	7.714.691	19.054.320
Исправка вредности и обезвређење	(40.079)	(3.428.260)	(96.536)	(88.098)	(3.652.973)
Неотписана вредност	3.833.140	3.066.380	875.234	7.626.593	15.401.347
На дан 1. јануара 2015.					
Набавна вредност	3.873.219	6.494.640	971.770	7.714.691	19.054.320
Исправка вредности и обезвређење	(40.079)	(3.428.260)	(96.536)	(88.098)	(3.652.973)
Неотписана вредност	3.833.140	3.066.380	875.234	7.626.593	15.401.347
Година завршена дана 31. децембра 2015.					
Повећања	2.744.618	924.762	1.281	(1.533.471)	2.137.190
Обезвређење (напомена 37 и 38)	-	(72)	-	-	(72)
Амортизација	(402.257)	(883.622)	(18.208)	-	(1.304.087)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 7)	-	-	-	68.609	68.609
Остали преноси	(21.784)	1.113	21.276	-	605
Неотписана вредност	6.153.717	3.108.561	879.583	6.161.731	16.303.592
На дан 31. децембра 2015.					
Набавна вредност	6.617.839	7.420.522	972.536	6.249.829	21.260.726
Исправка вредности и обезвређење	(464.122)	(4.311.961)	(92.953)	(88.098)	(4.957.134)
Неотписана вредност	6.153.717	3.108.561	879.583	6.161.731	16.303.592

Улагања у развој са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 6.153.717 најзначајнијим делом се односе на улагања у геолошка, 2Д и 3Д сеизмичка истраживања на територији Републике Србије (2014: РСД 3.833.140).

Концесије, патенти, лиценце и остала права на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 3.108.561 најзначајнијим делом се односе на САП софтвер у износу РСД 1.519.764 (2014: РСД 2.011.495).

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 6.161.731 (2014: РСД 7.626.593) се највећим делом односи на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 4.941.068 (2014: РСД 6.009.662).

Амортизација у износу од РСД 1.304.087 (2014: РСД 874.687) укључена је у трошкове пословања.

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

а) Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема
На дан 1. јануара 2014.			
Набавна вредност	11.000.724	110.567.629	84.882.738
Исправка вредности и обезвређење	(304.222)	(32.993.150)	(31.111.921)
Неотписана вредност	10.696.502	77.574.479	53.770.817
Година завршена дана 31. децембра 2014.			
Повећања	15.507	18.819.254	8.564.557
Повећања по основу бизнис комбинација	-	-	-
Обезвређење (напомене 37 и 38)	(29.907)	54.028	(25.210)
Амортизација	-	(4.837.403)	(4.995.419)
Пренос на нематеријална улагања (напомена 6)	-	-	-
Пренос са инвестиционих некретнина	(8.190)	61.445	-
Отуђења и отписи	(39.494)	(129.794)	(74.954)
Остали трансфери	876	144.288	(144.859)
Неотписана вредност	10.635.294	91.686.297	57.094.932
На дан 31. децембра 2014.			
Набавна вредност	10.969.423	129.367.760	92.244.112
Исправка вредности и обезвређење	(334.129)	(37.681.463)	(35.149.180)
Неотписана вредност	10.635.294	91.686.297	57.094.932
Година завршена дана 31. децембра 2015.			
Повећања	16.823	20.927.638	9.446.258
Обезвређење (напомене 37 и 38)	-	(206.567)	(8.874)
Амортизација	-	(5.004.485)	(5.730.008)
Пренос на нематеријална улагања (напомена 6)	-	-	-
Пренос на инвестиционе некретнине	(101.916)	14.533	-
Пренос на стална средства намењена продаји (напомена 12)	(19.626)	(2.053)	(24)
Отуђења и отписи	(97.730)	(78.158)	(128.341)
Остали трансфери	14.126	(29.894)	6.438
Неотписана вредност	10.446.971	107.307.311	60.680.381
На дан 31. децембра 2015.			
Набавна вредност	10.748.445	150.010.082	100.887.394
Исправка вредности и обезвређење	(301.474)	(42.702.771)	(40.207.013)
Неотписана вредност	10.446.971	107.307.311	60.680.381

Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
32.480.853	76.135	56.038	4.160.931	243.225.048
(4.044.148)	(1.212)	(22.054)	(29.899)	(68.506.606)
28.436.705	74.923	33.984	4.131.032	174.718.442
3.270.469	-	344.388	4.815.603	35.829.778
788.129	-	-	-	788.129
(33.294)	(49)	-	-	(34.432)
-	-	(9.669)	-	(9.842.491)
(1.213.430)	-	-	-	(1.213.430)
-	-	-	-	53.255
(170.922)	(32)	-	(7.346.612)	(7.761.808)
-	76	-	-	381
31.077.657	74.918	368.703	1.600.023	192.537.824
33.860.460	76.768	400.426	1.629.280	268.548.229
(2.782.803)	(1.850)	(31.723)	(29.257)	(76.010.405)
31.077.657	74.918	368.703	1.600.023	192.537.824
(3.829.901)	-	15.291	5.005.254	31.581.363
(106.555)	(2)	-	(1.631)	(323.629)
-	-	(62.683)	-	(10.797.176)
(68.609)	-	-	-	(68.609)
-	-	-	-	(87.383)
-	-	-	-	(21.703)
(195.231)	(39)	-	(5.271.037)	(5.770.536)
-	-	8.724	-	(606)
26.877.361	74.877	330.035	1.332.609	207.049.545
29.253.159	76.604	424.741	1.363.418	292.763.843
(2.375.798)	(1.727)	(94.706)	(30.809)	(85.714.298)
26.877.361	74.877	330.035	1.332.609	207.049.545

Друштво је у пословној 2015. години капитализовала трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од РСД 33.227 (2014: РСД 69.900).

На дан сваког биланса стања Руководство Друштва процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Друштво је на дан 31. децембра 2015. године извршило процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину ("ЈГГ") при чему нису уочене назнаке умањења вредности. Додатно, Друштво је извршила процену и признало обезвређење у износу од РСД 317.521 (2014: РСД 34.432) за технолошки и физички застарела и расходована средства.

б) Инвестиционе некретнине по фер вредности

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2015.	2014.
На дан 1. јануара	1.381.832	1.363.353
Повећања	-	817
Добици/(Губици) по основу фер вредновања (напомене 37 и 38)	(124.003)	164.761
Преноси са (на) некретнине, постројења и опрему	87.383	(53.255)
Отуђења	(17.554)	(93.463)
Остало	8.402	(381)
На дан 31. децембра	1.336.060	1.381.832

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 1.336.060 (2014. године: РСД 1.381.832) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2015. односно 2014. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода (напомена 37).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2015. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности			
Земљиште и грађевински објекти			
- Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	794.436	-
- Бензинске станице	-	-	541.624
Укупно	-	794.436	541.624

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2014. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
- Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	812.023	-
- Бензинске станице	-	-	569.808
Укупно	-	812.023	569.808

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих овјеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Друштва на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици. Кључне претпоставке коришћене за вредовање методом употребних вредности:

	2015.	2014.
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	12%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2015.	2014.
Стање на почетку године	569.808	509.899
Промена у фер вредности:		
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	54.431	59.909
Пренос на некретнине, постројења и опрему	(88.469)	-
Остало	5.854	-
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања, средства	(28.184)	59.909
Стање на крају године	541.624	569.808

в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.7.).

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја
На дан 1. јануара 2014.		
Набавна вредност	10.248.631	11.674.429
Исправка вредности и обезвређење	-	(238.059)
Неотписана вредност	10.248.631	11.436.370
Година завршена 31. децембра 2014.		
Повећања	6.860.465	18.757.565
Пренос са инвестиција у току	(3.923.922)	(18.528.311)
Остали преноси	2.013.886	(312.733)
Обезвређење	-	(15.526)
Амортизација	-	-
Пренос са инвестиционих некретнина	-	-
Отуђења и отписи	(197.690)	(12.672)
	15.001.370	11.324.693
На дан 31. децембра 2014.		
Набавна вредност	15.001.370	11.578.278
Исправка вредности и обезвређење	-	(253.585)
Неотписана вредност	15.001.370	11.324.693
На дан 1. јануара 2015.		
Набавна вредност	15.001.370	11.578.278
Исправка вредности и обезвређење	-	(253.585)
Неотписана вредност	15.001.370	11.324.693
Година завршена 31. децембра 2015.		
Повећања	4.662.200	17.897.017
Пренос са инвестиција у току	(3.239.841)	(21.798.085)
Остали преноси	-	(10.332)
Обезвређење	-	-
Амортизација	(143.302)	-
Отуђења и отписи	463.942	(17.820)
	16.744.369	7.395.473
На дан 31. децембра 2015.		
Набавна вредност	16.744.369	7.644.244
Исправка вредности и обезвређење	-	(248.771)
Неотписана вредност	16.744.369	7.395.473

Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
21.923.060	51.949.129	22.241	73.894.430
(238.059)	(16.356.850)	(20.266)	(16.615.175)
21.685.001	35.592.279	1.975	57.279.255
25.618.030	-	-	25.618.030
(22.452.233)	22.452.233	-	-
1.701.153	(805.588)	(81)	895.484
(15.526)	(10.222)	(49)	(25.797)
-	(2.990.069)	-	(2.990.069)
-	35.121	-	35.121
(210.362)	(29.252)	-	(239.614)
26.326.063	54.244.502	1.845	80.572.410
26.579.648	73.455.119	22.203	100.056.970
(253.585)	(19.210.617)	(20.358)	(19.484.560)
26.326.063	54.244.502	1.845	80.572.410
26.579.648	73.455.119	22.203	100.056.970
(253.585)	(19.210.617)	(20.358)	(19.484.560)
26.326.063	54.244.502	1.845	80.572.410
22.559.217	100.269	-	22.659.486
(25.037.926)	25.037.926	-	-
(10.332)	(634)	(2)	(10.968)
-	(3.618.330)	(1)	(3.618.331)
(143.302)	(56.321)	-	(199.623)
446.122	(232.689)	-	213.433
24.139.842	75.474.723	1.842	99.616.407
24.388.613	98.224.109	22.153	122.634.875
(248.771)	(22.749.386)	(20.311)	(23.018.468)
24.139.842	75.474.723	1.842	99.616.407

8. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ЗАВИСНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

Учешћа у капиталу зависних правних лица:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
У акцијама	3.457.576	3.457.576
У уделима	12.868.227	5.271.612
	16.325.803	8.729.188
Минус: Исправка вредности	(2.883.172)	(1.173.167)
	13.442.631	7.556.021

Учешћа у капиталу зависних правних лица са стањем на дан 31. децембра 2015. године односе се на улагања у акције/уделе следећих друштава:

Назив	Учешће	Исправка вредности	Неотписана вредност	Учешће %
О Зоне а.д. Београд, Србија	3.457.576	(1.172.263)	2.285.313	100%
НИС Петрол еоод, Софија, Бугарска	28.938	-	28.938	100%
NIS Petrol SRL, Букурешт, Румунија	997	-	997	100%
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	1.030	-	1.030	100%
Rannon naftagas Kft, Будимпешта, Мађарска	1.710.909	(1.710.909)	-	100%
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад, Србија	905.000	-	905.000	100%
Нафтагас-Технички сервис д.о.о., Зрењанин, Србија	1.177.032	-	1.177.032	100%
Нафтагас-Нафтни сервис д.о.о., Нови Сад, Србија	7.300.000	-	7.300.000	100%
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад, Србија	1.717.349	-	1.717.349	100%
НИС Оверсиз, Москва, Русија	9.856	-	9.856	100%
Јадран - Нафтагас д.о.о., Бања Лука, БиХ	71	-	71	66%
Светлост д.о.о., Бујановац, Србија	17.045	-	17.045	51%
	16.325.803	(2.883.172)	13.442.631	

У 2015. години, Друштво је извршило докапитализацију следећих зависних друштава:

- Нафтагас – нафтни сервис д.о.о. Нови Сад у износу од РСД 3.720.017. Докапитализација је регистрована 24. јуна 2015. године;
- НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад у износу од РСД 583.500. Докапитализација је регистрована 24. јуна 2015. године;
- Нафтагас-технички сервис д.о.о. Зрењанин у износу од РСД 193.679. Докапитализација је регистрована 24. јуна 2015. године;
- Нафтагас-транспорт д.о.о. Нови Сад у износу од РСД 1.389.598. Докапитализација је регистрована 24. јуна 2015. године;
- Rannon naftagas Kft, Будимпешта у износу од РСД 1.710.726. Докапитализација је регистрована 14. маја 2015. године. Инвестиција је у потпуности обезвређена.

9. ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ МАТИЧНИМ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дугорочни зајмови зависним друштвима у земљи	2.904.867	2.842.520
Дугорочни зајмови зависним друштвима у иностранству	31.270.666	31.674.870
Минус: обезвређење	(673.336)	(1.943.236)
	33.502.197	32.574.154

Дугорочни зајмови зависним правним лицима исказани у РСД са стањем на дан 31. децембра 2015. године односе се на:

	Валута	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
<i>У земљи</i>			
О Зоне а.д. Београд, Србија	ЕУР	2.904.867	2.842.520
		2.904.867	2.842.520
<i>У иностранству</i>			
НИС Петрол еоод Софија, Бугарска	ЕУР	11.355.192	11.348.122
NIS Petrol SRL Букурешт, Румунија	ЕУР	10.131.378	9.258.906
НИС Петрол д.о.о. Бања Лука, БиХ	ЕУР	7.490.872	7.484.821
Јадран - Нафтагас д.о.о. Бања Лука, БиХ	ЕУР	1.813.389	1.852.285
Rannon naftagas Kft Будимпешта, Мађарска	ЕУР	479.835	1.730.736
		31.270.666	31.674.870
		34.175.533	34.517.390

Дугорочни кредити зависним правним лицима су одобрени са варијабилном каматном стопом (1М и 6М Еурибор + 2,9%), на период од 7 година од тренутка исплате последње трансхе. Исказана књиговодствена вредност дугорочних зајмова одговара њиховој фер вредности.

10. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Остали дугорочни пласмани	1.032.339	925.696
Дугорочни кредити дати запосленима	1.161.130	1.155.943
<i>Минус: обезвређење</i>	(1.022.745)	(919.728)
	1.170.724	1.161.911

Кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 1.161.130 (31. децембра 2014: РСД 1.155.943) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи од 0,5% односно 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама.

Фер вредност кредита датих запосленима заснива се на новчаним токовима дисконтованим тржишном каматном стопом по којој би Друштво моглода прибави дугорочне позајмице и која одговара тржишној каматној стопи на сличне финансијске инструменте у текућем извештајном периоду 4,85% за кредите деномиране у ЕУР односно 15,26% за кредите деномиране у РСД (2014. година: 4,99% годишње за кредите деномиране у ЕУР и 15,85% за кредите у РСД).

11. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дугорочна потраживања према држави и компанијама у државном власништву	15.493.616	-
Дугорочна потраживања – финансијски лизинг	29.311	36.603
<i>Минус: исправка</i>	(933.939)	(24.559)
	14.588.988	12.044

Дугорочна потраживања према држави и државним компанијама у износу од РСД 15.493.616 најзначајнијим делом у износу од РСД 11.222.228 односе се на дугорочни део потраживања од Републике Србије настао по основу преузимања дуговања Србијагаса према Нафтної индустрији Србије и његовог претварања у јавни дуг (краткорочни део потраживања – напомене 14 и 15).
Наведена потраживања су везана за ЕУР на дан преузимања дуга.

На дан 31. децембра 2015. године извршена је уплата прве рате у складу са Законом дефинисаном динамиком.

12. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Одложена пореска средства :		
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду дужем од годину дана	7.521.729	7.834.155
	7.521.729	7.834.155
Одложене пореске обавезе:		
- Одложене пореске обавезе које ће бити признате у периоду дужем од годину дана	(2.735.676)	(2.724.064)
	(2.735.676)	(2.724.064)
Одложена пореска средства (нето)	4.521.729	5.110.091

Бруто кретања на одложеном порезу приказана су у табели испод:

	2015.	2014.
Стање на дан 1. јануара	5.110.091	7.623.227
Ефекат на укупни резултат	(588.222)	(2.476.523)
Ефекат на остали укупни резултат	(140)	(36.613)
Стање на дан 31. децембра	4.521.729	5.110.091

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године, без нетирања салда у оквиру исте јурисдикције, су:

	Резервисања	Разлика књиговодствене вредности НПО и пореске основице	Укупно
<i>Одложене пореске обавезе</i>			
Стање 1. јануара 2014.	-	(2.153.482)	(2.153.482)
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 39)	-	(533.969)	(533.969)
- ефекат на остали укупни резултат	(36.613)	-	(36.613)
Стање на дан 31. децембра 2014	(36.613)	(2.687.451)	(2.724.064)
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 39)	16.825	(28.297)	(11.472)
- ефекат на остали укупни резултат	(140)	-	(140)
Стање на дан 31. децембра 2015	(19.928)	(2.715.748)	(2.735.676)

	Резервисања	Умањење вредности имовине	Порески кредит	Укупно
<i>Одложена пореска средства</i>				
Стање 1. јануара 2014.	308.289	762.878	8.705.542	9.776.709
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 39)	(282.758)	(82.219)	(1.577.577)	(1.942.554)
Стање на дан 31. децембра 2014.	25.531	680.659	7.127.965	7.834.155
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 39)	933.478	183.363	(1.693.591)	(576.750)
Стање на дан 31. децембра 2015.	959.009	864.022	5.434.374	7.257.405

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Порески кредит представља износ у висини од 20% од капиталних инвестиција у периоду до 31. децембра 2013. године у складу са пореском регулативом Републике Србије и може бити искоришћен у периоду од 10 година.

Порески кредити у износу од РСД 282.119 нису признати као одложена пореска средства јер је процењено да неће бити искоришћени. Ови инвестициони кредити истичу постепено до 2023. године.

13. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	14.331.033	25.741.314
Недовршена производња	4.050.154	5.755.021
Готови производи	5.540.706	7.121.091
Роба	1.956.161	2.770.724
Дати аванси	453.621	627.709
<i>Минус: исправка вредности залиха</i>	(5.117.655)	(5.613.846)
<i>Минус: исправка вредности датих аванса</i>	(268.119)	(239.846)
	20.945.901	36.162.167
Стална средства намењена продаји	207.485	-
<i>Минус: исправка вредности средстава намењених продаји</i>	(185.782)	-
	21.703	
	20.967.604	36.162.167

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Исправка вредности средстава намењених продаји	
На дан 1. јануара 2014.	6.136.250	248.347	-	6.384.597
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 38)	9.025	5.688	-	14.713
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 37)	(216.837)	(13.116)	-	(229.953)
Остало	(314.592)	(1.073)	-	(315.665)
На дан 31. децембра 2014.	5.613.846	239.846	-	5.853.692
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 38)	89.439	39.215	-	128.654
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 37)	(406.016)	(4.439)	-	(410.455)
Пренос са дугорочног дела	-	-	185.782	185.782
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(6.503)	-	(6.503)
Остало	(179.614)	-	-	(179.614)
На дан 31. децембра 2015.	5.117.655	268.119	185.782	5.571.556

14. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Матична и зависна правна лица у земљи	1.530.043	4.199.731
Матична и зависна правна лица у иностранству	1.350.735	1.394.526
Остале повезане стране у земљи	19.016.180	13.023.542
Остале повезане стране у иностранству	148.105	36.398
Потраживања од трећих лица у земљи	32.107.417	46.603.719
Потраживања од трећих лица у иностранству	755.895	1.336.768
	54.908.375	66.594.684
<i>Минус: исправка вредности</i>	(19.579.712)	(12.501.524)
	35.328.663	54.093.160

Старосна структура ових потраживања била је следећа:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Неисправљена и недоспела потраживања	27.210.041	25.690.121
Неисправљена а доспела потраживања:		
- до 30 дана	1.671.356	3.813.902
- од 1 до 3 месеца	3.245.737	2.052.271
- од 3 месеца до 1 године	118.533	10.978.994
- преко 1 године	3.082.996	11.557.872
Укупно	35.328.663	54.093.160

Услед неповољних макроекономских услова последњих година, Друштво је суочена са отежаном наплатом потраживања од друштава у државном власништву. Међутим, Руководство Друштва блиско сарађује са главним дужницима на измиривању наведених дуговања и верује да су нето потраживања укључена у старосну анализу у табели изнад у потпуности наплатива.

Валутна структура потраживања по основу продаје је следећа:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
РСД	36.928.600	63.826.066
ЕУР	17.563.123	550.793
УСД	416.631	2.217.804
Остало	21	21
	54.908.375	66.594.684

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје су:

	Потраживања по основу продаје		Укупно
	Специфична исправка	Општа исправка	
На дан 1. јануара 2014. године	8.237.040	4.301.928	12.538.968
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 36)	81.045	206.348	287.393
Укидање резервисања (напомена 35)	-	(287.868)	(287.868)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(264.395)	(264.395)
Остало	-	227.426	227.426
На дан 31. децембра 2014. године	8.318.085	4.183.439	12.501.524
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 36)	118	114.367	114.485
Укидање резервисања (напомена 35)	(5.653.229)	(127.963)	(5.781.192)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(188.529)	(188.529)
Пренос са осталих потраживања (напомена 15)	3.105.067	-	3.105.067
Пренос са краткорочних финансијских пласмана (напомена 16)	-	8.152.392	8.152.392
Остало	210.423	1.420.533	1.630.956
Курсне разлике	-	45.009	45.009
На дан 31. децембра 2015. године	5.980.464	13.599.248	19.579.712

Укидање резервисања у износу од РСД 5.781.192 у највећој мери се односе на позитиван исход преговора између Друштва и Владе Републике Србије у вези наплате потраживања од Србијасга. Преговори су завршени усвајањем Закона о преузимању потраживања према Србијасгу од стране Републике Србије. У складу са Законом, Друштво ће наплатити износ од РСД 23.379.767 у наредне две године, при чему последња рата доспева 31. маја 2018. године. Дана 31. децембра 2015. године Друштво је примило прву уплату од РСД 4.675.953. У складу са тим, Друштво је рекласификовало дугорочни део потраживања у износу од РСД 11.222.228 (напомена 11) са одговарајућим ефектом дисконтовања.

Формирање резервисања за губитке због умањења вредности потраживања су укључени као део губитка по основу фер вредновања и исказују се у билансу успеха (напомена 36). Износи књижени на терет исправке вредности отписују се када се не очекује да ће бити наплаћени. Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања.

15. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Потраживања за камате	7.203.310	14.308.224
Потраживања од запослених	86.293	85.892
Потраживања за више плаћени порез на добит	1.618.126	2.627.622
Остала потраживања	7.514.636	7.514.100
<i>Минус: исправка вредности</i>	(13.789.308)	(20.751.217)
	2.633.057	3.784.621

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Потраживања за камате	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2014. године	10.368.846	7.330.368	17.699.214
Резервисања за обезвређење осталих потраживања (напомена 36)	3.604.591	1.543	3.606.134
Укидање резервисања (напомена 35)	(391.242)	(2.258)	(393.500)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(159.538)	(1.093)	(160.631)
На дан 31. децембра 2014. године	13.422.657	7.328.560	20.751.217
Резервисања за обезвређење осталих потраживања (напомена 36)	93.583	97.586	191.169
Укидање резервисања (напомена 35)	(1.315.670)	(1.251)	(1.316.921)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(2.759.805)	(471)	(2.760.276)
Пренос на потраживања по основу продаје (напомена 14)	(3.105.067)	-	(3.105.067)
Остало	20.223	8.963	29.186
На дан 31. децембра 2015. године	6.355.921	7.433.387	13.789.308

16. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Краткорочни кредити и пласмани –матична и повезана правна лица	847.638	4.337.886
Краткорочни кредити и пласмани у земљи	2.019	2.019
Остали краткорочни финансијски пласмани	408.297	10.357.959
<i>Минус: исправка вредности</i>	(2.019)	(8.152.392)
	1.255.935	6.545.472

Током 2015. године, извршен је пренос на потраживања од продаје текућег доспећа репрограмираних потраживања у износу од РСД 10.353.617 које је обезвређено у износу од РСД 8.152.392.

Промене на исправци вредности краткорочних финансијских пласмана су:

	Краткорочни кредити матична и повезана правна лица	Остала краткорочни финансијски пласмани-репрограмирана потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2014. године	126	7.827.615	7.827.741
Укидање резервисања (напомена 35)	-	(106.562)	(106.562)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(126)	-	(126)
Курсне разлике	-	431.339	431.339
На дан 31. децембра 2014. године	-	8.152.392	8.152.392
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	2.019	2.019
Пренос на потраживања по основу продаје (напомена 14)	-	(8.152.392)	(8.152.392)
На дан 31. децембра 2015. године	-	2.019	2.019

17. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Готовина у банци и благајни	10.713.556	4.338.300
Депозити са доспећем до 3 месеца	6.012.193	725.814
Остала новчана средства	4.144	273.909
	16.729.893	5.338.023

18. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Разграничени порез на додату вредност	1.029.121	1.184.270
Унапред плаћени трошкови	84.499	108.427
Разграничени приходи	618.765	2.750
Унапред плаћена акциза	2.943.879	4.256.200
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	2.012.914	1.608.411
	6.689.178	7.160.058

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 1.029.121 (31. децембра 2014: РСД 1.184.270) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 2.943.879 (31. децембар 2014: РСД 4.256.200) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизног складишту и на акцизе плаћене за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

19. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Издате менице и гаранције	86.246.018	74.389.497
Примљене менице и гаранције	24.236.941	27.511.645
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.690	5.357.690
Потраживања (из бивших република Југославије)	6.830.396	6.329.184
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	6.117.283	4.414.343
Средства за затварање поља у Анголи	990.870	771.785
Остала ванбилансна актива и пасива	197.477	-
	129.976.675	118.774.144

20. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500. Акцијски капитал на дан 31. децембра 2015. и 31. децембра 2014. године састоји се од 163.060.400 акција. Дивиденда за годину која се завршила 31. децембра 2014. од 46,85 РСД по акцији, односно у укупном износу од РСД 7.639.380 је одобрена од стране Скупштине акционара дана 23. јуна 2015. године и исплаћена 31. августа 2015. године.

21. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање 1. јануара 2014. године	9.063.038	690.094	1.900.757	1.522.079	1.091.375	14.267.343
На терет биланса успеха (напомене 31 и 34)	52.371	20.000	253.786	-	-	326.157
Повећања и корекција процене резервисања	(14.377)	-	-	-	-	(14.377)
Укинута у току године (напомена 37)	-	-	(1.237.653)	(812.189)	(55.306)	(2.105.148)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	-	-	(244.084)	-	-	(244.084)
Измирење обавеза	(75.420)	(152.437)	(74.938)	(608.044)	(167.524)	(1.078.363)
Стање на дан 31. децембра 2014. године	9.025.612	557.657	597.868	101.846	868.545	11.151.528
Стање 1. јануара 2015. године						
На терет биланса успеха (напомене 31 и 34)	268.070	307.036	73.976	244.309	-	893.391
Повећања и корекција процене резервисања	100.888	-	-	-	-	100.888
Укинута у току године (напомена 37)	(49.261)	(4.300)	-	-	(107.650)	(161.211)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	-	-	(932)	-	-	(932)
Измирење обавеза	(192.943)	(172.688)	(55.374)	(49.372)	(130.136)	(600.513)
Стање на дан 31. децембра 2015. године	9.152.366	687.705	615.538	296.783	630.759	11.383.151

Анализа резервисања:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дугорочна	9.154.267	8.690.515
Краткорочна	2.228.884	2.461.013
	11.383.151	11.151.528

а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Друштва процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Друштво има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Друштво је извршила резервисање по наведеном основу у износу од РСД 687.705 (31. децембра 2014: РСД 557.657) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Друштва.

в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Друштво је започела процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Друштва. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности («КПИ») у периоду од три године. На дан 31. децембра 2015. године руководство Друштва је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених у износу од РСД 296.783 (31. децембра 2014. године: РСД 101.846).

г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2015. године Друштво је проценила вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Друштво је извршила укидање резервисања за судске спорове за које је процењено да неће имати негативан исход спора у износу од РСД 107.660 (укидање резервисања у 2014: РСД 55.307) Процена Друштва је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2015. године.

д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Отпремнине	75.802	68.359
Јубиларне награде	539.736	529.509
	615.538	597.868

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дисконтна стопа	6,6%	6,75%
Будућа повећања зарада	2,5%	2,5%
Просечан будући радни век	15,7	12,4

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2014. године	533.180	1.367.577	1.900.757
Трошкови директно плаћених накнада	(16.264)	(58.674)	(74.938)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	(244.084)	-	(244.084)
Укупно приходи признати у укупном резултату	(204.473)	(779.394)	(983.867)
Стање на дан 31. децембра 2014. године	68.359	529.509	597.868
Трошкови директно плаћених накнада	(2.368)	(53.006)	(55.374)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	(932)	-	(932)
Укупно приходи признати у укупном резултату	10.743	63.233	73.976
Стање на дан 31. децембра 2015. године	75.802	539.736	615.538

Износ признат у укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Текући трошкови накнада	66.664	202.422
Трошкови камата	56.751	156.808
Добици од промене плана доприноса	(5.432)	(265.082)
Актуарски губици (јубиларне награде)	(24.012)	(557.749)
Трошкови прошлих услуга	(33.566)	(772.828)
	60.405	(1.236.429)

22. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2015.	31 децембар 2014.
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	42.427.710	47.820.723
Банкарски кредити	70.298.957	50.891.268
Остале дугорочне обавезе	-	1.209
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза	(13.417.421)	(6.100.504)
	99.309.246	92.612.696

а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 42.427.710 (2014: РСД 47.820.723), са висином текућег доспећа од РСД 5.657.028 (2014: РСД 5.625.967), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

б) Банкарски кредити

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дугорочни кредити у земљи	18.693.335	7.175.318
Дугорочни кредити у иностранству	51.605.622	43.715.950
	70.298.957	50.891.268
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 23)	(7.760.393)	(474.537)
	62.538.564	50.416.731

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Између 1 и 2 године	11.829.773	6.969.316
Између 2 и 5 године	45.785.596	38.044.029
Преко 5 година	4.923.195	5.403.386
	62.538.564	50.416.731

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
УСД	53.388.078	45.401.219
ЕУР	16.529.506	5.126.540
РСД	1.174	1.520
ЈПЈ	380.199	361.989
	70.298.957	50.891.268

Фер вредност дугорочних кредита је једнака њиховој књиговодственој вредности.

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорила са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор.

Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима. Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Друштво одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој ЕБИТДА. Руководство верује да је Друштво усаглашена са наведеним ковенантима на дан 31. децембра 2015. и 31. децембра 2014. године.

23. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Краткорочни кредити зависним правним лицима	729.883	-
Краткорочни кредити	3.553.091	8.600.082
Краткорочна доспећа дугорочних кредита (напомена 22)	13.417.421	6.100.504
	17.700.395	14.700.586

24. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Матична и зависна правна лица у земљи	2.418.644	2.845.130
Матична и зависна правна лица у иностранству	11.015.359	20.144.858
Остала повезана правна лица у земљи	800.455	830.355
Остала повезана правна лица у иностранству	166.005	50.923
Добављачи у земљи	5.492.502	5.654.892
Добављачи у иностранству	5.201.953	8.837.079
Остале обавезе из пословања	77.175	69.946
	25.172.093	38.433.183

Обавезе према матичном и зависним правним лицима у иностранству са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 11.015.359 (31. децембра 2014: РСД 20.144.858) у целини се односе на обавезе према добављачу Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација по основу набавке сирове нафте.

25. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Обавезе из специфичних послова	359.162	493.913
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	811.581	821.286
Обавезе за камате	810.405	657.526
Обавезе за дивиденде	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе према запосленима	433.281	446.262
Резервисања за обнављање природних ресурса	1.609.928	1.638.178
Резервисања за заштиту животне средине	311.905	490.586
Резервисања за судске спорове	245.543	272.252
Остале краткорочне обавезе	71.811	108.172
	8.425.924	8.700.483

26. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ , ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Обавезе за акцизу	6.057.861	5.294.046
Остале обавезе за порезе	1.183.289	1.819.952
	7.241.150	7.113.998

27. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2015. године у износу РСД 2.290.026 (31. децембра 2014: РСД 3.045.933) се највећим делом односе на укалкулисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 1.401.438 (31. децембра 2014: РСД 1.548.802).

28. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Трошкови сировина	107.085.169	136.850.946
Режијски трошкови	221.311	155.109
Остали трошкови	430.207	504.621
	107.736.687	137.510.676

29. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	10.871.917	10.995.544
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	1.429.584	1.541.382
Трошкови накнада по уговору о делу	298.955	540.286
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	53.660	59.568
Трошкови накнада члановима одбора директора и одбора скупштине акционара	128.011	126.569
Трошкови отпремнина	340.737	303.545
Остали лични расходи и накнаде	741.358	516.725
	13.864.222	14.083.619

30. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Производне услуге	3.101.503	3.295.560
Транспортне услуге	3.317.450	3.077.529
Услуге одржавања	4.216.545	4.073.119
Закупнине	1.180.355	1.266.705
Трошкови сајмова	3.323	11.148
Реклама и пропаганда	821.973	905.831
Трошкови истраживања	463.888	542.985
Остале услуге	881.502	694.420
	13.986.539	13.867.297

31. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Трошкови обнављања природних ресурса	453.709	24.000
Трошкови накнадних примања запослених	318.285	253.786
	771.994	277.786

32. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Непроизводне услуге	7.336.307	6.357.806
Репрезентација	89.518	110.283
Премије осигурања	383.059	493.047
Трошкови платног промета	227.776	202.766
Трошкови пореза	1.055.209	945.242
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	1.424.183	2.234.572
Остали непроизводни трошкови	1.087.510	792.780
	11.603.562	11.136.496

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2015. у износу од РСД 7.336.307 (2014: РСД 6.357.806), се највећим делом у износу од РСД 3.824.498 односе на трошкове услужних организација, трошкове консултантских услуга у износу од РСД 924.114, трошкове пројектовања у износу од РСД 1.330.055 и трошкове консалтинга у износу од РСД 911.473.

33. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.141.289	2.061.493
- остали финансијски приходи	1.126.848	1.200.544
Приходи од камата	650.898	4.196.347
Позитивне курсне разлике	1.449.860	1.253.608
Остали финансијски приходи	68.520	16.155
	4.437.415	8.728.147

34. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	2.680.138	3.312.413
- остали финансијски расходи	948.878	3.983.152
Расходи камата	2.323.427	2.278.640
Дисконт дугорочних обавеза	121.397	48.371
Дисконт дугорочних потраживања	912.968	-
Негативне курсне разлике	7.679.828	10.128.617
Остали финансијски расходи	4.425	347
	14.671.061	19.751.540

35. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	495	17.263
Приходи по основу вредновања:		
- специфичних и потраживања по основу продаје	5.785.037	452.315
- краткорочних пласмана	-	106.562
- осталих потраживања (напомена 15)	1.316.921	393.500
	7.102.453	969.640

36. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Губици по основу вредновања:		
- дугорочних финансијских пласмана	98.577	1.943.262
- специфичних и потраживања по основу продаје	124.269	298.084
- осталих потраживања (напомена 15)	191.169	3.606.134
- остало	2.019	3.168
	416.034	5.850.648

37. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Добици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	148.438	164.180
Добици од продаје материјала	33.467	41.619
Добици од продаје хартија од вредности	61.696	-
Вишкови по основу пописа	231.448	346.806
Приходи од смањења обавеза	486.139	33.661
Укидање дугорочних резервисања	161.211	2.105.148
Негативни гудвил	-	455.776
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- некретнина, постројења и опреме	-	79.589
- инвестиционих некретнина	-	164.761
- залиха	406.016	216.837
- остале имовине	4.438	13.115
Затезне камате	138.190	98.858
Остали приходи	670.120	522.984
	2.341.163	4.243.334

38. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Губици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	226.496	159.401
Мањкови	348.893	766.429
Отпис потраживања	14.853	2.081
Отпис залиха	147.712	41.642
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања	72	-
- некретнина, постројења и опреме	323.629	114.021
- инвестиционих некретнина	124.003	-
- залиха	89.439	9.025
- остале имовине	39.216	5.687
Остали непоменути расходи	947.968	1.524.839
	2.262.281	2.623.125

39. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Текући порез на добит	3.762.995	3.421.124
Одложени порез (напомена 12)		
Настанак и укидање привремених разлика	588.222	2.476.523
	4.351.217	5.897.647

Порез на добит Друштва пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе на резултат Друштва, као што је приказано:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Добит пре опорезивања	20.455.884	36.456.884
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи земље у којој је настао профит	3.068.383	5.468.533
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходи који су изузети из опорезивања	(60.630)	(277.761)
Расходи који се не признају за пореске сврхе	1.043.733	1.339.758
Порески губици за које нису била призната одложена пореска средства	1.693.591	1.577.576
Искоришћени порески кредити	(1.363.955)	(1.858.423)
Остало	(29.905)	(285.250)
	4.351.217	5.964.433
Корекција пореза на добит за претходни период	-	(66.786)
	4.351.217	5.897.647
Ефективна стопа пореза на добит	21,27%	16,18%

40. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Нето добит која се може приписати Акционарима Нафтне Индустије Србије	16.104.667	30.559.237
Просечан пондерисани број акција	163.060.400	163.060.400
Основна зарада по акцији	0,099	0,187

41. ПОСЛОВНЕ КОМБИНАЦИЈЕ

У 2015. години Друштво није имала пословних комбинација.

У 2014. години, Друштво је стекла власништво над пет бензинских станица, четири у Бугарској и једну у Србији. Укупна пренета вредност плаћена за наведена стицања износи РСД 874.367. Фер вредност стечених средстава при аквизицији износи РСД 1.245.216 и разлика представља признати гудвил.

42. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Друштва је Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је у 2015. години и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 31. децембра 2015. године и 31. децембра 2014. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Укупно
На дан 31. децембар 2015.				
Аванси за основна средства	68.269			68.269
Учешћа у капиталу	13.442.631			13.442.631
Дугорочни кредити	33.502.197			33.502.197
Потраживања по основу продаје	2.877.268		148.105	3.025.373
Остала потраживања	984.485		-	984.485
Краткорочни пласмани	847.638		-	847.638
Остала обртна имовина	51.810		-	51.810
Дугорочне обавезе		(36.770.682)	-	(36.770.682)
Краткорочне финансијске обавезе	(729.883)	(5.657.028)	-	(6.386.911)
Примљени аванси	(6.607)		(12.470)	(19.077)
Обавезе из пословања	(3.429.198)	(10.004.805)	(966.460)	(14.400.463)
Остале краткорочне обавезе	(42.428)		-	(42.428)
	47.566.182	(52.432.515)	(830.825)	(5.697.158)
На дан 31. децембар 2014.				
Аванси за основна средства	35.055		-	35.055
Учешћа у капиталу	7.556.021		-	7.556.021
Дугорочни кредити	32.574.154		-	32.574.154
Потраживања по основу продаје	5.590.651		36.398	5.627.049
Остала потраживања	1.068.527		-	1.068.527
Краткорочни пласмани	4.337.886		-	4.337.886
Остала обртна имовина	53.933		-	53.933
Дугорочне обавезе	-	(42.194.756)	-	(42.194.756)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.625.967)	-	(5.625.967)
Примљени аванси	(142)		(12.831)	(12.973)
Обавезе из пословања	(2.867.745)	(20.122.243)	(50.923)	(23.040.911)
Остале краткорочне обавезе	(197.786)		-	(197.786)
Остале обавезе	(6.006)		-	(6.006)
	48.144.548	(67.942.966)	(27.356)	(19.825.774)

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2015. и 2014. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Укупно
Година која се завршила дана 31. децембра 2015. године				
Приходи од продаје	9.566.804	-	811.395	10.378.199
Остали пословни приходи	33.067	-	-	33.067
Набавна вредност продате робе	228.234	-	553.999	782.233
Смањење залиха готових производа и недовршене производње	(8.876.836)	-	(85.607)	(8.962.443)
Трошкови материјала	(16.748)	(79.766.583)	(1.952.153)	(81.735.484)
Трошкови горива и енергије	(2.641)	-	-	(2.641)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(75.189)	-	-	(75.189)
Производне услуге	(3.724.162)	-	(169.108)	(3.893.270)
Непроизводни трошкови	(988.430)	(39.619)	(29.234)	(1.057.283)
Финансијски приходи	2.327.852	8.805	-	2.336.657
Финансијски расходи	(2.678.123)	(945.091)	(10.227)	(3.633.441)
Губици по основу фер вредновања	(100.474)	-	-	(100.474)
Остали приходи	1.971	107.223	11	109.205
Остали расходи	(53.391)	(95.622)	(19.836)	(168.849)
	14.908.250	(80.730.887)	(900.760)	(85.989.713)
Година која се завршила дана 31. децембра 2014. године				
Приходи од продаје	10.342.966	-	2.208.538	12.551.504
Остали пословни приходи	34.501	-	-	34.501
Набавна вредност продате робе	(127.787)	-	(65.868)	(193.655)
Смањење залиха готових производа и недовршене производње	(9.800.339)	-	(1.627.639)	(11.427.978)
Трошкови материјала	(13.003)	(109.522)	(94.590.847)	(94.713.372)
Трошкови горива и енергије	(437)	-	-	(437)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(27.215)	-	-	(27.215)
Производне услуге	(3.877.420)	-	-	(3.877.420)
Непроизводни трошкови	(550.441)	(51.132)	(12.974)	(614.547)
Финансијски приходи	1.086.526	-	-	1.086.526
Финансијски расходи	(3.384)	(1.150.071)	-	(1.153.455)
Губици по основу фер вредновања	(1.943.236)	-	-	(1.943.236)
Остали приходи	-	52.602	202.046	254.648
Остали расходи	(5.205)	(68.318)	(410.518)	(484.041)
	(4.884.474)	(1.326.441)	(94.297.262)	(100.508.177)

Накнаде кључном руководству

Накнаде плаћене или плативе кључном руководству у 2015. и 2014. години приказане су у табели која следи:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Зараде и остала краткорочна примања	425.613	685.322
	425.613	685.322

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
ХИП Петрохемија	23.268.304	13.004.338
Србијагас	101.306	29.289.917
Република Србија	18.703.814	-
	42.073.424	42.294.255
<i>Обавезе</i>		
ХИП Петрохемија	(800.455)	(830.355)
Србијагас	(372.985)	(226.896)
	(1.173.440)	(1.057.251)
<i>Примљени аванси</i>		
ХИП Петрохемија	(12.470)	(7.109)
Србијагас	-	(12.806)
	(12.470)	(19.915)

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
<i>Пословни Приходи</i>		
ХИП Петрохемија	17.580.877	23.382.492
Србијагас	3.927.429	2.926.879
	21.508.306	26.309.371
<i>Пословни Расходи</i>		
ХИП Петрохемија	(169.108)	(174.117)
Србијагас	(933.151)	(751.452)
	(1.102.259)	(925.569)

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

43. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Пренос власништва над имовином

До дана 31. децембра 2015. године Друштво је имало власништво и право да користи и поседује 7.932 непокретности, што чини 97% од укупног броја ставки непокретне имовине (објекти и парцеле) Друштва.

Преосталих 3% преноса права над имовином Република Србија треба да изврши у складу са Уговором о купопродаји акција Нафтне индустрије Србије а.д. потписаним 2007. године.

Финансијске гаранције

На дан 31. децембар 2015. године укупни износ датих финансијских гаранција од стране Друштва износи РСД 5.950.324 и највећом делом се односи на царинске обавезе у износу од РСД 1.913.740(2014: РСД 3.145.363).

Заштита животне средине

Руководство Друштва је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 687.705 (31. децембар 2014.: РСД 557.657) на основу интерне процене о усаглашености Друштва са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Друштва сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Остале потенцијалне обавезе

На дан 31. децембра 2015. године Друштво није формирала резервисање за потенцијални губитак који може настати по основу процене пореских обавеза од стране Министарства финансија Анголе, према којој Друштво треба да плати разлику у обрачуну пореза у износу од 81 милиона УСД која се односи на додатну профитну нафту за период од 2002. до 2009. Руководство сматра да, на основу услова из потписаних концесионих уговора са државом Анголом и на основу мишљења правних консултаната из Анголе, такав захтев није у складу са тренутно важећим законским оквиром у Анголи због чињенице да власти нису правилно израчунале профитну нафту и да је профитна нафта уговорна обавеза која треба се да испуни према националном концесионару, што је у супротности са мишљењем Министарства финансија Анголе. Руководство Друштва ће уложити жалбу против било какве акције принудне наплате пореза од стране Министарства финансија Анголе и предузети све потребне кораке у циљу одлагања наплате пореза док суд Анголе не донесе коначну одлуку о овом питању. На основу искуства осталих концесионара, суд Анголе још увек није донео одлуку у вези са њиховим жалбама против исте одлуке Министарства финансија, иако су жалбе поднете пре четири године. Узимајући све наведено у обзир, руководство Друштва сматра да на дан 31. децембра 2015. године одлив економски користи није вероватан обзиром да постоји значајан степен неизвесности у вези времена потребног за решавање захтева Министарства финансија Анголе и, уколико га има, износа додатног пореза на профитну нафту.

44. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2015. године да је Друштво измирило све пореске обавезе према држави.

45. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ*Лизинг*

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупаваца:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
До годину дана	195.160	168.359
Од 1- 5 година	157.309	206.160
Преко пет година	143.738	139.743
	496.207	514.262

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупца:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
До годину дана	1.030.413	817.691
Од 1- 5 година	1.068.617	1.534.726
	2.099.030	2.352.417

Није било других значајних потенцијалних обавеза Друштва.

46. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

На дан потписивања финансијских извештаја, цена сирове нафте нижа је у односу на цену на дан 31. децембра 2015. године и износи 36,125 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије да одговори на свако наредно смањење.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2015. године до 29. фебруара 2016. године, када су ови финансијски извештаји одобрени.



КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

Мишљење независног ревизора о консолидованим финансијским извештајима



ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Одбору директора Нафтне индустрије Србије а.д., Нови Сад

Извршили смо ревизију приложених консолидованих финансијских извештаја Нафтне индустрије Србије а.д., Нови Сад (у даљем тексту „Матично друштво“) и њених зависних предузећа (у даљем тексту „Група“) који укључују консолидовани биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2015. године и консолидовани биланс успеха, консолидовани извештај о осталом резултату, консолидовани извештај о променама на капиталу и консолидовани извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз консолидоване финансијске извештаје.

Одговорност руководства за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и реално и објективно приказивање ових консолидованих финансијских извештаја у складу рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за интерне контроле за које руководство сматра да су неопходне за састављање консолидованих финансијских извештаја који не садрже материјално значајно погрешно приказивање настало услед проневере или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије изразимо мишљење о овим консолидованим финансијским извештајима. Ревизију консолидованих финансијских извештаја извршили смо у складу са Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди захтевају да поступамо у складу са начелима професионалне етике и да планирамо и извршимо ревизију на начин који нам омогућава да стекнемо разумно уверење да консолидовани финансијски извештаји не садрже материјално значајно погрешно приказивање.

Ревизија подразумева примену поступака ради прибављања ревизорских доказа о износима и обелодањивањима садржаним у консолидованим финансијским извештајима. Избор поступака зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процену ризика од настанка материјално значајног погрешног приказивања у консолидованим финансијским извештајима, насталог услед проневере или грешке. При процени ових ризика, ревизор цени интерне контроле релевантне за састављање и реално и објективно приказивање консолидованих финансијских извештаја Групе у циљу избора адекватних ревизорских поступака у датим околностима, а не за потребе изражавања мишљења о делотворности интерних контрола Групе. Ревизија такође обухвата оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и прихватљивости рачуноводствених процена које је извршило руководство, као и оцену општег приказа консолидованих финансијских извештаја.

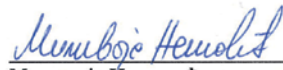
Верујемо да су ревизијски докази које смо прибавили довољан и адекватан основ за изражавање мишљења.

Мишљење

Према нашем мишљењу, консолидовани финансијски извештаји у свим материјално значајним аспектима приказују реално и објективно финансијску позицију Групе са стањем на дан 31. децембра 2015. године, резултате њеног пословања и токове готовине за годину завршену на тај дан у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Остало

Консолидовани финансијски извештаји Групе за годину која се завршила на дан 31. децембра 2014. године су били предмет ревизије од стране другог ревизора који је, дана 4. марта 2015. године, исказао немодификовано ревизорско мишљење на консолидоване финансијске извештаје.


Миљивоје Нешовић
Лиценцирани ревизор




PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Београд, 29. фебруара 2016. године

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Omladinskih brigada 88a, 11070 Belgrade, Republic of Serbia
T: +381 11 3302 100, F: +381 11 3302 101, www.pwc.rs

Консолидовани биланс стања

	Напомена	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ		-	-
Б. СТАЛНА ИМОВИНА		274.361.963	246.183.088
I. Нематеријална имовина	6	21.824.790	21.687.631
1. Улагања у развој		6.153.717	3.833.142
2. Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права		3.662.863	3.450.505
3. Гудвил		1.818.376	1.957.895
4. Остала нематеријална имовина		1.288.869	1.316.121
5. Нематеријална имовина у припреми		8.900.965	11.129.968
6. Аванси за нематеријалну имовину		-	-
II. Некретнине, постројења и опрема	7	235.209.730	222.017.915
1. Земљиште		17.187.278	17.580.286
2. Грађевински објекти		116.089.115	100.525.669
3. Постројења и опрема		71.000.947	66.499.520
4. Инвестиционе некретнине		1.336.060	1.381.832
5. Остале некретнине, постројења и опрема		87.704	89.380
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми		27.837.831	33.128.517
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми		341.039	373.188
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему		1.329.756	2.439.523
III. Биолошка средства		-	-
1. Шуме и вишегодишњи засади		-	-
2. Основно стадо		-	-
3. Биолошка средства у припреми		-	-
4. Аванси за биолошка средства		-	-
IV. Дугорочни финансијски пласмани		2.738.455	2.465.498
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица		-	-
2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	8	1.188.659	1.008.221
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		167.358	222.686
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима		-	-
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима		-	-
6. Дугорочни пласмани у земљи		138.633	-
7. Дугорочни пласмани у иностранству		-	-
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа		-	-
9. Остали дугорочни финансијски пласмани	9	1.243.805	1.234.591
V. Дугорочна потраживања	10	14.588.988	12.044
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица		-	-
2. Потраживања од осталих повезаних лица		4.010.546	-
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит		-	-
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу		8.339	12.044
5. Потраживања по основу јемства		-	-
6. Спорна и сумњива потраживања		-	-

Консолидовани биланс стања			
	Напомена	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
7. Остала дугорочна потраживања		10.570.103	-
В. Одложена пореска средства	11	4.268.741	4.853.601
Г. Обртна имовина		87.400.047	110.645.943
И. Залихе	12	24.466.023	39.554.349
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		11.501.467	22.414.418
2. Недовршена производња и недовршене услуге		4.050.154	5.755.021
3. Готови производи		5.873.077	7.477.570
4. Роба		2.753.546	3.483.957
5. Стална средства намењена продаји		21.703	-
6. Плаћени аванси за робу и услуге		266.076	423.383
II. Потраживања по основу продаје	13	33.567.302	49.244.871
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица		-	-
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица		-	-
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица		10.799.575	13.004.338
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица		251.708	36.398
5. Купци у земљи		21.858.872	34.970.060
6. Купци у иностранству		657.147	1.234.075
7. Остала потраживања по основу продаје		-	-
III. Потраживања из специфичних послова		721.009	323.954
IV. Друга потраживања	14	1.877.225	3.046.977
V. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха		-	-
VI. Краткорочни финансијски пласмани		284.586	2.207.637
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица		-	-
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица		-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		-	2.021
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству		-	-
5. Остали краткорочни финансијски пласмани		284.586	2.205.616
VII. Готовински еквиваленти и готовина	15	19.271.435	8.326.704
VIII. Порез на додату вредност		227.121	163.230
IX. Активна временска разграничења	16	6.985.346	7.778.221
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		366.030.751	361.682.632
Ђ. Ванбилансна актива	17	130.389.980	120.440.876

Консолидовани биланс стања

	Напомена	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
A. Капитал		190.511.680	183.620.504
I. Основни капитал	18	81.548.930	81.550.674
1. Акцијски капитал	18.1	81.548.930	81.550.674
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу		-	-
3. Улози		-	-
4. Државни капитал		-	-
5. Друштвени капитал		-	-
6. Задржани удели		-	-
7. Емисиона премија		-	-
8. Остали основни капитал		-	-
II. Уписани а неуплаћени капитал		-	-
III. Откупљене сопствене акције		-	-
IV. Резерве		-	-
V. Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		-	-
VI. Нереализовани добици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата		161.489	312.137
VII. Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата		541.678	616.921
VIII. Нераспоређени добитак		109.342.939	102.374.614
1. Нераспоређени добитак ранијих година		94.735.234	74.536.170
2. Нераспоређени добитак текуће године		14.607.705	27.838.444
IX. Учешће без права контроле		-	-
X. Губитак		-	-
1. Губитак ранијих година		-	-
2. Губитак текуће године		-	-
Б. Дугорочна резервисања и обавезе		109.764.751	102.600.628
I. Дугорочна резервисања	19	9.451.111	9.012.584
1. Резервисања за трошкове у гарантном року		-	-
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава		7.918.238	7.454.505
3. Резервисања за трошкове реструктурирања		-	-
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		1.068.315	892.488
5. Резервисања за трошкове судских спорова		464.558	665.591
6. Остала дугорочна резервисања		-	-
II. Дугорочне обавезе	20	100.313.640	93.588.044
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал		-	-
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима		36.770.682	42.194.756
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима		-	-
4. Обавезе према емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана		-	-
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи		18.240.935	6.761.523

Консолидовани биланс стања			
	Напомена	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
6.	Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	45.015.134	44.368.774
7.	Обавезе по основу финансијског лизинга	198.277	198.914
8.	Остале дугорочне обавезе	88.612	64.077
В.	ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	11	-
Г.	Краткорочне обавезе	65.754.320	75.461.500
И.	Краткорочне финансијске обавезе	21	16.971.551
1.	Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	-	-
2.	Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	-	-
3.	Краткорочни кредити и зајмови у земљи	3.553.091	8.600.083
4.	Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	29	29
5.	Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	-	-
6.	Остале краткорочне финансијске обавезе	13.418.431	6.101.326
II.	Примљени аванси, депозити и кауције	3.207.205	1.589.530
III.	Обавезе из пословања	22	24.713.307
1.	Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	-	-
2.	Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	10.004.805	20.122.243
3.	Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	800.455	830.355
4.	Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	172.515	131.258
5.	Добављачи у земљи	7.854.205	6.312.351
6.	Добављачи у иностранству	5.799.950	9.343.872
7.	Остале обавезе из пословања	81.377	75.660
IV.	Остале краткорочне обавезе	23	8.897.926
V.	Обавезе по основу пореза на додату вредност	1.567.861	187.050
VI.	Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	24	7.711.354
VII.	Пасивна временска разграничења	25	2.685.116
Д.	ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	-	-
Ђ.	УКУПНА ПАСИВА	366.030.751	361.682.632
Е.	Ванбилансна пасива	17	130.389.980

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

Консолидовани биланс успеха

Напомена	Година која се завршила 31. децембра		
	2015.	2014.	
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	5	210.691.253	258.557.529
I. Приходи од продаје робе		25.833.207	26.886.264
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		-	-
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту		-	-
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		-	-
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту		546.259	66.250
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		10.499.022	7.550.326
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту		14.787.926	19.269.688
II. Приходи од продаје производа и услуга		184.539.222	231.432.459
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		-	-
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту		-	-
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		17.570.375	23.382.492
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту		343.461	2.142.288
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		137.741.208	171.807.782
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту		28.884.178	34.099.897
III. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.		3.169	7.646
IV. Други пословни приходи		315.655	231.160
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		186.547.430	210.473.983
I. Набавна вредност продате робе		16.924.030	15.326.614
II. Приходи од активирања учинака и робе		13.047.351	10.498.510
III. Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		-	313.347
IV. Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		3.309.360	-
V. Трошкови материјала	26	111.787.513	140.794.695
VI. Трошкови горива и енергије		4.852.088	4.052.031
VII. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	27	18.505.343	19.286.286
VIII. Трошкови производних услуга	28	14.655.936	14.506.200
IX. Трошкови амортизације		14.281.849	12.757.430
X. Трошкови дугорочних резервисања	29	794.060	366.247
XI. Нематеријални трошкови	30	14.484.602	14.196.337
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		24.143.823	48.083.546
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		-	-
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	31	3.690.992	7.788.961
I. Финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи		1.293.127	2.218.595
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		1.202.790	2.076.979
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица		21.213	123.357
3. Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких аранжмана		-	-

Консолидовани биланс успеха			
		Година која се завршила 31. децембра	
	Напомена	2015.	2014.
4. Остали финансијски приходи		69.124	18.259
II. Приходи од камата (од трећих лица)		706.445	4.238.258
III. Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)		1.691.420	1.332.108
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	32	15.422.488	20.401.328
I. Финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима и остали финансијски расходи		3.894.105	7.423.239
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		3.777.652	4.557.810
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима		112.028	2.865.082
3. Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања		-	-
4. Остали финансијски расходи		4.425	347
II. Расходи камата (према трећим лицима)		3.496.431	2.497.209
III. Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)		8.031.952	10.480.880
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		-	-
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		11.731.496	12.612.367
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	33	7.117.464	984.506
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	34	330.967	3.938.708
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	35	2.766.045	4.866.534
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	36	2.909.067	3.513.956
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		19.055.802	33.869.555
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		-	-
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА		-	-
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА		-	-
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		19.055.802	33.869.555
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		-	-
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
I. Порески расход периода	37	3.864.403	3.497.767
II. Одложени порески расходи периода	37	583.694	2.533.344
III. Одложени порески приходи периода		-	-
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА		-	-
С. НЕТО ДОБИТАК		14.607.705	27.838.444
Т. НЕТО ГУБИТАК		-	-
I. Нето добитак који припада мањинским улагачима		-	-
II. Нето добитак који припада већинском власнику		14.638.790	27.939.245
III. Нето губитак који припада мањинским улагачима		31.085	100.801
IV. Нето губитак који припада већинском власнику		-	-
V. Зарада по акцији			
1. Основна зарада по акцији	38	0,090	0,171
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији		-	-

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

Консолидовани извештај о осталом резултату

Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА		
I. Нето добитак	14.607.705	27.838.444
II. Нето губитак	-	-
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		
<i>а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>		
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		
а) повећање ревалоризационих резерви	-	-
б) смањење ревалоризационих резерви	-	-
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања		
а) добици	2.819	273.088
б) губици	-	-
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала		
а) добици	-	-
б) губици	-	-
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава		
а) добици	-	-
б) губици	-	-
<i>б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>		
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања		
а) добици	-	-
б) губици	40.936	380.965
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање		
а) добици	-	-
б) губици	-	-
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока		
а) добици	-	-
б) губици	-	-
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају		
а) добици	-	20.904
б) губици	37.288	3.296
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК	-	-
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК	75.405	90.269
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	-	-
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК	-	-
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК	75.405	90.269

Консолидовани извештај о осталом резултату

	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2015.	2014.
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I. Укупан нето свеобухватни добитак		14.532.300	27.748.175
II. Укупан нето свеобухватни губитак		-	-
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		14.532.300	27.748.175
1. Приписан већинским власницима капитала		14.532.300	27.748.175
2. Приписан власницима који немају контролу		-	-

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

Консолидовани извештај о новчаним токовима

Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	397.357.006	425.553.728
1. Продаја и примљени аванси	395.488.209	424.322.314
2. Примљене камате из пословних активности	1.553.142	1.000.254
3. Остали приливи из редовног пословања	315.655	231.160
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	346.366.085	375.960.284
1. Исплате добављачима и дати аванси	159.686.819	196.926.049
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	18.987.784	18.194.798
3. Плаћене камате	2.996.133	3.089.785
4. Порез на добитак	2.871.709	8.697.928
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода	161.823.640	149.051.724
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	50.990.921	49.593.444
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	-	-
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	834.231	303.492
1. Продаја акција и удела (нето прилив)	77.056	-
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	634.338	303.492
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	56.670	-
4. Примљене камате из активности инвестирања	-	-
5. Примљене дивиденде	66.167	-
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	35.746.866	45.306.096
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	-	-
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	35.178.875	45.300.443
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	567.991	5.653
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	34.912.635	45.002.604
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	28.081.912	39.931.496
1. Увећање основног капитала	-	-
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	11.259.702	24.121.300
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	16.822.210	15.810.196
4. Остале дугорочне обавезе	-	-
5. Остале краткорочне обавезе	-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	33.215.262	45.378.365
1. Откуп сопствених акција и удела	-	-
2. Дугорочни кредити (нето одливи)	6.087.356	24.397.660
3. Краткорочни кредити (нето одливи)	19.488.526	7.900.000
4. Остале обавезе (нето одливи)	-	-
5. Финансијски лизинг	-	-
6. Исплаћене дивиденде	7.639.380	13.080.705

Консолидовани извештај о новчаним токовима			
	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2015.	2014.
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)		5.133.350	5.446.869
V. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		426.273.149	465.788.716
Г. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ		415.328.213	466.644.745
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		10.944.936	-
Е. НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ		-	856.029
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА		8.326.704	8.707.774
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		815.239	806.734
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		815.444	331.775
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА		19.271.435	8.326.704

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

Консолидовани извештај о променама на капиталу				
	Компоненте капитала			
	Основни капитал	Резерве	Губитак	Нераспоређени добитак
Почетно стање на дан 01.01.2014.године				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) потражни салдо рачуна	81.550.757	-	-	87.616.729
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2014.				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	81.550.757	-	-	87.616.729
Промене у претходној 2014. години				
а) промет на дуговној страни рачуна	83	-	-	13.080.705
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	-	27.838.590
Стање на крају претходне године 31.12.2014.				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) потражни салдо рачуна	81.550.674	-	-	102.374.614
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2015. године				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	81.550.674	-	-	102.374.614
Промене у текућој 2015. години				
а) промет на дуговној страни рачуна	1.714	-	-	7.639.380
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	-	14.607.705
Стање на крају текуће године 31.12.2015.				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) потражни салдо рачуна	81.548.930	-	-	109.342.939

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

Консолидовани извештај о променама на капиталу				
	Компоненте осталог резултата			УКУПАН КАПИТАЛ
	Актуарски добици или губици	Добици или губици по основу иностраних пословања и прерачуна финансијских извештаја	Губици или добици по основу ХоВ расположивих за продају	
Почетно стање на дан 01.01.2014.године				
а) дуговни салдо рачуна	114.418	40.084	59.885	-
б) потражни салдо рачуна	-	-	-	168.953.099
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2014.				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	114.418	40.084	59.885	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	-	-	-	168.953.099
Промене у претходној 2014. години				
а) промет на дуговној страни рачуна	-	381.093	3.296	-
б) промет на потражној страни рачуна	273.088	-	20.904	14.667.405
Стање на крају претходне године 31.12.2014.				
а) дуговни салдо рачуна	-	421.177	42.277	-
б) потражни салдо рачуна	158.670	-	-	183.620.504
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2015. године				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	421.177	42.277	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	158.670	-	-	183.620.504
Промене у текућој 2015. години				
а) промет на дуговној страни рачуна	-	40.936	37.288	-
б) промет на потражној страни рачуна	2.819	-	-	6.891.176
Стање на крају текуће године 31.12.2015.				
а) дуговни салдо рачуна	-	462.113	79.565	-
б) потражни салдо рачуна	161.489	-	-	190.511.680

у хиљадама РСД

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ⁵⁹

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производња сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата и
- Трговину нафтним дериватима и гасом.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године, као правни наследник пет друштава у државној својини, „Јавног предузећа Нафтна индустрија Србије“. Дана 2. фебруара 2009. године Газпром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ПАО Газпром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Газпром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу А – Prime Market Београдске берзе. Седиште Групе је у Новом Саду, улица Народног фронта 12.

Ови консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Основне рачуноводствене политике и значајне рачуноводствене процене су доследне оним које су примењене у консолидованим финансијским извештајима за годину која се завршила 31. децембра 2014. године.

2.1. Основе за састављање консолидованих финансијских извештаја

Приложени консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2015. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Група је ове консолидоване финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени консолидовани финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

⁵⁹ Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако другачије није назначено

Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Групе. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за консолидоване финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

2.2. Нови рачуноводствени стандарди

Одређени број нових стандарда, измена и допуна и тумачења стандарда важећи су за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2016. године и нису раније усвојени од стране Групе.

МСФИ 9, Финансијски инструменти - део 1: класификација и мерење. МСФИ 9, који је објављен у новембру 2009. године, замењује оне делове МРС 39, који се односе на класификацију и мерење финансијских средстава. МСФИ 9 је додатно мењан и допуњаван октобра 2010. године, новембра 2013. и јула 2014. да би се решило питање класификације и мерења финансијских обавеза. Главне карактеристике стандарда су:

- Финансијска средства треба да се сврстају у две категорије: она која се накнадно вреднују по фер вредности (било кроз добит или губитак, или кроз остали резултат), и она која се накнадно вреднују по амортизованој вредности. Одлука о класификацији се доноси приликом почетног признавања. Класификација зависи од пословног модела за управљање финансијским инструментима правног лица и од карактеристика новчаног тока инструмента које проистичу из уговора.
- Инструмент се накнадно вреднује по амортизованој вредности само уколико се ради о инструменту дуга и ако су испуњена оба од следећих услова (а) циљ пословног модела правног лица је да држи средства у циљу наплате уговорених токова готовине, и (б) уговорени новчани токови од средстава представљају само исплату главнице и камате (то јест, постоје само „основне карактеристике кредита“). Сви остали дужнички инструменти треба да се мере по фер вредности кроз добит или губитак.
- Сви инструменти капитала се накнадно вреднују по фер вредности. Власнички инструменти који се држе ради трговине мере се по фер вредности кроз добит или губитак. За све остале инструменте капитала, приликом почетног признавања може се направити неопозиви избор да се нереализовани и реализовани добици и губици признају кроз остали резултат, а не кроз добит или губитак. Добици или губици по основу фер вредновања не могу се накнадно признати у добитку или губитку. Ова врста избора може се вршити за сваки инструмент појединачно. Дивиденде се приказују у добитку или губитку, све док представљају принос од инвестиције.
- Већина захтева МРС 39 за класификацију и мерење финансијских обавеза преузети су непромењени у МСФИ 9. Кључна промена је да ће правно лице морати да прикаже ефекте промена у сопственом кредитном ризику финансијских обавеза одређених по фер вредности кроз добит или губитак у овире осталог резултата. Измена МСФИ 9 из новембра 2013. године, омогућава правном лицу да настави да мери своје финансијске инструменте у складу са МРС 39, али да у исто време користи унапређења рачуноводства у МСФИ 9.
- МСФИ 9 уводи нови модел за признавање губитака по основу обезвређења - модел очекиваних кредитних губитака (ОКГ модел). Ради се о приступу у «три етапе», који се базира на промени кредитне способности финансијских средстава од момента почетног признавања. У пракси то значи да ће компаније морати да одмах евидентирају губитак једнак 12-то месечном ОКГ приликом почетног признавања финансијских средстава која нису обезвређена (или ОКГ за укупни животни век када су у питању потраживања од продаје). У случају значајног раста кредитног ризика, обезвређење се мери помоћу укупно очекиваног ОКГ-а, пре него једногодишњег ОКГ-а. Модел укључује поједностављивање за закуп и потраживања од продаје.
- Уведена је значајна измена у хец рачуноводству која ће омогућити правним лицима да своје активности на управљању ризика боље прикажу у финансијским извештајима. Посебно, измене у МСФИ 9, проширују обухват хецираних ставки на које је применљиво хец рачуноводство (компоненте ризика нефинансијских ставки могу се одредити под условом да су појединачно идентификоване и поуздано мерљиве; деривати могу бити укључени као део хецоване ставке; групе и нето позиције могу да буду одређене као хец ставке, итд). Измене у МСФИ 9 такође проширују подобност хец инструмената омогућавајући да финансијски инструменти који се вреднују по фер вредности кроз добит или губитак буду одређени као хец инструменти. Суштинска разлика у односу на модел хец рачуноводства у МРС 39, је одсуство 80-125 процентног прага за ефективну заштиту и захтев да се изврши ретроактивно тестирање ефикасности заштите. Према МСФИ 9 моделу, неопходно је да постоји економски однос између хецоване ставке и хец инструмента, без квантитативног прага.
- Унапређена обелодањивања о стратегији управљања ризицима правног лица, новчаним токовима из хецинг активности и утицају хец рачуноводства на финансијске извештаје.

Обавезни датум ступања на снагу МСФИ 9 је 1. јануар 2018. године. МСФИ 9 (2014) замењују МСФИ 9 (2009), МСФИ 9 (2010) и МСФИ 9 (2013), али ови стандарди остају на располагању и за примену уколико релевантни датум почетне примене пада пре 1. фебруара 2015. године. Група не планира да усвоји стандард пре обавезног ступања на снагу и тренутно процењује утицај новог стандарда на консолидоване финансијске извештаје.

Измене МСФИ 11 - Заједнички аранжмани (објављене у мају 2014. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2016. године) односе се на рачуноводствену евиденцију стицања учешћа у заједничком пословању. Изменом је додата нова смерница за евидентирање стицања учешћа у заједничком пословању који чини основу аранжмана.

Измене и допуне МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема и МРС 38 - Нематеријална имовина (објављене у мају 2014. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2016. године) појашњавају прихватљивих метода амортизације. У овој измени ИАСБ појашњава да метод амортизације на бази прихода није адекватан, јер приход од вршења делатности укључује и коришћење средстава, и генерално је одраз и других фактора, а не само коришћења економских бенефита садржаних у средствима. Група тренутно процењује утицај измена на своје консолидоване финансијске извештаје.

МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима (објављен у мају 2014. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2018. године). Нови стандард уводи основно начело да приход мора да буде признат када је контрола над робом и услуга пренета на купца, по купопродајној цени. Сва роба и услуге са грешком морају бити одвојено признате, а евентуални попусти или рабати на уговорену цену морају се алоцирати појединачно по елементима из уговора. Када се пренос права располагања не обавља истовремено за сву робу из било ког разлога, минимални износ прихода треба да буде признат, уколико не постоји значајан ризик укидања. Трошкови настали ради осигурања уговора са купцима треба да буду капитализовани и амортизовани током периода стицања бенефита произашлих из уговора.

Група тренутно процењује утицај новог стандарда на своје консолидоване финансијске извештаје.

Измене и допуне МСФИ 10 Консолидовани финансијски извештаји и МРС 28 - Улагања у придружена друштва и заједничке подухвате (објављене септембра 2014. године и децембра 2014. године, ступају на снагу за периоде који почињу на дан или после датума одређеног од стране ИАСБ-а) односе се на рачуноводствено обухватање стицања удела у заједничком подухвату. Уколико основу подухвата чине немонетарна средства цео добитак или губитак биће признат од стране инвеститора. Ако средства не задовољавају дефиницију заједничког пословања, инвеститор признаје добитак или губитак у обиму других инвеститорових интереса. Измене ће важити само када инвеститор продаје или уложи средства код свог придруженог друштва или у заједнички подухват, не у заједничко пословање. Измене из децембра 2014. године треба да појасне да субјект који инвестира треба да вреднује по фер вредности кроз добит или губитак, сва своја зависна друштва која су и сами инвестициони субјекти.

Осим ако није другачије наведено горе, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења значајно утицати на консолидоване финансијске извештаје Групе.

Иницијатива за измену обелодањивања у МРС 1 (издато у децембру 2014. године, ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2016. године). Стандард је измењен како би се разјаснио концепт материјалности и објашњава потребе групе у припреми обелодањивања. Стандард такође пружа нове смернице за подзбирове у финансијским извештајима и даје додатне примере могућих начина обелодањивања. Измене такође уводе објашњење да позиције обелодањене у извештају о финансијском позицији, билансу добитка и губитка и другог укупног резултата, могу да буду агрегиране и дисагрегиране уколико је релевантно и додатно упутство које се односи на подзбирове у овим извештајима и појашњавају да удео правног лица у Осталом укупном резултату повезаног правног лица које се консолидује методом капитала и заједника улагања треба да буде приказана агрегирано као једна линија у зависности од тога да ли ће накнадно бити или неће бити рекласификовано у биланс успеха. Група тренутно процењује утицај иницијативе на своје консолидоване финансијске извештаје.

МСФИ 16 - лизинг (објављен у јануару 2016. године, ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2019.). Компанија може да изабере да примењује МСФИ 16 пре тог датума, али само ако примењује МСФИ 15, приходи од уговора са клијентима. МСФИ 16 замењује претходни Стандард о лизингу, МРС 17 - лизинг, и тумачења.

Главне карактеристике стандарда:

- МСФИ 16 дефинише лизинг као уговор који преноси на купца («закупопримца») право да користи средство за неки период у замену за накнаду. Компанија оцењује да ли уговор садржи лизинг на основу тога да ли корисник има право да контролише коришћење идентификованог средства за одређени временски период.
- Помоћу МСФИ 16 мењају се рачуноводствени захтеви за лизинг који су дати у МРС 17 и елиминише се класификација лизинга као оперативног лизинга или финансијског лизинга захтевано МРС 17 а, уместо тога, уводи се рачуноводство једног лизинг модела. Применом тог модела, закупопримцац је дужан да призна:
 - а) средства и обавезе за све врсте лизинга са роком дужим од 12 месеци, осим ако је основно средство од мале вредности; и
 - б) умањење вредности средства лизинга одвојено од камата на лизинг у билансу успеха.
- МСФИ 16 суштински унапређује рачуноводствене захтеве за закуподавца у МРС 17.

МСФИ 16 не мења обрачун за услуге. Иако се лизинг и услуге често комбинују у једном уговору, износе који се односе на услуге није потребно известити у билансу стања. МСФИ 16 треба да се примени само на компоненту закупа уговора о лизингу.

Група тренутно процењује утицај МСФИ 16 на своје консолидоване финансијске извештаје.

Осим поменутих, нема других МСФИ и тумачења IFRIC који још увек нису ступили на снагу, а за које се очекује да ће имати материјално значајан утицај на Консолидоване финансијске извештаје Групе.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је EBITDA која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

2.4. Сезонске операције

Група као целина није субјект са израженим сезонским флукуацијама.

2.5. Прерачунавање страних валута

а) Функционална и валута приказивања

Билансне ставке зависних друштава Групе које су укључене у консолидоване финансијске извештаје се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима друштва послују („функционална валута“). Консолидовани финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну валуту Друштва и презентациону валуту Групе.

б) Трансакције и стања

Трансакције у иностраној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у консолидованом билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски расходи“.

в) Друштва Групе

Финансијска позиција и резултат свих друштава Групе чија је функционална валута различита од презентационе валуте Групе прерачунати су на следећи начин:

- I. Средства и обавезе прерачунати су у динарску противвредност по девизном курсу на дан извештавања;
- II. Приходи и расходи прерачунати су у динаре по средњем курсу. Све настале курсне разлике препознате су као посебне ставке капитала (исказане у оквиру Резерви).

2.6. Принципи консолидације

Зависна друштва су сва друштва над којима Друштво има контролу. Група врши контролу над правним субјектом онда када је изложена ризику од, односно када има право на варијабилни принос по основу свог ангажовања у том правном субјекту, те може да утиче на принос по основу овлашћења која има у том правном субјекту. Финансијски извештаји зависних друштава су укључени у консолидоване финансијске извештаје од дана почетка контроле до дана престанка контроле од стране Друштва.

Стања и трансакције између, и сви нерелизоване добици и губици који потичу од трансакција између друштава Групе елиминишу се приликом припреме консолидованих финансијских извештаја.

Финансијски извештаји зависних друштава промењени су по потреби у складу с рачуноводственим политикама Групе.

а) Заједничка пословања и заједнички подухвати

Заједничко пословање је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу пословање имају право на средства и обавезе произашле из аранжмана.

Заједнички подухват је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу подухват имају право на нето средства аранжмана.

Где се Група јавља као оператор у заједничком пословању, у висини свог учешћа, Група признаје:

- своја средства, укључујући и учешће у средствима која се заједнички контролишу,
- своје обавезе, укључујући и учешће у заједнички насталим обавезама,
- своје приходе од продаје свог учешћа у резултатима насталим из заједничког пословања,
- свој део прихода од продаје резултата заједничког пословања,
- своје трошкове, укључујући и своје учешће у заједнички насталим трошковима.

Што се тиче заједничких аранжмана, где Група учествује у заједничком подухвату, Група признаје своје учешће у заједничком подухвату као пласман и обрачунава га применом методе удела.

б) Елиминација трансакција при консолидацији

Интеркомпанијска салда и трансакције, као и било који нереализовани приходи и расходи по основу трансакција унутар Групе, су елиминисане приликом припреме консолидованих финансијских извештаја. Нереализовани добици по основу трансакција са инвестицијама обрачунатих методом удела, су елиминисани на рачун инвестиције, у висини учешћа Групе. Нереализовани губици елиминирају се на исти начин као и нереализовани добици, али само у мери да не постоји индикатор обезвређења.

в) Учешћа без права контроле

Учешћа без права контроле у зависним друштвима у приложеним консолидованим финансијским извештајима су издвојена од капитала власника матичног друштва Групе као учешћа без права контроле.

2.7. Пословне комбинације

Група рачуноводствено обухвата пословне комбинације у складу са МСФИ 3 Пословне комбинације. Група примењује метод стицања за рачуноводствено обухватање пословне комбинације. Пренесена накнада у пословној комбинацији јесте сума фер вредности пренете имовине на датум стицања, обавеза које је направио стицалац бившим власницима стеченог ентитета и учешћа у капиталу која је емитовао стицалац и признатог гудвила или негативног гудвила. Пренесена накнада укључује фер вредност средстава и обавеза који резултирају од споразума о потенцијалној накнади. Препознатљива стечена имовина и обавезе у пословној комбинацији се иницијално одмеравају по фер вредности на датум стицања. Трошкови стицања се признају као расходи периода у којима су и настали.

2.8. Гудвил

Гудвил се одмерава одузимањем нето имовине стеченог ентитета од збира пренесене накнаде за стицање, износа учешћа без права контроле у стеченом ентитету и фер вредности на датум стицања стицаоачевог претходно држаног учешћа у капиталу стеченог ентитета. Било који негативни износ („повољна куповина“) се признаје у билансу успеха, након што Руководство Групе идентификује сву стечену имовину и све преузете и потенцијалне обавезе и провери исправност њиховог вредновања.

Пренесена накнада за стицање не укључује износе везане за измирење трансакција које су настале пре пословне комбинације. Ови износи се углавном признају у консолидованом билансу успеха. Трансакциони трошкови, који настају у вези пословне комбинације признају се као расход у периодима у којима настају.

За потребе тестирања умањења вредности, гудвил стечен у пословној комбинацији расподељује се на сваку од јединица које генеришу готовину, односно групе јединица које генеришу готовину за које се очекује да ће остварити корист тј. прилив од синергије настале по основу пословне комбинације. Свака јединица или, пак, група јединица на које се гудвил расподељује представља најнижи ниво на којем се гудвил прати за интерне потребе руководства.

Провера умањења вредности гудвил-а врши се једном годишње или чешће уколико догађаји или измењене околности укажу на евентуално постојање умањења вредности. Књиговодствена вредност гудвил-а пореди се са његовом надокнадивом вредношћу која представља вредност већу од вредности у употреби и фер вредности средства умањене за трошкове продаје. Свако умањење вредности одмах се признаје као трошак и накнадно се не укида (напомена б).

2.9. Нематеријална средства

а) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе.

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

б) Рачунарски софтвер

Рачунарски софтвери обухватају трошкове имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.10. Истраживање и процењивање минералних ресурса

а) Средства за истраживање и процењивање

Током периода истраживања, трошкови истраживања и процене нафте и природног гаса се капитализују све док се не утврди да резерве нафте и гаса неће бити довољне да оправдају трошкове истраживања. Геолошки и геофизички трошкови, као и трошкови директно повезани са истраживањем се капитализују у периоду у којем су настали. Трошкови стицања права на истраживање се капитализују у оквиру некретнина, постројења и опреме или нематеријалних улагања зависно од природе трошка. Када се комерцијалне резерве потврде, након спроведеног теста обезвређења улагања у истраживање и развој, врши се пренос на средства исказана у оквиру некретнина, постројења и опреме односно нематеријална улагања. У току фазе истраживања не врши се обрачун амортизације улагања.

б) Развој основних и нематеријалних средстава

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

е) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

2.11. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Група у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	7 - 25
- Намештај	5 - 10
- Возила	7 - 20
- Рачунари	5 - 10
Остало	3 - 10

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања. Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру 'Осталих прихода/(расхода)' (напомене 35 и 36).

2.12. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.13. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестиционе некретнине се вреднују применом поштене (фер) вредности. Поштена фер вредност одражава тржишне услове на дан биланса стања коригована, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене поштене (фер) вредности инвестиционих некретнина се књиже у корист или на терет консолидованог биланса успеха у оквиру осталих прихода (расхода) (напомена 35 и 36).

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Групи и да може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.14. Дугорочна финансијска средства

Група класификује своја финансијска средства у следеће категорије: дугорочни зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају.

Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

2.14.1. Класификација финансијских средстава

а) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недеривативна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Укључују се у текућа средства, осим уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци након датума биланса стања. У том случају се класификују као дугорочна средства.

б) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају представљају недеривативна средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована ни у једну другу категорију финансијских инструмената. Иста чине дугорочна средства Групе, осим уколико руководство има намеру да улагања отуђи у року од 12 месеци од датума биланса стања када чине краткорочну имовину Групе.

2.14.2. Признавање и мерење финансијских средстава

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања – датум када се Група обавезала да ће купити или продати финансијско средство. Зајмови и потраживања и улагања која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Фер вредност хартија од вредности која се котирају на берзи заснива се на текућим ценама понуде. Уколико тржиште неког финансијског средства није активно (и за хартије од вредности које се не котирају), Група утврђује фер вредност техникама процене. То укључује примену недавних трансакција између независних странака, позивање на друге инструменте који су суштински исти, анализу дисконтованих новчаних токова и опцију модела формирања цена максималним коришћењем информација са тржишта, а уз што је мање могуће ослањање на информације карактеристичне за саму Групу.

Финансијска средства расположива за продају се исказују по фер вредности. Приходи од камата на финансијска средства расположива за продају се обрачунавају коришћењем методе ефективне каматне стопе и признају се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали. Дивиденде примљене по основу финансијских средстава расположивих за продају признају се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали, односно у периоду у коме се утврди право Групе на наплату и када је вероватно да ће дивиденде бити наплаћене. Све остале промене у фер вредности се признају у капиталу, до момента продаје или када су обезвређене, када се кумулиране корекције фер вредности признате у капиталу укључују у консолидовани биланс успеха као Приходи/(Расходи) од усклађивања вредности остале имовине која се вреднује по фер вредности (напомена 33 и 34).

2.14.3. Умањење вредности финансијских средстава

а) Средства која се исказују по амортизованој вредности

На сваки датум биланса стања Група процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава.

Финансијско средство или група финансијских средстава је обезвређено и губици по основу обезвређења настају само ако постоји објективан доказ о обезвређењу као резултат једног или више догађаја који су настали након почетног признавања средстава (“настанак губитка”) и када тај настанак губитка (односно настанци губитака) утиче на процењене будуће новчане токове финансијског средства или групе финансијских средстава који могу бити поуздано процењени.

Критеријуми које Група користи да одреди да ли постоји објективан доказ о губитку услед умањења вредности укључују:

- Значајне финансијске тешкоће емитента или дужника;
- Кршење уговора, као што је кашњење у плаћању или неплаћање камате или главнице;
- Група, из економских или правних разлога који се односе на финансијске тешкоће зајмопримца, одобри зајмопримцу гаранције/повластице које иначе не би одобрила;
- Вероватноћа стечаја или друге финансијске реорганизације дужника;
- Нестанак активног финансијског тржишта за то финансијско средство због финансијских потешкоћа; или доступни подаци који указују да постоји мерљиво смањење у предвиђеним будућим токовима готовине из портфеља финансијских средстава након њиховог иницијалног признавања, иако се поменуто смањење још увек не може повезати са појединачним финансијским средствима из портфеља, укључујући:
 - Неповољну промену кредитне способности дужника; и
 - Националне или локалне економске прилике које су узајамно повезане са кашњењем у наплати потраживања из портфеља.

Група прво процењује да ли постоји објективан доказ о обезвређењу.

За категорију кредита и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине (искључујући будуће кредитне губитке који нису настали) дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи за то финансијско средство. Износ књиговодствене вредности средства се умањује и износ губитка се признаје у консолидованом билансу успеха. Ако кредит или улагање које се држи до доспећа има варијабилну каматну стопу, дисконтна стопа за одмеравање сваког губитка због умањења вредности је тренутна каматна стопа утврђена уговором. Група може да одмерава умањење вредности на основу фер вредности финансијског инструмента коришћењем тржишних цена које су доступне јавности.

Ако се у наредном периоду износ губитка због умањења вредности смањи и то смањење се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања обезвређења (нпр. побољшању кредитне способности дужника), укидање претходно признатог губитка по основу умањења вредности признаје се у консолидованом билансу успеха.

б) Средства класификована као расположива за продају

На крају сваког извештајног периода Група процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава. За процену умањења вредности дужничких хартија од вредности Група користи критеријуме наведене у тачки (а) горе. У случају власничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају, значајан или пролонгиран пад фер вредности испод њихове набавне вредности сматра се индикатором да је дошло до умањења њихове вредности. Уколико постоји било који од тих доказа за финансијска средства расположива за продају, кумулирани губитак – утврђен као разлика између трошкова стицања и текуће фер вредности, умањене за било какав губитак због умањења вредности финансијског средства који је претходно признат у консолидованом билансу успеха – преноси се са капитала и признаје у консолидованом билансу успеха. Губици због умањења вредности власничких инструмената признати у консолидованом билансу успеха не могу се укинути кроз консолидовани биланс успеха. Ако се у наредном периоду фер вредност дужничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају повећа и то повећање се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања губитка по основу умањења вредности у консолидованом билансу успеха, губитак по основу умањења вредности се укида у консолидованом билансу успеха.

2.15. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Групе нису укључени трошкови позајмљивања. Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје.

Тестирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 36).

2.16. Потраживања од купаца

Потраживања од купаца су износи које дугују купци за продате производе, робу или извршене услуге у оквиру редовног циклуса пословања. Уколико се очекује да потраживања буду наплаћена у року од годину дана или краћем (или у оквиру редовног циклуса пословања ако је дужи), потраживања од купаца се класификују као краткорочна. У супротном, потраживања од купаца се исказују као дугорочна.

Потраживања од купаца иницијално се признају по фер вредности и накнадно се мере по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањени за исправку вредности. Резервисање за умањење вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Група неће бити у могућности да наплати све износе које потражује у складу са првобитним условима. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидирани или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања (више од 90 дана од датума доспећа за друштва у државној својини и више од 60 дана за остала друштва) се сматрају индикаторима да је вредност потраживања умањена. Износ резервисања представља разлику између књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова дисконтованих првобитном ефективном каматном стопом. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције „расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха“ (напомена 34). Када је потраживање ненаплативо, отписује се на терет исправке вредности потраживања. Накнадна наплата износа који је претходно био отписан, исказује се у консолидованом билансу успеха у оквиру „прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха“ (напомена 33).

2.17. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни и банкама, који се могу ефективно подићи у било које време без претходне најаве. Готовинске еквиваленте чине сва краткорочна високо ликвидна улагања која могу бити конвертована у готовину и са роком доспећа до три месеца или краће од датума улагања. Признају се на основу вредности стицања која је приближна њиховој фер вредности.

2.18. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Групе, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.19. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.20. Зарада по акцији

Група израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода (напомена 38).

2.21. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Група има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке. Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине.

Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала. Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет консолидованог биланса успеха Групе.

2.22. Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности прилива, без насталих трансакционих трошкова. У наредним периодима обавезе по кредитима се исказују по амортизованој вредности; све разлике између оствареног прилива (умањеног за трансакционе трошкове) и износа отплата, признају се консолидованом у билансу успеха у периоду коришћења кредита применом методе ефективне каматне стопе.

Накнаде плаћене при прибављању кредита признају се као трансакциони трошкови до износа за који је вероватно да ће део или цео кредит бити повучен. У том случају, накнада се разграничава до коначног повлачења кредита. У случају да не постоји доказ да је делимично или укупно повлачење кредита вероватно, накнада се капитализује као аванс за ликвидност и амортизује се у току периода на који се кредит односи.

Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико Група нема безусловно право да одложи измирење обавеза за најмање 12 месеци након датума биланса стања.

2.23. Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима су обавезе плаћања добављачу за преузету робу или примљене услуге у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће уколико доспевају за плаћање у року од 1 године или краћем (односно у оквиру редовног циклуса пословања уколико је дужи). У супротном, ове обавезе се исказују као дугорочне. Обавезе према добављачима се исказују по фер вредности, а накнадно се одмеравају према амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе.

2.24. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у консолидованом билансу успеха, изу-

зев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу. У том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу. Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Група послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у консолидованим финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.25. Примања запослених

а) Обавезе за пензије

Група има план дефинисаних доприноса за пензије. Група издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Група нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Група обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

в) Бонуси запослених

Група признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Група признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

У 2014. години Група је започела нови трогодишњи процес (2015 – 2017) програма подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 19).

2.26. Признавање прихода

Приход укључује фер вредност примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Групе. Приход се исказује без пореза на додатну вредност, акцизе, повраћаја робе, рабата и попушта након елиминисања прихода од продаје оствареног унутар Групе.

Група признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити, када је вероватно да ће у будућности Група имати економске користи и када су испуњени посебни критеријуми за сваку од активности Групе. Износ прихода се не сматра поуздано мерљивим све док се не реше све потенцијалне обавезе које могу настати у вези са продајом. Своје процене Група заснива на резултатима из претходног пословања, узимајући у обзир тип купца, врсту трансакције и специфичности сваког посла.

а) Приход од продаје – велепродаја

Група производи и продаје нафту, петрохемијске производе и течни нафтни гас на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Група испоручи производе купцу. Испоруча се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаривања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Група не буде имала објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Продаја се исказује на основу цене назначене у купопродајним уговорима, умањене за процењене количинске рабате и враћену робу у време продаје. У процени рабата и враћене робе користи се искуство стечено у претходним периодима. Количински рабати се процењују на основу очекиване годишње продаје. Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате који је у складу са тржишном праксом.

б) Приход од продаје – малопродаја

Група управља пословањем бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Група прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином, бонувима или кредитном картицом.

в) Приход од камата

Приход од камата се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе. У случају умањења вредности потраживања, Група умањује књиговодствену вредност потраживања до надокнадивог износа, који представља процењени будући новчани ток дисконтван по првобитној ефективној каматној стопи финансијског инструмента, и наставља да приказује промене дисконта као приход од камате. Приход од камате на зајмове чија је вредност умањена утврђује се применом методе првобитне ефективне каматне стопе.

2.27. Закупи

Закуп под условима под којима Група суштински преузима све ризике и користи од власништва класификује се као финансијски закуп. Приликом почетног признавања средство под закупом се одмерава по вредности ниже од његове фер вредности и садашње вредности минималних плаћања закупнина. Након почетног признавања средство се рачуноводствено обухвата у складу са одговарајућом рачуноводственом политиком.

Остали закупи спадају у категорију оперативних закупа тако да се средства под закупом не признају у консолидованом билансу стања Групе. Укупна плаћања по основу закупа исказују се на терет консолидованог биланса успеха за годину и то на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

2.28. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Групе се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Групе одобрили дивиденде.

2.29. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених

процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршена ревизија и каснијим периодима ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Групе. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим консолидованим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза биће речи у даљем тексту.

3.1. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Група процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залихе и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у консолидованим финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

3.2. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2015. године биће већа/мања за РСД 1.279.588 (2014: РСД 1.171.551).

3.3. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Група одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Група узима у разматрање каматне стопе висококвалитетних обвезница друштва које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 7,6% (уместо коришћене 6,6%), садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 10,3%, односно 6,1% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 0,5%, садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 12% односно 6,6% за јубиларне награде.

3.4. Обавезе за обнављање природних ресурса (и заштита животне средине)

Руководство Групе врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, ценовода и пратеће опреме и за враћање терена у пробитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Групе, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 7,6% (уместо коришћене 6,6%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 339.439 (2014: РСД 481.611).

3.5. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја постоје одређене околности које Групи могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључена Група, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Група након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутиим околностима. Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у консолидованим финансијским извештајима Групе. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан неподвижни губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се неподвижни губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да да разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Група може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе која по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 42).

3.6. Утицај недавних кретања цена сирове нафте

У складу са промена у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Групе је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност средстава и на свеукупно пословање Групе. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност средстава достиже своју садашњу вредност.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, ако цена нафте падне за 10 УСД/ барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности средстава и њихове садашње вредности (14,7 млрд. РСД).

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Групе, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање утицаја уколико се наставе негативни трендови на тржишту.

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

4.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Групе.

У току свог редовног пословања Група је изложена следећим финансијским ризицима:

- а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута и каматни ризик);
- б) кредитни ризик; и
- в) ризик ликвидности.

Валутни ризик

Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза. Руководство Групе је установило политику за управљање ризицима од промена курса страних валута у односу на њену функционалну валуту. Да би управљала ризицима од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Ризик од промене курса страних валута настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Групе.

Група има кредите деноминоване у страним валутама, најзначајније у ЕУР и УСД које преваходно излажу Групу ризику промене девизног курса. Валутном изложеношћу по основу кредита се управља по основу учешћа кредита деноминованим у функционалној валути Групе у укупном кредитном портфолију.

На дан 31. децембра 2015. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 5% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит након опорезивања била би већа/мања за РСД 1.521.561 (2014: РСД 2.598.250), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминованим у ЕУР.

На дан 31. децембра 2015. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 10% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит након опорезивања била би већа/мања за РСД 5.706.190 (2014: РСД 7.475.597), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима и обавеза према добављачима деноминованим у УСД.

Готовински ток и ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Групу каматном ризику новчаног тока, док кредити дати по фиксним каматним стопама излажу Групу ризику промене фер вредности кредитних стопа. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Групе. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит у 2015. години био би РСД 1.097.184 (2014: РСД 1.048.789) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Кредитни ризик

Управљање кредитним ризицима успостављено је на нивоу Групе. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

Банке се рангирају само у случају прихвата инструмената обезбеђења потраживања по разним основама и од укупне изложености банака према Групи. Код домаћих банака, уколико је у питању банка са којом Група обавља пасивне послове примењује се други критеријум, док уколико је у питању банка са којом Група не послује, кредитни лимити се утврђују на основу дефинисане методологије.

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Групе. Дирекција финансија прати континуирано ликвидност Групе како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Група не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве - нпр. валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обавезе на датум биланса стања Групе које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

На дан 31. децембра 2015.	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Кредити (краткорочни, текућа доспећа и дугорочни)	20.001.363	87.459.313	20.395.208	127.855.884
Обавезе из пословања (напомена 22)	24.713.307	-	-	24.713.307
	44.714.670	87.459.313	20.395.208	152.569.191

На дан 31. децембра 2014.	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Кредити (краткорочни, текућа доспећа и дугорочни)	17.275.289	75.256.714	26.337.583	118.869.586
Обавезе из пословања (напомена 22)	36.815.739	-	-	36.815.739
	54.091.028	75.256.714	26.337.583	155.685.325

4.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Група може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

На крају извештајних периода коефицијент задужености Групе био је као што следи:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Обавезе по кредитима – укупно (напомене 20 и 21)	117.285.191	108.289.482
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 15)	(19.271.435)	(8.326.704)
Нето дуговања	98.013.756	99.962.778
ЕБИТДА	46.454.755	63.399.048
Коефицијент задужености	2,11	1,58

Група се обавезала (на нивоу Газпром Њефт Групе) да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 3,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Група константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

4.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Групе представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном утврђује се различитим техникама процене. Група примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената. Фер вредност терминских девизних уговора утврђује се применом котираних тржишних курсева на дан биланса стања.

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за године које се завршавају 31. децембра 2015. и 2014. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (трошкова). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2015. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	51.812.987	207.780.949	(48.902.683)	210.691.253
Интерсегментни	47.547.891	1.354.792	(48.902.683)	-
Екстерни	4.265.096	206.426.157	-	210.691.253
ЕБИТДА (сегментни резултат)	39.202.090	7.252.665	-	46.454.755
Амортизација	(4.855.284)	(9.426.565)	-	(14.281.849)
Губици због умањења вредности (напомене 35 и 36)	(13.111)	(311.660)	-	(324.771)
Финансијски расходи, нето	(159.401)	(11.572.095)	-	(11.731.496)
Порез на добит	(1.140.427)	(3.307.670)	-	(4.448.097)
Сегментни добитак/(губитак)	32.339.558	(17.731.853)	-	14.607.705

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2014. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	80.995.753	255.285.451	(77.723.675)	258.557.529
Интерсегментни	76.539.271	1.184.404	(77.723.675)	-
Екстерни	4.456.482	254.101.047	-	258.557.529
ЕБИТДА (сегментни резултат)	65.683.172	(2.284.124)	-	63.399.048
Амортизација	(4.117.888)	(8.639.542)	-	(12.757.430)
Губици због умањења вредности (напомене 35 и 36)	(27.346)	(127.257)	-	(154.603)
Финансијски расходи, нето	(227.772)	(12.384.595)	-	(12.612.367)
Порез на добит	(580.889)	(5.450.222)	-	(6.031.111)
Сегментни добитак/(губитак)	60.353.697	(32.515.253)	-	27.838.444

ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2015. и 2014. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Нето добит	14.607.705	27.838.444
Порез на добит	4.448.097	6.031.111
Остали расходи	2.909.067	3.513.956
Остали приходи	(2.766.045)	(4.866.534)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	330.967	3.938.708
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(7.117.464)	(984.506)
Финансијски расходи	15.422.488	20.401.328
Финансијски приходи	(3.690.992)	(7.788.961)
Трошкови амортизације	14.281.849	12.757.430
Остали неоперативни трошкови, нето*	8.029.083	2.558.072
ЕБИТДА	46.454.755	63.399.048

* Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на укидање резервисања, казне, пенале и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2015.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	638.494	3.022.528	3.661.022
Продаја природног гаса	6.183.349	-	6.183.349
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	6.183.349	-	6.183.349
Продаја нафтних деривата	153.297.126	37.511.908	190.809.034
Малопродаја	49.664.208	-	49.664.208
Велепродаја	103.632.918	37.511.908	141.144.826
Остала продаја	6.010.460	4.027.388	10.037.848
Продаја укупно	166.129.429	44.561.824	210.691.253

	Година која се завршила 31. децембра 2014.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	3.605.885	3.605.885
Продаја природног гаса	3.744.856	-	3.744.856
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	3.744.856	-	3.744.856
Продаја нафтних деривата	194.215.579	48.911.946	243.127.525
Малопродаја	61.771.841	-	61.771.841
Велепродаја	132.443.738	48.911.946	181.355.684
Остала продаја	5.018.971	3.060.292	8.079.263
Продаја укупно	202.979.406	55.578.123	258.557.529

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 190.809.034 (2014: РСД 243.127.525) приходи у износу од РСД 23.222.832 (2014: РСД 23.382.492) односе се на домаћег купца Кнез Петрол (2014: ХИП Петрохемија). Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама.

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 166.129.429 (2014: РСД 202.979.406) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 44.561.824 (2014: РСД 55.578.123).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Продаја сирове нафте	3.022.528	3.605.885
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	10.848.089	9.831.025
Босна и Херцеговина	7.213.882	7.948.661
Румунија	7.052.440	7.833.671
Остала тржишта	12.397.497	23.298.589
	37.511.908	48.911.946
Остали приходи	4.027.388	3.060.292
	44.561.824	55.578.123

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Србија	232.868.823	218.176.386
Бугарска	8.246.434	8.524.519
Босна и Херцеговина	8.152.524	8.296.363
Румунија	6.436.983	6.268.690
Мађарска	-	65
	255.704.764	241.266.023

6. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Гудвил	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2014.						
Набавна вредност	-	6.472.181	2.004.284	737.003	9.816.673	19.030.141
Исправка вредности и обезвређење	-	(2.688.281)	(42.146)	(146.507)	(95.307)	(2.972.241)
Неотписана вредност	-	3.783.900	1.962.138	590.496	9.721.366	16.057.900
Година завршена дана 31. децембра 2014.						
Повећања	3.873.221	808.150	170.073	100.644	(44.884)	4.907.204
Аквизиције из пословних комбинација	-	-	42.148	-	-	42.148
Обезвређење (напомена 36)	-	(533)	(322.848)	(8.065)	(1.503)	(332.949)
Амортизација	(40.080)	(919.463)	-	(77.395)	(4.439)	(1.041.377)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	-	-	-	616.451	825.409	1.441.860
Отуђења и отписи	-	(749)	-	(153.714)	(332.569)	(487.032)
Остали преноси	1	(223.782)	-	223.781	828.398	828.398
Транслационе резерве	-	2.982	106.384	23.923	138.190	271.479
Неотписана вредност	3.833.142	3.450.505	1.957.895	1.316.121	11.129.968	21.687.631
На дан 31. децембра 2014.						
Набавна вредност	3.873.221	7.061.422	2.333.733	1.485.101	11.231.789	25.985.266
Исправка вредности и обезвређење	(40.079)	(3.610.917)	(375.838)	(168.980)	(101.821)	(4.297.635)
Неотписана вредност	3.833.142	3.450.505	1.957.895	1.316.121	11.129.968	21.687.631
На дан 1. јануара 2015.						
Набавна вредност	3.873.221	7.061.422	2.333.733	1.485.101	11.231.789	25.985.266
Исправка вредности и обезвређење	(40.079)	(3.610.917)	(375.838)	(168.980)	(101.821)	(4.297.635)
Неотписана вредност	3.833.142	3.450.505	1.957.895	1.316.121	11.129.968	21.687.631
Година завршена дана 31. децембра 2015.						
Повећања	2.744.618	1.240.101	-	995	(1.359.178)	2.626.536
Обезвређење (напомена 35 и 36)	-	(76)	(147.054)	(1.911)	-	(149.041)
Амортизација	(402.257)	(1.025.815)	-	(52.892)	(5.001)	(1.485.965)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 7)	-	-	-	-	(692.506)	(692.506)
Отуђења и отписи	-	(35)	-	(234)	(4.335)	(4.604)
Остали преноси	(21.786)	(1.872)	-	24.737	(27.012)	(25.933)
Транслационе резерве	-	55	7.535	2.053	(140.691)	(131.328)
Неотписана вредност	6.153.717	3.662.863	1.818.376	1.288.869	8.900.965	21.824.790
На дан 31. децембра 2015.						
Набавна вредност	6.617.839	8.291.324	2.339.301	1.496.540	9.006.680	27.751.684
Исправка вредности и обезвређење	(464.122)	(4.628.461)	(520.925)	(207.671)	(105.715)	(5.926.894)
Неотписана вредност	6.153.717	3.662.863	1.818.376	1.288.869	8.900.965	21.824.790

Улагања у развој са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 6.153.717 најзначајнијим делом се односе на улагања у геолошка, 2Д и 3Д сеизмичка истраживања на територији Републике Србије (2014: РСД 3.833.142).

Концесије, патенти, лиценце и остала права на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 3.662.863 најзначајнијим делом се односе на САП софтвер у износу РСД 1.519.764 (2014: РСД 2.011.495).

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 8.900.965 (2014: РСД 11.129.968) се највећим делом односе на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 7.664.019 (2014: РСД 9.465.471).

Амортизација у износу од РСД 1.485.965 (2014: РСД 1.041.377) укључена је у трошкове пословања.

Обезвређење гудвила

Гудвил руководство посматра на бази индивидуалних јединица које генеришу готовину (ЈГГ) и географске локације. Надокнадива вредност сваке ЈГГ је утврђена од стране независног проценитеља на бази веће од вредности у употреби или фер вредности минус трошкови продаје. Наведене калкулације су засноване на пројекцијама токова готовине пре-пореза, на основу петогодишњег финансијског плана усвојеног од стране руководства.

Кључне претпоставке коришћене за обрачун вредности у употреби:

	2015.	2014.
Просечна бруто маржа	24,8%	17%
Стопа раста	1%	1%
Дисконтна стопа		
- Румунско тржиште	7,25%	9,2%
- Бугарско тржиште	7,98%	9,7%
- Тржиште Босне и Херцеговине	10,94%	13,1%

Руководство је утврдило планирану бруто маржу на бази претходно остварених резултата и очекиваног привредног раста. Просечна стопа раста је конзистентна са прогнозом у индустрији. Дисконтна стопа је пре пореза и одражава специфичне ризике у односу на релевантну ЈГГ. У наставку је дат преглед алокације гудвила:

	Почетно стање	Повећања	Обезвређење	Транслационе резерве	Крајње стање
2015.					
Босна и Херцеговина	483.957	-	-	2.392	486.349
Румунија	419.804	-	(114.469)	(440)	304.895
Бугарска	1.054.134	-	(32.585)	5.583	1.027.132
	1.957.895	-	(147.054)	7.535	1.818.376
2014.					
Босна и Херцеговина	458.686	-	-	25.271	483.957
Румунија	546.177	170.073	(322.848)	26.402	419.804
Бугарска	957.275	42.148	-	54.711	1.054.134
	1.962.138	212.221	(322.848)	106.384	1.957.895

Обезвређење у износу од РСД 147.054 (2014.: РСД 322.848) је настало у оквиру пословања у Румунији и признато је као трошак у консолидованом билансу успеха (напомена 36).

У Бугарској и Босни и Херцеговини надокнадива вредност, израчуната на основу вредности у употреби, превазилази књиговодствену вредност.

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

а) Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема
На дан 1. јануара 2014.			
Набавна вредност	17.338.710	118.861.913	93.865.422
Исправка вредности и обезвређење	(304.222)	(33.478.223)	(32.739.272)
Неотписана вредност	17.034.488	85.383.690	61.126.150
Година завршена дана 31. децембра 2014.			
Повећања	311.480	20.062.264	12.009.160
Повећања по основу бизнис комбинација	-	-	-
Обезвређење (напомене 35 и 36)	(29.907)	(42.822)	(63.828)
Амортизација	-	(5.323.569)	(6.380.450)
Пренос на нематеријална улагања (напомена б)	-	53.404	1.330
Пренос са инвестиционих некретнина	31.599	70.690	2.588
Отуђења и отписи	(112.861)	(248.146)	(114.579)
Остали трансфери	6.972	194.162	(200.048)
Транслационе резерве	338.515	375.996	119.197
Неотписана вредност	17.580.286	100.525.669	66.499.520
На дан 31. децембра 2014.			
Набавна вредност	17.914.415	139.332.185	104.654.098
Исправка вредности и обезвређење	(334.129)	(38.806.516)	(38.154.578)
Неотписана вредност	17.580.286	100.525.669	66.499.520
Година завршена дана 31. децембра 2015.			
Повећања	16.823	21.374.246	11.880.872
Обезвређење (напомене 35 и 36)	(2.785)	(189.952)	(10.362)
Амортизација	-	(5.513.157)	(7.218.563)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена б)	-	-	-
Пренос на инвестиционе некретнине	(101.916)	14.533	-
Пренос на стална средства намењена продаји	(19.626)	(2.053)	(24)
Отуђења и отписи	(148.984)	(311.163)	(175.401)
Остали трансфери	(162.758)	169.678	16.999
Транслационе резерве	26.238	21.314	7.906
Неотписана вредност	17.187.278	116.089.115	71.000.947
На дан 31. децембра 2015.			
Набавна вредност	17.491.508	160.380.190	115.619.407
Исправка вредности и обезвређење	(304.230)	(44.291.075)	(44.618.460)
Неотписана вредност	17.187.278	116.089.115	71.000.947

Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
35.926.540	91.391	81.375	6.481.062	272.646.413
(4.047.806)	(1.212)	(41.348)	(29.899)	(70.641.982)
31.878.734	90.179	40.027	6.451.163	202.004.431
3.856.319	-	344.388	5.786.829	42.370.440
1.245.216	-	-	-	1.245.216
(52.462)	(49)	-	-	(189.068)
-	-	(12.034)	-	(11.716.053)
(1.496.594)	-	-	-	(1.441.860)
-	-	-	-	104.877
(1.531.011)	(47)	-	(9.830.700)	(11.837.344)
(828.398)	(703)	-	-	(828.015)
56.713	-	807	32.231	923.459
33.128.517	89.380	373.188	2.439.523	220.636.083
35.928.308	91.230	426.130	2.468.780	300.815.146
(2.799.791)	(1.850)	(52.942)	(29.257)	(80.179.063)
33.128.517	89.380	373.188	2.439.523	220.636.083
(5.850.786)	-	23.738	5.312.162	32.757.055
(111.808)	(1.982)	-	-	(316.889)
-	-	(64.164)	-	(12.795.884)
692.506	-	-	-	692.506
-	-	-	-	(87.383)
-	-	-	-	(21.703)
(179.640)	(109)	(509)	(6.420.676)	(7.236.482)
26.611	-	8.724	-	59.254
132.431	415	62	(1.253)	187.113
27.837.831	87.704	341.039	1.329.756	233.873.670
30.220.489	91.412	457.949	1.360.565	325.621.520
(2.382.658)	(3.708)	(116.910)	(30.809)	(91.747.850)
27.837.831	87.704	341.039	1.329.756	233.873.670

Група је у пословној 2015. години капитализовала трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од РСД 33.227 (2014: РСД 78.399).

На дан сваког биланса стања Руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Група је на дан 31. децембра 2015. године извршила процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину („ЈГГ“) при чему нису уочене назнаке умањења вредности. Додатно, Група је извршила процену и признала обезвређење у износу од РСД 314.151 (2014: РСД 189.068) за технолошки и физички застарела и расходована средства.

б) Инвестиционе некретнине по фер вредности

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2015.	2014.
На дан 1. јануара	1.381.832	1.414.364
Добици/(Губици) по основу фер вредновања (напомене 35 и 36)	(124.003)	164.761
Преноси са (на) некретнине, постројења и опрему	87.383	(104.877)
Отуђења	(17.554)	(93.462)
Остало	8.402	1.046
На дан 31. децембра	1.336.060	1.381.832

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 1.336.060 (31. децембра 2014. године: РСД 1.381.832) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2015. односно 2014. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода (напомена 35).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2015. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности			
Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	794.436	-
– Бензинске станице	-	-	541.624
Укупно	-	794.436	541.624

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2014. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
- Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	812.023	-
- Бензинске станице	-	-	569.808
Укупно	-	812.023	569.808

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих овјеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Групе на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредновање методом употребних вредности :

	2015.	2014.
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	12%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2015.	2014.
Стање на почетку године	569.808	509.899
Промена у фер вредности:		
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	54.431	59.909
Пренос на некретнине, постројења и опрему	(88.469)	-
Остало	5.854	-
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања, средства	(28.184)	59.909
Стање на крају године	541.624	569.808

в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.10).

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја
На дан 1. јануара 2014.		
Набавна вредност	13.222.087	13.397.107
Исправка вредности и обезвређење	(10.867)	(238.059)
Неотписана вредност	13.211.220	13.159.048
Година завршена 31. децембра 2014.		
Повећања	8.004.209	20.994.826
Пренос са инвестиција у току	(3.619.756)	(20.246.631)
Остали преноси	2.013.886	(527.685)
Обезвређење	(1.503)	(15.526)
Амортизација	(4.439)	-
Отуђења и отписи	(1.691.582)	(139.622)
Транслационе резерве	157.847	-
	18.069.882	13.224.410
На дан 31. децембра 2014.		
Набавна вредност	18.087.173	13.477.995
Исправка вредности обезвређење	(17.291)	(253.585)
Неотписана вредност	18.069.882	13.224.410
На дан 1. јануара 2015.		
Набавна вредност	18.087.173	13.477.995
Исправка вредности и обезвређење	(17.291)	(253.585)
Неотписана вредност	18.069.882	13.224.410
Година завршена 31. децембра 2015.		
Повећања	4.796.772	18.708.726
Пренос са инвестиција у току	(3.207.817)	(23.902.242)
Остали преноси	463.542	(326.056)
Обезвређење	-	(10.332)
Амортизација	(5.001)	-
Отуђења и отписи	(158.627)	(634)
Транслационе резерве	(8.142)	-
	19.950.609	7.693.872
На дан 31. децембра 2015.		
Набавна вредност	19.971.794	7.942.643
Исправка вредности и обезвређење	(21.185)	(248.771)
Неотписана вредност	19.950.609	7.693.872

Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
26.619.194	58.161.373	33.510	84.814.077
(248.926)	(17.442.672)	(20.267)	(17.711.865)
26.370.268	40.718.701	13.243	67.102.212
28.999.035	-	-	28.999.035
(23.866.387)	23.866.387	-	-
1.486.201	445.480	(81)	1.931.600
(17.029)	(10.222)	(49)	(27.300)
(4.439)	(3.763.379)	-	(3.767.818)
(1.831.204)	(31.006)	(15)	(1.862.225)
157.847	174	-	158.021
31.294.292	61.226.135	13.098	92.533.525
31.565.168	82.284.653	33.457	113.883.278
(270.876)	(21.058.518)	(20.359)	(21.349.753)
31.294.292	61.226.135	13.098	92.533.525
31.565.168	82.284.653	33.457	113.883.278
(270.876)	(21.058.518)	(20.359)	(21.349.753)
31.294.292	61.226.135	13.098	92.533.525
23.505.498	100.269	-	23.605.767
(27.110.059)	27.110.059	-	-
137.486	(24.468)	-	113.018
(10.332)	(797)	(1.982)	(13.111)
(5.001)	(4.473.662)	-	(4.478.663)
(159.261)	(354.857)	-	(514.118)
(8.142)	(11)	-	(8.153)
27.644.481	83.582.668	11.116	111.238.265
27.914.437	108.928.420	33.408	136.876.265
(269.956)	(25.345.752)	(22.292)	(25.638.000)
27.644.481	83.582.668	11.116	111.238.265

8. ИНВЕСТИЦИЈЕ У ЗАЈЕДНИЧКА УЛАГАЊА

Књиговодствена вредност инвестиција у заједничка улагања на дан 31. децембра 2015. и 2014. године приказана је у табели испод:

	Процент учешћа	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Енерговинд	50%	1.008.221	1.008.221
Српска Генерација	49%	180.438	-
Укупно инвестиције		1.188.659	1.008.221

Током 2015. године Група и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију *SerbskayaGeneraciya* кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „ТЕТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 140 MW. На дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја није било значајних пословних активности.

У 2013. години Група је стекла 50% удела у заједничком улагању Енерговинд доо чија је намена управљање радом будућег ветропарка Пландиште, укупне снаге 102 MW. До дана издавања ових консолидованих финансијских извештаја није било значајних пословних активности. Енерговинд д.о.о. је Друштво у приватном власништву за које нису доступне котиране берзанске цене.

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања је територија Републике Србије.

Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Групе у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

9. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Остали дугорочни пласмани	1.105.420	998.376
Дугорочни кредити дати запосленима	1.161.130	1.155.943
Минус: обезвређење	(1.022.745)	(919.728)
	1.243.805	1.234.591

Кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 1.161.130 (31. децембра 2014: РСД 1.155.943) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи од 0,5% односно 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама.

Фер вредност кредита датих запосленима заснива се на новчаним токовима дисконтованим тржишном каматном стопом по којој би Група могла да прибави дугорочне позајмице и која одговара тржишној каматној стопи на сличне финансијске инструменте у текућем извештајном периоду 4,85% за кредите деномиране у ЕУР односно 15,26% за кредите деномиране у РСД (2014. година: 4,99% за кредите деномиране у ЕУР и 15,85% за кредите деномиране у РСД).

10. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дугорочна потраживања према држави и компанијама у државном власништву	15.493.616	-
Дугорочна потраживања – финансијски лизинг	29.311	36.603
Минус: исправка	(933.939)	(24.559)
	14.588.988	12.044

Дугорочна потраживања према држави и државним компанијама у износу од РСД 15.493.616 најзначајнијим делом у износу од РСД 11.222.228 односе се на дугорочни део потраживања од Републике Србије настао по основу преузимања дуговања Србијагаса према Нафтної индустрији Србије и његовог претварања у јавни дуг (краткорочни део потраживања – напомене 13 и 14).

Наведена потраживања су везана за ЕУР на дан преузимања дуга.

На дан 31. децембра 2015. године извршена је уплата прве рате у складу са Законом дефинисаном динамиком.

11. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Одложена пореска средства :		
Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду дужем од годину дана	6.036.318	6.459.311
Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду до годину дана	1.220.593	1.374.892
	7.256.911	7.834.203
Одложене пореске обавезе:		
Одложене пореске обавезе које ће бити признате у периоду дужем од годину дана	2.988.170	2.980.602
	2.988.170	2.980.602
Одложена пореска средства (нето)	4.268.741	4.853.601

Бруто кретања на одложеном порезу приказана су у табели испод:

	2015.	2014.
Стање на дан 1. јануара	4.853.600	7.439.476
Ефекат на укупни резултат	(583.694)	(2.533.344)
Ефекат на остали укупни резултат	(623)	(48.192)
Курсне разлике	(542)	(4.339)
Стање на дан 31. децембра	4.268.741	4.853.601

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године, без нетирања салда у оквиру исте јурисдикције, су:

	Резервисања	Разлика књиговодствене вредности НПО и пореске основице	Укупно
<i>Одложене пореске обавезе</i>			
Стање 1. јануара 2014.	-	(2.337.281)	(2.337.281)
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	-	(590.790)	(590.790)
- ефекат на остали укупни резултат	(48.192)	-	(48.192)
Курсне разлике	-	(4.339)	(4.339)
Стање на дан 31. децембра 2014	(48.192)	(2.932.410)	(2.980.602)
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	20.190	(27.135)	(6.945)
- ефекат на остали укупни резултат	(623)	-	(623)
Стање на дан 31. децембра 2015	(28.625)	(2.959.545)	(2.988.170)

	Резервисања	Умањење вредности имовине	Порески кредит	Укупно
<i>Одложена пореска средства</i>				
Стање 1. јануара 2014.	308.289	762.878	8.705.589	9.776.756
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 37)	(282.758)	(82.219)	(1.577.577)	(1.942.554)
Стање на дан 31. децембра 2014.	25.531	680.659	7.128.012	7.834.202
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 37)	933.479	183.363	(1.693.591)	(576.749)
Курсне разлике	(542)	-	-	(542)
Стање на дан 31. децембра 2015.	958.468	864.022	5.434.421	7.256.911

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Порески кредит представља износ у висини од 20% од капиталних инвестиција у периоду до 31. децембра 2013. године у складу са пореском регулативом Републике Србије и може бити искоришћен у периоду од 10 година.

Порески кредити у износу од РСД 282.119 нису признати као одложена пореска средства јер је процењено да неће бити искоришћени. Ови инвестициони кредити истичу постепено до 2023. године.

12. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	17.083.302	28.559.616
Недовршена производња	4.050.154	5.755.021
Готови производи	5.873.077	7.477.570
Роба	2.760.217	3.494.419
Дати аванси	536.372	668.211
Минус: исправка вредности залиха	(5.588.505)	(6.155.660)
Минус: исправка вредности датих аванса	(270.297)	(244.828)
	24.444.320	39.554.349
Стална средства намењена продаји	207.485	-
Минус: исправка вредности средстава намењених продаји	(185.782)	-
	21.703	-
	24.466.023	39.554.349

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Исправка вредности средстава намењених продаји	Укупно
На дан 1. јануара 2014.	6.939.003	253.069	-	7.192.072
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 36)	9.025	5.688	-	14.713
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 35)	(216.837)	(13.116)	-	(229.953)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(989)	-	(989)
Остало	(575.531)	176	-	(575.355)
На дан 31. децембра 2014.	6.155.660	244.828	-	6.400.488
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 36)	106.372	41.373	185.782	333.527
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 35)	(406.016)	(4.439)	-	(410.455)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(6.503)	-	(6.503)
Остало	(267.511)	(4.962)	-	(272.473)
На дан 31. децембра 2015.	5.588.505	270.297	185.782	6.044.584

13. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Остале повезане стране у земљи	18.996.976	13.004.338
Остале повезане стране у иностранству	251.708	36.398
Потраживања од трећих лица у земљи	33.209.057	47.435.227
Потраживања од трећих лица у иностранству	761.028	1.342.216
	53.218.769	61.818.179
<i>Минус: исправка вредности</i>	(19.651.467)	(12.573.308)
	33.567.302	49.244.871

Старосна структура ових потраживања била је следећа:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Неисправљена и недоспела потраживања	26.446.171	24.034.163
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	1.568.007	4.098.982
од 1 до 3 месеца	3.188.881	2.025.111
од 3 месеца до 1 године	59.404	8.338.053
преко 1 године	2.304.839	10.748.562
Укупно	33.567.302	49.244.871

Услед неповољних макроекономских услова последњих година, Група је суочена са отежаном наплатом потраживања од друштава у државном власништву. Међутим, Руководство Групе блиско сарађује са главним дужницима на измиривању наведених дуговања и верује да су нето потраживања укључена у старосну анализу у табели изнад у потпуности наплатива.

Валутна структура потраживања по основу продаје је следећа:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
РСД	35.468.478	59.705.725
ЕУР	16.303.084	465.225
УСД	416.219	876.000
Остало	1.030.988	771.229
	53.218.769	61.818.179

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје су:

	Потраживања по основу продаје		Укупно
	Специфична исправка	Општа исправка	
На дан 1. јануара 2014. године	8.426.645	4.163.143	12.589.788
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 34)	81.045	237.253	318.298
Укидање резервисања (напомена 33)	-	(302.657)	(302.657)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(264.395)	(264.395)
Остало	(3.474)	235.748	232.274
На дан 31. децембра 2014. године	8.504.216	4.069.092	12.573.308
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 34)	12.305	119.546	131.851
Укидање резервисања (напомена 33)	(5.667.939)	(131.965)	(5.799.904)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(188.529)	(188.529)
Пренос са осталих потраживања (напомена 14)	3.105.066	-	3.105.066
Пренос са краткорочних финансијских пласмана	-	8.152.392	8.152.392
Остало	211.751	1.465.532	1.677.283
На дан 31. децембра 2015. године	6.165.399	13.486.068	19.651.467

Укидање резервисања у износу од РСД 5.799.904 у највећој мери се односе на позитиван исход преговора између Друштва и Владе Републике Србије у вези наплате потраживања од Србијагаса. Преговори су завршени усвајањем Закона о преузимању потраживања према Србијагасу од стране Републике Србије. У складу са Законом, Друштво ће наплатити износ од РСД 23.379.767 у наредне две године, при чему последња рата доспева 31. маја 2018. године. Дана 31. децембра 2015. године Друштво је примило прву уплату од РСД 4.675.953. У складу са тим, Друштво је рекласификовало дугорочни део потраживања у износу од РСД 11.222.228 (напомена 10) са одговарајућим ефектом дисконтовања.

Формирање резервисања за губитке због умањења вредности потраживања су укључени као део губитка по основу фер вредновања и исказују се у билансу успеха (напомена 34). Износи књижени на терет исправке вредности отписују се када се не очекује да ће бити наплаћени. Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања.

14. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Потраживања за камате	6.368.027	13.492.221
Потраживања од запослених	91.130	88.782
Потраживања за више плаћени порез на добит	1.644.731	2.672.130
Остала потраживања	7.545.751	7.552.779
Минус: исправка вредности	(13.772.414)	(20.758.935)
	1.877.225	3.046.977

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Потраживања за камате	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2014. године	10.369.445	7.337.178	17.706.623
Резервисања за обезвређење осталих потраживања (напомена 34)	3.604.591	1.616	3.606.207
Укидање резервисања (напомена 33)	(391.242)	(2.225)	(393.467)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(159.538)	(1.106)	(160.644)
Остало	-	216	216
На дан 31. децембра 2014. године	13.423.256	7.335.679	20.758.935
Резервисања за обезвређење осталих потраживања (напомена 34)	89.122	97.632	186.754
Укидање резервисања (напомена 33)	(1.315.669)	(1.251)	(1.316.920)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(2.759.805)	(471)	(2.760.276)
Пренос на потраживања по основу продаје (напомена 13)	(3.105.066)	-	(3.105.066)
Остало	-	8.987	8.987
На дан 31. децембра 2015. године	6.331.838	7.440.576	13.772.414

15. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Готовина у банци и благајни	11.302.285	5.064.178
Депозити са доспећем до 3 месеца	6.385.304	1.351.870
Новчана средства са ограниченим коришћењем	1.562.453	1.655.104
Остала новчана средства	21.393	255.552
	19.271.435	8.326.704

Новчана средства на ескроу рачуну на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 1.562.453 (31. децембар 2014: РСД 1.655.104) у највећем делу се односе на депонована средства у складу са условима из купопродајног уговора са Енерговинд д.о.о. (преко којег ће заједничко улагање, будући ветропарк Пландиште бити руковођен).

16. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Разграничени порез на додату вредност	2.014.262	2.241.351
Унапред плаћени трошкови	120.106	137.615
Унапред плаћена акциза	2.943.879	4.256.208
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	1.907.099	1.143.047
	6.985.346	7.778.221

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 2.014.262 (31. децембра 2014: РСД 2.241.351) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 2.943.879 (31. децембар 2014: РСД 4.256.208) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

17. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Издате менице и гаранције	85.848.939	75.764.106
Примљене менице и гаранције	24.896.899	27.794.515
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.690	5.357.690
Потраживања (из бивших република Југославије)	6.830.396	6.329.184
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	6.267.709	4.423.596
Средства за затварање поља у Анголи	990.870	771.785
Остала ванбилансна актива и пасива	197.477	-
	130.389.980	120.440.876

18. КАПИТАЛ

	Акцијски капитал	Остали капитал	Резерве
Стање на дан 1. јануара 2014. године	81.530.200	-	-
Добит (губитак)	-	-	-
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-
Расподела дивиденди	-	-	-
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-
Остало	-	-	-
Стање на дан 31. децембра 2014. године	81.530.200	-	-
Стање на дан 1. јануара 2015. године	81.530.200	-	-
Добит (губитак)	-	-	-
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-
Расподела дивиденди	-	-	-
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-
Остало	-	-	-
Стање на дан 31. децембра 2015. године	81.530.200	-	-

18.1. Акцијски капитал

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500. Акцијски капитал на дан 31. децембра 2015. и 31. децембра 2014. године састоји се од 163.060.400 акција. Дивиденда за годину која се завршила 31. децембра 2014. од 46,85 РСД по акцији, односно у укупном износу од РСД 7.639.380 је одобрена од стране Скупштине акционара дана 23. јуна 2015. године и исплаћена 31. августа 2015. године.

Капитал који припада власницима Групе					Учешћа без права контроле	Укупно капитал
Нераспоређени добитак (губитак)	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају	Актуарски добитци или губици	Укупно		
87.678.909	(38.290)	(59.885)	(114.418)	168.996.516	(43.417)	168.953.099
27.939.245	-	-	-	27.939.245	(100.801)	27.838.444
-	-	17.608	-	17.608	-	17.608
(13.080.705)	-	-	-	(13.080.705)	-	(13.080.705)
-	-	-	273.088	273.088	-	273.088
38	(372.247)	-	-	(372.209)	(8.821)	(381.030)
102.537.487	(410.537)	(42.277)	158.670	183.773.543	(153.039)	183.620.504
102.537.487	(410.537)	(42.277)	158.670	183.773.543	(153.039)	183.620.504
14.638.790	-	-	-	14.638.790	(31.085)	14.607.705
-	-	(37.288)	-	(37.288)	-	(37.288)
(7.639.380)	-	-	-	(7.639.380)	-	(7.639.380)
-	-	-	2.819	2.819	-	2.819
-	(40.426)	-	(244)	(40.670)	(2.010)	(42.680)
109.536.897	(450.607)	(79.564)	162.014	190.698.702	(186.134)	190.511.680

19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање 1. јануара 2014. године	9.063.038	690.094	2.551.690	1.522.079	1.157.252	14.984.153
На терет биланса успеха (напомене 29 и 32)	52.371	32.947	329.300	-	-	414.618
Повећања и корекција процене резервисања	(14.377)	-	-	-	-	(14.377)
Укинута у току године (напомена 35)	-	-	(1.565.729)	(812.189)	(48.009)	(2.425.927)
Актуарски добитци признати у осталом укупном резултату	-	-	(321.281)	-	-	(321.281)
Измирење обавеза	(75.421)	(152.437)	(115.426)	(608.044)	(167.626)	(1.118.954)
Остало	-	(245)	186	-	2.963	2.904
Стање на дан 31. децембра 2014. године	9.025.611	570.359	878.740	101.846	944.580	11.521.136
Стање 1. јануара 2015. године						
На терет биланса успеха (напомене 29 и 32)	268.074	307.033	80.657	244.309	15.385	915.458
Повећања и корекција процене резервисања	100.888	-	-	-	-	100.888
Укинута у току године (напомена 35)	(49.261)	(4.300)	(20.252)	-	(111.045)	(184.858)
Актуарски добитци признати у осталом укупном резултату	-	-	(3.977)	-	-	(3.978)
Измирење обавеза	(192.943)	(185.432)	(79.010)	(49.372)	(135.631)	(642.387)
Остало	-	42	10	-	712	764
Стање на дан 31. децембра 2015. године	9.152.369	687.702	856.168	296.783	714.001	11.707.023

Анализа резервисања:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дугорочна	9.451.111	9.012.584
Краткорочна	2.255.912	2.508.552
	11.707.023	11.521.136

а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Групе процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Група има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Група је извршила резервисање по наведеном основу у износу од РСД 687.702 (31. децембра 2014: РСД 570.359) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Групе.

в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Група је започела процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Групе. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности («КПИ») у периоду од три године. На дан 31. децембра 2015. године руководство Групе је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених у износу од РСД 296.783 (31. децембра 2014. године: РСД 101.846).

г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2015. године Група је проценила вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Група је извршила укидање резервисања за судске спорове за које је процењено да неће имати негативан исход спора у износу од РСД 111.045 (укидање резервисања у 2014: РСД 48.009) и додатно резервисање за судске спорове за које је процењен негативан исход спора у износу од РСД 15.385. Процена Групе је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2015. године.

д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Отпремнине	109.132	101.096
Јубиларне награде	747.036	777.644
	856.168	878.740

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дисконтна стопа	6,6%	6,75%
Будућа повећања зарада	2,5%	2,5%
Просечан будући радни век	15,7	12,4

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2014. године	703.729	1.847.961	2.551.690
Трошкови директно плаћених накнада	(26.150)	(89.276)	(115.426)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	(321.281)	-	(321.281)
Укупно приходи признати у укупном резултату	(255.388)	(981.041)	(1.236.429)
Курсне разлике	186	-	186
Стање на дан 31. децембра 2014. године	101.096	777.644	878.740
Трошкови директно плаћених накнада	(2.881)	(76.129)	(79.010)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	(3.977)	-	(3.977)
Укупно расходи признати у укупном резултату	14.894	45.511	60.405
Курсне разлике	-	10	10
Стање на дан 31. децембра 2015. године	109.132	747.036	856.168

Износ признат у укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Текући трошкови накнада	66.664	202.422
Трошкови камата	56.751	156.808
Добици од промене плана доприноса	(5.432)	(265.082)
Актуарски добици (јубиларне награде)	(24.012)	(557.749)
Трошкови прошлих услуга	(33.566)	(772.828)
	60.405	(1.236.429)

20. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дугорочни кредит -Гаспром Њефт	42.427.710	47.820.723
Банкарски кредити	71.016.462	51.604.833
Обавезе за финансијски лизинг	199.287	199.737
Остале дугорочне обавезе	88.612	64.078
<i>Минус:</i> Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза	(13.418.431)	(6.101.327)
	100.313.640	93.588.044

а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 42.427.710 (2014: РСД 47.820.723), са висином текућег доспећа од РСД 5.657.028 (2014: РСД 5.625.967), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

б) Банкарски кредити

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дугорочни кредити у земљи	18.693.335	7.175.319
Дугорочни кредити у иностранству	52.323.127	44.429.514
	71.016.462	51.604.833
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 21)	(7.760.393)	(474.537)
	63.256.069	51.130.296

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Између 1 и 2 године	11.829.773	6.969.316
Између 2 и 5 године	46.347.221	38.525.058
Преко 5 година	5.079.075	5.635.922
	63.256.069	51.130.296

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
УСД	53.388.078	45.401.219
ЕУР	17.247.010	5.840.104
РСД	1.174	1.520
ЈПЈ	380.200	361.990
	71.016.462	51.604.833

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима. Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој ЕБИТДА. Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантима на дан 31. децембра 2015. и 31. децембра 2014. године.

в) Обавезе за финансијски лизинг

Минимална рата финансијског лизинга:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
До годину дана	41.677	66.290
Од 1- 5 година	205.380	229.507
Преко 5 година	707.604	790.393
Будући трошкови финансирања финансијског лизинга	(755.374)	(886.453)
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	199.287	199.737

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
До годину дана	1.010	823
Од 1- 5 година	5.832	15.702
Преко 5 година	192.445	183.212
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	199.287	199.737

21. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Краткорочни кредити	3.553.120	8.600.111
Краткорочна доспећа дугорочних кредита (напомена 20)	13.417.421	6.100.504
Краткорочна доспећа обавеза по финансијском лизингу (напомена 20)	1.010	823
	16.971.551	14.701.438

22. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Матична и зависна правна лица у иностранству	10.004.805	20.122.243
Остала повезана правна лица у земљи	800.455	830.355
Остала повезана правна лица у иностранству	172.515	131.258
Добављачи у земљи	7.854.205	6.312.351
Добављачи у иностранству	5.799.950	9.343.872
Остале обавезе из пословања	81.377	75.660
	24.713.307	36.815.739

Обавезе према матичном и зависним правним лицима у иностранству са стањем на дан 31. децембра 2015. године у износу од РСД 10.004.805 (31. децембра 2014: РСД 20.122.243) у целини се односе на обавезе према добављачу Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација по основу набавке сирове нафте.

23. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Обавезе из специфичних послова	346.080	386.183
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	1.100.559	1.111.477
Обавезе за камате	820.006	667.760
Обавезе за дивиденде	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе према запосленима	594.443	629.953
Резервисања за обнављање природних ресурса	1.609.928	1.638.178
Резервисања за заштиту животне средине	311.905	503.287
Резервисања за судске спорове	250.000	278.989
Остале краткорочне обавезе	92.697	149.527
	8.897.926	9.137.662

24. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ , ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Обавезе за акцизу	6.416.831	5.492.646
Обавезе за порез на добит	14.970	15.435
Остале обавезе за порезе	1.279.553	2.005.633
	7.711.354	7.513.714

25. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2015. године у износу РСД 2.685.116 (31. децембра 2014: РСД 5.516.367) се највећим делом односе на укалкулисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 1.568.343 (31. децембра 2014: РСД 1.875.170).

26. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Трошкови сировина	109.660.889	138.821.147
Режијски трошкови	369.812	265.998
Остали трошкови	1.756.812	1.707.550
	111.787.513	140.794.695

27. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	14.711.841	15.130.012
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	2.067.100	2.209.554
Трошкови накнада по уговору о делу	338.367	594.975
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	56.088	61.780
Трошкови накнада члановима одбора директора и одбора скупштине акционара	128.471	127.144
Трошкови отпремнина	376.007	395.819
Остали лични расходи и накнаде	827.469	767.002
	18.505.343	19.286.286

28. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Производне услуге	3.629.788	2.613.461
Транспортне услуге	3.570.178	2.928.463
Услуге одржавања	3.107.701	2.906.214
Закупнине	2.143.510	2.318.699
Трошкови сајмова	3.323	11.539
Реклама и пропаганда	893.394	971.609
Трошкови истраживања	64.883	1.680.138
Остале услуге	1.243.159	1.076.077
	14.655.936	14.506.200

29. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Трошкови обнављања природних ресурса	453.709	36.947
Трошкови накнадних примања запослених	324.966	329.300
Трошкови осталих резервисања (судских и осталих спорова)	15.385	-
	794.060	366.247

30. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Непроизводне услуге	8.972.537	8.114.893
Репрезентација	78.206	115.662
Премије осигурања	411.731	581.400
Трошкови платног промета	287.708	270.043
Трошкови пореза	1.266.187	1.165.296
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	1.424.183	2.234.572
Остали непроизводни трошкови	2.044.050	1.714.471
	14.484.602	14.196.337

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2015. у износу од РСД 8.972.537 (2014: РСД 8.114.893), се највећим делом у износу од РСД 5.231.032 односе на трошкове услужних организација, трошкове консултантских услуга у износу од РСД 924.114, трошкове обезбеђења у износу од РСД 502.948 и трошкове пројектовања у износу од РСД 479.870.

31. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.224.003	2.197.806
- остали финансијски приходи	-	2.530
Приходи од камата	706.445	4.238.258
Позитивне курсне разлике	1.691.420	1.332.107
Остали финансијски приходи	69.124	18.260
	3.690.992	7.788.961

32. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	2.901.488	6.285.920
- остали финансијски расходи	988.192	1.136.972
Расходи камата	2.462.066	2.448.838
Дисконт дугорочних обавеза	121.398	48.371
Дисконт дугорочних потраживања	912.967	-
Негативне курсне разлике	8.031.952	10.480.880
Остали финансијски расходи	4.425	347
	15.422.488	20.401.328

33. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	496	17.263
Приходи по основу вредновања:		
- специфичних и потраживања по основу продаје	5.800.048	467.104
- краткорочних пласмана	-	393.467
- осталих потраживања (напомена 14)	1.316.920	106.672
	7.117.464	984.506

34. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Губици по основу вредновања:		
- дугорочних финансијских пласмана	3.355	3.168
- специфичних и потраживања по основу продаје	138.839	328.989
- осталих потраживања (напомена 14)	186.754	3.606.207
- остало	2.019	344
	330.967	3.938.708

35. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Добици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	274.012	202.270
Добици од продаје материјала	33.580	41.917
Добици од продаје хартија од вредности	61.696	-
Вишкови по основу пописа	277.612	394.324
Приходи од смањења обавеза	565.958	42.257
Укидање дугорочних резервисања	184.858	2.425.927
Негативни гудвил (напомена 39)	-	455.776
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања	1.631	-
- некретнина, постројења и опреме	25.596	79.596
- инвестиционих некретнина	-	164.761
- залиха	406.016	216.837
- остале имовине	4.438	13.117
Затезне камате	146.581	106.128
Остали приходи	784.067	723.624
	2.766.045	4.866.534

36. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Губици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	274.818	288.251
Мањкови	392.176	821.895
Отпис потраживања	16.347	3.133
Отпис залиха	170.022	88.321
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања	147.410	332.949
- некретнина, постројења и опреме	342.485	268.664
- инвестиционих некретнина	124.003	-
- залиха	106.372	9.025
- остале имовине	42.182	18.276
Остали непоменути расходи	1.293.252	1.683.442
	2.909.067	3.513.956

37. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Текући порез на добит	3.864.403	3.497.767
Одложени порез (напомена 11)		
Настанак и укидање привремених разлика	583.694	2.533.344
	4.448.097	6.031.111

Порез на добит Групе пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе на резултат Групе, као што је приказано:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Добит пре опорезивања	19.055.802	33.869.555
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи земље у којој је настао профит	3.882.028	5.990.376
Ефекат опорезивања на:		
Приходи који су изузети из опорезивања	(63.792)	(315.335)
Расходи који се не признају за пореске сврхе	342.899	985.182
Порески губици за које нису била призната одложена пореска средства	1.680.512	1.528.598
Искоришћени порески кредити	(1.374.938)	(1.860.025)
Остало	(18.612)	(285.251)
	4.448.097	6.043.545
Корекција пореза на добит за претходни период	-	(12.434)
	4.448.097	6.031.111
Ефективна стопа пореза на добит	23,34%	17,81%

38. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Нето добит која се може приписати Акционарима Нафтне Индустије Србије	14.638.790	27.939.245
Просечан пондерисани број акција	163.060.400	163.060.400
Основна зарада по акцији	0,090	0,171

39. ПОСЛОВНЕ КОМБИНАЦИЈЕ

У 2015. години Група није имала пословних комбинација.

У 2014. години, Група је стекла власништво над пет бензинских станица, четири у Бугарској и једну у Србији. Укупна пренета вредност плаћена за наведена стицања износи РСД 874.367. Фер вредност стечених средстава при аквизицији износи РСД 1.245.216 и разлика представља признати гудвил.

40. ДРУШТВА ГРУПЕ

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног друштва и следећих зависних друштва у земљи и иностранству:

Друштво	Држава	Врста пословања	Учешће %	
			31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука	Босна и Херцеговина	Промет	100	100
НИС Петрол е.о.о.д., Софија	Бугарска	Промет	100	100
NIS Petrol SRL, Букурешт,	Румунија	Промет	100	100
Rannon naftagas Kft, Будимпешта	Мађарска	Истраживање и производња	100	100
НИС Оверсис, Ст Петерсбург	Русија	Остало	100	100
Нафтагас-Нафтни сервис д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Технички сервис д.о.о., Зрењанин	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад	Србија	Транспорт	100	100
О Зоне а.д., Београд	Србија	Остало	100	100
Г Петрол д.о.о. Сарајево	Босна и Херцеговина	Промет	100	100
Јадран - Нафтагас д.о.о., Бања Лука	Босна и Херцеговина	Истраживање и производња	66	66
Светлост Бујановац	Србија	Промет	51	51

У 2015. години друштво Јубос, Бор је ликвидирано.

Учешће гласачких права матичне компаније у зависним лицима је једнако учешћу у капиталу у истим.

41. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петербург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Групе је Гаспром, Руска Федерација.

Група је у 2015. години и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 31. децембра 2015. године и 31. децембра 2014. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Заједничка улагања	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Укупно
На дан 31. децембар 2015.				
Инвестиције у заједничка улагања	1.188.659	-	-	1.188.659
Потраживања по основу продаје	-	-	251.708	251.708
Остала потраживања	195.656	-	-	195.656
Дугорочне обавезе	-	(36.770.682)	-	(36.770.682)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.657.028)	-	(5.657.028)
Примљени аванси	-	-	(6.609)	(6.609)
Обавезе из пословања	-	(10.004.805)	(172.515)	(10.117.320)
	1.384.315	(52.432.515)	(72.584)	(51.769.561)
На дан 31. децембар 2014.				
Инвестиције у заједничка улагања	1.008.221	-	-	1.008.221
Потраживања по основу продаје	-	-	36.398	36.398
Остала потраживања	117.858	-	-	117.858
Дугорочне обавезе	-	(42.194.756)	-	(42.194.756)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.625.967)	-	(5.625.967)
Примљени аванси	-	-	(12.831)	(12.831)
Обавезе из пословања	-	(20.122.243)	(131.258)	(20.253.501)
	1.126.079	(67.942.966)	(107.691)	(66.924.578)

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2015. и 2014. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Заједничка улагања	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Укупно
Година која се завршила дана 31. децембра 2015. године				
Приходи од продаје	-	-	889.720	889.720
Набавна вредност продате робе	-	-	(553.999)	(553.999)
Смањењезалиха готових производа и недовршене производње	-	-	(16.313.924)	(16.313.924)
Трошкови материјала	-	(79.766.583)	(1.952.154)	(81.718.737)
Трошкови производних услуга	-	-	(169.108)	(169.108)
Непроизводни трошкови	-	(39.619)	(105.330)	(144.949)
Финансијски расходи	-	(3.777.652)	(116.453)	(3.894.105)
Финансијски приходи	-	1.202.790	90.337	1.293.127
Остали приходи	-	107.223	11	107.234
Остали расходи	-	(95.622)	(19.836)	(115.458)
	-	(82.369.463)	(18.250.736)	(100.620.199)
Година која се завршила дана 31. децембра 2014. године				
Приходи од продаје	-	-	2.208.538	2.208.538
Набавна вредност продате робе	-	-	(65.868)	(65.868)
Смањењезалиха готових производа и недовршене производње	-	-	(1.627.639)	(1.627.639)
Трошкови материјала	-	(109.522)	(94.590.847)	(94.700.369)
Непроизводни трошкови	-	(51.132)	(12.974)	(64.106)
Финансијски расходи	-	(4.557.810)	(2.865.429)	(7.423.239)
Финансијски приходи	-	2.076.979	141.616	2.218.595
Остали приходи	-	52.602	202.046	254.648
Остали расходи	-	(68.318)	(410.518)	(478.836)
	-	(2.657.201)	(97.021.075)	(99.678.276)

Накнаде кључном руководству

Накнаде плаћене или плативе кључном руководству у 2015. и 2014. години приказане су у табели која следи:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
Зараде и остала краткорочна примања	425.613	685.322
	425.613	685.322

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
ХИП Петрохемија	23.268.304	13.004.338
Србијагас	101.306	29.289.917
Република Србија	18.703.814	-
	42.073.424	42.294.255
<i>Обавезе</i>		
ХИП Петрохемија	(800.455)	(830.355)
Србијагас	(372.985)	(226.896)
	(1.173.440)	(1.057.251)
<i>Примљени аванси</i>		
ХИП Петрохемија	(12.470)	(7.109)
Србијагас	-	(12.806)
	(12.470)	(19.915)

	Година која се завршила 31. децембра	
	2015.	2014.
<i>Пословни Приходи</i>		
ХИП Петрохемија	17.580.877	23.382.492
Србијагас	3.927.429	2.926.879
	21.508.306	26.309.371
<i>Пословни Расходи</i>		
ХИП Петрохемија	(169.108)	(174.117)
Србијагас	(933.151)	(751.452)
	(1.102.259)	(925.569)

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

42. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Пренос власништва над имовином

До дана 31. децембра 2015. године Друштво је имало власништво и право да користи и поседује 7.932 непокретности, што чини 97% од укупног броја ставки непокретне имовине (објекти и парцеле) Друштва.

Преосталих 3% преноса права над имовином Република Србија треба да изврши у складу са Уговором о купопродаји акција Нафтне индустрије Србије а.д. потписаним 2007. године.

Финансијске гаранције

На дан 31. децембар 2015. године укупни износ датих финансијских гаранција од стране Групе износи РСД 6.415.857 и највећом делом се односи на царинске обавезе у износу од РСД 2.348.766 (2014: РСД 3.454.563).

Заштита животне средине

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 687.705 (31. децембар 2014.: РСД 570.358) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије. Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Остале потенцијалне обавезе

На дан 31. децембра 2015. године Група није формирала резервисање за потенцијални губитак који може настати по основу процене пореских обавеза од стране Министарства финансија Анголе, према којој Група треба да плати разлику у обрачуну пореза у износу од 81 милиона УСД која се односи на додатну профитну нафту за период од 2002. до 2009. Руководство сматра да, на основу услова из потписаних концесионих уговора са државом Анголом и на основу мишљења правних консултаната из Анголе, такав захтев није у складу са тренутно важећим законским оквиром у Анголи због чињенице да власти нису правилно израчунале профитну нафту и да је профитна нафта уговорна обавеза која треба се да испуни према националном концесионару, што је у супротности са мишљењем Министарства финансија Анголе. Руководство Групе ће уложити жалбу против било какве акције принудне наплате пореза од стране Министарства финансија Анголе и предузети све потребне кораке у циљу одлагања наплате пореза док суд Анголе не донесе коначну одлуку о овом питању. На основу искуства осталих концесионара, суд Анголе још увек није донео одлуку у вези са њиховим жалбама против исте одлуке Министарства финансија, иако су жалбе поднете пре четири године. Узимајући све наведено у обзир, руководство Групе сматра да на дан 31. децембра 2015. године одлив економски користи није вероватан обзиром да постоји значајан степен неизвесности у вези времена потребног за решавање захтева Министарства финансија Анголе и, уколико га има, износа додатног пореза на профитну нафту.

43. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2015. године да је Група измирило све пореске обавезе према држави.

44. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ*Лизинг*

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закуподавца:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
До годину дана	164.962	151.533
Од 1-5 година	157.477	206.160
Преко пет година	143.738	148.888
	466.177	506.581

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупца:

	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
До годину дана	1.361.806	1.020.707
Од 1- 5 година	1.716.271	2.290.408
Преко пет година	358.779	403.808
	3.436.856	3.714.923

Farm-out уговор са East West Petroleum Corporation, Канада Farm-out уговор са East West Petroleum Corporation, Канада

У октобру 2011. године Група је закључила Farm-out уговор са EastWestPetroleumCorporation, Канада за истраживање и производњу угљоводоника у Темишварској области у Румунији. Према Уговору, Група је у обавези да финансира 85% укупних трошкова истраживања на четири блока у наведеној области. У зависности од успешности истраживања, Група ће имати право на 85% укупне количине произведених угљоводоника. Осим тога, према уговору о заједничком пословању закљученом са EastWestPetroleumCorporation, Канада, Група ће имати улогу Оператера и биће задужена за, и водиће заједничко пословање. Припреме за извођење истражних радова су у току. На дан 31. децембра 2015. године радови бушења и истраживања на блоку 2,3,7 и 8 били су процењени на УСД 45 милиона. Није било других значајних потенцијалних обавеза Групе.

45. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

На дан потписивања консолидованих финансијских извештаја, цена сирове нафте нижа је у односу на цену на дан 31. децембра 2015. године и износи 36,125 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије да одговори на свако наредно смањење.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2015. године до 29. фебруара 2016. године, када су ови консолидовани финансијски извештаји одобрени.





Изјава лица одговорних за састављање извештаја

Овим изјављујемо да су према нашем најбољем сазнању годишњи финансијски извештаји састављени уз примену одговарајућих међународних стандарда финансијског извештавања, као и да су израђени у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије („Службени гласник РС” бр. 62/2013) који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим МСФИ као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије⁵⁸ и да дају истините и објективне податке о имовини, обавезама, финансијском положају и пословању, добицима и губицима, токовима готовине и променама на капиталу јавног друштва, укључујући и друштва која су укључена у консолидоване извештаје.

Кирил Кравченко
генерални директор
НИС а.д. Нови Сад



⁵⁸ Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

- Група је финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије, који није у складу са захтевима МРС 1 – „Презентација финансијских извештаја”.
- „Ванбилансна средства и обавезе” су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.





Прилози

- Општи подаци о НИС а.д. Нови Сад
- Историјски подаци 2009 – 2015.
- Речник
- Контакти

ОПШТИ ПОДАЦИ О НИС А.Д. НОВИ САД

Пословно име:	НИС а.д. Нови Сад
МБ:	20084693
Адреса:	Нови Сад, Народног фронта 12
ПИБ:	104052135
Web site:	www.nis.eu
имејл адреса:	office@nis.eu
Делатност:	0610 - експлоатација сирове нафте
Број и датум регистрације у АПР:	БД 92142, 29.09.2005
Укупан капитал на дан 31.12.2015.	203.015.095.000 РСД
Основни капитал на дан 31.12.2015.	81.530.200.000 РСД
Број запослених на дан 31.12.2015.	3.874 ⁵⁹
Ревизорска кућа која је ревидирала последњи финансијски извештај (од 31.12.2015.):	Pricewaterhouse Coopers д.о.о. Београд Омладинских бригада бр. 88 11070 Нови Београд
Организовано тржиште на којем се тргује акцијама издаваоца	Београдска берза а.д. Београд Омладинских бригада бр. 1 11070 Нови Београд

⁵⁹ Без запослених преко услужних предузећа и без запослених у зависним друштвима и представништвима.

ИСТОРИЈСКИ ПОДАЦИ 2009 – 2015.

(у млрд. РСД)	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Приходи укупно	135,7	181,3	207,5	248,8	277,4	272,2	224,3
Расходи укупно	175,4	169,0	167,8	201,3	223,0	238,3	205,2
Нето добитак (губитак)	(37,8)	16,7	40,6	45,5	48,3	27,8	14,6
Приходи од продаје	118,6	161,4	187,1	226,6	259,4	258,3	210,4
ОСФ	17,5	17,6	34,5	37,3	75,3	49,6	51,0
ЕБИТДА	10,4	32,2	52,4	65,5	68,8	63,4	46,5
Стална имовина ⁶⁰	96,4	113,7	145,6	181,7	231,6	251,0	278,6
Обртна имовина	48,3	64,4	88,0	111,2	114,0	110,6	87,4
Укупна актива	144,7	178,1	233,6	292,9	345,6	361,7	366,0
Укупни капитал	32,0	47,0	87,6	133,1	169,0	183,6	190,5
Дугорочна резервисања	16,1	18,6	10,4	11,3	15,0	9,0	9,5
Дугорочне обавезе ⁶¹	43,3	51,1	83,2	83,8	63,5	96,6	110,3
Краткорочне обавезе	53,3	61,4	52,3	64,7	98,2	75,5	65,8
Укупна пасива	144,7	178,1	233,6	292,9	345,6	361,7	366,0

⁶⁰ Стална имовина укључује и одложена пореска средства.

⁶¹ Дугорочне обавезе укључују и одложене пореске обавезе.

РЕЧНИК

Скраћеница	Значење
3D	Тродимензионални
bbI	барел
BDP	Basic Design Package; Базни пројекат
CAPEX	Capital Expenditures; Капитлни издаци - инвестиције
CFA	Chartered Financial Analyst; Сертификовани финансијски аналитичар
CFI	Clasification of Financial Instruments; Класификатор финансијских инструмената
EBITDA	Профит пре пореза, камата и амортизације
EnMS	Energy Management System; Систем управљања енергијом
EPS	Earnings per share – зарада по акцији
ETS	European Emissions Trading System; Европски систем за трговање емисијама
EUR	Евро
FCC	Fluid catalytic cracker; Каталитички крекер флуида
FED	Federal Reserve; Централна банка САД
FEED	Front End Engineering Design; Проширени базни пројекат
GHG	Greenhouse Gases; Гасови који изазивају ефекат стаклене баште
GRI	Global Reporting Initiative; Иницијатива извештавања о одрживом развоју
HR	Human resources Људски ресурси
HSE	Health, Security and Environment Здравље, безбедност и околина
IEA	International Energy Agency Међународна агенција за енергију
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance; Инструмент за предприступну помоћ земљама кандидатима за чланство у ЕУ
ISIN	International Securities Identification Number; Међународни идентификациони број хартија од вредности

Скраћеница	Значење
ISO	International Organization for standardization; Међународна организација за стандардизацију
IT	Information Technology; Информационе технологије
IVMS	In-Vehicle Monitoring System; Систем мониторинга возила
KCl	Калијум-хлорид
KPI	Key Performance Indicators; Кључни показатељи пословања
LTIF	Lost Time Injury Frequency; Индекс учесталости повреда
MBA	Master of Business Administration; Мастер управљања пословањем (академска титула)
MCC	Motor Control Center; Центар за контролу мотора
MW	Мега ват; мерна јединица за електричну енергију
MWh	Мега ват час; мерна јединица за електричну енергију
OCF	Оперативни новчани ток
OHSAS	Occupational Health and Safety Standard; Стандард безбедности на раду
OPCOM	Румунска берза електричне енергије
OPEC	Organization of petroleum exporting countries Организација земаља извозница нафте
OPEX	Operational Expenditure; Оперативни трошкови
P/BV	Price/Book Value; Цена акције/Књиговодствена вредност
P/E	Price/EPS; Цена акције/EPS
RAR	Road Accident Rate; Показатељ броја саобраћајних незгода
SAP	Информациони систем за пословну аналитику, финансије и управљање ресурсима
SARU	Spent Acid Regeneration Unit; Постројење за прераду истрошене сумпорне киселине
SEVESO	Ознака директиве у области HSE
SMS	Short message service; Услуга слања кратких порука
SRPS	Ознака стандарда Института за стандардизацију Србије
USD	Амерички долар
АД или а.д.	Акционарско друштво

Скраћеница	Значење
АПИ сепаратор	Сепаратор нафте и воде
АССР	Аутономна Совјетска Социјалистичка Република
БДП	Бруто друштвени производ
БЗР	Безбедност и заштита на раду
БиХ	Босна и Херцеговина
бр.	Број
БС	Бензинска станица
ВПО	Бушотина Врбица Подлокањ
ГИР	Геолошко-истражни радови
ГПН	ЈАД „Гаспром њефт“
ГТА	Геолошко-техничке активности
ГФК	Геофизичка каротажа
ДОО или д.о.о.	Друштво са ограниченом одговорношћу
ЕКГ	Електрокардиограм
ЕТШ	Електро-техничка школа
ЕУ или ЕУ	Европска унија
ЗАД	Затворено акционарско друштво
ЗЖС	Заштита животне средине
ЗОП	Заштита од пожара
ИСУР	Интегрисани систем управљања ризицима
ЈАД	Јавно акционарско друштво
ЈП	Јавно предузеће
КК	Кошаркашки клуб
КПГ	Компримовани природни гас
ЛЗО	Лична заштитна опрема
ЛМУ	Лењинградски Међународни Универзитет
мил.	Милион
млрд.	Милијарда
ММФ	Међународни монетарни фонд
МТ и СП	Материјално-техничка и сервисна подршка
МУП	Министарство унутрашњих послова

Скраћеница	Значење
НБС	Народна банка Србије
ННКС	Национални нафтни комитет Србије
НТЦ	Научно технички центар
ОАД	Отворено акционарско друштво
ОД	Одбор Директора
ОСА	Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва
ОШ	Основна школа
ПДВ	Порез на додату вредност
ПЕК	Планирање, економика и контролинг
РНП	Рафинерија нафте Панчево
РНС	Рафинерија нафте Нови Сад
РС	Република Србија
РСД или RSD	Српски динар
РФ	Руска федерација
РЦ	Регионални центар
САД	Сједињене Америчке Државе
СИП	Средњорочни инвестициони програм
СО ГД	Саветодавни Одбор генералног директора
СС	Сабирна станица
СССР	Савез Совјетских Социјалистичких Република
СФРЈ	Социјалистичка Федеративна Република Југославија
ТЕ-ТО	Термоелектрана - топлана
ТКРБ	Текући капитални ремонт бушотина
ТНГ	Течни нафтни гас
ул.	Улица
УО	Управни одбор
ФЕСТ	Међународни филмски фестивал који се одржава у Србији
ФХИ	Фармацеутско-хемијска индустрија
хиљ.	Хиљада
ХИП	Хемијска индустрија Панчево

КОНТАКТИ

НИС А.Д. НОВИ САД

e-mail: office@nis.eu

–

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
(021) 481 1111

–

Милентија Поповића 1
11000 Београд, Србија
(011) 311 3311

ОДНОСИ СА ИНВЕСТИТОРИМА

e-mail: Investor.Relations@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија

СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ СА МАЊИНСКИМ АКЦИОНАРИМА

e-mail: servis.akcionara@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
Инфо сервис: (011) 22 000 55





Извештај садржи изјаве о неизвесним будућим догађајима. Изјаве о неизвесним будућим догађајима обухватају изјаве које нису историјске чињенице, изјаве у вези с намерама НИС Групе, веровања или тренутна очекивања у вези са, између осталог, резултатима пословања НИС Групе, финансијским стањем и ликвидношћу, изгледима, расту, стратегијама и индустријским гранама у којима НИС Група послује. С обзиром да се односе на догађаје и зависе од околности које могу али не морају да се остваре у будућности, изјаве о неизвесним будућим догађајима по својој природи подразумевају ризике и неизвесност, укључујући али се не ограничавајући на ризике и неизвесности које је НИС Група идентификовала у другим јавно доступним документима. НИС Група упозорава да не постоји гаранција да ће се изјаве о неизвесним будућим догађајима остварити у будућности и да стварни резултати пословања, финансијско стање и ликвидност, као и развој индустријске гране у којој НИС Група послује могу у значајној мери да се разликују од оних који су представљени или претпостављени изјавама о неизвесним будућим догађајима. Додатно, и уколико резултати пословања НИС Групе, њено финансијско стање и ликвидност, као и развој индустријске гране у којој НИС Група послује буду у складу са овде садржаним изјавама о неизвесним будућим догађајима, такви резултати и развој нису индикативни за резултате и развој у наступајућим периодима. Информације садржане у овом Извештају дате су на датум овог Извештаја и могуће су њихове измене без претходне најаве.



НИС а.д. Нови Сад
Народног фронта бр. 12, Нови Сад, Србија

www.nis.eu